

Manuel de Pedrolo

A N Ò N I M, II

Novel.la

1970

L'una darrera l'altra o simultàniament

La primera o segona o tercera carta es va perdre, però no per a tothom. Per què l'havia de recollir en Bep Alimatosi, precisament ell, porter de reserva del ministeri d'Informació Primària i d'Anàlisi, curt de gambals i llarg de vista ? Aquesta darrera qualitat devia contribuir a què la distingís amb tanta facilitat prop de la paperera del jardí públic que travessava quatre vegades cada dia, mentre l'altra, que el convertia en un home de confiança, li aconsellava de no complicar-se la vida en un afer que, si la lletra no mentia, podia exposar-lo a greus conseqüències. S'ho creurien, que l'havia trobada ? No era més plausible sospitar d'ell, d'una possible relació seva amb els segrestadors del triarca Mefista Bèlia ?

La lectura el deixà esbalaït. Feia vint-i-cinc anys que havia renunciat a pensar pel seu compte i ara, obligat a decidir sense consell, només podia reaccionar amagant el cap sota l'ala. Però tampoc això no era un gest senzill. Si tornava a ficar la carta al sobre i el deixava caure de nou on l'havia trobat, més endavant podia sortir un testimoni que l'assenyalés amb el dit; tot d'una, es convertiria en còmplice dels raptors. I si la desava a la butxaca amb la intenció de cremar-la més tard, al Ministeri o a casa... Sempre era possible un accident, un escorcoll, una badada, un oblit.

Feliçment, duia la pipa a la boca; se'n va adonar quan les dents començaren a petar-li contra el broquet. Sense això, mai no se li hauria acudit aquella idea salvadora. Amb cautela, va refugiar-se prop de l'aiguamoll experimental que els passejants evitaven com la pesta i, mig marejat per la fortor que desprenien les aigües estancades, anà esquinçant el paper de la missiva en tot de trossets petits que tatxonà a la pipa abans de calar-hi foc. En un mot, es va fumar la carta.

En acabar tenia la boca com un paper d'estrassa i els ulls gairebé se li escapaven de les conques de tant que havia tossit, però aquella tranquil·litat que sentia el compensava de tot. Adhuc fou capaç de saludar cordialment el guàrdia que, sortit no sabia d'on, el contemplava amb ulls suspicços. No li podia dir res : al parc encara no era prohibit de fumar.

La segona o tercera o primera carta, enviada per correu, fou depo-

UB
Universitat Autònoma de Barcelona
sitada a la safata de les entrades del despatx d'en Demos Bèlia, el triarca encarregat dels serveis de Seguretat del Bon Ordre, però passarien hores abans que es decidís a donar-hi un cop d'ull. No hi feia res la menció d'"Urgent", tres vegades subratllada, que omplia un angle inferior del sobre; en Demos Bèlia era prou gat vell per saber que tot té espera.

D'altra banda, el correu feia cap a la seva taula en un moment ben inoportú. Instal·lat davant el piano, per les teclades del qual feia córrer ara i adés els dits sense ordre ni concert, atès que mai no havia sabut tocar-~~ho~~ ni sabia un borrall de música, aleshores dictava simultàniament als seus dos secretaris confidencials, un mascle i una femella, els capítols tercer i cinquè, respectivament, de "La tavella de la fava" i "Amb un dit no n'hi ha prou", les seves darreres novel·les pornogràfiques, destinades, confiava, al mateix èxit que havia conegut "Obrirem una esquerdada amb el pal llarg", gràcies a la qual ingressaren prop de dos milions al tresor públic.

De primer li havia vingut una mica costa amunt de decidir-se a exercir aquella habilitat descoberta molts anys enrera, quan era un adolescent, i sense l'aprofitament de la qual potser mai no hauria pogut acabar els seus estudis. Als seus cinquanta-cinc anys creia aquella etapa totalment superada, però els seus companys de triarquia, en Belse Bèlia i en Mefista Bèlia, havien aconseguit de convencer-lo amb l'ajut de tres dignataris religiosos que no es feren pregar a l'hora de concedir indulgències plenàries. El bé de l'estat ho exigia. Esgotats tots els recursos recaptatoris, amb una balança de pagaments que més valia ignorar i amb una renda per càpita que feia les delícies dels enemics del sistema, la pornografia era l'única solució digna i raonable.

Fronteres enllà corria una onada d'immoralitat que valia la pena d'aprofitar mentre no contaminés els valors espirituals de la nació, encara profundament adonada a una manera de viure tradicional que per sort, amb la col·laboració vigilant dels serveis de duanes i de la policia especial, la posava a cobert de temptacions malsanes. S'hi va avenir amb aquesta condició: que es reforçarien els dispositius de seguretat interior. La seva consciència ho exigia. I els altres es van inclinar. Els "prudents", d'altra banda, callaren; era un bon senyal.

Les novel·les, traduïdes a tots els idiomes del món i publicades sota una varietat desconcertant de pseudònims, s'havien convertit ràpidament en best-sellers que durant mesos encapçalaven les llistes clandestines dels establiments especialitzats. I l'èxit augmentava. De llibre en llibre, en Demos Bèlia es sobrepassava. Ja era difícil de donar abast a les comandes que ploïen d'arreu als departaments reser-

vats d'embaixades i consolats, i en el darrer consell dels triarques s'havia acordat un increment de la producció. L'interès per aquella mena de productes podia minvar d'un dia a l'altre i calia, per tant, munyir la vaca mentre encara s'hi era a temps. En Demos Bèlia, sempre disposat a sacrificar-se al bé públic, va procurar-se els serveis dels dos secretaris que ara teclejjaven furiosament i inicià la seva època de producció industrial. Curiosament, la seva activitat coital havia davallat d'un cinc coma dos a un tres coma set mensual.

La tercera o primera o segona carta fou ^{deixada} ~~disponible~~, probablement a l'atzar, en ple carrer dels Màrtirs, i va trobar-la en Jon Batllí, un ninotaire. Al cap de deu minuts era en mans de la policia.

Cinc homes empaperen un niu d'amor

Al palauet on vivia amb la seva família i humilment servit per tot un escamot de criats i de criades als quals la seva dona sempre exigia, a més dels avals corrents, un certificat de naixença de quaranta anys enrera pel cap baix, hauria estat pràcticament impossible de posar-li les mans damunt. L'edifici, envoltat per un ample jardí de disposicions geomètriques, era estretament vigilat pels falsos jardineros que es barrejaven amb els autèntics i per una guàrdia exterior que controlava meticulosament els visitants, tots proveïts de targetes especials que es renovaven dia per altre. D'altra banda, el cotxe que el dia el Ministeri mai no feia la mateixa ruta i era sempre escortat per altres dos vehicles tancats ben atapeïts d'homes amb les mans a les butxaques, sobre les armes.

Però en Mefista Bèlia era un home feble. De fet, per això el van escollir. Al carrer de Trascantó, en una torre discreta, tenia dues dones, mare i filla, que es renovaven amb relativa freqüència, en general cada cop que una d'elles quedava prenyada. I, amb les dones, solia canviar la decoració de l'indret.

El projecte va anar madurant lentament i tots cinc, a hores perdudes, van aprendre de pintar i d'empaperar parets. Amb nom suposat, van obrir un taller al mateix carrer, una mica més avall, on la gent s'acostumava a veure entrar i sortir els cinc operaris, sempre vestits de blans i amb pots a la mà. Al cap de cinc mesos, quan la torre va canviar de veïnes, van deixar-hi discretament una targeta professional: servei acurat, preus raonables, ràpidesa, llarga experiència professional, etc.

Al cap de deu dies els va cridar la mare. Perquè, com sempre, eren mare i filla. Aquest cop es tractava de dues rosses força exuberants d'uns quaranta i d'uns dinou anys. Era evident que, com els veïns, ignoraven la categoria de l'home que els havia "posat pis". Els triarques, per raons de seguretat, mai no havien tingut afició a veure publicades llurs fotografies; preferien cedir aquest honor a llurs subordinats. Les dones, que es referien a Mefista Bèlia amb el nom de "Senyor Amàlia" creïen que era un gran comerciant amb interessos internacionals i ni s'havien adonat que, quan aàs visitava, un cotxe, que d'altra banda no era mai el mateix, solia estacionar-se prop de la torre. Els dos homes

que el tripulaven, eren els dos únics sabedors dels embolics del triarca, el qual, en aquestes ocasions, burlava la seva escorta corrent mitjançant l'habilitat, ben vulgar, de sortir del Ministeri per la porta reservada als funcionaris mentre tothom el creia encara al seu despatx. No era estrany que tingués fama de treballador. De tant en tant, la seva tasca l'absorbia tota la nit.

El paper el va escollir la filla i el preu el van convenir amb la mare, una dona llesta que, en trobar-lo tan enraonat, els el/leu doblar. No va fer embuts : el senyor Anàlia era el seu protector, li sobraven els diners, semblava il.lusionat, i era natural que ella pensés en el seu futur. Els tractes serien aquests : es quedaria amb el setanta-cinc per cent de l'augment, favor per favor, cediria l'altre vint-i-cinc per cent a l'empresa. Era just, oi ?

En Mars, el cap de colla, no li ho va discutir.

L'endemà entraren les escales, els taulons i les eines de treball, i tots cinc homes es posaren a rascar les parets a consciència, sense estalviar temps. Com en Mars va dir a la dona, volia que quedessin contentes.

A la nit, en plegar, ja sabia gairebé amb tot detall la biografia de la mare i bon tros de la de la petita, però en Mefista Bèlia, que mai no tenia ni hores ni dies preestablerts, no s'havia presentat.

El segon dia el van passar sols, gandulejant tant com van poder mentre les dones eren fora, de primer de compres i després al cine; aparentment, doncs, no esperaven cap visita, i no la van tenir.

El tercer dia el van dedicar a pintar sostres i a escoltar, a estones escadusseres, tot allò que la dona s'havia oblidat de la seva biografia en la versió primera; també van fer progressos en la coneixença de la vida de la noia, que era més callada. D'en Mefista Bèlia, però, ni notícia. Potser no hi aniria, mentre pintessin. Ben mirat, era el més natural, però fins ara no se'ls acudia.

Es van equivocar. L'home va presentar-se el cinquè dia, cap al tard, quan ja acabaven. Probablement es devia creure que ja els trobaria fora, car en veure'ls semblà contrariat. Al cap de cinc minuts encara ho estava més.

Mentre dos dels operaris lligaven i amordassaven les dones, en Mars i els altres dos companys, l'Auriol i en Sena, van fer despullar el triarca a punta de pistola, li embrutaren la cara de pintura, ~~mentre~~ el van obligar a posar-se un vestit blanc que tenien en reserva i una gorreta, igualment blanca, com la que portaven ells.

En sortir al carrer, el cotxe, inevitablement, era a la cantonada, però no en davallà ningú. Els homes abandonaven el treball amb natura-

litat, bromejant entre ells; tampoc no tenia res d'estrany que un dels operaris passés el braç per l'espatlla d'un company no tan animat i al qual els altres adreçaven llurs plaserteries. Mentrestant, inobservat, el cinquè pintor, l'Estola, deixava discretament la casa per la banda de darrera. No havien volgut ~~en~~ córrer el risc de sortir tots plegats; tal vegada els guardaespalles sabien que eren cinc.

Al taller, van tapar els ulls d'en Mefista Bèlia, el van fer pujar a la camioneta que ja tenia ~~en~~ punt i dos minuts després abandonaven definitivament el local i la professió. Era una camioneta com m'hi ha centenars i milers, de color plom i sense cap rètol comercial. Així i tot, per més precaució, a les afores de la ciutat es van ficar al garatge d'una torreta solitària, sense jardí, i canviaren de vehicle. Dos dels homes, en Sena i en Rialp, que hi eren força hàbils, es van quedar a transformar-li l'aspecte i a substituir la matrícula falsa per la primitiva. Al cap d'una hora semblaria un altre vehicle.

En Mars amb els dos companys que li quedaven i el presoner, va fer via cap a la carretera circular que recorria el perímetre de la urbs i, desviant-se després per un camí secundari, acabà enfilant el cotxe en direcció a una casa de camp envoltada de fruiterars. A la porta els esperava una dona.

Ho tenien tot preparat : el celler convertit en una cambra emmurada a la qual es davallava per una trampa, sota la grípia d'un animal, les cartes que deixarien l'endemà en diferents indrets de la ciutat i l'altra, directament adreçada al Ministeri, per si es perdien les primeres. Se'n va encarregar l'Auriol, l'únic de tots ells que tornà a la capital.

Un document pulcrament mecanografiat

El text de la carta, mecanografiat sense cap mena de falta mecànica sobre un paper blanc corrent, lleugerament satinat i en el qual els experts no van saber trobar rastres de cap empremta digital, si bé descobriren que la màquina utilitzada era una Remington, exposava el següent :

Tenim el triarca Mefista Bèlia en el nostre poder. El nostre desig és respectar-li la vida sempre que el govern compleixi amb aquestes condicions :

- 1ª - Donar publicitat a la nostra carta per mitjà dels òrgans corrents d'informació pública ; Diaris, ràdio i televisió.
- 2ª - Alliberar els tres-cents cinquanta-sis presos polítics que en aquest moment són als establiments penitenciaris o a les comisaries.
- 3ª - Pagar un rescat de cinc milions que seran fets efectius en la forma que indicarà una carta posterior.
- 4ª & Dissoldre els tribunals de jurisdicció especial que tenen actualment en delictes polítics.

A benefici de tots plegats confiem que les autoritats adoptaran les mesures pertiⁿents en un període de temps prudencial. Qualsevol intent de recerca del parador de Mefista Bèlia posarà automàticament en perill la vida del triarca.

Front d'alliberament nacional

La lectura a la via pública

Es lícit que, en ple carrer, un ciutadà allargui el coll per damunt l'espatlla d'un altre ciutadà amb la intenció de participar en una lectura suposadament privada ?

Més de quatre persones es farien aquesta pregunta en saber, més endavant, la mena de fets que culminaren en la detenció de Jon Batllí, el ninotaire que trobà la tercera o primera o segona carta dels segrestadors al carrer dels Màrtirs, aleshores que sortia de lliurar al diari "El correu del matí" una sèrie de caricatures i d'acudits que, dissortadament, contenien una certa càrrega política.

El policia que venia darrera seu, l'inspector Serau, encarregat de seguir-lo des que, a partir de la setmana abans, hi havia indicis racionals de la pertinència del noi a una organització subterrània, era un home prou imposit del seu deure per prendre la iniciativa d'atansar-se-li en veure que el suspecte obria una carta i s'aturava a llegir-la. La cantonada que acabaven de tombar i arran de la qual reposava el sobre, no li havia permès de sorprendre'l al moment que s'inclinava a recollir-la, per la qual cosa va creure que el ninotaire se l'havia tret de la butxaca amb l'objecte de repassar-la abans de fer-ne l'ús obvi que es desprenia del seu contingut.

Es va partir, doncs, d'aquesta base, i tots els interrogatoris subsegüents s'adreçaren a fer confessar al desgraciat Jon la seva complicitat directa en l'acció de comando que ara allunyava en Mefista Bèlia de la seva família, de les tasques de govern i, per bé que això no fou esmentat mai, de les seves amigues del carrer de Trascantó. La ignorància del noi fou interpretada com obstinació i, des del segon interrogatori, quan ja havien arribat ordres de dalt, es va passar al capítol dels eufemísticament anomenats "mitjans enèrgics". O sigui :

Davant dos policies que moblaven l'habitació d'altra banda gairebé pelada, atès que només hi havia dues cadires i, en un racó, una taula a la qual no hauria sobrat una capa de vernís, el ninotaire va passar-se unes tres hores fent saltets d'un extrem a l'altre amb les mans lligades darrera els genolls, un exercici difícil, sobretot quan de primer ja t'han baldat a garrotades per tal de fer-te parlar "a les bones". No li servia, ara, un cert entrenament físic, gimnàstic, de quan anava a l'Institut i un professor obès els feia córrer o enfilear-se a la bar-

ra fixa dia per altre; d'això ja feia set anys i, des d'aleshores, en Jon solia fer moure més els braços que les cames. Servituds de la vida de dibuixant. També hi havia, és clar, tot aquell joc de tombarelles que practicava sovint amb la Moria, però res d'això no li era de cap utilitat. Amb ella, sempre podia valdre's de les mans.

No cal sorprendre's, doncs, que ara i adés els salts li sortissin malament i que caigués. Més estrany era, potser, que els policies ho trobessin de mala educació i, ofesos, el fessin redreçar a cops de puny o a puntades de peu que acabaven d'afeblir-lo. Es cert que, de tant en tant, tenien la delicadesa de passar-li un drap humit per la cara. Ell, però, ho apreciava poc i cada vegada saltironava amb més desgana malgrat els estimulants que no podien pas llevar-li un adoloriment generalitzat que s'anava concentrant en les cames i entorn de la renyonada a mesura que ~~l'exercici~~ l'exercici s'allargava.

No sabia que el següent seria pitjor. Duia un parell d'hores tancat a la cel·la llbbrega i solitària, d'incomunicat, quan el carceller acudí de nou a cercar-lo. Els policies ara eren uns altres i, com és lògic, tenien d'altres idees. Sobre el terra brut, on no faltaven qualques escopinades i un gran mostrari de puntes de cigarreta, hi havia una vara primeta de fusta sobre la qual va haver d'agenollar-se. No havia de fer res; els homes en tenien prou amb què romangués en aquella posició. Això sí, el vigilaven de prop i, sempre que flaquejava, li recordaven abruptament el seu deure d'interrogat. No podia calcular el temps, però va resistir ben bé una hora i mitja sense desmaiarse. El van retornar a la realitat que l'envoltava amb l'inevitable drap xop i, bon jans, li van permetre de reposar cinc minuts mentre un d'ells es disposava a escriure una declaracions que ara no podien fallar. Un cop més, va dir :

- No sé res. No pertanyo a cap grup. La carta l'he trobada.

I, un cop més, es va haver d'agenollar sobre la vareta innocent i turmentadora que devia procedir d'un arbre feliç, al bosc. Era rodona, però els genolls hi descobrien arestes inesperades que es clavaven a l'os i li inflaven la carn. I, cada vegada que queia, les mans lligades el privaven d'evitar l'impacte del terra contra la cara. El nas, tumefacte, començà a sagnar-li.

En recobrar-se de la segona pèrdua de coneixement, els hostes de l'habitació havien augmentat fins a vuit, i tots eren xicots joves, vigorosos, en cos de camisa, si bé cap d'ell no s'havia tret la corbata de persona civilitzada. Distribuïts en rotllana, i amb ell al mig, se'l van anar empenyent de l'un a l'altre com una pilota i sense parar d'anar-se amb tot d'insults i d'amenaques als quals, potser alcap de mitja

hora, posà fi un altre personatge que bruscament obrí la porta. Va ren-nyar els alletes pel seu excès de zel i se'l va endur en un altre despatx, on el féu seure i li oferí una cigarreta.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Ahores d'ara - va dir-li - posseim pràcticament ja totes les dades que ens permetran de detenir els segrestadors del triarca. Sabem el nom de l'organització, que d'altra banda el grup no amaga, i els noms dels cinc individus que han intervingut en l'acció.

- En aquest cas...

- Que han intervingut directament en l'acció, hauria d'haver dit - el va interrompre el policia -. Es evident que vós sou simplement un còmplice encarregat de la distribució de les cartes. Es un càrrec prou greu, em sembla.

- Però si jo vaig trobar-la !

- Es natural que ho diguen - va reconèixer el policia, bon home -. Estem, però, en situació de provar la vostra complicitat. Segons el Còdig Especial, us pot valdre de quinze a divuit anys de presó. S'entèn - va somriure - sempre que no trobem circumstàncies atenuants que rebaixin considerablement aquesta pena. Una d'elles pot ser un penediment sincer que us faci veure la necessitat de col.laborar...

- Si no sé res, jo ! - va exclamar en Jon, com ja havia fet tantes vegades davant els seus botxins.

- Som fàcils d'acontentar, nosaltres - va explicar el policia sense fer cas de les seves protestes -. Probablement ~~mmmmmmmm~~ en tindriem prou amb què ens co nfirmessiu... fixeu-vos bé, dic confirmar, perquè ja el sabem... el nom de la persona que us va lliurar les cartes.

- Jo només he vist una carta, i la vaig trobar al carrer.

El policia va brandar el cap, com entristit, i el mirà gairebé paternalment, si bé amb severitat.

-No sou raonable. Us dono una oportunitat i no la sabeu aprofitar. Aquests minyons - va afegir amb un gest cap a la porta - us poden fer cantar tot l'abecedari; a la llarga, tots parlen. De vegades, quan han començat, fins i tot és difícil fer-los callar. Però us voldria evitar allò que vós en diríeu una traició, un acte que, després, us pot pesar tota la vida. Perquè ara no heu de traïr res ni ningú. Sota la neva responsabilitat, us asseguro que serà suficient que em confirmeu la vostra afiliació al grup subversiu i el nom de la persona que, ho repetixo, ja coneixem. Més que res, en el fons, es tracta de veure la vostra bona voluntat.

- Em penso - va dir ell lentament, dificultosament, car tenia el llavi tallat -, que si el sabés tampoc no us el diria. Però no el sé.

- No sou honest - va retreure-li el policia en un to ferit -. Vosal-

tres, la gent d'una mal anomenada oposició, no pareu de queixar-vos d'una suposada falta de diàleg - va alegir -. Quan se us dóna l'oportunitat d'entaular-lo, però, us hi refuseu amb una contumàcia ofensiva, de mala fe...

En Jon se'l va mirar amb una expressió tan sorpresa, que l'home es va interrompre i s'escurà la gargamella, però ja no va tenir temps d'elaborar el tema; el ninotaire digué :

- De veritat creieu que això pot ser un diàleg ? Entossudir-se a fer confessar a una altra persona, sota pressions, allò que no sap ?

- Aquí comença la vostra mala fe - va raonar l'home -. Quan introduïu un element que ja no pertany al context actual; quan, per principi, negueu una coneixença que ens consta que posseïu...

- No és possible, doncs, que no la tingui ?

- No.

El noi es va inclinar endavant i reposà les mans damunt la taula amb un gest tan brusc que el policia gairebé es redreçà instintivament. En Jon, però, només preguntà :

- Quin és el segon principi de la termodinàmica ?

- Com ?

- Sí - repetí ell - : quin és el segon principi de la termodinàmica ? No el sabeu ?

- Ben cert que no ! Quina relació... - començà.

- Una relació ben estreta - va assegurar-li el ninotaire -. El sabeu i us negueu a dir-lo. Sou, doncs, de mala fe.

- Ni el sé ni m'interessa - féu el policia amb un xic d'orgull.

- Molt bé; us crec. Sé que podeu ignorar algunes coses. Per què no n'he de poder ignorar d'altres jo, doncs ?

L'home va tenir un somri expansionista, de persona a la qual no falta corretja, quan vol.

- Reconeixereu que hi ha una diferència. Vós esteu relacionat amb les cartes, amb una carta si més no; això és un fet provat.

- Tampoca vós no us és estrany el segon principi de la termodinàmica : no hi ha cap proves que, per ell mateix, pugui fer que un cos més fred transmeti calor a un cos més calent. No és estrany a ningú.

El policia el va fitar, esbalaït, i, al cap d'un moment abandonà la taula i gairebé va córrer cap a la porta.

- Un segon ! Ja torno ! - cridà.

En lloc d'ell, però, van acudir dos dels homes que havia vist de primer, i la sessió recomençà.

La carta era damunt la taula llarga i ovalada que ocupava el centre de l'habitació d'on penjaven tot de tapissos en els quals es descrivien les glories del règim tetràrquic, vulgarment conegut com el de "la pota coixa" en atenció a Belse Bèlia, el primer entre iguals, sexagenari ranc des de la seva infància, quan robava fruita pels horts de la seva vila natal i un hortolà va encertar-lo amb un cop de pedra.

Entorn, ben arrapapats en les amples poltrones dissenyades especialment sota la direcció de Demos Bèlia, tan entès en mobles com en llibres eròtics, seien els dos tetrarques i, entre ells, els dotze consellers que el poble anomenava els "apòstols apòcrifs", veritables directors d'orquestra de la Cambra Popular on tres-cents delegats escollits cada cinc anys per procediments d'enquesta estadística ovacionaven cada vint-i-un dies les decisions que el govern col·legiat deixava caure com un mànà.

Tots dotze eren senectes i relativament barbuts, tota vegada que el protocol exigia la possessió d'un mínim de pèl que variava entre els tres i cinc centímetres segons les estacions de l'any. Tenien, també, altres mèrits, per ocupar aquells llocs de responsabilitat. Tots s'havien distingit per la creació d'una prole nombrosa amb la deguda preponderància de varons. En darrer terme, però no menys important, calia comptar-hi llur condició d'addictes sense reserves a un sistema que havien ajudat a establir vint-i-cinc anys enrera, quan tots ells ocupaven càrrecs en uns òrgans de seguretat que es conxorxaren a favor d'una "legalitat restringida", segons la frase posada en circulació pels membres de les organitzacions subversives.

Ara, tots dotze, i els dos tetrarques, s'assemblaven d'allò més; d'un cap de taula a l'altra s'hauria dit que només hi havia una cara tan llarga com el moble, i força més greu, preocupada. Fitaven la lletra que, allí damunt, semblava centrar també la llum solemne de l'aranya monumental clavada al sostre, entre una decoració festiva de rierols, praderies, camps de blat i excursionistes feliços mudats amb els vestits tradicionals dels quinze departaments administratius de la nació. El pintor, abundantment llorejat, havia tingut la idea feliç d'afegir-hi un bou i una mula adornats, al coll, amb una llaçada patriòtica. La sala, era monument nacional.

Belse Bèlia duia l'uniforme de general d'aviació de les grans ocasions i Demos Bèlia el d'almirall, amb totes les seves condecoracions.

Eren dos vestits de tall sobri, gairebé monàstic. La indumentària dels "apòstols apòcrifs", en canvi, recorria tota la gamma de l'espectre solar, des de l'infraroig a l'ultravioleta, aquests dos colors exceptuats per raons prou comprensibles. A Belse Bèlia sempre li havia agradat d'envoltar-se d'una cort vistosa.

Mai no havia intentat, però, d'imposar les seves preferències als jerarques morals acostumats a les peces negres i afaldillades que ara, en nombre de sis, assistien al consell des de l'interior dels confessionalis una mica reculats per tal d'indicar, ni que fos simbòlicament, la separació de l'església i l'estat i el desig sacerdotal de donar al Cesar allò que era del Cesar. Tots sis es netejaven les ungles amb rara unanimitat quan, a la fi, Belse Bèlia va obrir la sessió amb el picament de mans ritual. Ell mateix, com era de rigor, va pronunciar les primeres paraules :

- Crec que convindreu amb mi que s'imposa un control més estricte de la premsa. En aquest dissortat assumpte cal veure la influència estrangeritzant que s'ha exercit sobre els nostres grupúscles a través de les informacions de fora recollides pels diaris del país. No hi fa res que la recta moral del nostre poble repudii certs procediments condemnables; a tot arreu, fins i tot entre nosaltres, hi ha un cert nombre d'individus, per sort força escàs, que no vacil·len a deixar de banda les virtuts ancestrals per acollir les novetats que ens venen de contrades on encara no han sabut solucionar els seus problemes de govern amb la creació d'institucions originals i plenament representatives que, també cal reconèixer-ho, cada dia seran més imitades. Es de tradició que el nostre estat s'avanci sempre en la instauració de formes polítiques que ens fan els peoners del món occidental. Per això són més lamentables aquests rebrots d'obscurantisme que pretenen frenar la marxa ascendent de la nostra comunitat amb accions hostils i intolerables que voldrien anorrear el principi d'autoritat sense el qual l'anarquia s'instal·laria en les nostres llars, en els nostres organismes, en les nostres formes de vida... Aquí - afegí tot assenyalant-la - tenim una malaurada carta d'un suposat front d'alliberament que, amb les seves exigències, conculca uns procediments democràtics ~~impossibles~~ universalment vàlids amb l'amenaça d'una acció violenta dirigida contra un dels membres del govern que els ciutadans s'han donat. No és el moment de fer discursos; és, en canvi, el moment d'adoptar una decisió. Per això hem reunit el consell, confiats que les seves llums ens ajudaran a trobar la solució justa i digna. Amb el simple propòsit d'orientar aquest ~~ajut~~ ajut, voldria ara fer remarcar únicament un fet prou conegut : que els extorsionadors, els xantagistes, no fan mai honor a les

seves promeses; una exigència, un cop satisfeta, és immediatament seguida ^{d'una} ~~per una~~ altra i una altra, fins a l'anihilament de la víctima. I ara la víctima és el país.

Universitat Autònoma de Barcelona

Un silenci respectuós va succeir el parlament ponderat del cap del govern triàrquic i un dels jerarques morals fins i tot es va permetre un discret aplaudiment, tot seguit interromput per Demos Bèlia, cap al qual es giraven les mirades dels altres.

- Al meu veure - va dir - ens trobem davant d'una balança. En un dels platets hi ha la vida del nostre col·lega, l'il·lustre i benomèrit Mefista Bèlia; a l'altre, la vida ~~humana~~ del nostre sistema polític, el qual, ho podem dir sense falsa humilitat, s'identifica amb la vida del poble. A nivell personal, no hi ha dubte que és forta la temptació de donar la preferència a la vida d'un home que estimem i respectem per les seves virtuts i qualitats, pel seu esperit de servei i pels mèrits que té contrets com a dirigent de la comunitat. Pensarem en la seva família: en Dona Amèlia, la seva excel·lent muller, i en els seus tretze fills que en ell troben consell, amor i suport; pensarem en l'amic dilecte que mai no ens ha fallat, en la persona única, insubstituïble, que ocupa un lloc tan important en el nostre cor. Tot això és humà i respectable. Si hi reflexionem bé, però, immediatament ens adonarem que també és egoista. Fem passar les nostres conveniències particulars, els nostres sentiments privats, davant un bé més general i de cap manera tan abstracte com de vegades s'ha volgut pretendre. Perquè el poble no en té res, d'abstracte, senyors! És una cosa concreta, proveïda, gosaria dir, d'una doble concreció: la que posseeix cada persona aïlladament considerada i la del conjunt que es manifesta a través d'un esperit comunitari al qual, en aquest període de la història, nosaltres, el nostre govern, assegura un lliure desenvolupament. Dues menes de béns, incommensurables, es troben cara a cara, i nosaltres, ara, hem de decidir quin d'ells és verament insubstituïble; quin d'ells, afegiré, amenaça el nostre ordre moral si el perdem.

El conseller vestit de malva va escurar-se la gorja i amb una veu prima, inhibida, que després anà augmentant de volum, afirmada per les seves pròpies paraules, digué:

- Potser seria convenient no circumscriure massa el problema a una qüestió purament interior. Fora, tenim enemics que no ens perdonen el nostre progrés, la pau i la tranquil·litat de què gaudim, i que només esperen una ocasió propícia per subratllar una pretesa falta d'humanitat del sistema. L'excusió de Mefista Bèlia, si la permetiem, podria congruar al nostre entorn una onada d'hostilitat que no sé si ens podem ~~precisar~~ ^{autoritzar} precisament ara, quan hem iniciat negociacions...

- Els països amb els quals negociem - el va interrompre Bèlia - són prou realistes per haver reconegut que l'entesa econòmica és impossible si no es respecten les idiosincràcies de cada nació, de cada règim polític. En altres paraules, el nostre esperit de tolerància, que sempre ha permès que els altres pobles es donessin la forma política que els semblava més ~~convenient~~ idònia al seu temperament, ha guanyat terreny durant els darrers anys i ara és generalment acceptat el principi de no ingerència en els afers interiors de les contrades estrangeres. És cert que arreu sobren grups d'exaltats que, sota bandera d'un fals idealisme i amb la col.laboració de ciutadans estranyats de la nostra comunitat, pugnen per una condemna del nostre sistema, al qual, per alguna aberració congènita, no han sabut adaptar-se, però no és menys veritat que cap govern responsable no ha de cedir, ni ara ni en el futur, a les seves pressions.

- En darrer terme - corroborà a la seva manera el consell^l vestit de color taronja -, l'acció de tots aquests grups ha de ser efímera i sense veritables repercussions en el sentir del poble honest. Estem acostumats als gossos que borden a les vores del camí...

- Exacte - assentí el conseller vestit de blau cel -. Vint-i-cinc anys de govern ininterromput ens donen una perspectiva i una experiència sense parió en el món d'avui. Hem vist com els gossos es renovaven sense aconseguir de mossegar-nos...

La veu lenta i campanuda del jerarca moral que seia en la penombra del tercer confessionari, sobre l'ampit del qual s'inclinava endavant amb un gest breu i magestuós, va fer tremolar lleugerament l'aranya quan s'alçà per damunt la del conseller de color blau marí :

- En cada home hi ha un ideal d'humanitat. Si el bé general priva sobre el bé particular, com ha estat dit, reconeixarem també que aquest bé passa per l'home i únicament a través seu s'expressa i s'assoleix. Jo no sóc un polític, ni ho són els meus germans ^{d'hàbit} ~~de~~. Sóc pastor d'ànimes, d'ànimes primordials, no compostes; pastor, doncs, d'homes. I, per ells, pastor de pobles.

- Volem salvar l'ànima del ramat - sospirà el jerarca moral del segon confessionari.

- Sí, el meu germà ho ha dit. L'ànima de tots com a manifestació social de l'ànima personal. Ha vint-i-cinc anys que donem l'exemple d'un poble unit en una empresa espiritual que s'e^xalta des de la matèria d'unes formes imperfectes però perfectibles, i ara ens trobem davant la cruïlla del home i del ramat, una prova darrera, i sublim, de la nostra vocació de poble assenyalat pel destí.

- És encoratjador - va somriure Demos Bèlia - de comprovar que, un cop

6
més, coincidim.

- Bé... - féu el jerarca moral, una mica sorprés.

- Sí, sí, no us esforceu, germà; us hem entès - es va apressar a alegir en Belse Bèlia -. Aquesta preciosa unanimitat, que demostra la cohesió del nostre pensament i la fermesa amb què sabem sobreposar-nos a febleses que, per molt que ens honoressin, la història judicaria com cal, la interpretem, tant en Demos Bèlia com jo, com un vot de confiança en aquests moments difícils del nostre viure nacional

- Estem tots d'acord, doncs ? - preguntà el conseller ^{vestit} de color verd poma

- Em sembla que no hi ha dubte - va contestar en Demos Bèlia.

- Tanmateix - digué el jerarca moral que ocupava el primer confessional -, potser seria prudent intentar de salvar la vida del triarca...

- Ben cert. Ja han estat adoptades una sèrie de mesures; la primera de totes la recerca immediata i incansable dels segrestadors. En aquests moments la policia està interrogant un dels complicats en l'afer.

- Ah ! Hi ha hagut una detenció, ja ?

- Sí. I una detenció important. M'esperem grans resultats.

- I no seria convenient, potser - va intervenir el consell vestit de malva -, que provéssim d'entrar en contacte amb l'organització ? Si sabien la inflexibilitat amb què el consell està disposat a procedir, tal vegada els convenciríem de respectar la vida del nostre benamat Mefista. A canvi, els podríem prometre que no els perseguirem. Potser un passaport sense visat ho solucionaria tot satisfactòriament...

Els dos Bèlies es van consultar amb la mirada i llambregaren ràpidament cap als tres homes que des de l'inici de la sessió s'arraconaven, discrets, prop d'una porta; l'espai d'un moment, tots els ulls es traslladaren repetidament d'un extrem de taula a l'altre, com si assistís sin a un campionat de ping-pong massa interessant per perdre la pilota de vista.

- Es podria provar - va concedir a la fi en Bèlse Bèlia, sensible a l'assentiment mut dels tres "prudents" -. L'inconvenient és que no sabem com posar-nos-hi en contacte.

- Es senzill - va dir el jerarca del primer confessional -. A través d'aquest individu que la policia ha detingut. Se li confia la missió de dur-los una carta de resposta i se'l deixa en llibertat... vigilada, és clar. Així, em penso que hi guanyarem per tots dos costats.

Un somris fi es va anar escampant d'una banda a l'altra de taula, ~~manha~~ saltà als confessionaris on tots sis jerarques havien plegat les mans amb un gest devot, i en Bèlse Bèlia s'alçà,

- S'aprova per unanimitat - va dir, i tots els altres l'imitaren.

L'home A (1)

Sempre hi ha lleis resuscitables

L'escamot de policia, dos inspectors i tres agents ben armats, un d'ells àdhuc amb un llançafiamas de butxaca que es trobava tot just en una fase experimental, va presentar-se al domicili de ninotaire a un quart de quatre exacte de la matinada i, sense trucar, atès que duia un manament judicial d'esbotzament de porta, va precipitar-se pla endins i s'escampà pel menjador, el bany, la cambra i l'estudi del noi, la comuna i el dormitori on la mare acabava de despertar-se amb un aurt. Com que no esperaven trobar ningú i, per tant, no els acompanyava l'especialista en escorcolls corporals, la van fer despullar del tot i l'embolcallaren amb una mena de llençol de plàstic transparent que van lligar-li a l'altura del coll, com un sac. S'asseguraven, així, que no es desferia de cap peça comprometedora amagada en quelque reducte físic de la seva còrpora grassoneta i tan aparentment jove que l'inspector encarregat de dirgir les operacions no va creure ni un sol moment que fos de veritat la "vella" del noi.

- Confessa que ets la seva concubina i t'estalviaràs molèsties - li va aconsellar.

- Jo ? - s'indignà la dona -. Concubina, jo ?

- Molt bé; ja en parlarem. Ara tenim altra feina.

Van regirar-ho tot, des del tap de darrera el wàter fins al desguàs de la cuina, on de passada van resoldre, sense adonar-se'n, el problema d'un embús. A l'estudi d'en Jon van confiscar un grapat de caricatures irrespectuoses que el noi feia per al seu propi confort i una sèrie de llibres l'entrada dels quals, atès que eren prohibits, devia haver tingut lloc clandestinament. També hi van trobar una mena de circular d'una organització subversiva i un excès de tubs de pasta dentífrica que els intriguà.

Al dormitori de la vella hi havia tot de cartes d'amor escrites per mitja dotzena de mans, algunes més felices que d'altres en l'expressió gràfica de certes circumstàncies i un rotllo de paper destinat a l'examen de les secrecions de l'úter per tal d'establir el moment de les ovulacions, un material la venda del qual tampoc no era permesa al país i que fou confiscat amb particular satisfacció pel segon inspector, de tarannà vagament científic.

A les set ja havien acabat, però meticolosos com eren, van procedir

a una repassada entre els mobles capgirats, les cadires esventrades, la terrissa esbroquellada i el terra pràcticament alçat, on, com era d'esperar, no hi havia cap cadàver.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

La dona, a pes de braços, fou duta al cotxe policial i, un cop arribats a la caserna dels serveis especials, introduïda directament a una habitació totalment pelada en la qual dos infermers-policies van llevar-li aquella mena de sac i la van emmanillar abans de fer-la traslladar, ara pel seu propi peu, a una cambra anexas. Un ginecòleg dels mateixos serveis va examinar-la a consciència amb l'ajut d'un especulum i d'una lavativa administrada a continuació. Les seves ~~mapes~~ deposicions, recollides en una gibrelleta ~~mapa~~ ad hoc, foren seguidament analitzades amb la mateixa cura maníaca i, amb gran desconfiança dels especialistes, sense resultat incriminadori.

Quedava l'assumpte del paper, al capdavant una cinta corrent de color groc clar com les que solen emprar els diabètics d'altres contrades, i l'assumpte de l'edat aparent de la dona. Un càlcul ràpid va permetre d'establir que, en aquell moment, en Jon Batllí tenia vint-i-quatre anys, ben bé una desena de massa en relació a la joventut física de la seva mare, l'estudi dels reflexos i els teixits conjuntius de la quan la situava entre els vint-i-vuit i trenta-dos quan ella en confessava quaranta-un. Una precipitada consulta als registres de la parròquia i del jutjat corresponents mostrà que mai no havia estat inscrita ni amb el nom que ella mateixa facilitava, Ernia Moleva, ni amb cap altre. Aixímateix, faltaven l'acta de matrimoni i el certificat de decès del suposat marit, atès ~~que~~ que es deia vidua.

Immediatament, es va sospitar un origen estranger i, per tant, una entrada il·legal al país. D'això a deduir la seva condició d'agent a sou d'una potència enemiga, només hi ~~havia~~ havia un pas. Els funcionaris el van fer alegrement, gairebé amb satisfacció. És cert que en el curs dels dies següents es van trobar persones que la coneixien de menuda, però per una raó o altra es mostraven una mica vagueroses sobre la família. Hom hauria dit que no tenien ganes de comprometre's. De tota manera, això no els va evitar una detenció preventiva mentre la policia investigava més a fons sense deixar d'interrogar la mateixa dona, la vida de la qual, d'altra banda, semblava prou correcta si hom prescindia d'algunes freqüentacions masculines amb individus que, per una rara casualitat, eren ja tots morts.

~~condemnat~~ ^{condemnat} de la seva detenció, un nou examen mèdic, practicat a rel d'unes perturbacions gàstriques de què la dona es queixava, va il·luminar una mica l'assumpte abans de submergir-lo de nou en la foscor. Aquesta vegada, el doctor, un especialista en malalties gastro-intesti-

nals lleugerament afeccionat a la lectura de llibres de màgia, va descobrir-li un petit senyal, en forma de fletxa, arran mateix de l'ingle, dissimulat per la formació pilosa, particularment espessa, que explicava la inadvertència del ginecòleg, el qual no havia assenyalat aquell detall tan revelador. Car aquella, segons l'especialista, era la marca que cap a mitjan segle XVII distingia totes les bruixes admeses al tracte directe amb Satanàs. Si no hi havia error, doncs, la dona tenia actualment uns tres-cents anys.

Una prospecció acurada dels llibres d'aquell temps revelà l'existència, l'any 1669, d'una tal Ena Molesvi, filla de Pail i de Minena, ell cordaire d'orici i ella antiga serventa d'hostal. El nom era prou semblant per autoritzar la suspita que una corrupció natural l'havia convertit en Ernia Moleva. Sobtadament, s'explicava la seva aparença juvenil : a tall de ~~Manna~~ Faust femení, havia fet un pacte amb el diable.

L'assumpte era massa delicat perquè restés entre les mans dels serveis especials, entesos en matèries polítiques i socials, però de cap/de les maneres en qüestions de caire sobrenatural, que competien més normalment a les autoritats religioses. La dona, doncs, fou traslladada a la presó eclesiàstica on solien complir condemes més o menys greus alguns clergues discolts i propensos a interpretacions massa personals dels llibres sagrats. El règim hi era sever : nuesa absoluta, en senyal d'humilitat; silenci, en senyal d'obediència, i pa i aigua en senyal de penitència. Uns minuts abans dels interrogatoris, però, li permetien d'ingerir un brou calent i de posar-se una cogulla de drap bast i morficador. ~~Reconec~~ Van assignar-li un confessor que estava autoritzat a veure-la a totes hores, de dia i de nit. També els interrogadors gaudien de llicències especials pel que fa a la seva persona, tota vegada que no era infreqüent que la cridessin a altes hores de la matinada o que, en el curs de les sessions, la mortifiquessin per tal des desvetllar-li una memòria plena de forats que, d'altra banda, el religiós que dirigia les operacions s'explicava perfectament :

- Es natural que us flauegi. Fet i fet, tres-cents anys són molts anys i, una certa confusió, no ens ha d'estranyar. Ara, entre això i la vostra manifesta mala voluntat... No podeu, per exemple, haver oblidat el moment per a vós solemne de l'investidura, quan Satan us va admetre en la seva intimitat. Fou en el curs d'una reunió ?

- Mai no he assistit a reunions de cap mena.

- Us va visitar una nit, doncs ? Potser quan dormíeu, en forma d'incube...

- Què és, un incube ?

El sacerdot sospirava :

- Veieu ? Com dic, sou de mala fe.

Els altres, que el flanquejaven, assentien. Tots os eren relativament senectes i amb una inclinació, que no dissimulaven, als assots purificadors. Els administaven ells mateixos sobre les natges carnes, en aquestes ocasions exposades sota la cugulla que calia arremangar-li després d'haver-la lligada de mans en una argolla clavada al mur de l'habitació. El sacerdot més vell no hi tenia tanta afició i de vegades fins s'hi oposava :

- No semblen gaire propis d'una època il·lustrada, els assots - deia.

De fet, sovint semblava que li interessés de perllongar la tramitació d'aquell afer, les sessions i els interrogatoris. No cada dia tenia la sort d'heure-se-les amb una bruixa. El pas de la darrera pel convent ja datava de vint anys, i al capdavant encara va resultar que no ho era; es va poder demostrar que el pare de la criatura bicèfala era un peó subjecte a alteracions cromosòmiques que, durant dues dècades, feren les delícies de la facultat mèdica.

Ara, però, no tenia cap dubte que ho havien encertat : la dona era verament bruixa. Marca del diable a part, s'observaven d'altres peculiaritats que no permetien dubtar-ne : la seva adversió a les coses religioses, la seva capacitat orgiàstica posada a prova una nit de lluna plena i amb la col·laboració de dos experts del departament de serveis reservats que foren convocats amb aquesta finalitat; l'obstinació amb què negava les acusacions, el seu tremp moral que obligava a creure en assistències sobrenaturals d'un caràcter nefand; la sorprenent conservació de la seva bellesa física a desgrat del règim a què era sotmesa... Tot plegat era prou revelador.

També s'observà que a la seva cel·la no plorava mai, ni es desesperava com hauria fet qualsevol altra dona corrent. El confessor, que no arribava a esser-ho per refus d'ella, reportava que no havia obert cap dels llibres edificants que li deixava i que, en adreçar-se-li, sempre manifestava una certa repugnància. Ell, hipocritament, com es va veure ^{de seguida} ~~ment~~, deia que, al seu entendre, tot allò més aviat l'inclinava a creure en un cervell pertorbat i, per tan, escassament culpable; si posseïa algun poder, era simplement de concentració. Per uns motius encara ignorats, s'havia forjat un món imaginari.

- Això no explica com ha pogut viure tres segles - li objectava el sacerdot vell, quan en parlaven.

El confessor s'arrosava d'espatlles.

Fos com fos, l'assumpte estava a punt d'escapar-se'ls de les mans. Algú del servei de Conservació Legal descobrí una antiga llei, mai no

derogada per cap dels governs que s'havien succeït des d'aleshores, per la qual les bruixes inconfesses podien ésser reconegudes com a tals amb la simple verificació del senyal d'identitat a l'espatlla, al pit, a les natges o a l'ingle amb què, indistintament, el diable marcava els seus fidels. Aquest descobriment donava un caire jurídic a un afer fins aleshores d'ordre religiós i, a tot estirar, científic. La mateixa llei preveia el rostitment, de viu en viu, de la maga, degudament assistida, això sí, pels poders eclesiàstics als quals es reconeixia el dret d'intentar l'abjuració de la condemnada fins al darrer sospir. Un article addicional estableia que ~~quan~~ determinades circumstàncies, com l'estat de gravidesa de la bruixa i d'altres que serien apreciades per les autoritats competents, podien aconsellar la substitució d'aquesta pena per la de confinament perpetu o provisional a les masmorres destinades a aquest efecte.

En conseqüència, al cap de tres ^{die} ~~semanes~~, es va decidir la formació d'un tribunal mixt, religiós i civil, però amb preponderància d'aquest darrer estament, que entendria en el destí definitiu d'Ernia Moleva, víctima, durant la seva infància, d'una caiguda sobre una ampolla trencada que li deixà una cicatriu infamant.

L'oposició s'explica (2)

Obres públiques

Amb independència de l'alerta provocada per les cartes primera i segon, o segona i tercera, o primera i tercera - tota vegada que una d'elles, ~~la~~ primera, la segona o la tercera, fou reduïda a cendres dins la cassolleta de la pipa del segon porter Bep Alimatori -, la desaparició d'en Mefista Bèlia arribà a orelles dels serveis paral·lels interiors, oficialment classificats sota la singla SEPIN, a través dels dos músculs encarregats de la custòdia reservada del triarca en el curs de les seves expedicions eròtiques. No era pas infreqüent que es passés la nit sencera entre els braços de la mare i de la filla i, per tant, la vigilància no començà a inquietar-se fins a primeres hores del matí, quan els dos homes iniciaren un canvi d'impressions sobre la conveniència de sentar un precedent. En efecte, fins aleshores no havien penetrat mai a la casa. Ja era passat migdia quan s'hi van decidir i, amb cautela, trucaren a una porta que s'havia quedat simplement ajustada.

La descoberta de les dues dones, encara lligades i amordassades, engegà una acció frenètica en la qual en primer lloc, naturalment, intervingué el SEPIN i, a continuació, els serveis normals de seguretat. El pis fou repassat de dalt a baix per tot un equip d'especialistes que cercava empremtes digitals mentre les dues dones eren degudament interrogades sobre l'aparença física i característiques personals dels segrestadors, així com sobre les circumstàncies en què havia tingut lloc el segrestament. Algunes contradiccions en què van incórrer mare i filla i, sobretot, ^{el detall} ~~la circumstància~~ que, de fet, no existís cap parentiu entre elles, dues estranyes posades en contacte a través de l'alca vota que solia profeir en Mefista Bèlia de carn fresca unida per llaços familiars que ella creava despreocupadament per satisfer els capricis de l'home, aconsellaren un arrest preventiu en el curs del qual mai no s'arribà a posar del tot en clar si un dels homes quequejava una mica, si un altre tenia els ulls enfonsats i cruels i si un tercer era lleugerament barbarec; eren tantes les vacil·lacions i imprecisions que, al capdavall, les dones només coincidien sense cap mena de dubte en això : es tractava de cinc mascles entre els vint i trenta-cinc anys.

L'alca vota, detinguda i interrogada a les poques hores de saber-se la seva existència, revelà un fet gairebé increïble : en el curs dels

elements de judici que, a despit d'ésser desconcertants, podien fer avançar la investigació de les autoritats. En preguntar-li sobre la persona que havia llogat el local, l'home, un individu de mitja edat, galletagrossa i pràcticament calb, va contestar :

- Era una dona barbuda.

- Una dona barbuda ? - s'estranyà l'inspector Serau, aquell mateix que dies abans s'havia cobert de glòria amb la detenció d'en Jon Batllí, i va mirar-se el seu company, no menys desconcertat.

- Sí - assegurà novament l'home -. La recordo molt bé.

- Però barbuda com ? Voleu dir que més aviat era peluda...

- No, no ! Sé distingir perfectament una cosa de l'altra - va protestar l'amo del local, gairebé ofès -. Era una dona amb barbes.

- Com les dels circs ? - va insinuar l'altre inspector.

- No ho sé, això; no n'hi he vist mai, jo. Pallassos, trapezistes, prestidigitadors... tot això, sí; però dones barbudes...

- I no us va cridar l'atenció ?

- Sí, una mica. Sobretot perquè duia una aliança matrimonial. Era difícil d'imaginar-se-la casada... no se si m'enteneu !

El contracte que havien firmat era sobre la taula i l'inspector el va recollir.

- I us va dir que es deia Hortènsia Musall...

- No m'ho va dir; m'ho va demostrar. Duia la documentació perfectament en regla.

- I la foto ?

- Era la seva, si bé a la foto anava afaitada. Es comprèn. En retratar-nos, a tots ens agrada de fer goig.

- Us va dir a què pensava dedicar el local ?

- Ben cert. Al negoci de pintor que després va obrir. També va dir-me que tenia un encarregat que el dirigiria.

- El seu nom ?

- No el ^{se} ~~seu~~; no l'hi vaig preguntar. De fet, li vaig fer tan poques preguntes com vaig poder. Era tartamuda. Sempre m'han fet posar nervis a mi, els tartamuts. No sé si/a vosaltres us passa...

Els inspectors no van creure imprescindible de donar-li cap clarificació sobre llurs reaccions en aquests casos. En Serau prenia notes i, el seu col·lega, digué :

- No hauria pogut ésser un home disfressat ?

- No, no ! - va riure l'amo del local -. Vestia d'una manera més aviat provocativa; un vestit molt escotat que li descobria tota la part alta dels pits. Us puc assegurar que eren autèntics. M'hi vaig fixar bé, a mi els pits...

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

L'inspector, que en aquell moment seguia un curset de perfeccionament espiritual, el va fer callar amb un gest. D'altra banda, ara ja possien totes les dades necessàries : nom, sexe, edat, estat civil, i l'adreça que figurava al contracte de lloguer. Es clar que potser era falsa...

Dues hores després comprovaven que només ho era a mitges. L'adreça existia, però no es tractava d'una casa de pisos o d'una torre com havien suposat, sinó d'una fàbrica d'accessoris de la indústria d'electrodomèstics. Hi treballaven tres-cents quinze operaris i trenta-dos administratius, amb el personal directiu comprès. També hi havia un porter i la seva dona, tots dos pràcticament exclosos de sospita des del primer moment, tota vegada que eren excessivament vells i àdhuc una mica baldats. Com va explicar el director de la fàbrica, els tenien més que res per caritat; la dona, cinquanta anys enrera, li havia fet de dida.

Els van deixar en pau. En canvi, s'emportaren, en una llarga carrua de camions ben escortats, la totalitat del personal. No era improbable que algun dels segrestadors treballés a la fàbrica. O que hi hagués treballat temps enrera. Amb aquesta idea previsorà al cap, van desenterrar les nòmines i d'altres llistes de personal fins a una vintena d'anys enrera, data d'instal·lació del negoci, i, en nits successives, els agents anaren recollint a les llars respectives tots els "antics", molts d'ells ja jubilats per haver complert els setanta-dos anys. A mitja dotzena, malalts i internats en diversos establiments sanitaris, els van col·locar una discreta guàrdia armada a l'espera de llur guariment o, com s'esdevingué en dos casos, de llur defunció.

Els interrogatoris no van menar enlloc. No hi havien pas confiat gaire, però la vida d'en Mefista Bèlia era massa preciosa per deixar res per verd. El fracàs, doncs, no els descoratjà. Quedaven d'altres recursos. Un d'ells, detenir també les famílies del personal de la fàbrica, tasca a la qual foren destinats prop de cent cinquanta agents, un centenar de cotxes i fins i tot un tren especial, tota vegada que molts dels detinguts tenien familiars pròxims, fins al grau de cosí, en d'altres localitats.

Un dels caps dels serveis normals de seguretat, que devia el seu ràpid avançament a una gran capacitat d'iniciativa, va voler apurar encara més l'operació; féu esbrinar els noms de tots els propietaris que havia tingut la torreta del carrer de Trascantó i els del constructor i operaris que l'hagien dreçada, ara ja feia uns trenta anys. Entre aquest personal, per raons naturals, hi havia hagut una gran mortaldat, però de molts d'ells vivien encara els fills o els nets, tots els quals

foren detinguts i implacablement interrogats per tots els serveis que començaven a rivalitzar en competència.

Els del SEPIN es van apuntar un èxit quan descobriren una antiga relació pecaminosa entre un d'aquests néts - concretament el de l'aparellador de la torre - i una de les dones, caracteritzada com a filla, que durant una temporada presta els seus serveis al triarca segrestat. Immediatament, la noia va semblar especialment suspecta, ja que la seva relació amb la torre s'establia per dos costats diferents. Investigada més a fons, fou possible d'esbrinar-li una llunyana ascendència vagament "artística", atès que una àvia havia actuat en espectacles de "musich-hall" a l'únic local, més que centenari, que les autoritats permetien i l'entrada al qual era reservada als qualques estrangers de pas per la contrada. A l'acte, fou arrestada la companyia en pes.

Mentrestant, les autoritats del Ministeri Planificador de l'Habitatge, previsores com sempre, havien iniciat ja la construcció d'un nou centre d'internament. De moment, hi hauria cinc presos a cada cel·la. Era un progrés : ara, n'hi havia onze.

Primer diàleg de les catacumbes

En Mars, home de molts oficis i pobre segur abans de passar a dirigir el Front d'Alliberament Nacional, s'acostumà des del primer dia a ~~passar~~^{distreure} unes hores amb el presoner de l'organització, els punts de vista del qual, que ell contradeia, revelaven una complexitat del sistema força superior a tot el que els seus companys, i ell mateix, haurien gosat suposar. Tot sol, mai no hauria descobert els fonaments, qualificats de filosòfics pel tetrarca, en què s'assentava i que en cap ocasió no foren elaborats públicament.

- La triarquia - li deia per exemple avui l'home en resposta a alguna de les seves acusacions - és la forma, l'única forma, natural de govern. Cap més no obeeix amb tanta perfecció les lleis o, si voleu, diguem-ne l'ordre, de la naturalesa.

- Si us referiu a l'imperi del més fort...

- Oh, no ! Això seria donar a l'assumpte unes limitacions que no esmereix. I, en la naturalesa, tampoc no es prou segur el domini del més fort. Espècies senceres han aconseguit de prevaldre, i inclús d'imposar-se, gràcies a l'astúcia. L'home mateix...

- En parlar del més fort no em referia precisament a una força física, sinó a un conjunt de qualitats que donen l'avantatge a un individu o a una ~~màxima~~ espècie determinats. L'astúcia en forma part.

- Ben cert - assentí el triarca -. Jo volia al·ludir, però, al fet que tot, en l'ordre natural i, posteriorment en l'ordre social, es manifesta en tríades. En l'aspecte que en podríem dir creacional o d'origen, ens trobem ja amb una trinitat. Així ho reconeix l'església.

- La nostra. Obliden, voluntàriament, que al món hi ha hagut, hi ha encara, una gran quantitat de religions...

- D'acord. Però en totes les que han influït en el desenvolupament humà i que, per tant, en termes històrics, cal admetre com a vàlides, s'observa el mateix reconeixement d'una trinitat. No se n'ha escapat el budisme, ni se'n van escapar els egipcis. És un fenomen, per qualificar-lo d'una manera o altra, fàcilment observable. Cultures situades de vegades a les antípodes les unes de les altres, parteixen d'un mateix principi triàrquic que governa sobrenaturalment el món. Dins l'ordre de les coses més palpables, i que vós apreciàreu especialment, si sou l'incrèdul que em penso, descobrim un altre fet essencial : les races humanes pro-

cedeixen d'un arbre de tres branques : Sem, Cam i Cafet.

- Mainer ha estat demostrat científicament. Si les branques són tres, com s'explica que les races siguin més nombroses ?

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Per un fenomen de diversificació natural en el qual intervenen tota mena de factors, entre ells els de caràcter ecològic en termes generals. Però no vull posar prova la vostra credulitat i citaré una altra tria-de que no em podreu discutir : la dels elements. Tots sabem que són tres : aire, aigua i terra.

- Els antics, si no recordo malament, n'hi afegien un altre : el foc. Reconec que no he tingut les mateixes oportunitats vostres i que la meua cultura és deficient, però el vell Heràclit...

- Vós ho heu dit - el va interrompre en Mefista Bèlia -, el vell Heràclit. Els antics tenien un coneixement imperfecte de la realitat.

- No és massa còmoda, la vostra posició ? Si accepteu la idea d'una trinitat sobrenatural o divina que ells ens han llegat...

El triarca va somriure i es vessà una mica més de cafè a la tassa que tenia davant. El tractaven bé i, llevat que tenia les cames lligades a les potes de la cadira subjecta a la paret, d'on el deslligaven per permetre-li un exercici diari de tres a quatre hores de durada, segons els seus propis desigs, gaudia d'una llibertat de moviments completa.

- Veig que amb vós - va contestar ara - s'ha de parlar amb molta propietat. El coneixement dels antics era més pròxim a la font, a l'origen, i això explica que ens en puguem fiar en els aspectes que a mi m'agrada d'anomenar creacionals. Es trobaven, però, i perdoneu el tòpic, a l'alba de la civilització i, consegüentment, els faltava experiència per procedir a una observació exacta i suficient dels fenòmens immediats. La seva mateixa proximitat els els amagava. Modernament es veu la insensatesa d'introduir entre els elements naturals el foc, una combustió possibilitada per l'element aire i els seus components. Terra, aigua i aire poden existir independentment l'un de l'altre; no es pas, ho veiem, el cas del foc. Puc apuntar-me aquest punt ?

- D'acord - va concedir en Mars, i encengué una cigarreta mentre l'home proseguia :

- Fixem-nos també, si voleu, en els tres estats de la matèria : sòlid, líquid i gasós. Definitivament, el tres és el número clau, el número sagrat. Perquè, permeteu que us ho faci observar, tot just ens trobem al començament de la seva recurrència. Es repeteix en els regnes naturals que distingim amb els noms de mineral, vegetal i animal. I, socialment, en els tres braços tradicional : noble, eclesiàstic i popular. Els podem donar d'altres denominacions - afegí precipitadament en veure

el gest d'en Mars -, però això no altera els fets. Una altra terna de tipus social - proseguí sense aturar-se -, la veiem en la família : pare, mare i fill o fills. La pluralitat d'aquests no importa, ja que cal interpretar-ho en termes de relació. I si passem a l'home o a la dona concrets, què observem ? Unicament pot tenir tres estats civils : solter, casat i vidu; passa per tres edats : infància, joventut i velleïtat; disposa de tres potències superiors : intel·ligència, esperit i ànima; sexualment pot realitzar-se a través de tres posicions bàsiques : de cara, d'esquena i de costat; els orificis notables del seu cos es redueixen igualment a tres : boca, anus i vagina...

- Confesso que la vostra llista és impressionant, i estic segur que la podríeu fer exhaustiva, però em sembla que hi podria oposar algunes objeccions. Si el tres és tan fonamental, per què, per exemple, només hi ha dos sexes, femení i masculí ? Quant als orificis notables del cos, l'home no té vagina. I si volem considerar que ho és el seu equivalent, l'uretra, què s'oposa a donar la mateixa categoria als orificis dels mugrons femenins ? També són discutibles les tres edats de l'home; molta gent hi afegiria la maduresa. I, si aquí patiu per defecte, potser patiu per excés en enumerar les potències superiors; no és gens de clara la distinció entre esperit i ànima. Pel que fa les positures de relació sexual, per què no les distingim segons la parella s'estimi dreta, asseguda, ajacada o agenollada ? De fet, em sembla que m'heu partit d'una noció màgica de l'univers. I recordeu que vós mateix heu pronunciat la paraula.

- Ho dubto - va dir el triarca, insegur -. De tota manera, l'ordre, i d'això parlo, és exactament l'oposat a la màgia. No cal veure en aquestes ternes que us he proposat cap significació mística, sinó simplement una forma d'organització cap a la qual tendeix tot allò que vol ésser perfecte. Això explica, de passada, que hi hagi excepcions. Podem estar raonablement convençuts que a poc a poc seran eliminades. O potser, en alguns casos, que la nostra percepció de la realitat, més afinada, ens permetrà de descobrir triades allí on ara som incapaços de veure-les.

En Mars va riure.

- Seríeu capaç de sostenir que hi ha un tercer sexe que fins ara no hem pogut observar o cap a la creació del qual s'encamina la naturalesa ?

- Totes dues coses són igualment possibles i una d'elles és absolutament segura. És raonable.

- Precisament raonable ?

L'home, potser sense adonar-se'n, es féu petar un dit i, amb la

seva veu lleugerament magistral i monòtona, digué :

- Mireu, els meus col·legues i jo sempre hem tingut un sentit progressiu de la vida i de tot allò que la vida comporta. Sabíem, i encara som del mateix criteri, que una societat només és durable si s'integra en aquest corrent que obeeix les indicacions de la realitat, prou clares un cop les has estudiades una mica. S'entén, estudiades amb voluntat de penetració, d'anar més enllà d'una certa aparença contradictòria que, d'altra banda, forma part del joc; és fins i tot, diria, la condició necessària del joc. En cada triade hi ha un membre que posseeix una qualitat heurística que no tindria sense l'existència dels altres dos. Això, que pot semblar força complicat, en el fons es ben senzill. No parlo de causalitat; aquí no hi ha cap bola que empenyi una altra bola. Parlo d'una acció que crea continuament i que pot ser interpretada en termes dialèctics.

- Triarquics ? - es burlà el noi. - Em penso que teniu una notable capacitat de discursador, cosa ben natural en un polític. També es natural que sigueu sofisticat. Això enlleugria les ànimes senzilles. Confesso que la meua també ho és i que m'agrada de sentir-vos parlar. Admiro, un cop més, un cert enginy que a tots ens permet de justificar les nostres accions. Però no em sento còmode en el pensament abstracte i, si no us fa res, m'agradaria de veure com us justifiqueu en accions concretes. Per exemple, en el terreny personal, privat, hi ha aquest assumpte de les vostres amiguetes. Sempre, per tot el que sabem, són dues. Per què ? No seria més lògic que fossin tres ?

- Aleshores, jo hi sobraria.

- Però ara la triade és incompleta, o falsa; un dels elements es repeteix.

- No ben bé. La meua vida íntima obeeix en tots els seus aspectes la mateixa pauta triarquica conscient. Sóc casat i aïllat i, per tant, realitzo la triade familiar : pare, mare, fill. Amb aquesta s'enllaça una altra terna : muller, marit, amant...

En Mars alçà la mà.

- Permeteu-me una pregunta indiscreta, però d'un interès innegable en aquest moment : té un amant, la vostra muller ?

- Naturalment ! Que em voleu ofendre, potser ?

- Perdoneu. En tenia els meus dubtes en veure com us amagàveu d'ella per trobar-vos amb les vostres amigues.

- Es impropï parlar d'"amagar". Hi ha una convenció social a la qual tots dos som sensibles; ~~mmmmmm~~ no hi podrien faltar sense sofrir-ne una penalització. Ella és tan conscient com jo de la necessitat de respectar l'estructura triarquica.

- La vostra muller, però, és una persona... bé, una persona forta i madura. Com vós mateix. Ara, mentre a un home...

- No sé veure la diferència - el va interrompre en Mefista Bèlia severament -. Els amants, mascles o femelles, sempre són gent pagada quan arribes a certa edat. De vegades, abans i tot.

- Molt bé, no pregunto més, doncs. Proseguïu.

- Si - va dir l'home, i es concentrà un instant per tal de retrobar el fil de les seves idees -. Parlava de la triada muller, marit, amant, estretament enllaçada d'un costat amb la terna : pare, mare i fill, i de l'altre amb una "situació", si em permeteu la paraula, no totalment resolta, ja que seria fals donar-li aquesta solució : amic, amant, fill. Immediatament em vaig adonar -explica amb una satisfacció evident - que aquí se m'oferien unes certes possibilitats creadores que introduirien una altra terna en l'organització social. Ja compreneu que, en parlar de creació, no ho faig en un sentit absolut, sinó com un artista, un pintor, un literat, que aprofiten elements ja existents als quals confereixen un cert ordre nou... Bé, aquesta terna, ~~mmm~~ se'm va acudir, es podia basar en contradiccions que complien amb les exigències d'un cercle complet : oposició home-dona, oposició mare-filla i oposició filla-pare. Obteníem, de passada, una oposició generacional, sexual i, escollint des dones de determinada condició, social.

- I la immoralitat de tot això, què ? No hi vau pensar ?

- Quina immoralitat ? - es va sorprendre sincerament l'home -. On la veieu ? Les triades són morals per definició.

- M'ho podia pensar...

- No es tracta de pensar. No és una qüestió/d'opinions, subjectiva. Si l'ordre natural es basa en l'existència de les triades, no poden tenir una immoralitat objectiva, que és l'única que compta. Sense elles no hi hauria mon, sense elles no hi hauria l'home... Crear-ne o descobrir-ne una altra és afirmar encara aquest món, aquest ordre nostre.

-O sia que, en definitiva, us sentiu virtuós.

- Em sento - rectificà en Mefista Bèlia - més integrat a la realitat. Més a prop, si voleu, de la meua realització com a persona. Creuria que això contribueix a que sigui un home senzill.

En Mars, que havia unit les mans entorn d'un genoll, reflexionà un moment i, tot seguit, encara pensant, digué :

- Reduíu la vida a una geometria molt elemental... Perquè m'imagino que la vostra obsessió triàrquica no s'acaba aquí. Deu caracteritzar també les vostres relacions íntimes amb aquestes dones.

- Ben cert. I amb la meua muller també. Mai no ens hi hem posat que no fos per una sèrie de tres.

- I cal suposar que una sèrie variada...

- Sí. Al capdavant, no oblidem que els vasos receptors són tres. En la mesura del possible - va afegir amb el natural orgull - sempre he procurat d'atènyer la perfecció.

- I no se us ha acudit mai de pensar que aquesta perfecció vostra s'aconseguia a través d'una violència, d'una violació dels drets dels altres a la seva integritat, a les seves creences, a la seva realització humana? I que una perfecció d'aquesta mena no podia ser perfecta ni per vós? Més clarament: que doneu el nom de perfecció a la satisfacció dels vostres egoismes?

- Mai no he pensat en mi - es va queixar l'home, mortificat.

- Potser això és el que volia dir. Aquell que no pensa en ell tampoc no pensa en els altres. M'imagino perfectament la vostra noció de l'egoisme, però n'hi ha una altra. L'oposició, Bèlia, s'ha passat molts anys amb els braços encreuats, asseguda al darrer banc de la classe. Però això no vol dir que estés totalment inactiva: us observava i treia unes conclusions de la vostra actuació. No, no sou egoistes en el sentit corrent que us induiria a negar el meu dret a aplicar-vos aquest qualificatiu. En un món on els altres no existeixen, no podem pensar ni en ells ni en nosaltres.

- No existeixen? - s'estranyà en Mefista Bèlia -. M'heu acusat de sofista, però em sembla que en sou més vós. Per qui es governa, si no pels altres?

- Error, Bèlia, error. Vosaltres no governeu. Organitzeu objectes. Això nostre no és un país, és un magatzem...

Va callar. La trampa del sostre, al capdamunt de l'escala, s'havia obert. En donar un cop d'ull al rellotge, va veure que ja eren les vuit. L'hora de sopar. En alçar la mirada, el seu esguard coincidí amb el de l'Emelin que li somreia des de darrera la safata.

- Es bon minyó? - preguntà la noia.

- Excel·lent - va dir ell, i va córrer a ajudar-la.

L'ombra (les ombres) darrera els peus

En Jon Batllí va atravessar l'habitació i s'assegué sobre el llit.
- Potser una hora i mitja - va dir.

S'havia aturat a la placeta que veïnejava la presó d'on acabaven d'alliberar-lo en la seva ~~miserable~~ condició de missatger confidencial entre el govern i els segrestadors i inhalà enèrgicament una glopada d'aire pretensament pur. Ho era, però, força més que el de la cel.la estreta, curta i baixa de sostre, sense altra obertura que l'espill des d'on el sotjaven uns ulls alhora xafarders i indiferents.

Es va palpar els braços i les cames i, amb la mà, va recórrer tota l'extensió del pit i del ventre abans de fer davallar els dits fins a l'entreuix. Estava sencer. L'esquena encara li dolorejava i no havia pas cessat del tot aquella sensació amolnosa de tenir una vareta incrustada als genolls, però estava sencer; res més no comptava.

La carta la duia en una butxaca del gec, dins d'un sobre gruixut, i li hauria agradat d'examinar-la, de llegir-la; ara, però, en aquella placeta, ni es va atrevir a treure-la per tal de donar-li un cop ~~amb~~ d'ull. En lloc d'això, va reprendre la marxa i, sense mirar cap als murs de la presó, va endinsar-se pels carrerons propers on en aquella hora, tardana, s'observava una certa absència de vida. Algunes de les botigues ja havien tancat i la gent feia temps que havia perdut l'humor de passejar-se. Durant els darrers deu anys pel cap baix, la vida es retreia cada dia més a l'interior de les llars, on tothom se sentia més segur - sense gaire fonament.

Va anar travessant carrers, fins més enllà del mercat, i enfilà el pendent que menava a casa seva. En un balcó hi havia una dona que, en veure'l, va amagar-se precipitadament, com si la seva presència l'ofengués o l'esporgués. No s'ho va explicar fins al cap d'uns minuts, quan va trobar-se amb la porta esbotzada del pis, dins del qual era gairebé impossible d'obrir-se pas. Qualsevol se n'hauria pogut endur les escasses possessions escampades ací i allà, però era clar que l'indret, ara que hi havia passat la policia, inspirava massa respecte perquè ningú s'atrevisís a penetrar-hi. De segur que alguns veïns fins i tot travessaven el replà corrent, per no establir imaginàries complicitats. Ell, hauria fet el mateix.

No gosà trucar a la porta del costat. D'altra banda, tampoc no ca-

6 lia; era prou clar que la mare hauria endreçat immediatament tot aquell desordre, si tot s'hagués reduït a un escorcoll. Si no ho havia fet, senyal que estava detinguda.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Va tornar a baixar al carrer i, un cop més a peu, anà travessant la ciutat en direcció al camp de maniobres murallat, prop d'on la Moira vivia en uns baixos, el dret d'estada al qual li era discutit pel propietari des que, tres anys enrera, la noia va perdre els pares. Abans d'arribar-hi, però, va voler despietar els policies que, no en dubtava, el seguien de no gaire lluny, i davallà a les galeries del refugi en construcció, d'on els obrers ja havien plegat, s'hi entretingué un moment i, aleshores, va pujar de nou per les mateixes escales; sabia que els policies, que no podien ésser més de dos, devien haver corregut cap a les altres boques per esperar-lo a la sortida.

Potser ho havia encertat. En desembocar altra vegada a l'aire lliure no va saber distingir cap silueta suspecta i, en veure l'indret buit, va precipitar-se cap al carreró que, després d'unes quantes voltes, el portaria a casa de la noia, situada en un entrant de la placeta dels Ramaders, on antany, potser tres generacions enrera, tenia lloc la fira semestral de bèsties grosses.

I ara era aquí, assegut als peus del llit de la Moira, sobre el qual reposava també la carta que no s'havia atrevit a obrir. La noia, dreta prop seu, la mirava.

- I com t'ho faràs ?

- No ho sé.

- No coneixes ningú de cap organització ?

- Bé... - va dir -. Hi ha els meus companys.

La Moira es va girar, sobtada.

- Els teus companys ?

Mai no li ho havia volgut confiar, per por de comprometre-la, però ara li ho revelà; les sospites de la policia no eren del tot infundades, des d'un any enrera pertanyia a un grup d'activistes, modest, això sí, tota vegada que només eren ^{quatre} ~~quatre~~ i no disposaven de cap arma; únicament d'una fotocopista que els havia permès d'escampar unes quantes octavetes signades per L'Acció Reivindicadora Nacional.

La noia, aclaparada, s'aclofà al llit, al seu costat.

- I en un any només heu pogut reunir ^{quatre} ~~quatre~~ persones ?

- Tothom té por - es va disculpar ell -, no pots parlar clar, i...

Algú va trucar a la porta i les paraules se li enganxaren al paladar com una bola de xiclet. La noia xiuxiuejà :

- T'han seguit, doncs ?

- Estic segur que no.

Les trucades es van repetir, més insistents, i una veu forta, grassa, cridà :

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Obre, Moira; sé que ets a casa !

- Es el propietari - va sospitar ell -. Ara vé quasi cada dia. Què faig ?

No li va caldre fer res. Potser la porta s'havia quedat mal tan- cada, potser el pany acabava de cedir davant les empentes de l'home, puix que tot d'una van sentir el retruc de la fusta contra la paret i uns passos que es precipitaven. En Jon no va tenir ni temps d'amagar- se; un home alt i gros, ple de papades i amb la/camisa tota plena de llànties sota un nus de corbata impecable, es dreçava ja al llindar del dormitori.

- Ja està ! - va dir -. Ara... - i va aturar-se en sec, com si veiés per primer cop el noi que acabava d'aixecar-se dels peus del llit. Aleshores va somriure - : De manera que fem l'amor, eh ?

En Jon va atansar-se-li, el mirà de dalt a baix i digué :

- Amb quin permís heu entrat ?

- Com, amb quin permís ? Sóc l'amo !

- Però no és casa vostra. No sabeu que no s'entra a les cases dels altres sense que us hi invitin ?

- He trucat - va dir l'home, una mica impressionat per la fermesa del noi, el qual va concedir :

- Heu trucat, sí, però no us han obert -. Féu un/pas més, que obligà l'individu a retrocedir, i afegí - Veniu.

Se'l va endur cap a la porta, on s'inclinà a examinar el pany. Era molt senzill i la peça on s'encastava havia cedit, probablement per culpa de forceigs massa insistents.

- Veieu que heu fet ? Ara s'han de canviar els cargols. Més ben dit, caldria canviar tot el pany. No en teniu cap més ? Us estalviaríeu de comprar-lo...

- Jo ? - s'admira l'individu -. No heu dit que no era casa meua ?

- Exacte; heu destruït la propietat d'un altre. Us podrien denunciar i tot... Porteu un altre pany, instal·leu-lo i no en parlarem més.

- Que no en parlarem més ? I tant si en parlarem ! - explotà l'home -. Aquesta noia serà llençada del pis d'un dia/a l'altre i...

- No parlem del futur - el va interrompre en Jon -, sinó del present. D'aquí a una hora a tot estirar, us vull veure aquí amb un pany nou. En la meua qualitat de conseller legal de la Moira...

L'home es girà, enfurit, i totes les papades li tremolaven alhora

- No m'ho havies dit, això !

- La llei és clara - va citar ell d'un text imaginari - : "Qualsevol

que, llevat dels agents de l'autoritat, penetri per la força, en un domicili habitat per una altra persona, es fa reu d'assalt i serà inculpat d'acord amb el que determinen els ^{codis} ~~delictuals~~ de justícia civil i criminal". No sé si sabeu que aquests ^{codis} ~~delictuals~~ preveuen indemnitzacions força crescudes i penes que poden arribar fins als set anys de presó.

El propietari parpellejava, incrèdul, i unes gotes de suor li perleaven prop de l'arc ciliar.

- I tot això per un simple pany ?

- De vegades, inclús per una simple balda

L'home respirà a fons.

- Molt bé. El canviarem.

Se'n va anar, ara mans com un xai, i la noia, que reia, col·locà una cadira darrera la porta perquè ningú no pogués entrar sense fer soroll.

- L'has deixat planxat, tu ! Em penso que tardaré dies a tornar-lo a veure per aquí... Com no sigui que em vulgui canviar el pany de veritat !

En tornar de nou a la cambra, però, s'enferiosí altra vegada :

- De tota manera - digué - això no soluciona el teu problema. ~~amén~~

Perquè cap dels teus companys no deu monèixer ningú, oi ? Si sou tan pocs, senyal que esteu desconectats... Un grup de ^{quatre} ~~seis~~ - s'admirà per segona vegada -. És inimaginable !

- Hi ha en Rafis - va recordar ell -. Temps enrera havia estat en relació amb algú altre, sé que en va parlar... Algú d'un grup molt extremista, i per això no ens hi vam interessar prou. Potser són ells qui ho han fet...

- En tot cas, és una possible sortida.

- Sí - reflexionà ell -. Hauré de mirar de veure'l.

La noia s'hi oposà immediatament :

- No pas tu. No vol dir res que hakis despistat la policia. Tots deuen tenir la teva descripció i el primer que et vegi et seguirà.

- És veritat. Els menaria directament al meu company i, d'allí, qui sap si... Però si no ho provo encara és pitjor - es va interrompre aleshores.

- Hi aniré jo - va decidir la noia -. A mi no em coneixen. Tu em dius on és...

- I si et passa alguna cosa ? No m'agrada, Moira.

- No sempre es poden fer les coses a gust - digué ella.

- I pensar que et volia estalviar !

Ella va inclinar-se a besar-lo.

- Mal fet. No hem d'estalviar mai les persones que estimem. I tu m'es-

times, oi ?

- Què no ho saps ?

I, aprofitant que ella s'inclinava al seu damunt, ^{va passar-li} les mans per darrera les cuixes i, per sota les bragues, féu lliscar els dits fins a la duresa amable de les natges mentre la noia deia :

- Ara no, Jon...

- Per què ?

Va fer-la caure al seu costat, però després li va permetre que s'assegués per despul·lar-se. Tenia un cos ple i flexible, cap al qual s'abocà seguidament, obediènt a la indicació dels braços que l'acollien. Es van besar mentre ella s'obria i la penetrà sense abandonar-li els llavis que creixien sota seu. Li empressonà els pits, tot ell caigut contra el cos bru, i la noia va enllaçar-lo amb les cames tot pujant al seu encontre amb un gran gest de les anques enfebrosides.

Fora, cap al vamp de maniobres murallat, se sentia remor d'armes que apagaven el bleix de les boques ara separades i que ja no van tornar a unir-se fins al cap d'un moment, quan ella, en la violència de l'orgasme, deixà caure les cames i les allargà amb una contracció muscular sobtada, tot mormolant uns mots incoherents.

En Jon va quedar-se al llit, amb els ulls ^{closos} ~~tancats~~, les mans tancades sobre el pit que encara li martel·lejava les costelles. En tornar la noia, va redreçar-se amb les cames penjant i, mentre ella es vestia, li explicà on trobaria en Rafis. Afegí :

- Que no et passí res.

- No em passarà res - assegurà la Moira -. I tu dorm. Quan et despertis ja em trobaràs al teu costat,

Però va despertar-lo el cop de la porta que, com hores enrera, petava contra la paret sota l'impuls d'una mà violenta. Es va incorporar lleugerament en la fosca, estranyat, i aleshores va haver de tancar de nou els ulls; algú, des del llindar del dormitori, l'enfocava amb un llum.

Eren l'amo de la casa i dos policies. El van treure del llit i l'obligaren a vestir-se mentre l'home li preguntava :

- I ella, on és ?

- No ho sé; a casa d'algunha amiga. M'ha deixat el seu llit.

- Segur que sí !

Però no els interessava la noia; el volien a ell, acusat d'amenaques i, cosa més greu, com va saber després, a la comissaria, de citar falsament la llei.

El comissari va indicar-li els ^{codis} ~~llibres~~ que reposaven sobre la taula i li manà :

- M'agradaria que em cerquésieu l'indret on un article comença "Qualsevol que, llevat dels agents de l'autoritat..."

- No he llegit mai el còdi - va confessar ell.

UNB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

El comissari va tornar a empenyer un dels llibres, ara cap a ell, l'obrí per un indret d'on sortia ^{una tira} ~~una tira~~ de paper entre les pàgines i llegí :

- "Seran jutjats d'acord amb els articles 139 i 140 tots aquells que es facin culpables de citar, comentar o interpretar en fals les disposicions de la llei".

- Ho ignorava - va dir en Jon.

- Això no us eximeix de culpa. Es obligació de tots ^{ciutadans} ~~ciutadans~~ saber-se gairebé de memòria totes les disposicions legals.

- Gairebé, dieu - va retindre ell amb una llua d'esperança.

El comissari, però, el va desenganyar :

- Aquest gairebé cal interpretar-lo en el sentit que és possible de no citar la llei textualment sempre que la parafrasi que se'n faci s'avingui amb el seu esperit. No crec que sigui el vostre cas.

Perdut per perdut, el noi va manifestar :

- Bé, de fet, aquest comentari que se m'atribueix només existeix en la imaginació de la persona que m'ha denunciat. Si no, que tregui testimonis.

- I vós, en teniu ? - va preguntar-li el comissari.

Atès que l'altre no s'hi referia, va preferir deixar la noia de banda i contestà :

- No. No en tenim ni ell ni jo. La denúncia, en aquest cas...

El comissari, que en tot moment s'havia mostrat força polit, alça la mà.

- Permeteu... Teniu alguna propietat, algun negoci, alguna indústria ? Pagueu contribució ?

- No.

- Com no podeu ignorar, doncs, us trobeu en una situació desventajosa. El senyor Mostilenalis és propietari i comerciant.

- I per això val més, la seva paraula ?

- Ben cert. La vostra observació confirma que ignoreu les lleis, que hi viviu al marge... S'hi parla sempre del contribuent.

- Pago una renda de treball personal - objectà ell.

- No hi fa res. El senyor Mostilenalis es troba en una categoria superior i, per tant, la llei li reconeix un sentit igualment superior de la responsabilitat.

- Però això equival a la meua condemna automàtica ! No calen tribunals si sempre tenen raó els més adinerats...

- Un cop més, us equivoqueu - va dir el comissari i, una mica enigmàticament, afegí - : La llei, és sabut, ha de ser confirmada en cada cas particular.

- Sempre en el mateix sentit, és clar...

- Ara ho comenceu a entendre - declarà l'home, satisfet -. Darrera la fórmula sempre hi ha una realitat - comentà amb la mateixa ambigüitat enigmàtica -. Es bo que us n'adoneu.

En conseqüència, en Jon Batllí ingressà altre cop a la presó quan tot just feia quatre hores que n'havia sortit. Ara, però, es trobava en poder dels serveis civils de tràmit, de les Forces d'Interès Públic, i, de moment, ningú no l'identificà amb el presumpte còmplice dels raptors. Una branca dels serveis especials, alertada pels agents badocs que li havien perdut la pista, el cercava desesperadament per la ciutat.

Contactes de sotana

Moira, que per més precaució s'havia amagat la carta entre la pell i les calces, tota vegada que era massa rígida perquè se la fiqués a la pitreta, el seu portamonedes habitual, va seguir les indicacions que li havien donat i al capdavant del passadís va trucar a la porta de l'esquerra. De primer semblava que no hi havia ningú; a l'altra banda no se sentia cap soroll i ningú l'obria. Quan va insistir, però, la porta es badà sobtosament i una noia, si fa no fa de la seva mateixa edat, la interrogà en silenci.

- Es aquí on viu en Rafis ? - va preguntar-li ella.

- Sí.

- El volia veure.

- No ha tornat, encara. De vegades torna molt tard.

La Moira vacil·là, però a la fi digué :

- No el podria esperar ?

- De què es tracta ? - va interrogar-la de nou la noia, sense abandonar el pas de la porta.

No sabia si dir-li-ho. Fet i fet, ignorava si ella estava al corrent de les activitats del seu amic, marit o germà. Va resoldre la situació amb un :

- Li duc un encàrrec d'en Batllí; vine de part d'ell.

L'expressió de la cara de l'altra no canvià, de manera que era difícil de dir si identificava aquell nom, però es va apartar una mica del llindar i, sense entusiasme, la invità :

- Entra.

Dins, la va fer seure en una cadira que enretirà de sota la taula del menjador i, sense una paraula de més, va desaparèixer per una de les dues portes que donaven a l'habitació. La Moira va esperar, més aviat incòmoda, amb les mans recollides ~~sobre~~^a la falda; el sobre la molestava i estava segura que li faria un vermell a l'indret on els cantells fregaven la carn; tenia una pell molt sensible.

Al cap de cinc minuts la noia va reaparèixer amb un pot sense etiqueta a les mans i va dir-li :

- He promès a una veïna malalta que li duria això. Si no et fa res quedar-te un moment sola...

- No, no !

- Pots escoltar la ràdio, si vols. De televisió ja veus que no en tenim... Com te dius ? - li va preguntar aleshores.

- Moira.

- Jo sóc Nara.

UNAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Però no va explicar la relació que l'unia a en Rafis i abandonà el pis sense un somriure; semblava una noia de tarannà força greu.

Un cop sola, la Moira s'aixecà i es va treure el sobre de sota les bragues. Tal com havia pensat, hi tenia una bona vermellor; si l'hi havia de conservar molta estona, potser s'encetaria. Decidí col·locar-se'l a la banda de darrera, sobre les natges, i ja es disposava a fer-ho quan va sentir que algú estosseguava. Es va girar, sorpresa, però al menjador no hi havia ningú.

Quan l'estossec es repetí, avançà cap a una de les dues portes, aquella que donava a la cambra on no havia entrat la noia, i escoltà. Hi havia una persona que, a jutjar per la remor que feia ara, es girava en un llit. Potser un malalt.... No, que s'alçava.

Va córrer a la cadira, on seia de nou amb les mans sobre la falda quan l'home sortí de la cambra, tot nu. Ja havia fet dues passes dins el menjador quan la descobrí, i aleshores s'aturà amb una expressió una mica sorpresa, però al capdavant gens desconcertada.

- I la ~~Mohammada~~ Nara ? - preguntà al cap d'un moment.

- Ha hagut de sortir - va contestar-li ella amb tanta naturalitat com pogué -. M'ha dit que m'esperés.

Malgrat els esforços que la noia feia, l'home devia endevinar-li una certa confusió, perquè immediatament s'excusà :

- Perdoni que vagi així, però no ~~ha~~^{em} queda més remei. Sóc de la policia, sap ?

- Ah ! - féu la Moira.

- Des que han aprovat els nous reglaments no podem dur roba de paísà. Però a casa, si portes l'uniforme, sempre acabes per embrutar-te'l. Per això hem decidit anar despullats, en la intimitat.

- Ja entenc - mormolà ella.

- Més val així. N'hi ha que no se n'acaben de fer càrrec... Ha vingut a veure la meva dona, potser, vostè ?

- La Nara ? No, en Rafis - va contestar ella abans de pensar-s'hi, i tot seguit es va mossegar la llengua; potser no ho havia d'haver dit.

- En Rafis ? Ja no hi viu, aquí. El mes passat se'n va anar. De fet, el vam haver de treure. Sempre duia amiguetes al pis i jo, en això de la moralitat, sóc molt estricte.

La noia s'aixecà.

- Més val que me'n vagi, doncs. Ja el buscaré.

- Si, val més.

Va escortar-la galantment fins a la porta, prop de la qual va preguntar :

- No ho és pas, vostè, una de les seves amigues ?

- No, no ! L'havia de veure per una feina que li ha trobat un company-va improvisar.

El policia assentí aprovadorament, però es mostra escèptic quan va dir :

- A veure si el farà quedar bé... Canvia continuament, aquell !

I tancà la porta. La Moira s'allunyà de pressa pel corredor, on ara jugaven dues criatures i, més avall, en passar per davant d'un pis obert, va veure un altre home nu. Hi devien viure molts policies, a l'edifici. Saltà escales avall, de dues en dues.

Al replà de sota s'ensopegà amb la Nara que pujava; gairebé van topar.

- Que te n'anaves ? - li va preguntar la noia.

- El teu marit m'ha dit que en Rafis ja no hi vivia, amb vosaltres.

- S'ha despertat ?

- Sí.

- Devia tenir ganes d'orinar; només es desperta ~~per~~ per això, en aquesta hora.

- No sabia que en Rafis era cunyat d'un policia... - comentà ella.

La Nara va acalar el cap, com si se n'avergonyís, però només digué - Mai no han simpatitzat. - Va animar-se una mica i afegí - Acabo de telefonar-li. Diu que sí, que està disposat a veure't. Cal ser prudent, saps ?

La Moira abaixà la veu :

- Estàs al corrent, doncs ?

- No del tot; més val que no les sàpiga, jo, algunes coses... T'espera d'aquí a mitja hora al carrer del Tall, al número 4. Ho trobaràs ?

- Sí.

El carrer del Tall, però, l'havien canviat de lloc. Com va explicar-li el taverner que ocupava el número quatre de la via que abans duia aquest nom, durant generacions hi havia hagut un plet entre la gent del barri i els habitants de l'antic barri dels Ferrers, els quals creien que, per raons d'aquest ofici, els corresponia més que no pas al carrer que l'havia usurpat amb l'excusa que tradicionalment hi vivien modistes. Aquestes, o ~~les~~ ^{seus} filles i netes, que d'altra part en la majoria dels casos ja no practicaven l'ofici, havien pogut anar ajornant una decisió contrària de l'autoritat que ~~en~~ tenia en l'afer amb l'argument que els assistien raons dobles : les

naturals de la professió i les que dimanaven d'un tret anàtic característic que, és clar, no era privatiu de les modistes. Sempre se n'havia parlat amb molta reserva per tal de no escandalitzar l'opini pública amb aquella mena de revelacions que, al capdavant, no havien de servir de res. Els del barri dels Ferrers contraatacaren arguint que el tall en qüestió l'usaven ells i que l'ús prevalia, atès que només això donava valor a la propietat, una mica negligida al barri de les Modistes, on curiosament abundaven les noies verges, mentre dels ferrers no ho era cap.

- I ara fa dos mesos els tribunals van decidir a favor d'ells - acabà el taverner amb una mica de recança.

De fet, la recança que sentia tothom en aquell barri. Una recança reforçada d'enemistat que els privava de voler saber quina era la via concreta a la qual el nom havia passat. La Moira, doncs, no en va treure l'aigua clara i, com que el barri dels Ferrers era a l'altre extrem de ciutat, li va caldre ^{pujar a} ~~pujar a~~ les oficines d'informació de l'ajuntament a demanar precisions.

Els plànols, però, eren vells i ningú no hi havia fet les rectificacions necessàries per posar-los al dia. Assistí, doncs, a una fogosa discussió entre els buròcrates que assenyalaven carrers distints, i sovint força distants, i sortí de l'edifici municipal tan ignorant com hi havia entrat.

Va orientar-la un repartidor de telegrams que havia saltat de la bicicleta per beure aigua en una font pública destinada als coloms i prop de la qual va perdre encara vint minuts més en acudir un guàrdia que multà el noi i la feu signar com a testimoni davant d'un dels escriptors col·legiats que ocupaven una mena de garites en tots els indrets on era fàcil de cometre infraccions que requirien ^{plurs} serveis oficials.

Ja havia passat més d'una hora quan, a la fi, va entrar al número quatre del carrer del Tall actual, una mena de construcció que reunia set o huit habitatges d'un sol pis entorn d'un pati ple de roba estesa. S'equivocà dues vegades de porta i, a la tercera, un home primet i baix que llegia un diari per damunt les ulleres li digué que en Rafis ja se n'havia anat, cansat d'esperar. Potser el trobaria dos carrers més enllà, on tenia una amiga.

Era una casa de dos pisos, d'aspecte confortable i amb totes les finestres tancades. La va rebre una noia uniformada que va dir que avisaria la mestressa; en lloc d'això, però, va fer-la passar a un saló net ple de miralls i de cortinatges, on hi havia tot de quadres que reproduïen les meravelles de l'univers i posà a la seva disposició una

capseta de fusta preciosa dins la qual descobrí una gran varietat de cigarretes de marques estrangeres que ella no havia vist mai. Se'n va fumar una de turca per curiositat, però no va tenir temps d'acabar-se-la, car la noia uniformada entrà de nou i, amb un somris, li digué que la dutxa ja estava a punt.

- La dutxa ? - s'admirà ella.

- Sí, des d'ahir - va explicar-li la noia -. Sembla que és més convenient que el bany.

I, sense donar-li temps de fer més preguntes, la va precedir cap a una porta, la tercera d'una mena d'estança circular i gairebé fosca on n'hi havia sis més, totes numerades amb una xifra il·luminada al capdamunt del bastiment.

- Mitja hora - va dir-li en obrir la porta, i amb el dit assenyala cap al rellotge de l'interior.

La Moira es va quedar tan bocabadada que, ^{l'home} atinà a interrogar-la, la noia d'uniforme ja s'havia retirat. Mai no havia ni sospitat que podia existir una sala de bany tan luxosa com aquella, tota de marbre vermell, amb el terra negre i la plataforma de la dutxa blanca. Un mirall, ample i llarg, li retornava la seva imatge i en un petit moblet que després obrí, s'apilaven tovalloles de bany i reserves dels perfums i sabós que es veien en una lleixa. En un altre extrem s'allargava una espècie de divan amb la tela de plàstic, negra i vermella, i un calaixet curull d'estranyes instruments fàl·lics de totes les mides que la féu envermellir.

La temptació d'aprofitar-se d'aquell luxe, però, era massa forta, i, sense adonar-se'n, es va trobar que s'estava despullant davant l'espill que, ara ho va veure, dominava tota la cambra. Era d'una puresa immaculada i s'entretingué a contemplar-se en les diferents etapes del seu despullament poc apressat a despit que només disposava de mitja hora. L'ambient de la sala, d'altra banda, era càlid, agradable, i invitava a perllongar-hi l'estada.

Es va dutxar llargament, amb aigua tèbia, i es divertí creant una gran sabonera en el pubis, que quedà totalment submergit abans que una altra ullada al rellotge no l'obligués a córrer, amb recança, cap a la tovallola. H, renuncià, però, i va ajaçar-se al divan, on juguinejà, sense decidir-se, amb alguns dels objectes del caixonet.

Un cop de timbre la va treure del seu conflicte, convençuda que anava per ella, es va vestir de nou, ara ràpidament i gairebé sense mirar-se. La porta s'obrí al moment que tornava a col·locar-se la carta sota les bragues i la noia d'uniforme li somrigué. Va seguir-la cap a fora i preguntà :

- Podré veure en Rafis, ara ?

La noia, sense dir ni sí ni no, li va tornar a somriure i la guià cap a un petit despatx on seia una dona robusta, d'una trenta-cinc anys. Va indicar-li la cadira de davant de la taula i esperà que la noia ajustés de nou la porta. Aleshores li allargà tres bitllets de cent.

- No t'has servit dels goldemichés - li va dir, i se la mirava amb una expressió de retret.

- Com ? - féu ella.

- Ja saps que no tens dret a les cinc-centes, doncs.

La Moira arrugà el front, on se li dibuixà una minsa ratlla horitzontal.

- Quines cinc-centes ? He vingut a veure en Rafis... M'han dit que era aquí.

- En Rafis ? - va repetir la dona, i aleshores esclafí la rialla -. O sigui que... No, no ! - es va dir a ella mateixa, i empenyé els diners cap a la Moira -. Té; de tota manera, te'ls has guanyat. - Tornà a enseriosir-se -. Per què el vols veure, en Rafis ?

- M'envia un amic seu, en Batllí - va explicar la noia, com havia fet amb la germana casada amb el policia.

La dona es va aixecar i, amb un gest, li indicà que la seguís. No van haver d'anar gaire lluny, ja que obrí una porta que hi havia una mica més enllà, on el corredor tombava, i, des de fora, digué : - Rafis, tens una visita. - Va girar-se-li -. Entra.

En Rafis era ample d'espatlles i tenia una cara simpàtica que la va acollir amb un somris. Al seu davant hi havia tot de papers i un llibre obert; la noia va comprendre a l'acte que duia la comptabilitat de l'establiment.

- Seu - li demanà -. Ens coneixem ?

- Sóc l'amiga d'en Jon - va dir ella -, i m'ha demanat que et portés una carta...

Aleshores va envermellir, perquè se li acudí que li caldria aixecar-se les faldilles, i el mirà amb una expressió atabalada.

- Què passa ? - va interessar-se ell, que se n'adonà.

- Bé, és que... jo... la duc amagada.

El xicot, sense riure, li proposà :

- Vols que em giri d'esquena ?

Ho va fer i ella, sobtadament inhàbil, va posar-se a cercar entre la roba que ara no se sabia treure dels dits mentre començava a explicar-là l'afer del rapte i la missió encomanada al seu amic. En Rafis deixà escapar un llarg xiulet.

- En Mefista Bèlia, dius ?

- Sí. Ho han fet els del Front d'Alliberament Nacional. A ells va adreça aquesta resposta. En coneixes algun, d'ells ?
- Conec un noi que potser... Però això és sensacional, tu ! No ho podran amagar gaire temps. I em sembla que convé que nosaltres ho escampem.

Es va mirar la carta, però no l'obrí, sinó que la deixà sobre el llibre de comptabilitat amb un gest gairebé respectuós. Després alçà de nou el cap.

- I on és, ara, en Jon ? Fa dies que no ens hem vist; temps...

- De moment, el tinc a casa.

- Llavors convé no deixar-se veure gaire, mentre jo miro de localitzar aquest noi... És un lloc segur, casa teva ?

- No, gens.

- Que vingui aquí, doncs. I tu també, si vols.

La Moira va somriure pàl·lidament.

- Perquè em facin dutxar ?

Ell va llambregar-la, sorprès.

- Ah, t'han confós amb una d'aquestes noies... És clar, ets tan agradable ! - va comentar. - Ja deus haver comprès de quina mena de negoci es tracta...

- Em penso que sí. Una casa especial, oi ? M'ets l'amo, potser ?

- No; sóc l'amic de la mestressa i li duc els llibres. Ja l'has vista, a ella. Si voleu venir, no s'hi oposarà. I aquí sí que s'està segur -. Abaixà la veu i digué - : Hi vénen peixos grossos, de manera que estem ben protegits.

- Li ho diré - féu la noia, i encaixà la mà que en Rafis li allargava.

El noi li va somriure :

- Us esperaré.

Els infundis de la premsa estrangera

La nota que els arribà, probablement era correcta. Per un motiu o altre, però, les notícies que al cap de tres dies dels esdeveniments publicaven dos diaris de fora, de la mateixa cadena periodística, eren redactades en aquests termes plens d'imaginació :

Notícies procedents de la nació veïna i no totalment confirmades en aquests moments, asseguruen que el govern dels triarques ha sofert un cop sever amb la pèrdua d'un dels seus membres, en Mefista Bèlia, raptat a començament de setmana per un dels grups de l'oposició clandestina que s'anomena Front d'Alliberament Nacional i sobre la importància i forces del qual s'ignoren detalls per raons òbvies.

Segons tota versemblança, l'esmentat tetrarca, veritable columna ideològica del sistema, fou segrestat en circumstàncies singulars, concretament quan es trobava al llit amb dues dames afectes a les altes esferes del règim. La irrupció d'una desena d'homes armats i emmascarats va posar fi als seus esbarjos; despullat com anava, fou obligat a pujar en una camioneta comercial ~~numa~~ que, amb tota rapidesa, es va fer fonedissa pels carrers de la ciutat mentre les dones, lligades i emmordassades pels assaltants, mal·daven per cridar l'atenció de la guàrdia personal que acompanya sempre els triarques en llurs desplaçaments.

L'alerta no pogué ésser donada fins al cap de prop de dues hores, quan elles reeixiren a desfer-se de les cordes que les subjectaven i, retornades del xoc nerviós, pogueren declarar davant la policia especial que, com es comprèn, no ha fet públics llurs noms. De fet, seguint la seva norma ordinària de silenci, el govern encara no ha reconegut oficialment el segrest de Mefista Bèlia, únicament sospitat pels ciutadans gràcies a les mesures de precaució adoptades pels serveis policials, que es mostren particularment actius i procedeixen a nombroses detencions entre membres reconeguts de l'oposició il·legal.

No costa d'imaginar que, si aquests fets es confirmen, ens trobem a les vigílies d'esdeveniments importants que poden afectar el futur immediat d'un poble, tota vegada que les exigències dels

UAB
Biblioteca d'Humanitats
raptors inclouem, se'ns comunica, una amnistia general i la convo-
catòria d'eleccions lliures, com també el reconeixement dels par-
tits que durant aquests darrers vint anys s'han anat organitzant
en l'ombra de la clandestinitat .

L'endemà, tota la premsa mundial repetia la notícia, amb petites
variants que, en general, exageraven l'aspecte grotesc de les circum-
stàncies en què havia estat sorprès en Mefista Bèlia. El govern dels
triarques va desmentir-la amb el simple comentari que es tractava d'un
rumor "infundat i ofensiu propalat pels enemics tradicionals del nos-
tre ordre i de la nostra prosperitat".

En Bep Alimatori porta aigua a la font

Cinc anys enrera, després d'haver-se passat la vida parant la mà estesa amb l'espina ben humil, el porter de reserva, ascendit a aquest lloc de compromís gràcies als seus mereixements i a un seguit de morts prematures i per a ell afortunades que netejaven l'escalafó, havia aconseguit de comprar-se aquella caseta de camp que iniciava el retorn simbòlic a la naturalesa d'una família d'origen camperol trasllada a ciutat aleshores de les grans emigracions provocades per la fam i els desordres precursors del règim triàrquic. Ara, vidu, hi passava tots els caps de setmana amb la seva filla Orena, una noia de vint anys que hauria estat feliç, i l'hi hauria fet a ell, si hagués pogut casar-se amb l'Estola, el fill de la vídua de la masia d'aquest nom, propera a la caseta, un noi treballador i assenyat que es menava les terres, força productives, amb l'ajut de la mare i la germana i, ara i adés, al temps de la feina grossa, d'alguns jornalers eventuais que devien estimar-lo, car sempre eren els mateixos; més estrany era que el xicot insistís a llogar-los quan fins i tot ell, en Bep Alimatori, no gaire versat en les feines de pagesia, havia pogut adonar-se que de treballadors no ho eren gaire.

També li hauria fet peça, però no gosava il·lusionar-se en aquest sentit, casar-se amb la vídua, la Marla, relativament jove encara, de tarannà agradable i, li semblava, força sensual. A la seva manera, la festejava discretament i sense desconcertar-se del tot per les seves acollides, més amicals que amoroses, quan cada dissabte, puntualment, es presentava a la masia amb la filla, la qual immediatament sortia als caps, a veure si s'ensopegava l'Estola.

Aquest cop no li ho ^{va} caldre fer, tota vegada que ara ja s'havien acabat les grans feines de primavera i, durant una mesada, la masia coneixeria un temps assossegat. Per això era més sorprenent que no hagues sin acomiadat dos dels jornalers, en Mars i en Sena, que feien veure que feinejaven per l'entrada quan pare i filla van irrompre a la casa. El noi va baixar immediatament, seguit de la mare, i tots s'instal·laren sota la parra amb el porró de bon vi que no faltava mai. L'Orena va fer una temptativa per endut-se l'Estola quan digué :

- Quina tarda més bonica ! Fa venir ganes de passejar...

El noi, però, no es donà per al·ludit i va continuar assegut al

pedrís. De fet, semblava una mica remot, estrany. I també la seva mare, ben mirat. Pötser era culpa de l'Emelin, una noia de vegades una mica esbojarrada que, si no s'equivocava molt, devia estar ~~una~~ enamorada d'un dels llogats, en Mars, prop del qual se la veia sovint. Va preguntar :

- Què n'heu fet, de l'Emelin ?

- Es a ciutat, al cosidor - digué la mare. - Si molt convé, es quedarà per demà; ha dit que volia veure una pel·lícula, no sé quina...

Els dos jornalers, que ja devien haver acabat la feina que feien a l'entrada, van sortir i, sense compliments, s'assegueren prop d'ells, en Mars al pedrís de l'altra banda i el seu company a terra; sempre s'havien pres moltes llibertats, com si fossin de la família. Ara mateix en Mars va ficar-se en la conversa i s'interessà :

- Què diuen, pel ministeri ? Es parlava d'una llei de Formació professional, oi ? Una llei molt revolucionària, pel que tinc entès - va afegir amb una rialleta.

- Això és de competència del ministeri d'Ordre Educatiu, no del meu - contestà en Bep Alimatori.

- Us hi heu identificat bé, amb el d'Informació Primària i d'Anàlisi - comentà inesperadament l'Oriola

- Es Informació Primera, no Primària - el va corregir ell automàticament.

- No hi fa res. Sempre en parlen don d'una cosa pròpia. No diu el ministeri on treballa, o del qual són porter, sinó "el meu" ministeri..

- Fa tants anys que hi sóc !

L'altre jornalier va dir :

- Deu fer estrany, això de treballar en un lloc on mai no saps res, no t'expliquen res, com si desconfiessin..

- Es natural - replicà ell, una mica molest -. Es tracten assumptes molt confidencials, secrets...

-... que després fan pensar en allò de la muntanya que va parir un ratolí - va comentar l'Oriola, el qual, en veure que ell arrugava una mica el front, com si no l'entengués, afegí - : Em refereixo a que molt secret, molt misteri, i després què en surt ?

- Home... - va fer, vagament.

Era l'únic tantó dolent que tenia la família, perquè tots eren si fa no va : ~~marcament~~ manifestaven una certa tendència a burlar-se del govern o, si més no, a parlar-ne lleugerament. No hauria gosat dir que eren desafectes, puix que no ho era ningú, llevat de quatre cap calents, però no semblava que estimessin com cal l'ordre instaurat pels triarques. De vegades l'ofien una mica, com ara ma-

teix, potser, sobretot, perquè el comentari irreverent l'afectava d'una manera personal. No va tenir temps d'escatir-ho, car el noi ja tornava a parlar :

- Penseu, només, en la llei de contractes de treball. De què ha servit ? Diuen que hi ha més parats que mai...

- Parats ? - s'estranyà en Bep Alimatori -. Primera notícia !

- Per a vós, tot és sempre primera notícia - bromejà en Mars. - Fins i tot contra els rumors esteu protegits, al ministeri !

- Té una mica de raó, Bep - digué la Marla -. No ens dieu mai res d'interessant.

- Ni a mi, no m'ho diu - va intervenir la filla, però la vídua no en féu cas i proseguí :

- O potser és que no ens teniu confiança ? Això no estaria gens de bé, Bep !

- Si no sé res, de veritat ! I els rumors, quan n'hi ha, per què escampar-los ? De que us serviria que us diguéssis què es rumoreja que en Mefista Bèlia ha estat rap...-i es va aturar en sec. Per què era tan ximple ? Es cert que li havien tocat l'amor propi, però...

- Raptat, voleu dir ? - va fer ^{l'Oríola} ~~l'Oríola~~ amb un fil de veu.

En Bep Alimatori intenta de rectificar ràpidament :

- No vull dir res, jo !

- Però és veritat que es rumoreja ? - preguntà la vídua.

- Es rumoregen moltes coses - digué ell, malcarat -. No cal fer-ne cas.

- Qui sap ? Tinc observat que la majoria de rumors acaben per confirmar-se... Aquesta sí que seria bona ! I qui ho pot haver fet ?

- No dic que ho hagi fet ningú - protestà ell -. I si ho haguessin fet, seria una ximpleria - va afegir a rèpel.

- Però pare, tu saps alguna cosa ! - exclamà la seva filla.

- No sé res. I, per tant, és inútil parlar-ne

Es va negar a fer més comentaris, aleshores o més tard, quan ja tornava a ser a la caseta, amb la noia, però l'endemà, en trobar-se a soles amb la vídua, no li va quedar més remei ^{l'Oríola} ~~l'Oríola~~ que descorrar-se una mica més. L'Oréna havia aconseguit d'endur-se ~~l'Oréna~~ al bosc; l'Emelin, que pel que es veu havia tornat ja a negra nit, sense quedar-se per la pel·lícula, rentava roba a la banda de darrera i els dos jornalers, cosa ben normal atès que era diumenge, s'havien fet fonedissos. Ell i la Marla, doncs, eren a l'hort, on l'ajudava a collir pèols, quan la dona va dir-li :

- No he pogut dormir en tota la nit; no parava de pensar en allò ~~que~~ del triarca... Què passaria, si l'haguessin raptat ?

- No us hi heu d'amoinar - va replicar-li ell, prudentment.
- Però és que m'hi amoïno ! Hi podrien haver desordres, o podria caure el govern... No, crec que ens convingui, oi ?
- No, gens - va dir en Bep Alimatori, agradablement sorprès per aquesta declaració.
- Però podria passar - insistí ella.
- Tot deu ser obra d'algun mal intencionat, d'algun bromista - va tranquil·litzar-la l'home, però la vidua no en tenia prou :
- Com voleu dir, tot ? Hi ha més coses ? - I, en veure que el porter de reserva vacil·lava -. No sou un bon amic meu, Bep...
- No sou justa - es queixà ell, incòmode. Mirà a banda i banda, per tal d'assegurar-se que eren sols, i aleshores es decidí - : Es veritat que no sé res; només el que deia a la carta.
- Quina carta ?
- Ell es va voler assegurar :
- Que quedi entre nosaltres, Marla. Ja sabeu que el meu càrrec...
- Però la dona el va interrompre :
- Naturalment, Bep. No sortirà d'aquí - assegurarà, i va girar-se de nou cap al pesolar, d'on va seguir collint tota l'estona, com per estalviar al funcionari la mica de rubor que, si l'hagués mirat, podia acompanyar la seva contalla, tan breu d'altra banda.
- Després sí; després es va redreçar i, sense adonar-se'n, probablement, adoptà una actitud que en Bep trobava particularment seductora, com totes aquelles que li subratllaven els pits abundants i, a jutjar per les aparences, sòlidament fermes.
- I no n'hi ha hagut d'altres, de cartes ?
- No ho sé, Marla; si se n'hagués rebut alguna, tampoc no n'ho haurien confiat.
- I tampoc no ^{heu} observat res d'anormal ?
- Fins a cert punt... Hi ha hagut una reunió a nivell superior, hi van assistir tots els apòstols... vull dir els consellers. I també he notat algunes anades i vingudes, una mica de nerviosisme en aquests mateixos consellers.
- Deu ser veritat, doncs - va concloure la vidua -. Vós que opineu ? Siguem sincer, ara !
- En Bep Alimatori va fitar una canya per la qual s'entortolligaven els cirrells d'una mata de pèsols i va moure el cap.
- Que és possible.
- I us sembla que els triarques s'avindran a satisfer les exigències dels raptors ?
- No - va dir ell, convençut -. No ho podem fer.

La dona va callar un moment, com impressionada, i en respirar fort els pits se li marcaren més sota la brusa ~~mentre~~ mentre les mans ar-
rapaven trémulant les vores del davantal on duia la falçada de pàssols
Tot seguit, en veu molt baixa, preguntà :

- Voleu dir que deixaran que el matín ?

- Sí.

En Bep Alimatori, de nou incòmode, ~~mentre~~ repenjà el peu esquer-
ra en el menut bancal dissimulat per l'ufanor de la mata, i tancà l'ex-
pressió, com si ja ho hagués dit tot, com si hagués dit fins i tot molt
més que no li era permès de dir, però la vídua insistia :

- Per què ? Per què, Bep ? Això no és normal...

I ell, sense ganes, es va trobar explicant :

- Sí, ho és. No veieu que si fan cas de les exigències dels segresta-
dors els triarques estan perduts...

- Però no haurien de pensar en ells - el va interrompre la dona.

- No hi pensen pas. Pensen en el bé del poble, en tots nosaltres. Si
accedien a aquestes exigències, demà n'hi hauria d'altres, i d'altres..
No acabarien mai.

- Però aleshores ja no tindrien en Mefista Bèlia en el seu poder.
El deixarien anar. /

En Bep Alimatori es mostrà ~~mentre~~ escèptic :

- Qui sap ? No s'hi pot confiar, en aquesta gent. I encara que així
fos... Haurien descobert el camí. Què el privaria de raptar un altre
dels ~~mentre~~ triarques ? I, si no a ells, a altres colles. De segui-
da n'hi hauria un grapat, tota l'oposició s'encoratjaria. I els matei-
xos que ara estan presos... Què us sembla que farien ?

- No ho sé.

- S'organitzarien a l'acte. En lloc d'agrar l'acte de clemència dels
triarques, escometrien el poder... el govern... amb més decisió que
mai. Ens ho mireu per on ens ho mireu, no poden fer res més : si de
veritat han segrestat en Mefista Bèlia, no poden salvar-lo.

- Però això és inhumà !

- Que no ho és aquest grup, en primer lloc ? - va oposar-li en Bep A-
limatori, sever.

- No ho sabem. Potser no són tan sanguinaris com ens pensem i els a-
gradaria d'estalviar-lo.

- Desenganyeu-vos. Vos, Malia, no veieu maldat enlloc, però aquesta
gent són uns assassins.

- No ho sé, Bep, no ho sé...

- No ~~mentre~~ ^{Voldria} que us penséssiu que m'agrada, que en el fons del cor
ho aprovo sense repugnància, però en afers com aquests de vegades un

país s'hi juga el futur.

- Tanmateix - va fer la vídua, i es concedí una pausa abans de repetir la paraula - : Tanmateix, tampoc no podem pas confondre el règim amb el país. Aquest ha existit abans i existirà després; sigui com sigui, doncs, té un futur. No m'agrada veure-us tan afectats a un sistema passatger.

En Bep Alimatori va envermellar fins a la rel dels cabells, trasbalsat, però la dona encara havia d'atuir-lo més quan va dir :

- No dic que la vostra fidelitat no us honri; totes les fidelitats honren. Ara, quan aquesta fidelitat no sap veure els defectes i menys encara combatre'ls, es pot confondre fàcilment amb l'interès personal, egoista...

El porter de reserva va obrir la boca sense que li'n sortís cap paraula; se li havia format un nus a la gorja que no el deixava parlar i li va caldre donar uns quants cops de coll ben enèrgics abans de poder barbotejar :

- Jo... Marla... - I aleshores la nosa va desfer-se tota sola -. Si vós mateixa heu dit...

- No en féu cas - el va interrompre ella -. Es tracta de vós. Si la fidelitat, com deia, us honra, la por us envileix.

- La ~~paraula~~ por ? - repetí en Bep Alimatori, totalment desconcertat.

- Es clar. Com podeu respectar un sistema que us fa viure amb la camisa que mai no us toca al cos ? Per què, si no, vau cremar la carta ? Es normal - va preguntar amb una severitat impressionant - que un govern demani comptes als seus servidors d'una troballa accidental ?

- No podien saber que ho era - féu el porter de reserva -. Sempre hi havia la possibilitat que fos obra meua, que tingués alguna relació amb els segrestadors...

- A això em refereixo. Si se us va acudir que ells pensarien així, ~~mentre~~ senyal que sabau que són suspicaces, que no fan cap confiança a ningú. Com més hi penso, Bep, més convençuda estic que només us hi lliga el temor. Com a tots, com a tothom. En lloc de fer-se estimar, o simplement admirar, s'han fet témer.

En Bep Alimatori, convertit en una mena de naufrag a frec del pesolar, abaixà el cap, ponderà alguns pensaments de curta volada i, quan la vídua ja anava a reprendre el seu discurs, la va sorprendre amb aquesta admissió :

- Mai no se m'havia acudit.

Ella recalca :

- Si us haguéssiu sentit segur, tal com s'hauria de sentir tot ciutadà governat per un sistema just, hauríeu conegut a lliurar-los la

carta, prescindint de si reportava un fet autèntic o de si era una broma de mal gust... o fins i tot ganes de posar-vos en un compromís. - Tancà el davantal sobre la cintura i féu un pas en direcció al caminal que els duria a la casa, però tot seguit va girar-se i reposà una mà en el braç de l'home que es disposava a seguir-la mentre rumiava una resposta que a ell mateix li aclarís les coses. - No, Bep - li va dir -; em penso que és prou clar : no estimeu el règim, sinó que l'odieu.

El porter de reserva gairebé ensopegà.

- Jo ?

- Sí, Bep - insistí ella -. Penseu-hi i sigueu sincer amb vós mateix-. I llavors li preguntà - : Quants anys fa que no heu rigut ?

- Bé - va excusar-se ell -, mai no he estat un home particularment alegre...

- Ni de jove ?

- Ho ho sé... Potser sí, de jove.

La pressió de la mà d'ella, que no s'havia enretirat, es féu una mica més insistent.

- No sou vell, encara. Penseu-hi, doncs; penseu-hi... - i li va somriure.

I l'home, mans, va seguir-la cap a la masia.

Segon diàleg de les catacumbes

Un cop més, en Mefista Bèlia bevia cafè abans de sopar; era un costum que tenia des d'una colla d'anys enrera, i els segrestadors ~~hi~~ hi havien respectat. En deixar la tassa sobre la taula, digué :

- En l'ordre del govern, tampoc no som els aventurers que algú s'ha volgut imaginar. La història ens parla d'altres triarques, entre les quals us recordaré de passada els cèlebres triumvirats romans... I, modernament, no podem pas oblidar la direcció dellegiada dels russos, una troica ^{que} sembla donar prou bons resultats... Lluny d'haver fet obra d'innovadors, doncs, ens hem conformat a una tradició que hem sabut adaptar als temps moderns i a la idiosincràcia del nostre poble.

Es cert que vós, amb una lleugeresa que només la vostra joventut fa perdonable, em vaü parlar que no governàvem un poble, sinó que regiem un magatzem. Sempre he estat personalment molt sensible a les raons dels adversaris i, després, hi he volgut reflexionar.

- I quines són les vostres conclusions ? - va preguntar-li en Mars, assegut potser a tres metres de distància, al costat de l'Emelin que havia volgut assistir a l'entrevista, interessada pel que ell li n'havia coñtat la nit abans.

- Les mateixes a què havia arribat anteriorment, en considerar les nostres condicions de govern. El símil del magatzem no s'aguanta per enlloc; no hi ha dubte que va ser una observació precipitada. De cap de les maneres no pot dir-se que manipulegem objectes, tota vegada que el nostre és un sistema representatiu en el qual a ningú no està vedat l'accés a les altes esferes governamentals. El que passa és que no hi podem ésser tots alhora. En això no hi ha cap diferència amb les mal anomenades democràcies que, sigui dit de passada, no paren d'observar el nostre règim amb la intenció cada dia més clara d'imitar-lo, de copiar-lo. La diferència, a favor nostre, comença quan establim una continuïtat de govern gràcies a la qual l'acció pública no queda mai interrompuda i es consistent amb ella mateixa. La qual cosa s'advé perfectament amb totes aquelles rectificacions que l'opinió del poble aconsella i, de vegades, fins i tot exigeix.

- I com es manifesta, aquesta opinió del poble ? No he observat que hi hagi una premsa, una ràdio, una ~~mmmmmm~~ televisió lliures...

En Mefista Bèlia va somriure.

- Aquests òrgans no han manifestat mai enlloc l'opinió pública. No caiguem en confusions. Gairebé en fa vergonya haver-vos de recordar que els "mass media" són dominats per grups, partits i conglomerats d'interessos que només defensen les conveniències d'unes minories. Això és ben bé exactament tot el contrari d'una opinió pública. Nosaltres li hem donat l'avinentsa de manifestar-se directament, espontàniament, a través dels seus autèntics representats, els membres de la Cambra Popular, els consellers i els jerarques morals que polsen i analitzen continuament el sentir del poble entre el qual viuen, del qual formen part amb el mateix dret que el simple peó o el modest comerciant. Si les nostres funcions, alhora directives i delegades, ens obliguem a un cert allunyament que facilita la imparcialitat del judici, no pot pas dir-se el mateix dels vers òrgans de govern. El simple nom de Cambra Popular us hauria de posar sobre la pista. Res no s'anomena d'una manera determinada perquè sí, sense raó. Hi ha una realitat semàntica que obliga i que no podem menystenir. D'això potser no en sou prou conscient.

- La meua senzillesa d'homo del poble em fa pensar que esteu redefinint els mots i, per tant, que el temps de les paraules s'acaba. Un llenguatge és inútil quan no té un mínim d'intel·ligibilitat, quan no permet de comunicar-se ²¹ ~~de~~ que sigui en termes generals, sense un excés de precisió. Ara no sabem mai si ens referim aproximadament a la mateixa cosa. I fixeu-vos que dic aproximadament... Les meves exigències són modestes. Aleshores el vostre discurs, que reprèn si fa nó fa els mateixos que llegim dia si i l'altre també a la premsa o escoltem a la ràdio, podria ser avantatjosament substituït per una simple enumeració de fets.

- De que parlo, si no de fets? - es queixà en Mefista Bèlia.

- Sí, en parlen. Però jo no us demano de parlar-ne; repeteixo, us demano d'enumerar-los. Per exemple, hi ha aquesta Cambra Popular que, segons vós, justifica el seu nom. En quins fets precisos, concrets, es basa aquesta opinió? Comencem, si voleu. Primer...

- En primer lloc - va replicar el presoner amb la mateixa fermesa de costum - tots els membres de la cambra són gent del poble, ciutadans corrents. Entre ells hi ha pagesos, obrers, administratius, petits comerciants...

L'Enelin, fins aleshores callada, va alçar una mà, i l'homo es va interrompre; en lloc de mirar-li la cara, però, va llambregar-li les cames nervioses i ben fetes que, sota les faldilles curtes, es mostraven fins a mitja cuixa.

- Objeció - va dir la noia -. Els pagesos, no són pagesos, sinó pro-

pietaris agrícoles. Ja us puc dir, ara, que hem passat més d'un any investigant discretament tots els components de la Cambra Popular i que coneixem, per tant, els seus orígens, el seu desenvolupament i la seva situació actual. Originàriament, dos dels membres de la cambra foren en efecte pagesos; quan van arribar al govern, però, ja feia temps que havien deixat l'arada. A un d'ells el mercat negre li va permetre d'enriquir-se prou per convertir-se en terratinent; l'altre procedí per mitjans encara més expeditius que van fins a l'estafa i el simple robatori. Cap d'ells, insisteixo, no és un pagès. Si no, citeu-ne un; un de sol. I ja no parlo d'un jornalier; ens accontentarem amb un pagès modest que es conreï les terres.

En Mefista Bèlia, desmenjat, va dir amb un arronsament d'espatlles :

- Desconec les circumstàncies personals de la majoria de membres de la cambra. En el nostre aïany democràtic, duts per l'interès del poble, que vol ésser autènticament representat, mai no hem establert cap discriminació i, per tant, hauria estat fora de lloc procedir a una investigació com la que vosaltres...

- Tornem a deixar els fets, Bèlia - li va fer remarcar en Mars -, i caiem de nou en els discursos. No està bé. El vostre auditori ara és una mica especial.

- Heu dit, també, obrers - va proseguir l'Emelin, despietada -. El membre de la cambra que més a prop es troba de merèixer aquesta qualificació és en Bertrun Arama, propietari d'un taller en el qual treballen cinquanta-set obrers i antic mecànic que s'emancipà amb l'ajut d'unes crèdits oficials que res, aparentment, no justificava. Si en podeu contradiir, però, feu-ho. Com en el cas dels pagesos, ens accontentem, per ara, amb un sol peó o obrer especialitzat.

En Mefista Bèlia va sacsejar el cap sense desconcertar-se gens ni mica :

- Reduir el problema, si ho és, a termes tan simples, equival a desnaturalitzar-lo. Heu citat Bertrun Arama, un home que disposa de la confiança de tots els seus obrers i de tot el món laboral metal·lúrgic que pràcticament dirigeix des del seu lloc de tercer secretari dels Sindicats Coordinadors...

- No ho sabem; aquests obrers no han estat consultats. Però no era aquesta la qüestió que discutíem; ens en podem ocupar després, si voleu. Pel que fa a reduir els problemes grans a termes simples, crec que sempre ha estat un bon principi començar pel començament. La construcció d'una casa ofereix un problema a l'arquitecte. Fa uns plànols, és cert, però la construcció la comença amb ~~una~~ un maó o amb una pedra cla-

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

...vada al fons d'una rasa. Desnaturalitza per això el problema que li o-
...força la construcció? Jo diria que procedeix d'una manera realista.
...Espero, doncs, que em citeu aquest peó o obrer especialitzat que us de-
...osutimava.

- No ho pot fer - va comentar en Mars - , perquè no hi és. Sobre el
terreny dels fets no ens pot batre -. Es girà cap a l'home i repetí :
No ens podeu batre, en aquest camp. Perquè encara no heu arribat a la
perfecció que significaria poder anomenar obrer o camperol tots aquells
que no ho són. No dic ~~que~~ ^{que, si} us deixem, no ho aconseguim. Durant a-
quests vint anys hem vist veritables miracles al costat dels quals fer
passar gat per llebra és un joc de nens. .. I fixeu-vos que fins ara
hem prescindit del fet, perquè també és un fet, que aquests homes,
tots de la vostra confiança, no tanen ni veu ni vot en les decisions
del govern.

L'altre va riure i s'inclinà enrera en la cadira on, com sempre,
era només lligat de cames.

- I per què us penseu que es reuneixen ?

- Es senzill : per dir amen.

- I vos creieu que un grup de persones intel·ligents, seleccionades...

Ara fou en Mars qui va riure :

- Ben dit, seleccionades és la paraula. Us comenceu a descobrir. Si
són seleccionades tampoc no poden ésser representatives. Pensava que
s'havia procedit sense discriminació !

- No m'heu deixat acabar - va gairebé cridar en Mefista Bèlia triomfal-
ment -. La frase era : un grup de persones intel·ligents, selecciona-
dos precisament per seu reconegut esperit d'independència i d'inicia-
tiva, sense el qual mai no haurien prosperat... Ja veieu si és dife-
rent.

- Ben cert, és totalment diferent - va reconèixer en Mars, sorneguer -.
Però aquesta precisió del vostre pensament ens permet de descobrir
dos fets més : un d'ells, que han prosperat, o sia que no són els obrers
i camperols que pretenieu. Ara ja no ho diem nosaltres, sinó que ho
diu vós... L'altre ens proporciona un ~~exemplar~~ exemple més de la trabu-
cació que feu sofrir al llenguatge : difícilment és pot dir que té
esperit d'independència d'una persona que sempre assenteix. I això
també es un fet que estem en condicions de demostrar-vos.

- Com ?

- Prenem com a base els darrers deu anys del vostre govern, els únics
que fins ara hem tingut temps d'estudiar en detall. La Cambra Popular
ha aprovat sis lleis principals i vuitanta-set de secundàries. Totes,
absolutament totes, per unanimitat.

- Exacte - va assentir en Mesfista Bèlia, complagut -. Voleu una indicació més clara de la seva excel·lència, per una part, i, de l'altra, del respecte que els representants del poble manifesten pel sentir dels nostres conciutadans ?

En Mars i l'Emelin es van mirar, no gaire convençuts d'haver interpretat degudament les paraules de l'home, i després el noi preguntà:

- O sigui, si no ho entenc malament, que, al vostre veure, el poble sencer volia aquestes lleis ?

- No hi ha cap mena de dubte !

- Per què ?

- Per una raó molt senzilla : si no les hagués volgudes, no haurien estat presentades a la Cambra Popular.

- Si tan segur esteu d'això, per què ~~min~~ les hi vau presentar ? Em sembla que no calia.

- No, de fet no calia. El nostre mecanisme democràtic, però, ho exigeix. Sempre és una garantia que no s'ha produït cap error en la interpretació del sentir popular.

- I creieu que, en algun cas, es podria produir ?

- Teòricament, potser sí - va concedir-li en Mesfista Bèlia -. A la pràctica, no. Per això podem parlar d'una identificació absoluta entre governants i governats.

- Un cop més - digué dolçament l'Emelin -, tot això són interpretacions vostres i dels vostres col·legues de govern. Difereixen considerablement de les nostres i, per tant, potser és inútil parlar-ne. Els fets, en canvi, valen per tots. I els fets ens diuen, respecte a això que ~~minim~~ discutim, que fins ara no hi ha hagut mai enlloc una unanimitat absoluta ni entre els ciutadans d'un país ni entre els equips governants. Si ara existís, seria la primera vegada en tota la història de l'home; voldria dir que som diferents, millors, superiors, gairebé gairebé un gestalt, per entendre'ns.

- I per què no ? - va reflexionar el triarca -. És inqüestionable que ens trobem a les avançades de la humanitat, que aquí s'està realitzant una consciencització social sense precedents.

- És possible, això - va interessar-se en Mars -, quan hi ha un desnivell tan notable d'instrucció i d'ingressos econòmics entre la classe que en termes generals anomenarem dirigent i el proletariat ?

- I tant ! El desnivell econòmic, que dieu vós, obeeix a un esperit de justícia, d'equitat, que ens fa assenyalar a cada home la mena d'ingressos exacte que li cal per a les seves necessitats de tot ordre. Ara bé, és cosa demostrada que el proletariat té uns hàbits de vida més simples...

- I qui ho ha demostrat, això ?

- Només us cal veure la perseverança amb què, a partir de la revolució industrial, que és quan de veres es pot començar a parlar de proletariats, la ~~classe~~ classe obrera limita les seves despeses i prescindix del luxe.

- I no podria ser - va suggerir-li en Mars - que les limitès forçada per la pobresa dels seus guanys ?

- No, no ! - va riure en Mefista Bèlia -. Això és pur marxisme. Una teoria totalment desacreditada.

- Cal pensar, en aquest cas, que si un proletari, un dia, sentís la necessitat de proporcionar-se uns luxes que el seu sou actual li prohibeix, vós, el vostre govern, li augmentaria el jornal ?

- Ben cert, sempre que documentés la seva necessitat. Però no cal. Els obrers, a través dels Sindicats, són gairebé continuament temptats a inserir-se en les facilitats d'això que ja en podem dir sense eufemismes una societat de l'abundor. I no s'hi agafen.

- Potser aquesta temptació seria més forta si hi hagués un augment general de sous... No se us ha acudit ?

- Ja s'ha provat. Per dissort, els resultats no són convinents. Sempre hi ha un agitador o altre que ho aprofita per proclamar que els jornals són insuficients. És pura bogeria - va dir, indignat -. Com poden ser insuficients quan precisament els augmentes ?

- En relació amb el cost de la vida ? - preguntà l'Emelin amb la mateixa dolcesa de primer.

- Sí.

- El cost oficial...

- No n'hi ha cap més - assegurà l'home -.

- Sobre el paper... És curiós, tanmateix, que us feu la il·lusió de poder enganyar amb paraules uns homes que poden oposar xifres exactes, comprovables, als vostres discursos i aseveracions irresponsables. El preu real d'una cosa és el preu que pagès a la botiga, no el que un funcionari ignorant o de mala fé ha escrit en un llibre segellat. Aquí, Bèlia, viuen dos mons; un d'ells, el vostre, que ignora la realitat, i un altre que la sofreix. No us sembla immoral, la vostra posició ?

- No ho pot ser. Em cal repetir-vos que al govern hi ha també sis assessors/o consellers morals ? I que treballem d'acord amb ells ? Més : que no es fa ni un pas que no hagin aprovat...

- Per unanimitat ?

- Sí, per unanimitat. Voleu més garanties, encara ?

- I, és clar, tots aquests consellers morals viuen també en contacte

amb el poble, són simples sacerdots rurals o urbans...

- Ho han estat.

- Quants anys fa ? De fet, quin es el seu promig d'edat?

- L'ignore - es va arronsar d'espatles en Mefista Bèlia.

- No pas nosaltres. El més jove té seixanta-cinc anys i el més vell vuitanta-dos. Fa quaranta anys, pel cap baix, que tots s'han anat enfilant per jerarquies superiors. Movament, Bèlia, us donem dades exactes, segures, que no podeu desmentir. Per què no ens ^{eu}heu donau unes quantes vós, ara, ni que només sigui per variar ?

L'home badallà.

- L'experiència també és un fet. Potser el primer que el govern ha tingut present, amb el beneplàcit dels ciutadans, a l'hora d'acceptar la col.laboració dels elements sans de la comunitat. Això ens mena a un altre fet : a la nostra preocupació constant d'evitar ensopegades que en darrer terme, repercutirien principalment sobre el poble, el qual es veuria lesionat en els seus interessos legítims. En un no res, doncs, tenim dos fets substancials que no admeten objeccions. Vull fer observar que, entre els fets, com en tot hi ha categories i que, per tant, no sempre podem equiparar-los. De primer, cal decidir a quina categoria pertanyen...

En Mars es va passar la mà per la cara, una mica fastiguejat, i digué :

- No esteu en forma, Bèlia. Se us nota una certa desesma.

- Bé - féu el triarca - és que ja tinc gana. Comença a ser tard, oi ?

En Mars i la noia es van aixecar; ella, afablement, va dir :

- Ara us portaré el sopar.

I, seguida del xicot, s'enfilà per l'escala. L'home, pensarós i de nou badallant, es va quedar mirant-li les cuixes.

Reunió a la cambra vermella

Seria erroni creure que Bèise Bèlia afavoria el nepotisme. A part d'una dotzena de cosins, nebots i d'altres parents més o menys llunyans que ocupaven llocs de responsabilitat i que, en llur gran majoria, eren familiars de la seva muller, només un dels fills, Avèlia Bèise, tenia un càrrec en l'alta administració de l'estat. Des del catorze anys que remenava papers confidencials i ara, als divuit, era el Cap del Departament de Premsa, Publicitat i ~~MMMM~~ Formes d'Expressió Gràfica, expertament dirigit des de l'anomenada cambra vermella en honor dels múltiples llapis d'aquest color que omplien la seva taula i les taules de tots els seus subordinats.

El seu control s'estenia a l'entrada i distribució de les publicacions estrangeres autoritzades, l'examen de les quals es feia directament a la mateixa frontera per tal d'evitar que calúmnies i desvergonyiments, quan n'hi havia, travessessin el territori nacional amb el perill consegüent d'infecció. Amb tota facilitat havia pogut evitar la penetració dels diaris forasters que publicaren, o reproduïren, les notícies sobre el segrestament d'en Mefista Bèlia i, a hores d'ara, a la presó hi havia ja trenta-set persones sorpreses amb un exemplar suspecte sota el braç al moment de retornar a llur país; tots els viatgers havien estat escorcollats de cap a peus per especialistes ben entrenats i prou coneixedors, d'una manera exhaustiva, de tots els pïecs i replecs que pot oferir un cos humà, masculí o femení.

La notícia, però, s'havia infiltrat, com era de temer, a través d'alguna agència que alertà uns quants periodistes, ara reunits al seu davant, en semi-cercle davant la taula fatídica i pendants de les seves paraules en resposta a una consulta voluntària que, atesa la gravetat dels fets, havien cregut convenient de formular verbalment; com ell havia cregut imprescindible de rebre la comissió.

- No cal que us recordi, nois - va dir-los en unto enjogassat que menystenia, amb aquella qualificació de bona camaraderia, el detall que alguns dels periodistes li triplicaven l'edat -, que la premsa, exceptuats els casos que preveuen les tres lleis contra el rumor, la notícia prematura i l'espècie irresponsable, és totalment lliure. De fet, us he rebut per pura cortesia, perquè jo mateix em sento tan vinculat als diaris, dels quals ja sabeu que sóc un col·laborador cons-

65
tant, no pas/pér donar-vos ordres, ni simples indicacions de com cal procedir davant d'aquestes circumstàncies. Per força he d'interpretar com a retòriques les vostres preguntes, ja que en costaria de creure que no veieu tots, tots ! - repetí amb èmfasi - la inconveniència de cedir a manifestacions histèriques d'unes publicacions que voldrien sembrar la llavor de la discòrdia entre nosaltres. Més responsable que la dels enemics envejosos, la nostra premsa sempre s'ha fet un honor de publicar únicament aquelles notícies prou comprovades per no córrer el risc d'una obligada rectificació posterior. I ara ens trobem davant d'una notícia, d'una pseud-notícia, diria, que en aquest moment ningú no pot confirmar ni negar

- I com és, això, Belse ? - s'atreví a interrompre un dels reunits -. El vostre departament ha de saber si en Mefista Bèlia ha desaparegut o no ha desaparegut... Sembla que al seu ministeri no hi és; que fa dies que no hi va.

- I bé ? - va sonriure el juvenil Avèlia Belse -. Qui pot excloure un viatge d'inspecció, un d'aquests viatges d'incògnit gràcies als quals els Bèlies s'asseguren ara i adés de la bona marxa del país? O, si no això, un desplaçament a l'estranger per reunir-se amb altres caps de govern ?

- Ningú, és clar - van reconèixer uns quants periodistes a mitja veu.

- Així és, ningú. No vull invocar cap d'aquelles lleis esmentades, dintre les quals podríem caure - afegí amb aquell plural de primera persona que abolia distàncies entre ell i els nois de la premsa -. No, ja sabeu que no m'agrada de fer-ho. Assenyalaré només el perill d'un ridícul immens, que a tots ens interessa d'evitar, si després resulta que uns fets aparents no tenen res a veure amb els fets reals.

- En un mot - digué el mateix periodista que havia parlat de primer, un home de mitja edat, d'expressió escèptica i una mica barroera -, que ens neguen el permís de publicar la notícia o d'al·ludir-hi en la forma que sigui.

L'Avèlia Belse va obrir els braços amb un gest de persona incompresa.

- Però estimat Orenats, si jo no sóc ningú per prohibir ! Si al nostre país ningú no té aquesta facultat ! Em demaneu un consell i us dono el meu parer com a cap d'un departament des del qual, si em permeteu que ho digui, el panorama es domina d'una manera més completa que des de la particularitat de cada diari.

- I no us sembla - va preguntar tímidament un periodista més jove - que seria més perillós que les noves arribessin al públic a través de rumors, de xiuxiueigs de boca a orella ?...

- El poble està cansat de rumors; més bé, és massa sa per fer-los crèdit. En canvi, té una mena de reverència per la lletra impresa, en la qual creu sense vacil·lacions.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No n'estic tan segur - va exclamar una veu que l'Àvelia Belse no va saber identificar de moment; tot seguit va veure que pertanyia a un dels periodistes de la darrera promoció.

- No ? Teniu alguna base per afirmar-ho ?

- La circulació dels diaris baixa continuament; cap d'ells no podria continuar sense les subvencions estatals. Em sembla prou eloqüent. D'altra banda, tots tenim experiències més o menys doloroses del menyspreu amb què se'ns mira i dels comentaris que es fan. Entre altres coses, ens diuen els emmordassats voluntaris...

L'Àvelia Belse va donar un cop lleu sobre la taula; la violència li era odiosa.

- Caldria que reportéssiu circumstanciadament aquests casos de difamació. Per això hi ha unes lleis, per castigar-los degudament. Quant a la baixa circulació, ja sabeu que el nostre poble s'ha anat ^{lliurant} ~~desentant~~ de tal manera al treball en el seu afany de reconstrucció nacional que escassament té temps per lectures en molts casos aventatjosament substituïdes per la ràdio i la televisió. No esperava arguments d'aquesta mena, francament.

- Es jove - va manifestar un periodista granat que no parava de somriure -. Ja aprendrà.

- Confïem-hi. - Va fer una pausa i afegí -. Bé, ~~mentres~~ nois, em sembla que he estat prou clar. Vostès, com de costum, decadraran sense perdre de vista, com es tradicional entre nosaltres, els interessos del país. Alguna altra pregunta ?

Els periodistes es van mirar, sacsejaren el cap i, després, en silenci, s'aixecaren i van començar a sortir de l'habitació; dos o tres d'ells van encaixar amb la mà estesa d'Àvelia Belse que somreia cordialment.

Ja sol, es va tornar a asseure darrera la taula i, penserosament, considerà l'un darrera l'altre l'estesa de llapis vermells; n'aïllà un i, en acabar, un altre que treia el nas de sota uns papers. Tot seguit agafà el telèfon i discà un número :

- Marila ?

De l'auricular va sortir una veu escanyada, infantil, que preguntava :

- Papa ?

Va penjar; s'havia equivocat de número. La segona temptativa fou més rebixada.

- Sí, sóc jo - digué l'anomenat Marila.
- Tens l'equip a punt ?
- Sí. Només esperava la teva trucada.
- Ja podeu venir, doncs.
- D'ací a deu minuts serem ací.
- Us espero.

Va tornar l'aparell a lloc i s'alçà. A l'avant-sala, com va veure, només hi havia l'ordenança que retallava papers amb unes tisores imponents que al matí, l'hora de les visites, amagava.

- Espero uns senyors; fes-los passar directament al despatx.

Va mirar-se el rellotge, sense necessitat, i, per entretenir una mica el temps, es desvià cap a un dels dos corredors laterals que s'obrien darrera unes feixugues cortines de color plom i, al capdavant de tot, va sortir a la sala dels "col.laboradors", on tres dotzenes d'homes de totes les edats es distribuïen en tres rengleres, una per banda i una altra al mig, dividides en diminuts reduïts d'un metre quadrat proveïts d'una taula, una cadira i una gran abundositat de llapis, bolígrafs i gomes. Tots treballaven afanyosament, inclinats sobre manuscrits o volums mecanografiats de gruixàries variades i, sovint, imponents.

A la dreta hi havia els col.laboradors de tercera, les obres revisades pels quals passaven seguidament als col.laboradors de segona, instal·lats a l'esquerra, i, després, als col.laboradors de primera que corregien les correccions corregides per llurs col·legues de l'escalafó inferior i les que aquests podien haver-hi afegit pel seu compte. El sistema era pràcticament perfecte; assegurava una feina acurada i exhaustiva alhora que permetia d'exercir un control sobre la manera de treballar d'aquells que, mancats encara d'una experiència superior, podien incorrer en errors, en febleses o demostrar, com sovint era el cas, llur ineptitud per encarregar-se d'una feina tan delicada. Afilaven doncs tots l'enginy i, sense ^{tolerar-se} ~~permetre~~ vacil·lacions que podien resultar mortals, subratllaven amb el fatídic llapis vermell tots els passatges i paraules dubtosos, ni que fos mínimament, de les obres que voluntàriament els sotmetien els autors. No era fàcil distingir-los entre ells un cop fora dels reduïts professionals, tota vegada que els tics nerviosos desenvolupats durant llur pas per les categories tercera i segona assenyalaven ja per tota la vida l'equip sencer de col.laboradors, gent propensa a fer ganyotes, a escurar-se les dents o les ungles, a moure ^{les orelles} ~~els oïdors~~ sense necessitat, a gratar-se la barba o a ficar-se els dits al nas. Alguns cursos de readaptació a la vida corrent no havien tingut gaire èxit i ara gairebé tots vivien una exis-

tència aïllada, al marge de la comunitat, dels veïns, quan en tenien, que suportaven malament el to peremptori i saberut amb què es manifestaven en totes les circumstàncies de la vida i que contrastava amb Barcelona llur submissió dintre el departament quan, com ara, tancats en els enfonys respectius fins i tot es controlaven les cigarretes des que l'Avèlia Belse, no feia gaire, s'havia queixat d'un excès de fum.

Ara, el Cap del Departament de Premsa, Publicitat i Formes d'Expressió Gràfica, va travessar silenciosament de llarg a llarg, observant de passada si tots duïen al dia el gràfic penjat a la paret de fusta de la cofurna, en el qual figurava la llista secreta dels autors que, per un motiu o altre, s'havien fet mereixedors d'un non placet continuament renovat. En general, tots els "col.laboradors" estaven al corrent i més aviat pecaven per excès que per defecte; sovint, a les llistes es perllongava durant setmanes el nom de persones que, en canviar d'actitud, es feien mereixedores, si més no, d'un "dubte ^eesprançat", per emprar la fraseologia que servia als "col.laboradors" per entendre's entre ells davant de terceres persones.

Tot estava en ordre i, satisfet que cap dels homes no hagués manifestat la més petita curiositat en sentir uns passos prou oïbles malgrat la seva cautela o en veure una ombra que travessava el passadís, l'Avèlia Belse retrocedí per l'altre corredor, igualment indestorbada per la seva presència, i se'n tornà al despatx on acabava d'entrevistar-se amb els nois de la premsa.

Els altres ja l'hi esperaven. Més ràpids que no havia previst, ara seïen entorn de la taula, proveïts d'enormes carteres vessant de papers. Tots tres, i en Marila que en cert sentit els dirigia, van posar-se dempeus, però ell els adreçà un gest displicent que els invitava a seure de nou. Ells, però, deferents, esperaren que l'Avèlia s'hagués instal·lat a l'altra banda. El xicot va encreuar els dits i s'inclinà una mica endavant :

- Heu reflexionat en el nostre problema ?
- Tota la nit - assegurà un d'ells, i els altres, amb en Marila compres, assentiren amb el cap.
- I se us ha acudit alguna idea ?
- Sí - digué el mateix home que havia parlat -. Després d'una madura consideració, crec que el més addient és negar, negar i negar; negar fins al final.
- Ja sabeu, però, que la notícia ha corregut. Aquí, en forma de rumor; fora, en lletra impresa...
- No importa. Res no impressiona tant com la fermesa, ho sabeu perfectament, Avèlia Belse.

- I vosaltres - es girà cap als altres - també sou d'aquest parer ?
- No pas jo - féu en Marila -. Crec que caldria donar la notícia, però gradualment, de tal manera que, en publicar el darrer comunicat, reconeixent amb franquesa el segrest, el públic ja no hi doni importància. Voleu una manera millor de desacreditar l'oposició ?

- Ben cert s'aprova un altre dels reunits.

El quart, en canvi, va manifestar-se més d'acord amb l'opinió del qui havia parlat primer.

- ... perquè el més bonic de tot és que ningú no pot demostrar que mentim.

L'Avèlia Belse s'aixecà amb un bot, irat.

- Sou una colla d'inútils, de... de... de pallassos - quequejà -. I us atreviu a pretendre que sou l'equip consultiu ? En què devia pensar el meu antecessor en el càrrec quan us va escollir... a vosaltres, precisament a vosaltres que, a més de no haver tingut mai cap idea original, ara, quan ens trobem en una crisi greu, sabotegeu, sí, sabotegeu, no hi ha cap més paraula, els meus esforços encaminats al descredito dels grups subversius ? Negar, dieu ! O confessar amb comptagotes ! Aquesta és la idea que teniu del poble ? Que combrega amb todes de moli, o que es cansa quan els interessos de la pàtria estan en joc ? Carall, com deveu haver pensat aquesta nit ! Espantalls, més que espantalls...

- Però Avèlia Belse... - s'atreu a piular en Marila.

- Calla, que tu ets el pitjor de tots, el més incompetent ! En quin cap cap que es desacredita l'oposició amb una reconeixença oficial del segrest ?

- Ho he dit amb bona intenció, jo - es disculpà l'altre.

- I des de quan creus que es governa amb bones intencions ? - Va mirar-los l'un darrera l'altre, cellajunt i encara ^{colèric} ~~colèric~~ -. Vet aquí quatre cervell expremuts... si és que algun cop hi ha hagut res... Cal que ho faci tot jo ?

Es va asseure, sospirà i afegí :

- Us donaré una altra oportunitat, la darrera. L'oposició només la derrotarem semblant el desconcert, droçant els grups entre ells. I res millor, per a això, que escampar uns quants fullets contradictoris. Ja en tinc pensats dos; en nom d'una de les organitzacions, desautoritzarem un acte que atempta contra el dret de gents, mentre que una altra pretendrà haver pres part també en el cop i acusarà els del Front d'Alliberament Nacional de voler fer-se'n un mèrit exclusiu...

- Però si és magnífic, això! - van exclamar tots quatre alhora, i en Marila fins afegí - : Genial ! - Va emocionar-se, s'enrogallà i, amb

la veu escanyada per l'admiració, encara féu - : Sou genial, Avèlia Belse !

El xicot, complagut, s'escusà amb humilitat :

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Es simplement qüestió de pensar una mica.

- I tant ! I tant ! - van dir els altres, que havien començat a dobar-se copets a l'esquena, al pit, a les cuixes, per tal d'expressar més convençudament llur entusiasme -. I tant ! I tant !

L'Avèlia Belse, que havia somrigut, s'enfermava de nou.

- Ja està bé, no abusem. Tot s'ha de fer amb moderació...

- I tant ' - se li escapà encara a un d'ells.

El xicot el mirà cellajunt, però en lloc de renyar-lo, digué :

- A veure, aquestes llistes d'organitzacions... Per uncostat, escollirem la més conservadora, per l'altre la més extremista. Cal donar plausibilitat a les aparences.

- Ben cert, Belse.

Tots van treure les còpies que duïen a la cartera, un paquet ~~mmm~~ ~~mmmm~~ en forma de llibre de més de cinquanta pàgines, relligat en pergamí en l'exemplar d'en Marila i en cartó en els que manejaven els altres. En obrir-los, es va veure que cada pàgina, mecanografiada a doble espai, contenia una trentena de noms al costat de cadascun dels quals hi havia una xifra i una lletra que remetien a un altre llibre on eren inscrits els noms, suposats a ~~o~~reals, d'alguns dels dirigents i membres del grup en qüestió.

- A veure...

En Marila va passar el seu exemplar a l'Avèlia Belse i es traslladà darrera seu per estudiar conjuntament el document i, si calia, assessorar-lo. El noi, però, poc amic de tenir gent a l'esquena, el va expulsar de nou a la seva cadira.

- A veure... - va repetir seguidament.

Amb el dit, anà resseguint la renglera de noms, tombà pàgina i proseguí llibre enllà fins que el dit va aturar-se. Tots s'inclinaren endavant per veure l'indret i van fullejar rapidament.

- Ja en tenim un - va dir l'Avèlia Belse.

Tots van assenyalar-lo amb una ratlleta feta amb un llapis discret que era fàcil d'esborrar i van anar continuant la recerca fins cap a la pàgina trenta-cinc, quan el Cap del Departament va aturar altre cop el dit en sec.

- I ja tenim el segon - manifestà, satisfet.

Van assenyalar-lo amb la mateixa indicació discreta i esperaren, més radiants que el mateix Avèlia Belse.

- El més conservador i el més extremista... D'acord ?

- D'acord ! - van assentir els del grup consultiu a l'uníson.

- Era, doncs, a la feina. Us podeu instal·lar a la sala d'actes, un a cada cap de taula i sense consultar-vos -. ^{mirà} ~~consentí~~ el rellotge -. Us dono una hora. En una hora, vull que cadascú de vosaltres hagi redactat dos fulls en el sentit que hem indicat; entenc, dos fulls aprofitables. Els considerem un borrador a partir del qual tots plegats procedirem a la redacció definitiva.

- I demà la impremta ! - exclamà en "arila tot fregant-se les mans.

- I demà a la impremta - repetí l'Avelia Belse -. Recordeu - afegí - una hora...

- Acabarem abans - van assegurar-li els homes, optimistes, i, per una porta lateral, tots van precipitar-se cap a la sala d'actes amb la cartera a la mà. Un d'ells, ni va aturar-se a recollir uns quants papers que li queien.

La mestressa té la clau

La segona vegada, al cap de dues hores i mitja, la Moira ja no va permetre que la noia uniformada la confongués amb una de les pupil·les externes de la casa especial i, d'entrada, reclamà la presència de la mestressa. Encara estava una mica atabalada per la xerrameca de la veïna gràcies a la qual s'assabentà de la sortida d'en Jon escortat per dos policies i de tot de suposicions que la dona es feia, més o menys relacionades amb els costums de "la joventut d'ara" que semblava negligir una mica massa els lligams matrimonials, però s'havia assenyalat prou ^{per} recordar a l'amiga d'en Rafis la seva visita anterior i el conveni que havia fet amb el noi.

- Sí, m'ho ha dit.

- No hi és, ara, ell ?

- No; ja ha sortit a veure què pot fer amb la carta. Però com és que vens sola ? Jo havia entès...

Va lamentar la dissort que aparentment havia caigut sobre el pobre ninotaire i la va dur cap al segon pis, on s'hostatgaven les tres noies que en aquell moment vivien a la casa.

- Més que res - li va explicar - perquè no tene'n família a ciutat i els resulta més avantajós quedar-se aquí. Recorda'm - afegí aleshores - que et torni les fotografies.

- Quines fotografies ?

- Sempre en prenem - va aclarir-li ella -. Hi ha clients als quals agrada de conservar la imatge de les noies que han vist despul·lades; de vegades se'n queden tot un paquet per regalar-les als amics. És una bona propaganda que, no sols no ens costa res, sinó que cobrem... T'agrada ? - pregunta mentre obria la porta de l'habitació.

Era espaiosa i confortablement instal·lada, com totes les estances de la casa, amb un llit ample i baix i tot de mobles nous de línies modernes. Disposava del seu propi lavabo i la finestra, discretament protegida per una persiana blava, donava al pati per on, va explicar-li la mestressa, entraven els clients, en general ben poc desitjosos de preguntar llurs anades a la torre.

- S'explica - va mig riure la dona -. Com potser en Rafis ja et deu haver dit, són gent important, molts ^{d'ells} alts funcionaris del govern que aprofiten la circumstància per pagar la meitat de les tarifes.

- Quina circumstància ? - s'estranyà ingènuament la Moira.
- És clar, tu no ho saps. El negoci, com tots els altres que hi ha a les ciutats més importants, va ser muntat amb l'ajut d'un crèdit oficial provinent de la "bossa secreta" que maneja el Ministeri d'Informació Primera i d'Anàlisi, o sigui que treballem amb capitals governamentals. En principi, es tractava de satisfer la curiositat i els capricis dels estrangers de certa nota, polítics, industrials, intel·lectuals, diplomàtics, que passen pel país... una altra manera de munyir la vaca, saps ? però a poc a poc, tots aquests senyors, consellers, secretaris, agregats, jerarques morals...

- També, els ~~gubernaments~~ jerarques morals ? - s'escandalitzà la noia.
- Sí, sí, també - va sonriure la mestressa -. Al capdavant, a les cases especials no hi ha fornicació. És a dir, n'hi ha, perquè algunes de les noies que hi viuen tenen amics, i en Rafis i jo també hi som força aficionats, però entre els clients i les pupil·les tot és diferent. El reglament de la casa, aprovat pel ministeri, ho autoritza tot llevat de la fornicació. S'entén, sempre que els clients no es portin la companya, perquè aleshores és diferent. Parlo de les nostres noies, doncs. Fins i tot n'hi ha que, en deixar-nos, s'han pogut casar verges.

- Tots deuen ser vells... - reflexionà la Moira.
- No, tots no - va desenganyar-la l'altra -. I també tenia dones, entre la clientela. De fet, són les que paguen més bé. Vull dir que encara que la tarifa sigui la mateixa, sempre d'acord amb el servei que se'ns reclama, es clar, donen propines generoses, força més abundants que les dels homes.

La noia, que s'havia assegut als peus del llit, deliciosament tou, va preguntar-li :

- Que us concedissin aquests crèdits, però...
- Dignes-me de tu - la va interrompre la dona -. Em dic Celina.
- Sí... Que et concedissin aquests crèdits, però - va repetir la Moira - més aviat fa pensar que tu tenies la confiança d'algu del govern, i això no s'avé gaire amb que estiguis disposada a donar acolliment a gent de la resistència.

- Sóc la filla natural d'un jerarca - va explicar la Celina sense manies -, i amb aquesta concessió em paga un xantage que vaig ser prou imprudent de fer-li. Imprudent, perquè em podia costar car. Però va sortir bé. Ara ja és vell i no vol complicacions; l'espanta carregar-se la consciència amb un altre cadàver, i més el d'una filla.
- Un xantage al teu propi pare ! - s'escriuixí la Moira.

L'altra arronsà les espatlles i arranjà les flors que hi havia en un pitxer, en una tauleta del centre de la cambra.

- Sóc poc escrupulosa, ja ho sé; em vé de raça.

- M'estranya, doncs, que en Rafis confii en tu - va dir la Moira amb tota ~~sinceritat~~ ^{laqueixa}.

Ella s'inclinà a besar-la.

- M'agrades; ets sincera, tu -. Es redreçà i féu - : Això és diferent. Tothom té les seves lleialtats i a ell no li faria traïció, potser per dos motius : el primer que sempre he odiat aquest sistema, suposo que per raons d'ordre generacional, i l'altre que en Rafis és un amant meravellós. Sempre hi he tingut un feble, jo, pels ~~seus~~ bons amants. Tu no ?

- No ho sé; només n'he tingut una fins ara.

- Es clar, ets molt jove. Però no oblidis que els bons amants també els fan les dones; no tot és mèrit d'ells. Potser has tingut sort d'haver de venir a aquesta casa; hi pots aprendre molt, si vols.

- Bé... Ara estic massa amoinada per això d'en Jon.

- Ja ho comprenc. Suposo que si en Rafis troba aquesta gent del Front d'Alliberament Nacional, el deixaran anar. Haurà complert amb la seva missió, oi ?

- Però els trobarà ?

La dona va asseure's al seu costat i li alçà una mica les faldilles.

- Tens unes cuixes molt boniques, Moira - va dir-li, i en veure el seu aire astorat rigué -. Oh, no, no sóc lesbiana ! Però quan veig una cosa ben feta, la sé reconèixer. - Les hi apujà més, fins a les bragues, i repetí -. Molt ben fetes. Tota tu ets maca -. Va tornar a abaixar-les-hi i proseguí - : Em preguntes si els trobarà. Ara potser no, perquè se n'ha anat sense donar-me temps de reflexionar. Quan torni i li pugui parlar, sí, sabrà trobar-los.

- Per què ? - va admirar-se la noia -. Que ho saps, tu, on són ?

- Em penso que sí. Ho pot saber tothom que sigui capaç de fer-se càrrec de la situació. Sempre, és clar, que tingui uns certs coneixements, unes certes lectures... Me t'estranyis - va riure -, però sóc una noia terriblement aficionada als llibres d'aventures, policiacs, detectivescos i de fets més o menys misteriosos; també llegeixo sempre tots els fets divers dels diaris, i no tan sols dels d'aquí, sinó dels que arriben de l'estranger. De vegades, davant alguns crims, si els diaris en parlen amb prou detall, puc ~~muntar~~ resoldre'ls fins i tot abans que la policia. Es a dir, alguns encara no els han solucionat, ells.. Que és el que passarà ara amb això del segrestament del Bèlia, una cosa tan elemental...

- Elemental ? Vols dir que no exageres ?

- Gens. Sempre en el suposat que siguin persones intel·ligents. De vegades hi ha sapastres, ja ho sé, però cal partir de la idea que són nois llestos, amb un pla ben meditat. En aquest cas, la primera cosa que deuen haver fet és escollir una casa de camp.

- I per què, una casa de camp ?

- A tu et sembla que és possible de tenir segrestada una persona en un pis, o ni que sigui en una torreta envoltada de cases? Un crit, qualsevol anada o ~~manera~~ vinguda poc usual, el simple fet de procedir a unes compres poc habituals a les botigues o a la plaça, tot això posaria els veïns a l'aguait un cop fet públic el segrestament. No, cal un indret aïllat, o relativament aïllat, i alhora autosuficient pel que fa al menjar. Només una masia reuneix aquestes condicions. Però tampoc no pot ser una casa de camp qualsevol. Sembla convenient, per una banda, que no es trobi excessivament lluny de ciutat; l'organització té necessitat de desplaçar-s'hi sovint, ja sigui per enviar-els comunicats o per servir el contacte amb els companys que hi viuen, i si fos massa distant resultaria poc pràctic. D'altra banda, ha de ser una masia en la qual visqui la mateixa família des de generacions enrera; si la llogaven, els segrestadors, per així dir-ho, no formarien part del paisatge com una família de pagesos instal·lada des d'anys. Podria relacionar-se fàcilment la vinguda de gent nova amb el rapte. Sovint, quan no s'és prou previsor, aquests refugis fallen precisament per no haver tingut en compte aquest detall. Uns veïns nous inspiren sempre curiositat, i fins i tot desconfiança, sobretot al camp, on la gent no estan acostumats als canvis com nosaltres, els de ciutat.

- Però de masies en aquestes condicions n'hi deu haver moltes e objecta la noia.

- No tantes com et sembla. Fixa't que cal situar-la dintre d'un radi diguem de cinquanta quilòmetres a tot estirar; probablement menys. Precisament en una zona que els seus moradors van abandonant cada dia més, atrets per la capital. En molts llocs, ja només hi queden les generacions velles, de manera que a les dades exposades podríem afegir la que s'ha de tractar d'una casa de camp on els joves continuen el conreu de la terra. La família en qüestió pot ser nombrosa o no ser-ho - afegí pensant -, però com que no existeix cap exemple d'un segrest polític dut a terme per una sola família, i menys en nom d'una organització, cal concloure que, tant si es nombrosa com si no, d'altres persones formen part del clan familiar, potser en forma de jornalers... Sí, això és el més probable. Jo, doncs, cercaria una masia en la qual es reunissin aquestes condicions i potser encara, pensant-hi bé, la de no haver-hi un excés de familiars. A tot estirar, diria que potser quatre.

Massa, podrien fer nosa.

- Bé, però tot això només són suposicions, Calina.

- Potser sí - va reconèixer la mestressa -, però ben fonamentades. Caldria afegir, encara, que aquesta gent es caracteritzen pel seu tarannà modern, que tenen cotxe o una camioneta, potser totes dues coses. Un vehicle d'aquesta mena podria fer-se suspecte entre els veïns, per allunyats que visquin, si no estessin acostumats a veure'n per la casa de camp. També diria que en aquesta família hi ha algú, probablement un dels joves, dels fills, que ha viscut a ciutat o té estudis. Ja sabem que els pagesos són la gent més conservadora del món, i no vull dir que els ho retregui, sovint han hagut de dur una vida massa escarrassada per no tornar-se egoistes, arrapats a formes de vida avials... Entre ells, vull dir entre els que continuen habitant al camp, fent de pagès, no hi ha gaires revolucionaris; ben pocs s'exposarien a una acció tan arriscada que ningú no pot dur a terme sense un cert grau de consciència social, una consciència que difícilment es manifesta si et passes la vida de cara al terrós. I tampoc no es veu clar com un grup d'activistes podria convèncer una família així d'aixoplugar-los amb un segrestat si no hi hagués una base. La base, doncs, per força ha de ser aquesta, un noi o una noia traslladats, ni que sigui circumstancialment, a ciutat, on deuen haver entrat en contacte amb els grups de l'oposició. I si hi ha vells, pare i mare, o tots dos, també es pot presumir amb fonament que, un d'ells si més no, no procedeix d'extracció pagesa, sino urbana, o més bé, que en la seva joventut potser ha viscut igualment a ciutat. O potser, encara, que ha tingut alguna topada seriosa amb el sistema que li ha fet obrir els ulls... Com veus, hi ha un cert ventall de possibilitats, però no és prou ample perquè unes persones intel·ligents i ben organitzades no puguin descobrir l'amagatall en qüestió de dies. Per sort, la policia no raona d'acord amb aquestes línies i procedirà, n'estic segura, a tot de detencions indiscriminades. Ja ho deu haver fet, a hores d'ara. Jo...

Es va interrompre en sentir el truc discret a la porta del dormitori i llavors, amb la veu més alta, digué :

- Endavant !

Una noia uniformada, que no era la mateixa que acollí la Moira, va avançar el cap pel badall i restà silenciosa, mirant-les totes dues, sobretot l'estranya.

- Ja pots dir - féu la Calina -. Què passa ?

- X-5... - va mormolar la noia -. M'ha dit que l'avissés quan faltessin cinc minuts...

La mestressa s'aixecà amb una impetuositat característica.

76 - Ah, sí, és veritat ! - Espera que la noia, a la qual féu un gran gest d'acomiadament, hagués tancat de nou la porta, i explicà amb des- preocupació - : Es el gendre d'en Demos Bèlia. Ja no em recordava que havia de venir.

- I per què aquesta xifra, X-5 ?...

La Calina va riure.

- Tots tenen una lletra i un número que els identifiquen. En part, per raons legítimes de seguretat de cara al personal, i en part perquè a tots els agraden els misteris. No sé per què, els ajuda a sentir-se importants i, alhora, infantils. Els homes són molt complicats, sobretot quan aconseguixen una forma o altra de poder. Aquest s'ha encapritxat amb mi. Normalment, és clar, no actuo, per això hi ha les noies, però de vegades faig una excepció. I tampoc no és un noi exigent, ell. Ara, ridícul, sí. Adopta unes precaucions que... Però vine - es va interrompre -, que ho veuràs. Mentrestant em canviaré.

La Moira va seguir-la dòcilment cap a l'altra ala de la construcció, on la cambra de la dona, força semblant a la que acabaven d'abandonar, donava també sobre el pati, del qual tenia una vista més avantatjosa pel fet d'ocupar una posició més avançada.

La Calina va ajustar la persiana fins que els llistons quedaren ordenats cap baix i digué :

- Ja sentirem el cotxe.

Prop del llit, es va treure la roba i, nua, travessà l'habitació cap a un armari encastat en la paret, del qual enretirà unes peces negres, molt breus i fetes de tires, com una xarxa ampla. Tenia un cos ben fet, ple però sense gens de greix, i els pits se li balancejaven amb una mena de solemnitat recollida, blancs i ferotgement contrastants amb el pubis negríssim i extens sota el qual les cuixes s'allargaven, fines i sense el més petit rastre de horripol.

- Deies de les meves - no va poder evitar el comentari la Moira -. Tu encara les tens més ben fetes. Ets esplèndida, Calina ! No m'estranya que en Rafis sigui un bon amant...

- No em puc queixar - va reconèixer la dona amb imparcialitat, sense complaença, mentre enfilava els sostenidors reixats i pràcticament innecessaris que li recollien els pits exactament fins sota els mugrons. Tot d'una, tenia un aspecte tan lasciu que a la Moira gairebé se li aturà el cor -. I mira que de joveneta era una criatura mal girbada com no et pots imaginar... Però em sembla que ja és aquí - es va tallar, i corregué cap a la finestra.

Totes dues es van abocar sobre els llistons a temps de veure el cotxe, un taxi, que s'aturava al pati. Al cap d'un moment, la portella

s'obri i, cançonera, en devallà un un home encorbat i de llarga barba blanquinosa que es repenjava en un bastó.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Si és un vell ! - exclamà la noia.

La Calina, al seu costat, tornà a riure.

- No t'ho creguis pas. Té trenta-cinc anys. Però és allò que deia de les precaucions. Sempre que ve, es disfressa d'una cosa o altra perquè no l'identifiqui el taxista o qui sigui...

- Si fins i tot camina com si estés mig baldat de reumatismes !

- Sí, cal reconèixer que juga el seu paper amb desimboltura. Es clar que tots ho fan...

- També es disfressen, els altres ?

- N'hi ha de tots. La majoria, però, hi tenen una certa ~~minima~~ feblesa. Un detall més que mostra com són d'infantils. Perquè no els caldria pas exagerar tant.

- Infantils... - reflexionà la Moira, girada cap a ella i amb els ulls invenciblement atrets per aquell triangle frondós -. No vénen pas a fer hi coses d'infants, aquí...

- Fins a cert punt - va dir la dona tot retrocedint de nou cap al costat del llit amb un balanceig de natges regular i perfectament natural que creava una mena de fricció electritzant -. Molts d'ells no han passat d'un estadi infantil de la sexualitat. Si no fos així, ja no vindrien. Es clar que hi aporten una astúcia, una malícia d'adults que fa una mica angoixoses les seves preferències. Tot és culpa de l'ambient repressiu i inhibitori on han viscut i reforçat després per l'exercici del poder. Fet i fet, el paguen car.

- Sembla que també has reflexionat en l'assumpte - va somriure la Moira que ara seguia el moviment de les bragues per les cuixes de la dona.

-Sí. I què no deixa de tenir el seu mèrit, si es mira bé. Per una persona aproxima dament normal, com jo, a la qual agrada ^{més} que res un coit franc, resulta difícil de comprendre aquestes desviacions que, n'estic segura, creen tragèdies conjugals. Però cap preu no els sembla prou alt, troben més important dominar homes, ni que en molts casos sigui delegadament, que dormir amb una dona, per bella, per desitjable que sembli...

- Com tu - la va interrompre la Moira.

- Com jo, si vols.

Va acabar de posar-se les bragues i es ^{veia} una mena de túnica blanca, curta i ampla, que li dissimulava la perfecció del cos, ~~ampli~~ així i tot fàcil d'endevinar per les extremitats lliures que tot seguit ^{cobria} amb unes mitges també reixades, però d'una xarxa més espessa.

- Blanc i negre - va dir -. Es el contrast que anima el nostre heroi

d'avui, voyeur i onanista d'una tècnica impecable... Ho vols veure ? -
preguntà tot d'una.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Jo ?

- Sí. Tots els miralls de les cambres són allò que els americans en
diuen un "one way mirror"

La Moira sacsejà el cap.

- No, més m'estimo no veure res -. Vacil·là -. Ara, si tu... - però
les paraules se li enganxaven a la boca i va callar de nou.

- Diguís - l'anima la Carina.

- Si tu... - va repetir -. Vull dir que com que deus saber tantes co-
ses, doncs... Bé, ja n'entens...-i es va ruboritzar una mica.

La dona es va inclinar amb un somris i la besà als llavis amb un
gest espontani i natural

- Sí, ja t'entenc. Te les ensenyaré - va prometre, i l'agafà del braç
per acompanyar-la fins a la seva cambra -. M'ets simpàtica - li assegu-
rà.

I, sense entretenir-se més, va córrer cap on ja devia esperar-la
el gendre d'en Domina Bèlia, ara sense barba ni bastó.

Productes estratègics

Mans ^{interiors} ~~interiors~~ i indestorbades que eixien de les mànegues d'americanes les butxaques de l'infern de les quals contenien credencials fora de tota sospita i d'exhibició dispensada, van repartir per bué-ties i carrers prop de tres mil exemplars de l'imprès volgudament bar-roer que acabava de veure la llum als tallers oficials, oberts a des-hora a en Marila i els seus homes, sapastres i ben pagats que entenien una mica de tot i, per tant, ho sabien tot de no res, sense que això els fes més savis :

"L'ORGANITZACIÓ PER A LA DEFENSA DEL POBLE es creu en el deure de sortir a l'encontre de falses informacions escampades per un grup irresponsable que s'atribueix, en exclusiva, la glòria d'ha-ver procedit al segrestament del triarca Mefista Bèlia. Interessa al poble de saber que l'esmentat segrestament obeeix a una opera-ció conjunta de tots els partits de l'oposició activa i, en pri-mer lloc, a l'esforç dels homes de L'ORGANITZACIÓ PER A LA DEFENSA DEL POBLE, la qual ha destinat a aquest cop de mà sense precedents entre nosaltres els seus elements més aptes i valuosos sense rega-tejar el possible sacrifici. Resulta improcedent, i gairebé crimi-nal i tot, que el grup al·ludit, pel seu propi compte i ~~mentre~~ sen-se consulta prèvia de cap mena, faci arribar al govern unes condi-cions insuficients per una banda i excessives per l'altra, tota ve-gada que algunes de les clàusules contingudes en la carta adreça-da als representants del sistema són d'una timidesa improcedent i d'una modèstia sospitosa mentre d'altres comprometen l'èxit de l'operació amb exigències normalment ina(ceptables per un poder con-stituit. L'ORGANITZACIÓ PER A LA DEFENSA DEL POBLE, més realista i amb el suport de tots els grups que han col·laborat amb ella, redacta actualment el plec de demandes mínimes que el govern haurà de satisfer si vol estalviar la vida de Mefista Bèlia, i assegura ja des d'ara que està disposada a procedir implacablement contra el triarca pre(soner en el cas improbable que el règim adopti la posició de l'estruç. Més que això : anuncia el futur segrestament d'altres alts funcionaris de l'administració en un esforç coorde-nat d'abatre la tirania que pesa sobre el nostre poble miserable des de vint-i-cinc anys enrera. Desautoritzem doncs la iniciativa

de l'anomenat "Front d'Alliberament Nacional" i posen en guàrdia la ciutat contra l'aïany d'alguns grups d'ambiciosos que, sense fonament, s'arroguen representacions que el poble, sempre responsa ble, no els ha donat.

El segon fullet, escampat per les mateixes mans o per unes altres de molt semblants estaçblia en termes prou contundents l'actitud d'una oposició moderada :

La gravetat d'uns fets en aquest moment prou coneguts, ens obliga a precisar la nostra posició davant el segrestament de la persona de Mefista Bèlia, retingut en algun indret ignorat per una organització extremistista amb la qual hem defugit sempre tota mena de contactes. Ens desolidaritzem d'una acció inconsiderada que només pot contribuir a exacerbar el clima de violència que tants dies de dol ha proporcionat ja als nostres conciutadans i que permet, ara justificadament, que el govern posi en joc tots els seus recursos repressius. No creiem ni hem cregut mai en els actes violents que enverinen les passions en lloc de contribuir a solucionar el nostre plet. Conscients de la nostra responsabilitat, continuem advocant per una evolució pacífica que posi un terme al despotisme i a la injustícia actuals sense sotragades que amenacin la pau social i l'ordenació de la nostra vida diària. Representants de tot un sector del poble que combrega amb uns ideals democràtics llargament madurats i als quals hem d'accedir per vies precisament democràtiques, condemnem ara la impetuositat d'aquelles organitzacions que no vacil·len a comprometre el nostre moviment amb gestos de força i impropis d'una societat madura. Som allí on érem, al costat de tota la gent de bona voluntat que no vol repetir, pel costat oposat, l'aventura d'un totalitarisme nefast, i contra els procediments expeditius que només serveixen els interessos d'un egoisme mal entès, car la pàtria ens demana una tasca a la qual hauríem de col·laborar tots. Confíem que els responsables d'aquest acte insensat comprenguin a temps el mal que fan a la causa de la democràcia, de la llibertat i de la justícia.

ACCIÓ DEMOCRÀTICA POPULAR

Introducció als mons paral·lels

Frustrat en el seu intent d'establir contacte amb l'organització extremista a través del seu cònegut, pres des de la vetlla, en Rafis, guiat per la seva cunyada Obiala, geperuda i vídua, va penetrar amb la seva carta en un món sospitat però desconegut que vivia en racons llòbrecs o en caus violentament il·luminats i subterranis, on es confonia el fer de la resistència amb d'altres activitats, tolerades però mal vistes, que la dissimulaven.

A altes hores de la matí, en l'ambient alegre i despreocupat d'un cabaret semi-clandestí, van poder entrar en contacte amb un noi de faixa ^{verda} ~~blanca~~ que, per sota les cuixes d'una dansarina engrescada, els assegurà una fàcil entrevista amb un "cap" misteriós i innominat abans de desaparèixer, pel que sembla definitivament, amb la criatura blanca que se li arrapava com l'heura. Separats pel remolí que envaia la pista i s'endinsava àdhuc entre les taules a poc a poc capgirades, l'Obiala i ell van tornar a reunir-se en un camerino en el qual coincidiren sota el tocador, empenyuts per la gentada supersticiosa que volia tocar de totes passades els mugrons de la vedette, una femella de metre vuitanta-vuit afamada amb poders sanadors que atreïen continuament al seu darrera una multitud de malalts i baldats plens d'esperança. Típics desnonats pels metges, cancerosos d'aspecte repel·lent, sífilítics hereditaris, dones i homes atacats pel mal de Pott, pels reumatismes articulars, per les artrosis ~~bañadament~~ invisibles i mortals, per leucèmies vertiginoses, avançaven ara les mans àvides cap a la florida fosca i enervada dels pits de la dona protegits per dos managers que els cobrien amb els palmells. Cap contra cap, arraulits en el petit espai de què disposaven darrera la sanadora que els oferia l'exuberància magnífica de les natges contingudes i alhora esponeroses, en Rafis cridà a la seva còmplice :

- No ha tornat ?
- No l'he vist - cridà al seu torn la geperuda -. Hi ha tanta gent !
- Potser ens espera a la porta... O potser no ha pogut tornar a entrar, si ha sortit.
- No el deu haver trobat.
- Esperem-nos una mica més, però...

Els valents de la casa, proveïts d'elàstics de color rosa amb els

extrems de plom, anaven netejant el camarino, però darrera d'ells empenyia ja una altra onada humana tan decrepita com la primera i van caldre reforços perquè la vedette salvés les mamelles ara envermellides sobre les quals, ja gairebé a soles, un dels managers va escampar dos dits de pasta negra mentre en Rafis i la seva companya es decidien a abandonar l'amagatall forçat.

- Obiala ! - va exclamar la noia -. D'on surts ?

Va tocar-li amicalment la gepa nua, car en el curs de la nit li havien saltat tots els botons que cordaven a l'esquena, i, més assossegada, va servir unes copes de licor tot girant-se dòcilment cap a l'altre manager que ara disposava una altra capa, blanca, sobre la capa primera.

- Has vist el meu número ? - va continuar sense esperar una resposta a la seva primera pregunta -. Oi que és meravellós ?

- No he vist res - va contestar-li la geperuda -. Ningú no ha vist res. Sempre hi ha massa gent i massa rebombori.

- Oh, sí, és veritat ! Ara anirem a un lloc tranquil... Voleu venir ? - invità amb una mirada cap en Rafis. I aleshores, impulsivament, allargà una mà cap a la seva -. A veure... deixa'm veure el palmell...

El noi va riure :

- Que potser em vols dir la bona ventura ?

- No - brandà el cap la vedette -. Tens unes mans plenes de poder - afegí després d'examinar-les -; unes mans dominadores -. Va alçar el cap -. Has provat d'imposar-les sobre l'Obiala ?

- No. Per què ?

La cunyada de l'extremista detingut va separar-se amb un gest brusc i malhumorat.

- No vull - digué.

- Per què no ? Que potser t'agrada, ser geperuda ?

- Es clar - glapí la noia, agressiva.

- Sempre has estat un eriçó - va retreure-li la vedette, i féu petar els dits cap als managers que ja havien completat llur feina. - Subjecteu-la !

L'Obiala els va plantar cara, decidida i amb els ulls plens de llàgrimes, però els homes eren dos i més vigorosos i, en un no res, van reduir-la a la immobilitat. La sanadora es va girar a en Rafis :

- Imposa-li les mans; després t'ho agrairà.

-I per què no ho fas tu ?

- Ja ho he provat, i més d'una vegada. Te'n recordes ? - va preguntar a l'Obiala, al·ludint una amistat vella, qui sap si una vida en comú d'anys abans, quan ella encara no era cèlebre -. Alguna cosa em diu que

ho ha de fer un mascle - afeí.

En Rafis va moure el cap d'una banda a l'altra i, com feia un moment l'Obiala, declarà :

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No vull.

Totes dues el van mirar, estranyada la vedette, però la noia tot d'una tenia els ulls dolços i agraits. Després va dir :

- No hi fa res. Estic acostumada a que m'humiliïn.

- Però jo no ho faré; ni que vulguis - aclarí el noi -. A part que no crec que tingui aquests poders; no n'hi ha prou que ella ho digui.

La vedette, sense enfadar-se ara que havia comprès la situació, assegurà :

- No m'equivoco mai; un dia ho comprovaràs - i va tornar a examinar-li un palmell -. Oi que si mai t'has fet mal la ferida et desapareix en menys de dotze hores ?

- Sí, es cert - va reconèixer ell, sorprès.

- Ja ho veus - somrigué ella, i tot seguit li va demanar -. Vols rentar-me ?

Sobre el lavabo, a falta d'una banyera, li va anar enretirant la doble capa blanca i negra que s'havia solidificat ~~amb~~ entorn dels pits i, amb una tovallola humida, els hi fregà fins que van quedar altre cop bruns i polits, a punt pel perfum que ella li féu escampar abans de vestir-se.

- Ara ens en podem anar - va dir aleshores, i en Rafis va donar-se que els managers ja havien desaparegut.

- Esperavem un noi... - objectà.

- Tan tard ? Ja no deu quedar ningú, ara.

Tenia raó. En sortir del camerino es van trobar amb una sala en la penombra on cinc dones ja començaven a netejar el terra per la funció de l'endemà. Dos dels forquès que havien actuat de primer els feien companyia, però ja no es veia cap client ni cap malalt. Fora, al carrer hi havia dos grupets que la sanadora evità amb el salt que féu cap al cotxe que l'esperava mentre ell, en Rafis, mirava amunt i avall. El possible enllaç no hi era.

- Pugeu - digué la vedette, impacient.

El vehicle els va menar per la ciutat fosca, cap al bosc dels monuments que els triarques havien fet dreçar cinc o sis anys enrera en honor d'ells mateixos i d'altres funcionaris eminents que, en estatués més petites, els envoltaven amb una expressió alhora admirativa i triomfant. Hi cremaven les llànties rituals, guardades per uns soldats impecables i sense armes protegits, des de cofurnes invisibles, per altres

6 soldats amb la metralleta a les mans. El contornejaren mentre l'Obiola explicava a la seva amiga l'urgència en què ell es trobava d'entrar en contacte amb el "Front d'Alliberament Nacional" i després tombaren a l'esquerra, al llarg d'una doble renglera de cases enrunades.

- Potser aquí on anem trobareu algú - manifestà la vedette -. Em sembla que hi ha algun fal·lic que ho és.

- Fal·lic ? - s'estranyà en Rafis.

- Sí, és una secta d'adoradors de Priap.

- I accepten uns desconeguts així, sense més ni més ?...

- Estem fent una campanya de proselitisme, ara - aclarí ella -. De sota mà, naturalment. Us acolliran a mans besades.

L'Obiola, que en sentir el mot fal·lic s'havia redreçat tant que gairebé va desapareixer-li el gep, ara va declarar ben contundentment :

- Jo no entro ! Et creus que m'he de despullar perquè tothom...

- Oh, no, no ! - va riure la seva amiga -. Si tot és d'allò més honorable i decent ! Només s'han de despullar els oficiants, i encara no del tot, si no volen. Els festivals orgiàstics només tenen lloc quatre vegades l'any, en canviar les estacions.

Va voler que li ho jurés, gairebé in extremis, tota vegada que en aquell moment el cotxe ja s'aturava davant la darrera de les cases enrunades, prop d'altres vehicles que, potser una mica imprudentment, vorejaven les parets.

Van haver de baixar per unes escales de graons trinxats i parcialment envaits per una estranya vegetació blanca i recórrer un curt passadís al capdavant del qual s'iniciava un altre tram, el darrer. Baix, en una sala rodona com un pou, va acollir-los un individu ben vestit i encorbatat que els introduí a la sala nua, llevat que al fons de tot, sobre una petita plataforma, es dreçava una cadira ampla i d'aspecte confortable sota un fal·lus gegantí penjat a la paret, on també es veia un monograma : un cercle amb tot de raigs solars que incidien cap a unes inicials, I H S.

Els fidels, potser tres dotzenes de persones, seien a terra parlant discretament entre ells o amb un posat recollit, meditabund; alguns miraven fitament cap a l'emblema, com una noia joveneta vestida de núvia que formava en el centre d'una rodona de familiars.

- Encara no han començat - xiuxiuejà la vedette.

Es van asseure en un racó, a la dreta de la plataforma, gairebé davant d'una porteta tancada darrera la qual, al cap d'un moment, es va sentir un toc d'aquella seguidament repetit. Totes les converses van cessar, els fidels que meditaven van alçar la testa i l'atmosfera s'impregnà immediatament d'una mena de tensió expectant i dolorosa men-

tre els llums ja escassos minvaven fins que només va quedar ^{en cel} ~~la llum~~
el que penjava sobre la plataforma.

Va sentir-se de nou el toc d'esquella, ara més insistent, i de la penombra s'aixecà la noia vestida de núvia amb dues altres persones més, un home i una dona, que avançaren cap a la cadira. Alhora, la porteta es va obrir mentre es repetia el so d'esquelles i va sortir-ne un individu d'una cinquantena d'anys, barbut i totalment nu. Darrera venia el tocador d'esquelles que, quan l'altre va estar assegut, pujà també a la plataforma i, amb les mans alçades, com per demanar un silenci que ja existia, declarà :

- Germans, anem a assistir al gran misteri, al darrer sagrament que les nostres creences imposen a una persona en el llindar de la vida adulta. Una verge, penetrada pel nostre déu fonamental, origen de tota vida, de tota creació, accedirà a la maduresa. Un glop d'aire li emplenà els pulmons a la seva naixença, un raig de sol li obri els ulls i una llet materna fou la seva primera menja; avui la virilitat del déu fendirà la seva feminitat tancada perquè sigui fertil i creadora com totes les criatures fidels al gran principi -. Va fer una pausa, i afegí - : Que Priap, en la persona del seu representant, procedeixi !

Immediatament, al toc de l'esquella que ja no interromperia la seva música fins al final, els familiars de la noia van començar a llevar-li els guarniments de núvia, que foren curiosament depositats en un racó de plataforma. Un moment, quan ja només li quedava la roba interior, l'home vacil·là, però la donzella somrigué i la dona va encarregar-se de fer-li lliscar les bragues i de descordar-li els sostenidors. Llavors, mentre els acompanyants s'enretiraven, la noia es dreçà uns segons amb tota la seva bellesa fresca i jove i, lentament, obeint una cerimònia de segur que força assajada, es va anar girant cap al representant del déu, davant el qual s'inclinà a besar l'instrument, ara puixant, de la seva iniciació.

L'home la va fer alçar graciosament, greu, sense somriure, i tançà els genolls perquè la noia es pogués asseure. El tocador s'esquella va allargar una mà cap a la cadira, on devia pitjar un ressort, tota vegada que el moble començà a inclinar-se cap enrera, arrossegant el déu i la verge que el cavalcava. La saviesa d'aquell dispositiu permetria de presènciar amb tota claredat el moment de la penetració, acompanyada d'una psalmòdia sense paraules que tot d'una s'alçava entre els presents i que, com l'esquella, es deixà sentir fins al final de la cerimònia, relativament llarga gràcies a la contenció amb què actuava l'home, i potser també a la seva edat.

En Rafis, al costat de les dues noies enartades, brandà enèrgi-

86
cament la testa per tal de sostreure's a la suggestió de l'espectacle i, en la penombra que tancava cada grup de persones en ell mateix, va alçar la mà dreta fins a l'espina de l'Obiala i la hi passejà ~~damunt~~ des de les vertebres cervicals fins prop del sacre. Gairebé incrèdul, va sentir el moviment retràctil del gep que s'aplanava sense esforç, com un munt de terra blana sobre el qual reposes el peu, i aleshores, en insistir en el seu moviment, la llisor de l'esquena damunt la qual ara coincidia amb una altra mà, la de la noia que, amb el braç plegat, s'examinava també les vertebres amb un gest incòmode del dors.

Oblidada de l'espectacle-cerimònia, va girar uns ulls sorpresos i badats cap als del noi i, incrèdula encara, els immobilitza en els seus abans que l'altra mà anés a l'encontre de la mà miraculosa, ara caiguda, i l'alçés cap als llavis. Però no hi va arribar; ell va tombar-la de costat i hi acollí la galta que se li fregà amorosament sense que els ulls l'abandonessin.

- Es veritat - mormolà l'Obiala -; ho has fet...

Tornà a tocar-se l'esquena, però en "afis, amb un somris, va assenyalar amb el cap l'indret on tenia lloc el ritual, ara a punt d'acabar-se, tota vegada que la iniciada, encara empalada, es deixava caure sobre el pit del déu i tots dos reposaven uns instants.

El tocador d'esquella allargà de nou la mà cap al respatllet de la cadira que, sense dificultat, recobrà la seva forma primera, i l'home i la dona es van separar, ella cap a un costat perquè des de la sala fos visible la sang que embrutava el ventre i les cuixes del representant del déu. Aleshores s'hi inclinà per repetir la besada de ritual i, en redreçar-se, també ella duia la boca ensangonada.

Ara els assistents s'havia posat drets i corrien cap a la plataforma a felicitar la noia mentre l'home que s'havia endut les primícies es retirava discretament a la cambra del costat. La vedette, que fins aplaudia, exclamà:

- Que bell, oi? Una cerimònia tan simple... Llàstima que jo em convertís massa tard, quan ja... - es va interrompre en sec per mirar amb atenció l'Obiala que ara s'alçava -. Però... però - balbucejà.

- Si -ndigué senzillament la noia. Se la veia més alta i els pits, ara li tibaven sota el vestit.

La vedette es va posar la mà davant la boca, amb un gest admiratiu.

- Ho has fet... Veus? - digué més asserenada.

Dalt la plataforma, la iniciada esquinçava la seva roba i, un cop maculada, la repartia entre els fidels que semblava que es disputessin

48
determinades peces, més íntimes. Ells, però no es van moure de lloc fins que se'ls atansà un home encara jove que es ~~am~~ desava el seu trofeu a la butxaca.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Hola, Purena - va saludar -. No has volgut faltar, oi ?
- Naturalment - va somriure la vedette -. Oi que ha estat perfecte ?
- Sí, molt emocionant. La petita estava ben preparada i devia tenir un himen molt tendre...
- En general l'hi tenen, en aquestes edats. Però deixa que et presenti els meus amics.. - va alegir.

L'home els va saludar cordialment.

- Benvinguts entre nosaltres - digué -. En aquests moments d'impietat no és freqüent veure cares noves per aquí. Entre això i les persecucions que sofrim per culpa de la nostra fé... - comentà tristament mentre brandava el cap. - Tu no ho ets, de verge, oi ? - preguntà a l'Obiala.

- No.

- Sí, ja m'ho pensava. Llàstima, llàstima. Aquesta era la darrera que ens quedava. Caldrà esperar que es facin grans les filles d'alguns dels nostres correligionaris...

En Rafis inclinà el cap, amb falsa simpatia, però tot seguit va girar-se cap a la Purena que deia :

- A propòsit, no sé si ens podràs ajudar. Els meus amics cercaven...
- No, no ! - la va tallar ella precipitadament -. Ja està solucionat, això.
- Des de quan ? - va estranyar-se la vedette.
- He recordat una persona - va ajudar-lo l'Obiala, i girà el braç d'ell, per mirar-li el rellotge -. En aquesta hora la trobarem.
- Però bé us deureu quedar pel refrigeri ! - protestà el fàl·lic -. Ara el serviran.

De fet, tres o quatre persones ja sortien de la sagristia amb les mans plenes de safates on es veien canapès, dolços i ampolles de vinets clars.

- Potser faríem tard - va dir en Rafis.

L'home es resignà i va adreçar-se a la Purena :

- Tu si que et quedes...
- Sí - afirmà ella -. Sempre he trobat emocionant això de disc^utir, d'analitzar la cerimònia. Es pega que vosaltres...
- No hi fa res, Purena - va dir l'Obiala -. Una altra vegada, eh ?

Van acompanyar-los tots dos fins a la porta, on l'home que controlava les entrades i sortides es va sorprendre una mica, però no digué res, acostumat com estava a la discreció.

Ja sols, van enfilear-se per l'abrupta escala que de primer havien davallat, recorregueren el passadís breu i, pels graons nigs coberts d'herba, van sortir a la nit càlida que ja anunciava el llostrejar de l'alba. Tot de policies aqueferats escorcollaven els cotxes, però ells es van endinsar ràpidament cap a una altra casa enrunda i, pel jardí abandonat de darrera, van córrer cap al carrer de sota, on començava una altra secció de cases habitades.

-No te n'has fiat, oi ? - va preguntar-li ella.

- No, Mi tu. - I, quan la noia assentí, explicà - : No ens podem fiar de persones que resusciten ritus arcaics.

L'Obiola li va somriure, braument aturada sota l'únic fanal del carrer, alta i rejuvenida.

- Ben mirat - reflexionà - també tu has resuscitat una creença antiga.

En Rafis va mirar-se les mans i, estranyament ~~maduroment~~ sense tristesa, ponderà :

- Moriré jove, Obiala.

Ella acotà el cap, com incapaç de desmentir-lo, i se li arraulí.

- Vine a casa - li demanà.

- Tinc una amant - digué el noi.

- I és gelosa ?

- No.

- Vine, doncs. També tu tens dret de jeure amb una verge.

Tercer diàleg de les catacumbes

El llum, com s'esdevenia sovint per raons mai no explicades, s'havia apagat i ara, damunt la taula, davant de l'home, cremava una espelma que passejava les ombres del celler fins al límit imprecís on ensopegaven amb les altres ombres, igualment imprecises, suscitades pel llum d'oli penjat al mur, darrera d'en Mars i l'Emelin. L'indret semblava haver-se reduït en avançar els racons cap al centre de la peça, i l'atmosfera, més confidencial, invitava a parlar en veu baixa, com féu el xicot en ponderar :

- Es curiós, tanmateix, que amb aquesta seguretat que teniu d'interpretar la voluntat del poble, us calgui haver-vos envoltat d'un veritable exercit de policies que protegeixen no tan sols la vostra vida i la dels altres funcionaris, sinó que imposen una llei que, si fos volguda, els ciutadans respectarien sense necessitat de sofrir coaccions.

- Mai - va replicar en Mefista Bèlia -, els ciutadans no han respectat ~~manlham~~ ni obeït les lleis pel seu propi impuls, amb espontaneïtat. Ni aquí ni enlloc. La vida en societat, en una societat civilitzada sobretot, obliga a constrènyer-se a un seguit de normes que, si són beneficioses per a la comunitat, poden molestar, i de fet molesten sovint, el ciutadà que, com a persona individual, tendeix a abandonar-se a un egoïsme anti-social. Tots els governs tenen una policia al seu servei...

- Però no tots se'n serveixen com vosaltres, els triarques, que, lluny delimitar-vos a exigir del ciutadà l'obediència a unes normes de conducta que possibiliten el fet social i que són clarament beneficioses per al poble, com heu dit, utilitzeu la policia per crear un estat de terror totalment perjudicial a la bona marxa de la societat. Però això és prou natural, ja que fet i fet no defenseu pas una convivència honrada entre ciutadans; més aviat diria que heu destruït allò que antany podia haver-hi de convivència, amb desordres i tot, per substituir-la per una reglamentació eixaladora, com passa sempre que un grup d'homes vol tenir raó caigui qui caigui i només encamina les lleis a reforçar el seu poder sense cap mena de respecte per al ver sentir de la comunitat.

- Es totalment fals. Vós confoneu voluntàriament una minoria de pertorbadors, calculable en xifres molt baixes, amb el gros del poble que fa la seva vida amb normalitat. Per cada persona que protesta, quantes

192 n'hi ha que accepten les lleis i mai no han entrat en conflicte amb à' autoritat ? Milers i milers...

- Bèlia - va dir l'Emelin - o no sou de bona fe o us voleu tancar a la ulls. Haurieu de saber molt bé, i em penso que ho sabeu, que les persones amb sentit de la iniciativa sempre són poques. D'altra banda, la coacció és tan constant, fa tant de temps que dura, que el sentiment predominant entre el poble és el de la por. No disposa de mitjans per combatre amb un mínim d'eficàcia les vostres tropes de xòc. No n'heu tingut prou amb esclavitzar-les; li heu llevat, també, el sentit de la pròpia dignitat.

- Exacte - recolzà en Mars -. La policia, a la majoria de contrades, té únicament la missió ben concreta de defensar la societat contra els malfactors, contra els elements indesitjables que es refusen al treball, a la cooperació, o bé que atempten contra la seguretat dels seus semblants : assassins, estafadors, lladres... No és una policia política que priva la gent de manifestar el seu pensament, de reclamar un millorament, d'organitzar-se en partits, de fer vagues si és indispensable per la defensa dels seus interessos. Quan sempre, i per tot, heu de treure la policia al carrer en lloc d'entaular diàleg amb els qui protesten, no podeu pretendre, com feu, que teniu el poble al costat. El teniu davant, Bèlia.

- Si no fos així - insistí l'Emelin - no us caldria mantenir continuament en alerta una dotzena de cossos armats.

- Per començar, únicament n'hi ha tres - digué en Mefista Bèlia.

- Tres ? - van riure els altres dos.

- Sí, tres. Ja sé que, en determinats ambients, hi ha una gran confusió sobre aquest assumpte (1) o que, amb finalitats interessades, clarament subversives, s'exagera el nombre d'organitzacions policiaques. Un coneixement, per lleuger que sigui, de la nostra filosofia, hauria de fer comprendre que no poden ser més de tres.

- No correspon pas als nostres comptes, això... - va començar en Mars, però el triarca el va interrompre :

- Us les enumeraré : Forces d'Interès Públic, o FOIPU; Serveis Parallels Interiors, o SEPIN; i Cos de Reserva Integrat, o CORI, cadascun d'ells subdividit en tres departaments de tipus auxiliar, uniformats o no, segons les circumstàncies, que afeigeixen la xifra 1, 2 o 3 a la seva denominació original.

- Potser també haurieu de dir que poden actuar amb independència del servei mare...

.....
(1) Potser també ens hem fet culpables d'aquesta confusió. En tot cas, ara sabrem la veritat de la mateixa boca del cavall.

- Es normal - va replicar l'home.

- També és normal, doncs, que nosaltres comptem cadascuna d'elles per separat. Són dotze. Amb un total, si no ens equivoquem, d'un milió d'homes o, sigui, un per cada catorze ciutadans.

El triarca es va mirar les ungles amb desinterès i digué :

- El nombre no és mai constant, varia d'acord amb els llicenciaments, jubilacions, excedents...

- Reposats sempre per endavant gràcies a convocatòries previsores, no ho negareu.

Però en Mefista Bèlia acabava d'alçar el cap amb el gest triomfador de qui ha estat beneït amb una idea que anihila l'adversari. Campanudament, féu :

- No, no ho nego. Hi ha convocatòries periòdiques a les quals sempre concorre una gran quantitat d'aspirants; de vegades el triple o el quadruple del que caldria. I què vol dir, això ? Us deixo en llibertat de treure'n l'única conclusió que s'imposa.

- No, no - rebutjà amablement en Mars - feu-ho vos.

- Molt bé. La conclusió, doncs, és que només un poble satisfet dels seus governants, del sistema polític ~~imman~~ imperant, pensaria a donar els seus millors fills a la policia.

- Per començar - objectà en Mars - valdria discutir si són els millors

- Perfectament - va acceptar el triarca - passem per alt aquesta apreciació. Resta el fet que un creixentíssim tan/per cent dels nostres homes desitgen ingressar a les forces d'ordre. No seria aquest el cas si vivien a repel·l del sistema. En sembla indiscutible.

En Mars va brandar el cap.

- Ben a l'inrevés, en sembla perfectament discutible. La gent busquen una seguretat que, fora de les forces armades, els falta. Es protegeixen a ells i protegeixen els seus familiars. En un règim com el nostre, això passa davant de qualsevol altra consideració. Si sempre tens la vida o la llibertat als encants, t'arraparàs a un ferro ardent per tal de salvar-te. I encara una altra consideració : al país hi ha molta desocupació i l'ingrés a la policia significa poder menjar, i menjar més bé tot que la majoria d'obrers.

- No són pas més altes, les pagues - va protestar l'home.

- Potser no, però hi ha d'altres avantatges, entre ells els descomptes que els comerciants són obligats de fer a les famílies on hi ha un policia, la dispensa d'impostos, la indumentària de franc...

L'home va inclinar-se endavant amb una expressió entre molestada i compadida.

- El vostre materialisme és repugnant. En lloc de pensar en totes a-

questes motivacions idealistes que empenyen sempre la joventut, em sortiu amb arguments que només consideren la satisfacció de les baixes necessitats materials.

Universitat Autònoma de Barcelona

- Quin idealisme hi pot haver en un cadàver? - li preguntà la noia

- Com? Quin cadàver?

- Un home que no menja és, prematurament, un cadàver. D'ideals, que dieu vós, només en poden tenir els vius. I si són uns vius molt vius, com vós, els fan coincidir amb el seu interès particular en lloc de subjectar-los al bé general.

L'electricitat es va encendre sobtadament, puixant, amb una resplendor tan violenta que tots van aclucar els ulls; quan els obriren de nou, però, el celler era altre cop submergit en la penombra de l'espelma i del bec d'oli les flames dels quals oscil·laven lleugerament en la quietud.

- Heu dit - va reprendre en Mars en veure que ni la noia proseguia la seva argumentació ni el triarca semblava disposat a recollir les seves acusacions - que la joventut sempre és empenyuda per motivacions idealistes, i em penso que teniu raó en la mesura que pot comparar-se l'actuació del jovent amb la de la gent madura. És cert que em costa de veure quin idealisme hi pot haver en un noi totes les aspiracions del qual, per satisfer-lo, es limiten a voler ingressar a la policia o, un cop hi és, a continuar en aquesta organització. Fer de gos d'atura d'un sistema, encara que sigui el nostre, encara que sigui perfecte, és, al meu entendre, servir l'ideal en aquell aspecte que no ho és, en l'aspecte, precisament, que demostra la seva impossibilitat de ser-ho. Sobretot, és clar - va sonriure - quan les forces de l'ordre públic han de créixer contínuament en nombre i han d'accentuar la seva brutalitat per imposar l'ideal. Ja en tornarem a parlar, si voleu... De fet, el que ara us volia dir en recordar aquelles paraules vostres, és que si creieu que la joventut sempre és empenyuda per motius idealistes, aquesta opinió s'estén també a nosaltres, que som joves.

- Hi ha excepcions - corregí el triarca -. Una ambició excessiva pot perjudicar i fins anorrear aquell idealisme. Us fa goig el poder i...

- A tots? - va preguntar l'Emelin -. Som centenars, som milers, Bèlia. Us podeu imaginar que tots tinguin la intenció o el desig de manar d'apoderar-se dels ressorts del govern? Apliqueu mesures distintes a la vostra joventut i a la nostra i, el pitjor, és que les invertiu. Només hi pot haver ideal on s'accepta el risc, i cap de vosaltres, ni joves ni vells, no s'hi resigna. No hi pot haver idealisme en una joventut conservadora.

- Tothom és conservador d'un sistema o altre - replicà en Mefista Bè-

lia -. Vosaltres ho serieu del vostre si aconseguíeu d'instaurar-lo.

- Confio que no - va dir la noia -. Perquè no pensen en un règim immobilitista, sino en una superació constant que ens obligarà a ser revolucionaris fins i tot des de dalt. Un sistema ha de créixer, com un cos, com una planta, com tot allò que es viu, i ha de morir per ésser substituït per un altre que el continuarà si ha encertat el camí o el modificarà profundament, fins a negar-lo i tot, si l'ha equivocat. Per això creiem que l'única actitud vital és l'actitud revolucionària.

- Perds el temps - comentà en Mars -. Al Bèlia no li interessen totes aquestes consideracions, i ni les entèn. Em sap greu d'haver de dir-ho, però no és prou intel·ligent per comprendre que algú pot ésser desinteressat des del punt de vista individual. Em sembla que massa sovint es comet l'error de creure intel·ligents els jerarques de règims basats en la força; si ho fossin, no tindrien el poder. El tenen perquè són obstinats i procedeixen com una mula en la sinya. Tenen aquella intel·ligència primària que es fonamenta en l'egoisme, en la creença en una superioritat personal que els proporciona un uniforme, un cop de puny a la taula o una situació privilegiada. Ser intel·ligent, vol dir respectar-se i saber respectar els altres, dos factors de la mateixa operació, no inspirar terror...

- Bonic discurs - féu en Meïsta Bèlia - en boca d'un home que al capdavall, segons la vostra terminologia, també és un gos d'atura !

- Exacte. Ja em pensava que en tornaríem a parlar. Però hi ha una diferència, i és que a mi em repugna. De passada, això estableix una altra distinció entre nosaltres. Vós, i els vostres, sou incapaços de reconèixer limitacions, errors, abusos, deshonestedats. Mai no confessareu cap contradicció. Jo, en canvi, Bèlia, se que visc en una contradicció continua. Em repelleix la violència i alhora me'n serveixo. Ni els meus dies ni les meves nits no són tranquils i em pregunto continuament si d'un acte dolent en pot sortir un bé, per petit que sigui...

- Per què sofrir, doncs ? - el va tallar el Bèlia amb una veu plena de dolcesa -. Us heu de condemnar per un futur incert en el qual ningú no us agrairia res, que mai no serà a la mesura de les vostres esperances ?

- No, Bèlia - li va somriure ell amb tristesa -, no sou vós qui m'ha de convèncer. Mai no trobareu cap raó prou poderosa. Perquè no es tracta simplement de raons. És del meu dubte, de la meua contradicció constant que surt la necessitat de procedir, d'actuar, perquè un dia no hi hagi cap home obligat a amenaçar-ne un altre amb l'arma... Viure, dur una vida d'home - rectificà -, no sempre serà el mateix, però ara

96 és això, és així. Ho serà, Bèlia, mentre hi hagi indignus com vós que t'obliguin a embrutar-te les mans, a viure a repèl, a destruir-te...

La veu gairebé li plorava i l'Emelin, sol·licita, va passar-li el braç per l'espatlla mentre li mormolava :

- Estimat, estimat...

En Mefista Bèlia, gairebé brutalment, va dir :

- Sou entendridors, a fe !

En Mars respirà a fons, com un xuclador que es proposés d'esgotar l'aire, però en exhalar l'alenada havia recobrat ja la serenitat.

- Bèlia, no heu de donar cap aprovació ni cap desaprovació. Sou aquí amb una finalitat prou concreta i, si sovintejó les visites, és perquè els homes com vós em fascinen una mica i m'estranyen... Mai no heu cedit gens ni mica de terreny i ara començo a entendre per què sou tan forts : mai no heu dubtat. És una superioritat immensa, sí, però que no us permet de veure que creeu desesperacions. Hi ha tots aquells als quals heu negat la seva condició d'homes. I que, per aquest sol fet, un dia es troben amb una arma més puixant a les mans. Ningú no els pot demanar comptes de res, ho enteneu ?

- No - va contestar el Bèlia -. Mai no he entès les divagacions. No seria aquí si... - i aleshores s'adonà del que deia; callà abruptament.

- Si, ho heu dit molt bé - va animar-lo la noia -. Sou aquí, no al poder. Per a vós, el poder ja ha passat

La porta del capdamunt de les escales, una trampa en el sostre, es va alçar amb un petit grinyol i uns peus amb espadenyes van quedar un moment suspesos en l'aire abans que el cos seguis en reposar-los en els graons. Era l'Estola.

Tots tres es van quedar mirant com davallava després d'haver deixat caure de nou la trampa al seu darrera, i ell els somrigué :

- Ja tornem a tenir l'Orena aquí; me n'he escapat - manifestà gairebé alegrement.

- No diguis noms - li recordà en Mars.

- No - va dir el xicot -. Però continueu, continueu... De què es parlava?

- Ens ha fet una descripció acurada de la policia - va explicar-li l'Emelin.

- Segur que és acurada ?

- Confirma totes les nostres dades i potser les completa. Ara sabem que alguns cossos depenen d'altres en determinades circumstàncies.

- És del domini públic - va intervenir l'home -. Si no se sap, és per falta d'interès dels ciutadans. Un ~~mmm~~ desinterès - afegí - força comprensible i que, un cop més, demostra la confiança que se'ns fa.

91 - O la por que se us té. La gent viuen tant espantats que ni s'atreveixen a informar-se d'allò que els toleren de saber. O potser - va afegir irònicament - tenen por de perdre's per aquests laberints engendrats per la xifra màgica, el tres. Imagina't - explicà girat cap a l'Oriola - que les organitzacions policials, que ens pensàvem que eren dotze, no ho són; nou d'elles dimanen de les tres que cal considerar bàsiques.

L'Estola, que s'havia quedat plantat amb les mans als malucs, va traslladar-les a les butxaques mentre reia :

- Encara hem tingut sort, doncs, que no escollissin el set, perquè ara n'hi hauria vint-i-una. Ho podien haver fet perfectament; també el set és un número màgic. Els set savis de Grècia, les set marevelles del món antic, els set planetes, els set punts venusians, els set angles d'un triangle... - anà enumerant.

- Que jo sapiga, son tres - el va interrompre en Mefista Bèlia, una mica pinçat.

- Hi ha els tres de dins i els tres de fora - l'informà el noi -. O potser us sembla que no compten, aquests?

- Com us sembli - concedí el Bèlia -. I el setè, d'on el treieu ?

- Li poso jo, que sóc generós. No em costa res, oi ?

L'home va rondinar uns mots inintel·ligibles, però l'Oriola, que semblava d'un humor excel·lent, el reptà :

- No està bé, Bèlia, que ens regategeu les vostres observacions enginyoses. Sobretot quan deuen ser de caràcter matemàtics. Jo, sabeu, hi tinc un flac, per les matemàtiques.

El trià ara s'escurà la gargamella.

- La vostra idea sobre els triangles ho demostra.

- Oi que sí ? Ja em semblava que us havia d'agradar. Revela un cert esperit d'iniciativa, creador, oi ? Una de les falles del vostre govern és precisament aquesta, la falta d'imaginació. Ja suposo que no és per culpa vostra... Ei, sempre que no m'equivoqui a considerar-vos l'autor del projecte de llei de Formació Professional on, entre altres coses, es reconeix el dret dels patrons a exigir "del personal en formació uns coneixements professionals complets d'acord amb la jerarquia respectiva". Aquesta parauleta sempre m'ha fet ballar el cap. No sé pas si es refereix al patró, al personal en formació o a la relació de jerarquia que pot haver-hi entre ells. Preveç un augment considerable del nombre de funcionaris de la secció informativa que sol crear-se cada cop que aproveu una llei.. I tampoc no és mala pensada que, per compensar-ho, escurceu les hores de consulta.

- Tot això és contradictori - va escopir amb menyspreu en Mefista

Bèlia, que l'havia escoltat amb impaciència -. Si una secció es crea, no es pot dir que s'augmenta el seu personal; per a això, caldria que ja existís amb un nombre determinat de funcionaris.

- Ja veig que teniu el cap sobre les espatlles. Es ben cert. Ara potser em podreu explicar també això de la "jerarquia respectiva".

- No tinc el text davant - objectà l'home -. Però és prou clar que es refereix a la jerarquia que, en cada cas, tingui la persona definida com a "personal en formació"

- Jerarquia respecte el patró ?

- Respecte les altres persones definides com acabo d'exposar.

- Si és així - reflexionà l'Oriola ben seriosament -, en cada promoció de personal en formació només hi pot haver un individu amb coneixements professionals complets.

- Res no s'oposa a que els tinguin tots.

- Aleshores no es pot parlar de jerarquia.

- Són jerarquies d'ofici o d'especialitat.

- O sigui que, en definitiva, la jerarquia la té l'ofici o especialitat, no la persona.

- Naturalment.

- No ho sé, Bèlia, no ho sé... Perquè si la tingués l'ofici, no seria indispensable que la posseís la persona. Més, aquesta potser faria npsa a l'especialitat concebuda com a jerarquia. Imaginem, per exemple, el cas d'un operari maldestre a despit dels seus coneixements complets ... No restaria això jerarquia a l'ofici ?

- Hi ha els altres operaris hàbils i competents.

- Però la categoria, però, la jerarquia, deu atorgar-la el conjunt d'operaris, no pas un, ni uns quants. Amb uns quants operaris maldestres el preonig estadístic de competència baixa, i això afecta la jerarquia.

- No és cert - protestà el triarca exasperat -. La jerarquia sempre es defineix pel capdamunt.

I l'Oriola, implacable i amb un somriure't entremaliat :

- No sé pas per què. Si en un exèrcit, diguem, tan formen part de la jerarquia els suboficials com els oficials com els caps, no es pot pas dir que es defineix pel capdamunt. Ni pel capdavant tampoc. És una relació. Si només hi hagués caps, o oficials, o suboficials, no hi podria haver una jerarquia. En aquest cas, tots els operaris d'una jerarquia formen part de la jerarquia, prescindint que siguin bons o dolents, perquè en formen part no com a jerarquia, sino com a components d'un moment d'aquesta jerarquia que ho és en relació als altres graus de la jerarquia.

- Molt bé - va concedir en Mefista Bèlia amb les dents serrades mentre en Mars i l'Emelin reien.

- No, no gens de bé. De primer heu dit que la jerarquia respectiva es refereix, i cito em penso que textualment les vostres paraules, "a la jerarquia que en cada cas tingui la persona definida com a personal en formació", i això no concorda gens ni mica amb l'anàlisi que acabem de fer. Siguen lògic, Bèlia !

- És una anàlisi falsa !

L'Oriola simulà que s'estranya :

- Per què heu dit molt bé, doncs ? Aproveu potser una falsedat ?

El triarca aplanà les mans sobre la taula amb tanta força que els artells li empal·lidiren.

- Mireu, jove, de persones com vós n'he conegut massa perquè em deixi ^{impressionar} ~~impressionar~~. Una mentalitat dissolvent com la vostra és una desgràcia per a la comunitat...

- Proveu-ho - el tallà el noi -. I proveu, de primer, que és dissolvent. Disposem de temps, d'hores; potser de dies... Jo crec que el dissolvent no és el meu cervell, un cervell normal i potser, de vegades, una mica irònic, sinó el llenguatge de què us serviu i que jo em limito a imitar. Mai no vol dir res i, alhora, ho vol dir tot. Estic disposat a discutir-ho, Bèlia.

L'home observà silenci, sempre amb els dits premuts sobre la taula i, ara, amb un plec malèvol a la comissura dels llavis.

- No ? Us falten potser els vostres escribes, la complicitat uniformada dels col·laboradors que fan treballs d'ambigüitat ?...

- Prou ! - esclatà el triarca -. No permetré que em turmenteu !

En Mars avançà la mà.

- Té raó, Oriola. Deixa'l.

El noi dubtà un moment mentre un llampec cruel li travessava l'esguard, però tot seguit somrigué de nou i acceptà :

- D'acord.

En llenguatge oficial : entren llops

L'Ernia Moleva va cedir a la temptació d'avenir-se a ensenyar al seu confessor unes arts en les quals no estava versada i de bon matí, vestida de lèvita, abandonava sense entrebanco l'edifici religiós on hauria hagut d'esperar el seu judici per un tribunal mixt. De moment, estava salvada, tota vegada que el pare Mion, tan impacient de poders ocults que aconseguí de persuadir-la, s'havia resignat quan la dona li va dir :

- Caldrà esperar, però, el pleniluni.

Va limitar-se a comptar :

- Falten una mica més de dues setmanes...

Va sortir doncs sola, amb els hàbits de frare i el passi fals que el mateix eclesiàstic li havia facilitat després de donar-li l'adreça d'un piset del qual acabava d'escapar-se-li la concubina legal, seduída per un firaire aparentment no tan estret com ell. El pis, d'aspecte monacal, tresorejava rampinyes d'esglésies rurals, d'ermites i capelles poc sovintejades i en runes des que una comissió havia pretès de restaurar-les, però el pare Mion assegurava tenir-ho només en dipòsit mentre passaven uns temps d'incrèdilitat. En el fons era un home infantil, com ho demostrava en creure en els seus tractes dimoniacs i reiterà aquella tarda, en fer-li l'amor sense ni prendre's la molestia de demanar-li permís :

- Fa una cosa estranya, dormir amb una dona que té tres-cents anys...- va comentar.

I ella no el va contradir tot i que se sentia una mica repugnada per la insistència amb què l'ensumava, no sabia si per engrescar-se o amb la intenció de comprovar que no feia olor de sofre. D'altra banda tenia uns coneixements inesperats en qüestions femenines, que s'estenien fins i tot a maquillatges i pentinats. Ell mateix, l'endemà, a l'alba, quan se n'havia d'anar on el reclamaven les seves obligacions, va aconsellar-li la manera de desfigurar-se prou la cara per poder sortir sense risc que l'identifiquessin. Més no s'havia proposat de tenir-la presonera. Ni els veïns li ho haurien consentit, xafarders com eren.

- Que hagi canviat de concubina ho trobaren natural - manifestà amb tota ingenuïtat.

I no s'equivocava. Ja s'acomiadaven a la porta quan va trucar una

veïna que, havent-se apagat l'electricitat, acudia amb l'excusa d'encendre una espelma en un dels tres ciris que el pare Mion tenia perpetuament encesos davant imatges obscures i de denominació aproximada.

- Es l'Orena - va presentar-la, i la noia somrigué mentre deia amb tota franquesa :

- Se l'ha buscada molt maca, aquest cop, pare Mion.

Es van fer prpu superficialment amigues per sortir a comprar plegades al mercat del barri, on la noia li ensenya les parades on venien més barat mentre li contava els seus amors amb un noi pagès que, per desgràcia, només podia veure un cop cada setmana. De passada, li confessà una virginitat relativa.

Va deixar-la a les deu en punt, l'hora de dur l'esmorzar fresc al seu pare al ministeri on estava de guardia a la porteria fins a les dues, i llavors fou quan se li acostà el cineasta vestit amb una camisa el teixit de la qual ~~reproduïa~~ reproduïa les banderes de vint-i-cinc nacions subdesenvolupades. Era alt i ros, amb els ulls blaus, com a ella li agradaven, i no s'oposà a que li fes unes fotografies quan el xicot, xapurradament, va explicar-li que formava part de l'equip que, el dia abans, havia entrat ~~a~~ amb la intenció de filmar un documental titolat "El país dels triarques, model de democràcia progressiva occidental". Ella va riure i, abans d'adonar-se'n, digué :

- Ja m'imagino que no us deuen haver posat cap pega !

- Pega ?

- Sí, obstacle, dificultat, entrebancs...

- Ah, no, no ! - i la mirava d'una manera encuriosida i alhora optimista, com si acabés de fer una troballa.

Quan ella volia acomiadar-se, va retenir-la amb l'excusa que li havien dit que la gent del país eren molt hospitalitaris, i, per no defraudar-lo, l'Ernia s'avingué a deixar-se acompanyar al pis, on li oferí una tassa de càffè. El noi no sabia avenir-se que era la concubina d'un eclesiàstic, com va haver de confessar-li quan ell s'estranyà de les imatges i dels ciris.

- Però si això eren costums de l'edat mitja ! - protestà.

- Deu ser perquè aquí encara vivim a l'edat mitja, doncs. S'autoritza una concubina legal a cada eclesiàstic mentre no hi hagi escàndol.

- I què s'entén per escàndol ?

- Per exemple, que surtin plegats al carrer.

L'Immanuel, que així va dir que es deia, rigué.

- Sigui com sigui - va assegurar-li - no hi ha dubte que aquests levites saben triar. No se si a la pel·lícula hi podrien fer una al·lusió, a aquest assumpte... Ben mirat - afegí - ens podrien aconsellar en mol-

tes coses, Ernia. Jo, a més, sóc periodista, i de passada m'agradaria de fer un reportatge pel meu compte.

- Ja deu tenir, o us donaran, assessors oficials - va contestar-li la dona.

- No és el mateix. A través dels elements oficials mai no s'arriba a captar la substància d'un poble. I menys encara de certs pobles sotmesos a un control tan fort com el vostre.

- Bé... - féu ella sense comprometre's.

- Abans de venir - continuà ell amb precaució, però més atrevit - somniava amb trobar una persona com em sembla que sou vós... diguem emancipada... que podria aclarir-me certs detalls que des de fora no s'acaben de veure prou bé.

Ella observà un silenci prudent.

- Naturalment que no us voldria comprometre - proseguí l'Immanuel.

- No... - digué vagament l'Ernia -. Voleu una altra tassa de cafè ? - preguntà en veure que se l'havia acabat. - També podeu fumar - va afegir.

El xicot, que havia fet un gest cap a la butxaca de la camisa, on duia un paquet de tabac, va somriure.

- Gràcies. No ~~eren~~ eren pas falsos, aquests rumors sobre la hospitalitat. Es clar - va reflexionar amb volguda lentitud que subratllava les paraules - que també en corren d'altres, a fora, com per exemple que la gent és desconfiada...

- No sembla pas que s'avinguin gaire - va objectar-li ella mentre li abocava el cafè.

- Fins a cert punt. Podria voler dir que tenen por.

- De què ?

- Potser de mostrar-se sincers i francs si hom els fa alguna pregunta indiscreta.

- No me n'heu fet cap - personalitzà la dona.

- Puc fer-la ara. Per exemple : vós esteu contenta, amb la situació ? Ho està, el poble ?

- Si viuen en un exemple de democràcia... - va somriure burleta l'Ernia.

- D'acord - va dir ell, i encengué la cigarreta -. Potser sóc jo qui ha de començar per mostrar-se franc. No rodarem cap pel·lícula.

- Ah ! - i aleshores va esclafir la rialla -. Ja comprenc; és una excusa perquè us permetessin l'entrada...

Ell assentí.

- M'agrada que penseu tan de pressa. Em reafirmo en la idea que, en trobar-vos, he tingut sort.

- No ho sabeu. Us podria denunciar...

- I m'expulsarien; ens expulsarien. Seria empipador, naturalment, però

al capdavall és un risc que podem suportar. Sé que us exposeu més vós, si us aveníeu a col.laborar.

L'Ernia, sense contestar, va atansar-se a la finestra i mirà cap baix, el carrer; després travessà cap a la porta, l'obrí i, lentament, va recórrer el passadís fins a les escales, els graons de les quals davallà amb la mateixa parcimonia fins a l'entrada, d'on examinà de nou el carrer.

Tot seguit, ara més de presa, va pujar altre cop i, ja al pis, es va asseure a la taula, davant del xicot que fumava sense estranyesa aparent

- Deveu tenir algun paper... - digué, i allargava la mà.

Va confiar-los-hi sense reserves i ella estudià detingudament les dues targes del país veí, el passaport, la seva credencial de periodista i una fotocòpia del permís especial d'entrada, sobre el qual ell va dir :

- Com veieu, és col·lectiu i l'original, com és lògic, el té el director. Si convenia, suposo que també me'l podria deixar unes quantes hores...

- No cal - va somriure ella -. A un agent provocador mai no se li hauria acudit d'exhibir una fotocòpia. Molt bé - afegí -. Ara us diré el meu preu : que m'ajudeu a sortir del país. Es pot fer ?

El xicot ros vacil·là, però no li defugí l'esguard.

- Ho ho sé. Suposo que sí, però no n'estic segur. L'únic que podria prometre és que ho intentarem. Tantes ganes teniu de fugir d'aquí ?

L'Ernia agafà una cigarreta del paquet que el periodista havia deixat sobre la taula i, mentre ell la hi encenia, va dir :

- Van detenir-me a rel del segrestament de Mesfista Bèlia i ara vinc pendent un judici per bruixeria; ahir vaig escapar-me de la presó, un convent.

El xicot va fer un gest tan brusc que la taula reculà ben bé dos pams, i aleshores es va haver d'ajupir cap al genoll esquerra amb una expressió de sofriment.

- Us heu fet mal ? - preguntà l'Ernia.

- No... si... no hi fa res. Això és més important... sensacional - però l'expressió adolorida no el deixava.

Ella s'aixecà :

- Miraré si trobo alguna cosa pels cops. No convé que us lesioneu.

En un prestatge de l'armari de cuina que feia d'armari rober al pare Mion, va descobrir tot de potingues casolanes entre les quals hi havia un pot d'arnica i, amb un drap, xopà el genoll de l'Immanuel, tan abstrat per les seves explicacions que ni atinava a subjectar-se el

camal com ella li ordenava.

- Es possible ? - no parava d'exclamar -. I a conseqüència de tot això sou la concubina d'un eclesiàstic ? Us sembla que ens podria ajudar ?

Però l'Ernia no ho creia. El pare Mion feia costat al sistema i no més l'havia salvada per motius egoistes.

- Li podríem fer xantage - se li acudí a l'Immannel -. Al capdavant ha comès un delictes. Si l'amenaçàvem de denunciar-lo... - Després, però, es repensà - : Es clar que ell tampoc no deu saber res. Ens caldria una persona ben informada de tots els aspectes del segrestament... Vós no teniu cap idea de qui ho pot haver fet ?

- No. Em penso que tothom va a les fosques.

- I el vostre fill, que diuen que està detingut... - i aleshores es va interrompre -. Però com pot ser que tingueu un fill prou gran per ficar-se en política ?

- Ja he complert els quaranta - va contestar ella sense precisar.

- No fotem ! Perdó... Vull dir que no ^{ho tembla} ~~subestimar~~. I jo no crec en bruixeries, com aquests de la vostra inquisició.

- No és cap bruixeria - va somriure ella tot alçant-se, i amb el cap li va fer una indicació que ja podia tirar-se el camal/ avall -. Potser un dia us contaré la meua història. Ara sembla més important això altre, si heu vingut per seguir aquest afer... Us la contaré quan siguem a l'altra banda, si compliu la vostra promesa. Vull dir : la promesa de fer tot el possible.

- Em penso que ens en sortirem. Els periodistes sempre acaben sortint-nos amb la nostra - fanfarroneja -. Som gent de recursos.

- Ja es veu - va burlar-se ella -. Ara no sabeu ni per on començar. Si voleu us podeu aconsellar amb el veí d'aquí el costat, que sembla que és porter d'un ministeri...

L'Immannel va inclinar-se endavant i, impulsivament, va subjectar-li la mà que ella tenia alçada.

- Seriosament ? - féu tot excitat.

- Si. No el conec, però m'ho ha dit la seva filla.

Ell s'aixecà i féu unes passes per l'habitació, sense coixejar, com si ja s'hagués oblidat del cop.

- Això és magnífic - declarà -. Un porter... Els porters ho saben tot. No els queda més remei. La gent s'hi confia, parlen al seu davant com si no hi fossin. Si més no, podríem saber quines mesures ha pres el govern, si la policia té algun pista...

- Si ens ho vol dir - somrigué de nou ella.

- Hi ha maneres de fer-lo canter. Potser... No, nosaltres sols no podem fer res, cal que parli amb els altres.

- Sou gaires ?

- Vint-i-un. No n'han autoritzat més. Per què no veniu ? - la invità.-
Ens han cedit una casa i potser fins i tot hi estareu més segura. És clar que la deuen vigilar discretament... Què us sembla ?

L'Ernia va mirar al seu entorn i ell seguí l'expressió de la seva cara que passava per tot de fases contradictòries.

- Si vacil·leu per l'eclesiàstic aquest, no us amoïneu. No dirà res; des del moment que hàgiu desaparegut, li interessarà ignorar la vostra existència.

- Potser si - acceptà ella -. Si la casa està vigilada, però, potser no n'hi haurà prou que hagi canviat de maquillatge i de pentinat. Per força es fixaran en mi.

- Vestiu-vos d'home - va aconsellar-li ell -. Amb els cabells tallats i amb indumentària masculina... Aquí encara no hi van gaire, les dones, amb pantalons.

- I d'on voleu que els tregui ?... - I, tot d'una, la cara se li ~~hà~~ il·luminà -. Sí, uns dels seus ! - va riure.

Va córrer cap al dormitori, on l'Immanuel la va seguir més a poc a poc, com si ara la cama el molestés. ^{se'n va dreture,} ~~se'n va dreture,~~ però, en veure-la prop del llit, on es treia les faldilles. Sense sorpresa, observà les cuixes que donaven una impressió de fermesa i, després, el ventre que revelava la desaparició de la brusa.

- I voleu que em cregui que teniu quaranta anys ! - exclamà mentre avançava de nou.

Va palpar-li els músculs de l'estomac, que no havien cedit gens, i la duresa de les natges que descobrí amb una mà indiscreta.

- M'hauràs d'explicar una història molt convincent - va tutejar-la tot proseguint la seva exploració -. Si totes les dones de quaranta anys són com tu, m'agraden.

Ella va riure, sense contestar, i d'algun lloc va treure uns pantalons. L'Immanuel, però, li va dir :

- De primer potser que et talli els cabells...

Ho va haver de fer amb les tisores de la cuina, les úniques que van trobar, ella asseguda a terra, sobre uns papers que recollirien els rulls, i el noi agenollat al seu darrera.

- Si no fossin tan escadés, et faria una obra d'art - va dir-li -. No saps que fer de barber és el meu hobby ? Aquí no sé si s'estila, però fora tots en tenim un. Normalment, col·leccionar segells o segar l'herba del jardí, però a mi ve semblar-me que això era més original.

Va descordar-li els sostenidors on s'enganxava el pèl que queia i, en enretirar-los, observà la postura triomfant de les sines.

- Ets molt bonica, Ernia.

Ella va insinuar un somriís mig entremaliat amb la comissura dels llavis i tot seguit restà quieta, amb les mans reposades sota les cuixes, mentre l'Immanuel feia cantussejar les tisores entorn del seu cap. Un cop, durant l'operació, van trucar la porta, però la dona va posar-se un dit davant la boca per recomanar-li silenci i, després d'haver insistit una altra vegada, els passos de la persona que trucava van allunyar-se cap al pis del costat.

- Era la filla del porter que t'he dit - mormolà.

Ell assentí i va anar netejant-li el borrisol del coll que, en acabar, bufà delicadament. Amb una tovallola humida completà l'operació de ~~manejament~~ fer desaparèixer tot rastre de pèl i l'Ernia es contemplà en un mirallet.

- Si que semblo un xicot - va dir.

Més ho va semblar un cop vestida amb els pantalons i la camisa blanca que també pertanyia a l'eclesiàstic, però les sines la traïen tot i que se les havia ben recollides sota els sostenidors.

- Em caldria una americana - digué -. Dissimularia més.

No n'hi havia cap, és clar, perquè el pare Mió duia sotana, i li va caldre sortir com anava fins als grans magatzems on l'Immanuel li'n comprà una i un jersei folgat, de mariner, que substituiria la camisa, massa severa per una persona jove. Al mirall gran ~~de l'emprova~~ de l'emprova es va trobar gairebé desconeguda amb els cabells tan curts i sense maquillatge, i fins i tot es va treure la llengua per burlar-se una mica de la imatge de pillet que el cristall li retornava.

En abandonar la secció de sastreria ^{van caure} en un aldarull de cent diables entre persones que corrien d'una banda a l'altra per tal d'evitar les dues dotzenes de policies que s'anaven removant a mesura que els detinguts entraven al cotxe cel·lular. L'Immanuel empal·lidí una mica i volia arrosegat-la cap a una porta de darrera, però ella estava avesada a aquelles facècies i cridà:

- No et preocupis, tenim els tiquets de la compra.

Va presentar-los a un dels agents que vigilaven la sortida i l'home gairebé els empenyé cap a fora com feia amb tots els altres compradors que s'aglomeraven al seu davant.

- Només detenen la gent que no han comprat res - va explicar-li quan ja s'allunyaven per la vorera.

- Però per què? - va estranyar-se el periodista.

- Ben bé del cert, no se sap. Se suposa que és per obligar la gent a comprar. Al capdavant, com en gairebé tots els negocis una mica importants, els triarques hi tenen capital. Moltes persones, previsores, no

hi entren mai sense comprar de seguida una fotesa o altra, un rodet de fil, un llapis, una escriptoria, el que sigui. Un cop tenen el que ja poden voltar tranquil·les, sense por que les molestin.

- Però per què hi van ? Podrien comprar en algun altre lloc...

- Moltes coses, no. Per començament, cap d'elles poques mercaderies estrangeres que ens arriben. Els grans magatzems tenen l'exclusiva.

- I què els fan, als detinguts ?

- Passen immediatament davant del Jutge Permanent i, si la policia no els buscava per alguna altra cosa, paguen una multa. Se'ls inculpa de provocar desordres. Fins a cert punt, podríem dir que és una mena de contribució indirecta.

Van aturar-se per deixar passar un dels cotxes cel·lulars, ple fins dalt, que tombava la cantonada a tota velocitat com per desfer-se tan de pressa com pogués de la seva càrrega humana. Ell va somriure :

- Comença bé, això.

L'Ernia el va mirar, sorpresa

- Comença bé ?

- Sí. Vull dir la recollida de material per als reportatges que penso fer. Veure si els altres han tingut tanta sort...

Però no l'havien tinguda. Dos d'ells fins i tot s'havien vist en conflicte amb la policia quan intentaven de fotografiar els monuments i el director i els seus ajudants més directes s'havien passat el matí amb un expert del ministeri que, quan començarien a filmar, els acompanyaria arreu perquè poguessin procedir amb tota llibertat, sense haver de donar explicacions al poble que, de segur, els interpellaria per tal de comprovar que no es tractava d'una expedició clandestina i malintencionada com d'altres que havien hagut de sofrir.

- Ens ha fet tot un discurs - va dir el director, un home alt i gras, de crinera vermella i despentinada que, en saber que l'Ernia estava disposada a ajudar-los, l'abraçà i la besà efusivament. Devia confiar tant en el seu col·laborador que ni un sol moment no va posar en dubte la bona fe de la noia. Immediatament decidí - : Substituiràs en Rocallís, que és el qui se t'assembla més per l'edat i la complexió - i assenyalarà un noi que tot deguit protestà :

- Ah, si ? I m'hauré de quedar tancat aquí, sense veure res ?

- Ja ho veurem nosaltres per tu. No hi perdràs res.

L'Ernia, però, va negar :

- No, no cal. Em quedaré jo. Us contaré tot el que sé, però no hi ha cap necessitat que us acompanyi enlloc. Fins i tot us podria comprometre si per atzar algú sospitava. Ja que he pogut arribar aquí sense que em molestessin, més val que no me'n mogui.

El director ponderà :

UAB

- Potser si que tens raó... Has notat cap senyal de vigilància, en entrar, Immanuel ? - va preguntar al noi ros.

Biblioteca d'Humanitats

- Es difícil de dir.

- Sí, és difícil de dir. Mentre no ens ^pcontin cada cop que sortim i ~~entrem~~ entrem... Caldria fer-los confondre - digué, i se'ls va mirar tots -. Escolteu, que us sembla si ens passen dues o tres hores amunt i avall d'un en un, de dos en dos, de tres en tres, com sigui, però cada cop d'una manera diferent i fent que les entrades dels uns coincideixin amb les ^{sortides} ~~entrades~~ dels altres ? Hauria de ser una cosa ràpida, seguida i totalment desordenada... Molt serà que no es descomptin ! - va riure, i tots li van fer cor mentre un noi i una noia ja es posaven en moviment. Les rialles augmentaven -. Aquí no hi ríeu mai, així, oi ? - va preguntar a l'Ernia, i es picà les puixes -. Cony, que és divertit, venir a aquest país !

- Més divertit ho trobaràs quan et parli del porter d'un ministeri veí de l'Ernia que podríem intentar de fer cantar... si és que sap res, - va dir alegrement l'Immanuel.

- Un porter ? - I es mirà de nou la dona -. Noia, a fe que ets un tresor. Som-hi, explica, explica !...

I s'instal·là confortablement amb un peu sobre la taula mentre els altres, prop de la porta, iniciaven el joc pretesament desorientador.

- Explica, explica ! - repetí tot traient-se tres cigars de la butxaca. L'Ernia el va refusar.

Diana en els mons paral·lels

En sortir de "La Rodona Punxeguda", on tothom estava massa drogat per saber on tenia la mà dreta, en Rafis i l'Obiala, sorpresos per la pluja que queia a bots i a barrals, van haver ^{a això, la por-se} ~~de recalar-se~~ a la porta d'una entrada fosca i llarga, refugi habitual del mercat de pecadores lliures que oficiaven més o menys impunement a l'ombra dels sortints dels tallers interiors, en aquella hora tanaats. De tant en tant, un llampec que obria el cel per damunt del pati descobert sorprenia la blancor d'unes cuixes, d'unes natges, mentre la remor dels trens apagava els esbufecs dels mascles que les marfantes treballaven ~~àdhuc~~ distretament, però a consciència, atès que al mercat lliure no existien limitacions coitals.

L'espessa cortina d'aigua queia interrompudament a llur davant, ara i adés tallada per una breu pausa durant la qual recobrava vigor per abatre's amb més força contra les llambordes trinxades on s'acumulaven els bassals. Xops i enfredorits, s'arraulien l'un contra l'altre, la noia una mica inclinada endavant tota vegada que el redreçament de l'espinada devia ésser massa tendre per suportar sense sofrir-ne les embestides amoroses que, la nit abans, els van tenir deserts fins que el sol, en ple migdia, s'enfilava pel seu zenit lluminós; en Rafis, però, conservava un aspecte ben dispost i àgil, i per això devia girar-se amb aquell moviment fàcil i gairebé feli quan una veu, al seu costat, digué :

- La documentació, si us plau ?

Era un homenet de cara arrugada i d'ulls astuts que li resplendien maliciosament en la penombra, d'aspecte prou enèrgic per pertànyer a la policia tot i que el seu abillament induïa a pensar que la vida se la guanyava amb dificultats. Ja tenia la mà allargada, com per recollir els papers, però en Rafis, sense deseparar les butxaques, preguntà :

- Per què ?

- Policia - manifestà l'altre, i exhibí una tarja on el noi, en aquella fosca, només va poder distingir els colors que, diagonalment, la creuaven de l'angle dret de dalt a l'angle esquerra de baix. Era suficient, i es va treure els documents d'identificació que duia a l'infern del gec.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

L'homenet els examinà a la llum d'un llamp i d'un llampec consecutius i després esperà una altra descàrrega elèctrica que li permetés de veure els de la noia. Va rondinar entre llavis, satisfet com un gat al qual hom rasca l'espina, i els els tornà amb un somri que tot d'una es feia cordial. Les seves paraules, però, no semblava que hi ~~corresponguessin~~ corresponguessin gaire, car indicà :

- Anem.

En Rafis va mirar-se'l, sorprès :

- A la comissaria ? Si no hem fet res !

L'homenet brandà el cap mentre les arrugues se li accentuaven.

- No sou vosàltres que ahir cercàveu un contacte ?

- Nosaltres ? No hem cercat mai res, nosaltres - protestà, i va sentir que els dits de l'Obiàla li premien més fort el braç.

L'altre va riure :

- D'acord. Sóc de l'organització i tinc l'encàrrec de dur-vos prop del cap.

- Quin cap ? - es va fer l'enze.

L'home reflexionà un moment i aleshores es va tornar a treure la tarja.

- Es falsa - explicà -. No pertanyo a la policia

- No ho entenc - digué en Rafis sense afluixar.

- Es molt senzill. Quan un policia demana els papers a un altre policia, aquest s'identifica immediatament com a tal. D'aquesta manera sempre estàs segur de no equivocar-te.

El noi es va quedar bocabadat i l'Obiàla, encara penjada al seu braç, va riure nerviosament.

- No se m'hauria acudit mai.

- Es un procediment standard - assegurà l'homenet -. No us penseu que me l'he inventat jo. Va ser una idea del cap.

- A qui us referiu ?

- Al president del Comitè de les Organitzacions Actives. Apa, ~~només~~ som-hi - i va tocar-lo perquè es girés cap a l'interior del portal.

Va precedir-los cap al fons, on s'aturà arran d'una porta d'on expulsà una parella entre grans protestes del xicot que, tot d'una, amb el moviment brusc de la seva companya, es va trobar desemeinat. L'homenet, però, sense fer-li'n cas, va obrir amb la clau que ja duia a les mans i els féu entrar a l'interior llòbreg d'un local que, un cop va haver obert el llum, va resultar que era un taller d'enquadrernació.

- Veniu - repetí.

- No sabia que hi hagués cap Comitè centralitzador - comentà ell amb una mica de retard.

- 11 - Es clar. En general només ho sabem els membres de les organitzacions
- Però si jo en sóc, d'una organització !
- Deu ser d'aficionats - va dir l'homenet sense menyspreu, equanimen-
ment -. Parlo de les organitzacions professionals.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Havia fet girar una màquina i ara mirava cap a la paret del fons que s'anava obrint sense remor. En Rafis contemplà la maniobra amb una incredulitat benigna i ja estava a punt de parlar quan la noia se li avançà :

- No em sembla que sigui gaire de professionals, això de mostrar als estranys el camí del vostre amagatall...

- Ben dit - aprovà l'home -. No ho fem, però avui és diferent, ja no té importància; d'aquí a un parell d'hores abandonem definitivament aquest local. En canviem cada dues setmanes - els aclarí.

Ja s'allunyava cap a l'obertura fosca i ells dos el van seguir fins a l'habitació petita i nua on, un cop tancada la porta-paret, llur guia els indicà :

- Espereu-vos aquí.

Se'n va anar per una altra porta, baixa i estreta, i en Rafis es palpa el sota la camisa, per assegurar-se que duia la carta. La noia es repenjà contra la paret. Ara, a la llum de la bombeta ~~encesa~~ sense pàmpol que penjava del sostre, se li veia una cara demacrada i alhora feliç, de nas una mica afilat sota els ulls lluminosos subratllats pels cercols foscos que els hi feien més grans. Es van somriure, però no van dir-se res fins que l'homenet tornà.

- Us espera - mormolà com si fossin en una església, i tot seguit, en veure que l'Obiala se separava de la paret, afegí- : No, vós no. Ell sol.

- Per què ?-protestà el noi.

La noia li va tocar el braç.

- Ves-hi...

Va seguir l'individu per un passadís recte on només es veia una porta ajustada darrera la qual se sentia una remor com si algú girés les pàgines d'un diari. De fet, l'ocupant de l'habitació, una dona, ordenava papers.

Era asseguda darrera la taula i, de moment, en Rafis es va quedar estranyat per l'expressió de la cara, totalment immòbil, com si fos de mort ; després s'adonà que es tractava d'una màscara feta d'algun material bla que s'adaptava al rostre sense esforç. De fet, tant podia pertanyer a un home com a una dona, però les cames visibles sota la taula i la robustesa del pit no permetien gaires dubtes.

- Seu - va dir-li una veu lleugerament emboirada, com de fumar massa, tot i que damunt la taula no es veia cap cendrer ni cap paquet de cigarretes -. Sembla que ahir a la nit intentaves d'establir contacte amb nosaltres...

- Amb vosaltres o amb qualsevol que em pogués posar en relació amb El Front d'Alliberament Nacional - aclarí ell.

- No existeix cap organització amb aquest nom. Per temps vell, potser ja fa quinze anys, sí que n'hi havia una, però tots els seus membres van morir a la presó.

- Potser s'ha refet - insinuà en Rafis.

- Ho sabriem. La nostra missió, precisament, és tenir coneixement de totes les organitzacions i fer-los d'enllaç.

- Però, malgrat això, hi ha un fet indiscutible - li discutí ell -. Han raptat an Mefista Bèlia...

La noia va riure i els falsos llavis de la màscara, que no amagaven totalment els seus, van tremolar una mica sobre la violència de la boca.

- Oh, no ! - exclamà -. Ningú no creu que l'hàgin raptat. Probablement és una excusa per procedir a detencions en massa.

- Si fos una excusa, ho haurien fet públic. En canvi, fins ara han procurat amagar-ho. D'altra banda, per què haurien de simular que volen fer arribar un missatge als raptors ? - preguntà, i aleshores es va descordar la camisa i va allargar-li la carta.

Ella va agafar-la i, sense pensar-s'hi, l'obrí. Un moment, va llegir, concentrada, i després alça de nou la cara. En Rafis va veure que uns ulls especuladors el fitaven pels forats de la màscara.

- Es estrany, sí - va reconèixer.

- El vostre home, l'arrugat - li féu observar en Rafis - ha confessat que pot haver-hi grups petits que escapin al vostre control. El nostre mateix... Erem quatre individus, entre ells aquest Jon al qual han confiat la carta.

La noia brandà el cap.

- Penseu-hi una mica. Una operació d'aquesta mena, un rapte, exigeix una preparació minuciosa i uns recursos que no estan a l'abast dels afeccionats. L'haurieu pogut raptar, vosaltres, un triarca?

- No - va haver de confessar en Rafis amb franquesa.

-Veus ? - triomfà la noia -. El meu punt de vista és que els griorques preparen una repressió seriosa i que, aquest cop, han estat prou intel·ligents per fer les coses com cal. Escampen el rumor del segrestament, simulen que el volen contenir, contradir, però sota mà actuen com si fos cert... Un pas més i faran veure que ja no ho poden ocultar,

publicaran algun comunicat reticent i ple de verborrea i, a la fi, proclamaran l'estat de guerra. Aleshores s'organitzarà la caçera sistemàtica de l'oposició i pagarem una falta que no hem comès.

- Perdona - va dir ell -, però no hi puc estar d'acord. El govern pot perseguir l'oposició sense cap necessitat de recórrer a l'estat de guerra. De fet, mai no ha deixat de perseguir-la acarnissadament. Si no ha fet més, és perquè no pot

- Ets ingenu-li va somriure, o li semblà que li somreia la noia -. Tenen les mans lliures de cara a dins, però no de cara a fora. Cal que d'una manera o altra justifiquin la repressió als ulls de totes les nacions que accepten la triarquia com un mal menor.

- Molt bé, tu ets l'experta - va acceptar en Rafis -, i jo un d'aquests simples afeccionats que deies... Què en fem, doncs, de la carta?

Ella la hi va allargar de nou.

- Guarda-la. Si la firma és autèntica, i no hi cap motiu per dubtar-ne, algun dia tindrà un cert interès històric.

Es va alçar, alta, més alta que no semblava asseguda, i el noi, sorprès, s'adonà que una taca se li escampava pel vestit a l'indret que corresponia als mugrons, com si haguessin suat. En donar-li la mà, també va veure que tenia la ~~na~~ xopa. Potser era la màscara.

L'entrevista, però, encara no s'havia acabat del tot, perquè ~~ella~~ va dir:

- Ens calen homes. Potser tu i els teus companys...

- Vols dir que podríem ingressar en alguna de les vostres organitzacions?

- Sí.

Ell no s'hi pensà:

- No puc respondre pels altres, però amb mi ja hi pots comptar.

- Demà o demà passat, algú es posarà en contacte amb tu. Es dirà, o dirà que es diu, Ereta. On vius?

Quan va donar-li l'adreça de la casa especial, sense dir-li que ho era, la noia va riure.

- Que és petit, el món!

- Ah! Ho coneixes?

- Hi he treballat. Vull dir que era una de les noies que serveixen els clients.

- I ara ja no?

- No. Teniem l'esperança que l'escorcoll de les butxaques d'alguns jerarques ens proporcionaria informes importants, però ens vam haver de convèncer que són prou previsors per no dur mai cap paper damunt. L'ú-

nic que vaig aconseguir fou un bon coneixement dels seus hàbits sexuals. Potser un dia ens serà útil.

Universitat Autònoma de Barcelona

Les taques se li havien escampat encara, però semblava que no se n'hagués adonat i ell tampoc no hi féu cap al·lusió mentre la noia l'acompanyava fins a la porta, on repetí :

- Recorda, Ereta.
- L'esperaré.
- Home o dona - afegí ella, i tanca al seu darrera.

En Rafis va recórrer el passadís ombrívol que el separava de la cambra nua i aleshores, al llindar, va aturar-se : Obiala no hi era. Ni l'homenet arrugat. Amb una mica d'estranyesa va avançar-se cap al local ~~despatx~~, on la porta-paret era oberta, i espià entre les màquines.

- Obiala... - cridà a mitja veu.

Fora devia haver deixat de ploure, perquè no se sentia cap remor, i esperà un moment en el silenci absolut que succeïa la seva crida no contestada. El local era tan buit com l'habitació de dins. Sense convenciment, repetí :

- Obiala... - i se'n va anar lentament fins a la porta que donava al passatge. Era tancada amb un pany de cop que, per fora, només es podia obrir amb una clau.

Gairebé enquistat, va retrocedir fins al despatx on acabava de tenir l'entrevista amb la dona de la màscara, i tustà. Insistí, més fort, amb el mateix resultat negatiu, i aleshores féu girar el pom. La dona també se n'havia anat i, amb ella, havien desaparegut els papers. Ara només restaven la taula i les cadires.

Un a un, va anar obrint els calaixos, que eren buits, i seguidament examinà les parets; hi havia d'haver una sortida. Però tot era llis, aparentment sense cap indret on pogués amagar-se un dispositiu. En recordar la màquina que l'homenet havia fet girar, va moure la taula, els dos seients, però les parets van continuar obstinadament closes. El llum, que estirà, tampoc no les féu moure. Ja no hi havia res més.

Va allunyar-se de nou pel passadís, cap a l'habitació, cap al taller, i, a l'altre extrem, obrí la porta. Sí, pluvia encara, però no tant. Una noia sola, refugiada al llindar, li va somriure en l'ombra, va agafar-li una mà i li féu palpar les natges mentre li deia :

- Benvingut al mercat de l'amor, foraster.

Sense enretirar la mà, per no enutjar-la, li preguntà :

- Fa gaire, que ets aquí ?
- No, sóc molt jove-i li enfilà l'altra mà cap als pits -; dos anys.
- Volia dir aquesta nit - aclarí en Rafis.

- Una hora, ^{Just} ~~des~~... qui sap ! - s'arronsà d'espatlles -. Per què ?
No vols que t'estimi una mica ?

Universitat Autònoma de Barcelona

El noi va separar la mà de les natges, se l'introduí a la butxa-
ca i, en sortir-ne, tenia un bitllet als dits. La bagassa va somriure
encara més càlidament.

- Ets un rajà !

- No - va desenganyar-la ell -. Només vull que em contestis unes pre-
gundes.

La noia es va separar una mica, ~~mmm~~ desconfiada, mentre deixava
caure altre cop les faldilles que ja s'arregussava.

- Ets de la policia ?

- Des de quan paga ? - s'interessà en Rafis.

La meuca aprovà amb el cap.

- Tens raó. Què vols saber ? - i va estirar-li el bitllet dels dits.

- Quanta estona fa que ets aquí, en aquest llindar de porta ?

- Una hora, em sembla. Potser una mica més.

- No t'has mogut gens ?

- No. He estat molt ocupada. He fet dos homes, i el segon tot just
se n'acaba d'anar. El primer el feia quan has entrat... Es a dir, ha
entrat algú, dos homes i una noia, em penso. Eres tu ?

- Sí. I des d'aleshores qui ha entrat i qui ha sortit ?

Ella es féu la reticent, tot ullant cap a una ombra que semblava
orientar-se en direcció d'ells i que tot seguit va desaparèixer cap
a l'altre extrem.

- No ho sé. Tots dos m'han donat molta feina, saps ?

- Qui ?

- Els clients. Ja et dic que n'he tingut dos. A aquest darrer li cos-
tava una mica d'arrancar, es veu que feia tres anys que era vidu i diu
que n'havia perdut el costum... És clar que diuen el que volen.

- No interessen ara, els clients. A veure, fes memòria.

La noia li va somriure amb picardia i avançà una mica la mà :

- Per què no m'ajudes ?

Un altre bitllet va canviar de propietari i la marfanta va rondi-
nar, contenta, mentre el besava. En "afis la separà :

- Deixa... Qui ha entrat o sortit ?

- De sortir, no ha sortit ningú; tu ets el primer. En canvi, quan vos-
altres ja feia una estona que ereu dins, ha entrat un altre home, alt
i rabassut... un aprofitat, perquè mentre obria m'ha posat la mà aquí.

Té... ja l'hi pots posar, tu.

- Un altre dia... I ningú més ?

- No, ningú més. T'ho juro.

16 - No cal - féu en Rafis -. Per què no m'ho deies de seguida?

La marcofa va riure, descarada i alhora simpàtica :

- Perquè m'agrada de parlar amb tu, ves ! Per què seria, si no?

- Es clar - va burlar-se ell, i allargà la mà cap a la porta, per entrar de nou al local.

Algú, però, l'havia tancada. O potser ell mateix en sortit, no ho sabia mai.

- Has perdut la clau ? - va preguntar-li la xicota en veure que insistia -

- No hi fa res. Au, ja pots tornar a la feina... - l'animà.

Va alçar-se les solapes del gec i, fent tot de saltets, va allunyar-se fosca enllà, cap a la clapa més clara del carrer on la pluja repicava de nou amb més violència.

Jon ha nascut amb la flor al cul

D'acord amb les normes no escrites dels textos legals, en Jon, com a simple reu d'un delictes de dret comú, fou alliberat a les vint-i-quatre hores de la seva detenció i, després d'haver-se compromès a comparèixer al judici en una data que li comunicarien oportunament, li lliuraren el viàtic a què tenia dret : l'equivalent d'un jornal de peó i un mocador net.

Aquella nit va mirar-se, de lluny, la casa on havia viscut amb la seva mare i, més tard, la casa on hauria pogut viure amb la Moira; la prudència li aconsellava que les evités totes dues si no volia tornar a ingressar a les cel·les de la presó. Tampoc no semblava aconsellable que anés a molestar en Rafis, de segur que prou enfeinat amb el missatge. Quedaven dos companys de colla : en Coladi i en Rebroll, amb els quals havia compartit també les peripècies de celebrar reunions clandestines i repartir paperassa subversiva entre la població.

A casa del primer no hi havia ningú, ni la parenta geperuda que havia vist algun cop, però a casa del segon el va rebre la vella, una dona secardina que, com de costum, es va obstinar a rentar -li els peus amb una aigua on havien bullit tot d'herbes aromàtiques. Pertanyia a una secta estranya que creia en les virtuts dels vegetals i esperava confiadament la resurrecció de l'arbre de la vida, un representant ortodox del qual era plantat al menjador per tal que totes les menjades es fessin a la seva ombra protectora.

En Rebroll s'havia traslladat a una ciutat de l'interior, on li havien promès una feina, però la dona estava ben disposada a deixar-li passar la nit al pis si s'avenia a dormir amb dues correligionàries que ara feien les seves devocions prop de l'arbre; la casa era petita i només hi havia una altra cambra, amb un sol llit, com ell ja sabia perfectament d'algun cop que el compartí amb l'amia. Sabia també que la proposició no era deshonest, tota vegada que els adoradors de l'arbre de la vida rebutjaven enèrgicament l'obra carnal si no era en condicions molt precises i amb finalitats estrictament procreatives que les dues dones ja no es trobaven en situació de realitzar des de temps més o menys immemorial segons va semblar-li en veure-les tan pansides i ribotejades.

El sopar, íntegrament de verdures, fou dedicat a una discussió ex-

116
haustiva de les virtuts i defectes de l'herba sanguinària, també anomenada de les set gagnies, sanguinària blanca, mill de sol o herba de les cagueres entre alguns elements poc respectuosos que, de passada, les dones van condemnar. Tots els àpats, com va deduir de fil en agulla, eren acompanyats d'un abundant intercanvi d'informació sobre una herba o altra que corresponia al que se'n podria dir "el sant del dia". Una de les velles encara hi va fer alguna al·lusió a l'hora de ficar-se al llit, però ara li faltava la rèplica de la seva amiga que, per no carregar massa el somier, s'havia decidit que dormiria amb la mare d'en Rebroll; ell no era prou docte per discutir-li les afirmacions que feia tot despullant-se i es limitava a capcinejar tan distretament que, en ~~damunt~~ despertar-se al cap d'una estona, la dona ja roncava al seu costat.

No era però això que l'havia despertat, sinó un os del cul de la vella que no parava de furgar-lo cada cop que es bellugava. Del cul? es va preguntar, ja ben desvetllat. Al cul no n'hi ha, d'ossos; devia ser de l'anca. Discretament, va reconèixer el ~~mateix~~ terreny i, sprprés, comprovà que l'anca no podia tocar-lo, ja que la dona dormia de costat, d'esquena a ell. Va anar recorrent doncs les natges descarnades i, al capdavant, ensopegà amb una mena de cànula que gairebé li feu posar la pell de gallina en comprovar les seves dimensions. Va examinar-la a la llum d'un llumí en veure que l'electricitat no funcionava i després, amb força lentitud, anà enretirant aquell tub d'escapament fet de plàstic dur sense que la vella obrís els ulls; clapava com un tronc.

Però l'endemà, de bon matí, el sacsejaven sis mans irades i tres veus genegaires li demanaven comptes d'una malifeta que no identificà fins que totes tres brandiren una canula com la de la seva companya de llit; devia ésser un model standard. A poc a poc va anar entenent que, per culpa d'ell, la vella podia haver retingut certs gasos vaginals, o potser eren secrecions, no se'n va fer gaire capaç, la presència dels quals, si no s'hi posava remei, engendrava pensaments libidinosos i prui ges que elles eren massa honestes per anomenar per llur nom familiar.

No li va servir de res excusar-se; a les vuit ja era de nou al carrer, expulsat d'aquell port relativament segur i camí del camp on pensava alimentar-se de fruites robades. Perseguit per la dissort, va haver de córrer davant gossos furibunds i pagesos ben proveïts de forques punxegudes en el maneig de les quals semblaven força destres. Fins al vespre no va descobrir una caseta solitària on, després de fer-hi moltes voltes, es va poder convèncer que no hi havia ningú. Forcejà el pany quan ja gairebé no s'hi veia i entrà en una cuina neta i polida amb l'armariet ple de llaunes de conserva i un pernil tot just encetat al

rebot. També hi havia dos llits tous, sense velles ni tubs sanitaris d'escapament, i hi va dormir com un príncep fins a la sortida del sol, quan els ocells l'espantaren amb llur xarrameca de l'alba.

Amb la intenció de mostrar el seu agrairament als amos ignorats de la torreta, va dibuixar mitja dotzena de caricatures polítiques a la banda de darrera d'uns impressos oficials que emplenaven un calaix del dormitori i, ~~mentre~~ d'un parell de llaunes i d'una darrera tallada de pernil, va retirar-se ordenadament quan el sol ja era alt; no li convenia abusar d'aquella hospitalitat.

Més amunt, un xicot llaurava amb un tractor, però ell va passar per sota el marge que vorejava aquella masia i anà fent una gran volta fins a la carretera, on s'aturà en sec. Per què no demanava feina a la gent d'aquella vasa de camp? Per què no es quedava una temporada a fer de pagès? Va mirar-se les mans fines i blanques, on les úniques durícies, lleugeres, corresponien als indrets que solien sostenir els llapis, i brandà el cap, insegur.

Tanmateix, als cinc minuts ja caminava de nou cap a la masia, on, en veure'l atansar-se, una dona que estava a punt d'engegar un cotxe es va quedar immòbil darrera el volant sense treure-li els ulls de sobre. Ell saludà polidament i digué:

- No hi ha l'amor, per aquí?

- Sóc la mestressa - contestà ella -. Volíeu alguna cosa?

Ell assentí de primer amb el cap, sense saber com començar.

- Si... Jo... Bé, doncs... El fet es que cercava feina i m'he dit...

La dona el va mirar encara amb més atenció.

- No ho sou pas, vós, de pagès.

- No, però sóc prou jove...

- De què feu, normalment?

- Sóc dibuixant. Però ara no hi ha gaire feina i...

- No necessitem ningú - el va interrompre ella sense impertinència -. Molt poques vegades tenim llogats.

En Jon es resignà immediatament.

- Bé... - S'arrossà d'espatlles -. Mala sort, doncs. Però no costava res de provar-ho.

- Per aquí no en trobareu enlloc, de treball - afegí la dona -. Es curiós que se us hagi acudit de venir al camp quan tothom en fuig...

- Si, potser no ha estat una idea gaire bona.

- Heu vingut a peu?

- Sí.

- Podeu pujar, si voleu - s'oferí la dona -. Vaig precisament de comprar.

- Bé... - Indecís, mirà al seu entorn, la casa de pedres respectables, l'era amb el seu pallier pintoresc i inútil, els camps -. Potser sí que valdrà més. Gràcies - afegí, i s'instal·là al seu costat.

La dona engegà, va menar el cotxe cap al camí i, de lluny, amb la mà, va saludar el noi del tractor.

- Es el meu fill - digué.

Van sortir a la carretera, per on circulava un trànsit escàs i mandrós, i aleshores ella féu :

- No hi ha hagut sort, oi ?

- No, gens.

- No teniu cap pista, encara ?

Aleshores va adonar-se que no l'havia entès i, una mica estranyat, preguntà :

¿ Pista ? Què voleu dir ?

- Apa, apa ! - va riure ella -. No us penseu que m'he enganyat. Ja suposo que deueu mirar una mica per tot arreu -. Va llambregar-lo sense aflluixar la velocitat, que ja era moderada, i llavors, en veure la seva cara innocent i atabalada, mormolà - : No sou de la policia ?

- Jo ? - gairebé es va sobresaltar en Jon -. No ! D'on heu tret aquesta idea ?

La dona va arronsar-se d'espatlles, era mirant novament al seu davant.

- Home, n'heu donat una explicació tan poca-solta de la vostra presència per aquí ! Preteneu que sou dibuixant i que no hi ha feina... Mireu - indicà cap als rètols publicitaris que es succeïen a tots dos costats de carretera -. Deu ocupar molta gent, això... Què volíeu que pensés ? - insistí -. Per força us havia d'associar amb això que es rumoreja, que un dels Bèlies ha desaparegut o l'han raptat...

- Teniu raó - va convenir ell -. I fins és cert que tinc alguna relació amb l'afer, però no com a policia, sinó com a detingut. Vaig tenir la desgràcia d'ésser un dels qui trobaren les cartes dels raptors i es van pensar que hi estava complicat.

- Però us han deixat anar...

- No ho sé. Devien voler que els fes d'esquer, però després em van tornar a detenir a casa de la meua amiga, sinó que aquest cop per haver amenaçat l'amo ~~mama~~ del pis. Estic en llibertat provisional, fins que se celebri el judici.

La dona va clavar-li una mirada penserosa abans de dir :

- I com els podíeu fer d'esquer si no coneixíeu els raptors ? Es a dir, els coneixeu ? - I tot seguit va riure -. Perdoneu, això no ho havia d'haver preguntat; tampoc no m'ho direu, i és natural.

- No he d'amagar res, perquè no els conec. Ells, però, es pensen que

si, o que puc entrar en relació amb algú que els conegui. Per això em van donar la carta.

Ella, sense adonar-se'n, frenà una mica.

UNAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Una carta ? Per als raptors ?

- Si. Una mena de contra-proposició.

- Sembla de novel·la, això - va mig riure ella amb una expressió forçada -. Com un serial d'aquests que donen per la ràdio... I la porteu damunt, encara ?

- No, la vaig fer arribar a un amic que potser pot saber alguna cosa a través de terceres persones.

- Llàstima ! - se li escapà a ella.

- Com ?

- No... Vull dir que... Pensava ~~que~~ que esteu molt de desgràcia - va dir apressadament -. Dues detencions...

En Jon sospirà.

- Per això em fa poca gràcia quedar-me a ciutat... De veres no us cal ningú, a la finca ? Ara que sabeu que no sóc policia...

- No, de veritat. A més, ja us adoneu que seria perillós llogar una persona que no és pagesa. Podríem tenir dificultats... Per que no us amagueu uns quants dies a casa d'algú amic ?

- Pel que sembla, tots són fora; no trobo ningú, - digué desanimadament amb la vista fita en els suburbis.

La dona va frenar el cotxe en un costat de carretera.

- No m'agrada - mormolà. Feu una pausa i ~~proseguí~~ - No m'agrada la idea que per culpa meva... Bé, no precisament per culpa meva, perquè a ciutat també hi haurieu tornat ~~més~~ una hora o altra... Però vull dir que ara que sé les vostres trifulgues, em sap greu abandonar-vos a la vostra sort. Potser podríem trobar algú... Tinc coneguts que em deuen favors i potser... - es va interrompre, reflexionà un moment i aleshores brandà el cap -. Es massa d'hora, però -. Va girar-se-li -. Estic gairebé segura que us podré trobar una cosa o altra, però no serà fins a la tarda. Si mentrestant us podíeu amagar unes quantes hores...

- On ? Aquest és el problema.

- Potser en una habitació, amb alguna noia... Deveu saber on trobar una noia, oi ? - li va preguntar gairebé severa.

- Si, però no tinc diners.

- Si només es això !

La dona va buxquejar en el portamonedes i en va treure uns bitllets.

- Teniu. Ja me'ls tornareu quan les coses millorin - digué en observar el seu gest de refús -. Mireu, farem això : us passeu el dia amb una noia i cap a les set, que és quan me'n tornaré a la masia, ens trobarem

a la plaça, prop de l'obelisc commemoratiu, i aleshores us donaré una adreça on estareu segur. Què us sembla ?

Havia engegat de nou el cotxe i, entre l'estrepit del motor, en Jon balbucejà :

- No per què ho feu. Al capdavant no em coneixeu de res i us podria comprometre...

- Digueu-me m'agrada fer favors - el tallà ella -. On voleu que us deixi ?

- No ho sé. Es molt d'hora, encara, per trobar una noia... Totes aquestes dormen fins tard.

- No es pot pas dir que ajudeu gaire, oi ? - va ulla-lo ella, i aleshores va somriure -. Molt bé, la noia seré jo.

A en Jon gairebé li va caure els diners que encara servava a les mans i, amb la veu escanyada, féu :

- Vós ?

- Si no us desagrada massa...

- No, no, gens - s'apressà a protestar -. Vull dir que ja heu fet massa i tot...

- No us amoineu, per això. Em puc entretenir una estona. Cercarem una habitació i després, quan pugui sortir desapercebuda, me n'aniré. Es pensaran que continuen plegats, que és el que interessa. I a les set vengua a la plaça, tal com hem quedat. Cap on tombo, ara ?

En Jon la va anar guiant, encara una mica desconcertat; li féu travessar els ravals, per on patrullaven grans contingents de policia i, en arribar prop de la catedral, tancada des que dos anys enrera s'hi havien refugiat tot de vaguistes, la va fer entrar per un carreró que desembocava en una placeta.

- La segona casa - va dir -. Es un lloc discret on he estat alguna vegada. Es una dona que té dues habitacions.

Al capdamunt de les escaletes hi havia una porta de dos fulls, però només se'n va obrir un, per on els espià un ull vagament desconfiat que, en reconèixer en Jon i saber les seves pretencions, es va aclucar amb una expressió picaresca.

- Tan de matí ? - va riure -. Si que us heu llevat calents !...

Va cobrar els menà cap a una cambreta reduïda però neta que donava en un pati interior animat ^{per} la veu d'una noia que cantava en algun indret invisible.

- En teniu per gaire estona ? - els va preguntar amb una impertinència aparent -. Ho dic perquè encara he de sortir a comprar...

En Jon, amb tanta naturalitat com pogué, va dir :

- Sí, per unes quantes hores. Probablement fins al vespre.

La dona s'aguantà la respiració i després, amb una veu explosiva, massa plena d'aire, exclamà :

- Carall ! - i els va mirar amb respecte -. Us hauré de deixar sols, doncs. No obriu ningú, eh ? - Però tot seguit va riure - Ves que dic ! Si tampoc no sentireu res !

Va allunyar-se pel corredor, rient encara, i el "on tancà. En girar-se, la seva companya ~~mmm~~ féu :

- Em dic Marla.

- Jo, Jon. Em sap greu tot això... - s'excusà amb un gest que indicava cap a fora abans d'abraçar-la intimitat del dormitori.

- No hi fa res; en rejoveneix -. Esperà uns segons i, en veure que el noi no es bellugava de lloc, respectuós, afegí - M'entens ?

Aleshores va ~~separar-la~~ ^{bejar-la} i ella mateixa l'arrossegà cap al llit, on van caure l'un sobre l'altre, amb els membres barrejats. Sota els vestits tenia una pell molt blanca que contrastava amb la dels braços i de les cames colrats però s'avenia perfectament amb el borriçol fi que acaricià amb els dits trèmuls abans de penetrar-la un sol moment, car ella, que temia pel vestit, va demanar-li que la deixés ~~despullar~~ despullar.

Va estimar-la mentre la porta de fora espetegava darrera la mestressa, i ella li premé la cara contra les sines tot acariciant-li l'esquena amb un moviment que sobtadament s'aturà per reprendre a l'acte, ara convulsiu com els llavis que balbucejaven :

- Jon...

Ell es va quedar al llit, mirant com es vestia i després, quan s'inclinà al seu damunt per besar-lo, la va subjectar per la nuca.

- No, no, Jon - va protestar ella - Me n'he d'anar...

Va desenllaçar-li els dits i corregué cap a la porta, on va girar-se :

- Recorda, a les set...

El noi va assentir, mut i encara no apaivagat per aquella pugna amorosa que ara li semblava tan ràpida, i fins digué "sí" amb la veu pàl·lida, sense saber que hores després, a l'entrada de la plaça, des d'on ja la va veure al costat de l'obelisc, una mà se li posaria a l'esquena al moment que anava a apressar el pas i un home brusc li preguntaria :

- Jon Batllí ?

No va esperar resposta ni li va donar temps d'arrencar a córrer; una altra mà el subjectava ja pel braç amb uns dits acerats i, en girar-se, va veure que eren tres, tots tres vestits de paisà però amb les americanes ~~mm~~ mal tallades, deformades per les pistoles que duïen

penjades a l'espatlla i que no es van haver de treure.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Veniu amb nosaltres - va dir la mateixa veu.

Sense discreció, se li van posar un a cada banda i el tercer a darrera, tancant la marxa cap al cotxe que, per ironia, esperava al costat del de la Maria, la qual, dreta encara a tocar del monument commemoratiu, els anà seguint amb la mirada sense acudir-se-li que es podia comprometre.

- Pugeu - va manar el policia que anava darrera.

Des del vehicle, es va girar encara, però la dona ja havia tingut temps de recobrar-se i ara no se la veia per enlloc.

Representació privada a casa d'en Bep

Quan havia estat de guàrdia, al porter segon ningú no el privava de la seva cerveseta a la taverna dels "Cinc silencis", un dels pocs indrets on encara es podia beure d'incògnit sense haver d'acudir als establiments mal afanats, i es deia que perillosos, dels suburbis. Aquí la gent s'ingoraven religiosament i a ningú no feia estrany de veure dos amics íntims que, durant tot un vespre, s'evitaven amb una cura exemplar, asseguts en extrems oposats de la llarga sala que en Llori i la seva dona, la Gina, vigilaven des de davant o des de darrera el taulell amb ulls de llebre perseguida.

Una penombra discreta feia il·legibles els diaris obligatòriament subscrits per la parella en atenció a la clientela oficial i la gramola de model antiquat deixava sentir, cada quart d'hora, unes notes sempre incompletes de l'himne del país.

En Bep Alimatori s'hi entretenia vint, vint-i-cinc minuts, el temps suficient per crear una pausa entre el deure i la llar, a la qual no li agradava de dur un excés de preocupacions professionals. Ací oblidava una mica ~~ambdampant~~ la creu d'una medalla brillant i la humiliació de les propines magres que suplementaven el sou i, de vegades, es deixava arrossegar per fantasies que el duïen a un futur sense uniforme, quan, jubilat, afegiria la medalla de "serveis dignes" a la petita col·lecció encauada en un calaix de calaixera per no haver sabut decidir encara quina seria la manera més avantatjosa d'exposar-les sobre un moble o en un pany de paret.

Hi va pensar fugaçment mentre s'acabava la cervesa prop de l'ordenança del segon pis, tan silencios i incògnit com ell, i se li va tornar a acudir en veure el gargall que algú havia penjat prop del replà del pis. Devia ésser obra d'en Filisteu o de l'Arxina, dos perpetus encadarnats, bronquítics i bruts que, de vegades, sentia tossir fins a altes hores de la matinada. Era una llàstima que llur jerarquia oficial no permetés d'adoptar mesures convenientes contra aquelles activitats tan poc saludables...

Va acabar de pujar els graons amb una ensumada plena de desconfiança i, una mica estranyat de no veure llum sota la porta, es va treure la clau i obrí. Dins, va fer dues coses simultànies: empenyer de nou la porta, ara per tancar-la, i pitjar el botó de l'electricitat.

El tercer moviment fou l'absència de cap moviment, car restà quiet, estranyat, en veure aquella quantitat de persones, homes i dones, que es distribuïen per l'habitació en un semi-cercle que aleshores avançava pels dos extrems per tal de ~~completar~~ completar una rodona que l'envoltava. Estrafolàriament maquillats i vestits amb peces que no lligaven i tan incompletes que hi havia més carn exposada que protegida, el fitaven amb el mateix silenci que ell els mirava, com si a tots els dolgués de pronunciar la primera paraula. Inconscientment, per costum, els comptà: eren vint.

Una mica ~~embarrancat~~ escanyat per un temor difús, a la fi aventurà:

- Què significa, això?

Sempre en silenci, el cercle s'anà tancant, reduint, empenyent-lo cap al centre, on algú li va posar la mà damunt i començà a descordar-li l'americana. En un no res es va trobar despul·lat i, quan obrí la boca per fer un crit, una altra mà la hi va cobrir mentre una mena de gegant l'advertia amb un accent ~~foraster~~ ^{foraster}:

- Si col·laboreu, no us ha de passar res. Si no... - i amb la mà que tenia lliure simulà una estrangulació -. D'acord?

En Bep Alimatori assentí, impressionat, i la seva veu era anormalment baixa i humil quan preguntà:

- I l'Orena? Que n'heu fet de la noia?

- L'hem lligada al llit perquè no estàrobés. No us amoïneu, no corre cap perill. Som gent de pau, nosaltres! - va riure.

Els seus companys li escorcollaven la roba butxaca per butxaca i anaven amuntegant tots els objectes damunt la taula, on un altre individu, molt ros i d'ulls blaus, els examinava escrupolosament item per item. S'entretingué sobretot en uns formularis vells de visita i després en la llibreta d'adreces. Res d'això no el devia satisfer prou, car a la fi s'arrosnà d'espatlles i digué:

- Més valdrà que l'interroguem. És natural que no hagi posat res per escrit...

Li van permetre de seure en una cadira, al bell mig de la cambra, obscenament exposat a les mirades d'aquell grapat de noies que semblaven lleugerament repugnades pels sacsons del ventre caiguts sobre els genitals i el gegant, amb una natja sobre la taula, aclarí les coses per primer cop:

- No farem embuts. Ens interessa informació sobre l'afar del rapte de Mefista Bèlia, del qual ens consta que posseïu dades útils.

Immediatament, els ~~man~~ sacsons de la panxa començaren a tremolar-li. No hi feia res que l'home tingués aquell accent d'estrany, que s'expressés amb molta lentitud i potser amb poca naturalitat en l'e-

lecció dels termes que emprava; no hi feia res que tots vestissin com si fos carnaval i algunes de les noies, en llur impudícia, no tinguessin escrúpols d'haver prescindit de peces que normalment només ens llevem en la intimitat. Li constava que la policia política era capaç de tot.

- Sou del Sepin ? - mormolà, acovardit.

- Les preguntes les fem nosaltres - va replicar-li adustament el gegant, totalment d'acord amb una llarga i acreditada pràctica policiaca que el reforçà en els seus temors.

- Si, sí, és clar... - va admetre, humilment. Se li va acudir de pensar en la seva posició, al capdavant no tan despreciable, i s'atreví a mormolar - Ho sabeu, oi, que sóc el porter segon de... ?

- Naturalment - el va interrompre el gegant -. D'això n'estem ben informats. Precisament el lloc que ocupen us posa en situació d'entrar en coneixement de certs detalls que ara voldríem que ens exposéssiu amb tota franquesa. Per començar, quina es l'activitat del ministeri ?

- Bé... oficialment em penso que no s'ha manifestat.

- No hi ha hagut reunions, cap convocatòria expressa ?...

- Una, però mai no s'ha facilitat cap comunicat.

- Hi deu haver uns ordenances que netegen la sala de reunions - va dir una noia flaca que no parava de gratar-se sota l'aixel·la.

- Sí.

- I deuen buidar les papereres...

- Ja comprenc - gairebé va somriure ell -. En aquestes reunions mai no s'escriu res o, si s'escriu, tothom es fica els borradors a la butxaca. No sé de cap cas que s'hagin trobat papers.

El noi ros, que encenia una cigarreta, va reflexionar :

- No s'ha facilitat cap comunicat, diu... Entre el personal, però, hi deu haver una impressió sobre les conclusions a què van arribar els reunits.

- Potser no van arribar a cap. En sortint d'una reunió, en general estan contents, però aquest cop...

- Voleu dir que no hi va haver unanimitat - féu el gegant.

- Oh, sí, això sí ! N'hi havia d'haver. Sempre n'hi ha.

- Però això és contradictori !

- No, no - els tranquil·litza ell -. Si no arriben a cap acord, hi ha unanimitat de no arribar-hi.

Gairebé tots van riure i, un xicot secardí, digué :

- Es un infeliç.

El gegant i el noi ros, que semblava que fossin els caps, van moure les espatlles amb indiferència i el primer preguntà :

- I quina és l'opinió de tots vosaltres, els subordinats, sobre a-
quests fets ?

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Cap.

- Con, cap ? Que potser no canvieu impressions ?

- No mai, - replicà en Bep Alimatori, gairebé orès-. Ens està prohi-
bit, ja ho hauríeu de saber... - I aleshores la seva expressió can-
via, com si sobtadament s'adonés que l'interrogatori contravenia les
regles de tota ortodoxia coneguda i normalment observada -. No sou
del Sepin - mormolà -, no sou policies...

- He dit que les preguntes les fàiem nosaltres - va recordar-li el
gegant, però ell va negar amb el cap i digué :

- No en contestaré cap més.

Els altres es van mirar, somrient, i el noi ros va replicar-li
suaument :

- Em penso que sí... - Va adreçar-se a una de les noies, una xicota
bruna ~~amb~~ ^{de} l'espatlla nua de la qual penjava un gran portamonedes
asamfainat -. Treu les tisores.

- Què voleu fer ? - s'inquietà en Bep Alimatori.

I l'altre, tranquil·lament :

- Us tallarem un tros d'orella.

Era tan absurd que no s'ho va creure ni en veure l'instrument
de proporcions amenaçadores que la noia arreplegà en un cul de porta-
monedes. Fins i tot es mostrà incrèdul quan ja tenia les tisores a
frec de cara, i per això va respondre amb el silenci a la darrera in-
vitació del xicot ?

- Què, us decidíu a fer bondat ?

La noia va fer xiulejar les tisores, com un barber, esperà una in-
dicació de cap del gegant i aleshores, amb tota la sang freda, li es-
capçà un terç de centímetre ~~minim~~ d'orella esquerra.

- Ui !

La mà, que va avançar-hi rapidament, colpit pel dolor, se li va
omplir de sang, però la mateixa noia, que havia deixat caure el tros
d'orella a terra, va arreplegar un petit flascó i un esparadrap de la
bossa i li estroncà l'estament aquell degoteig que no podia arribar a
hemorràgia.

- I bé ? - preguntà el gegant.

Ell, que lluitava per fer el cor fort, els va voler impressionar
amb la seva serenitat :

- Només tinc dues orelles...

- Ben cert - digué l'home -. Em sabria greu haver d'arribar al prepu-
ci...

Es va espantar de veritat i, instintivament, avançà la mà cap a l'entreuix, sota els sacsons, on coincidí amb una altra mà apreciativa que s'expulsà de damunt amb un gest precipitat. Era la del xicor ~~negre~~
~~mhm~~ secardí, el qual comentà :

- De tota manera, us sobra molta pell.

Així i tot no estava disposat a perdre-la i s'empassà una riuada de saliva mentre dins d'ell tenia lloc un combat de lleialtats : el precuï o el sistema?

- Bé.. - va dir a la ri, aclaperat.

- D'acord - féu el gegant -. Ens agraden els homes raonables. A veure, doncs, si ara ens entenen... Què opineu, els subordinats ?

- No ho sé. Es veritat que ens està prohibit de comentar les coses del servei...

L'home alçà la veu :

- Noia, l'altra orella !

- No, no ! - implorà ell -. Ho juro ! Juro que no en podem parlar !

- Però obeïu les ordres ? - preguntà el gegant mentre aturava la noia de les tisores amb un gest.

- Del tot, ho juro, - repetí.

- I els altres ?

- Um penso que também.

El gegant canvià l'orientació del seu atac :

Quins contactes teniu amb l'oposició ?

- Quina oposició ?

- Els moviments de resistència.

- Cap. Em penso que gairebé no n'hi ha...

- Qui ha raptat en Mefista Bèlia, doncs ?

- No ho sé.

El noi ros el va fitar amb una mica de duresa :

- Ja no us recordeu del prepuci ?

- Sí, sí, però és que jo no sé res, de veritat ! Sóc un porter de segona que fa el que li manen sense preguntar, sense...- La veu se li trencà.

- I mai no s'ha atansat ningú a fer-vos proposicions ? Un veí, un col·lega ?

- No mai; tots sabem que sóc un home recte.

- No tots els vostres companys deuen ser com vós, però; n'hi deu haver de més xerraires, de més sedassers... Potser algun al qual agradi de fer-se l'important, o de recollir informació per si el dia de demà li és útil. D'individus d'aquests n'hi ha a tot arreu.

- Potser sí.

ne' 90 - Vós que sou tan fidel, tan bon servidor, deveu tenir una mica de nas per sospitar els possibles manefies... Qui ens aconsellariau de veure ?

- No ho sé...

Una veu femenina s'aixecà d'entre els reunits silenciosos :

- Per què no li tallem el prepuci d'una vegada ?

El gegant mirà cap al grup.

- Si, ho haurem d'acabar per fer -. Féu petar els dits cap a la noia de les tisores -. Tu, prepara't a escapar-li l'altra orella...

En Bep Alimatori va sentir/ que la suor li rajava pel front, sobtada i freda, tan perturbadora que, ~~ambhorrorament~~ inesperadament, es va trobar un nom als llavis :

- El pare Creiaieu.

- Qui és ? - preguntà el gegant.

- El nostre confessor.?

- Nostre ? De qui ?

- De tot el personal subordinat del ministeri.

- I per què ell ?

- Sempre fa moltes preguntes indiscretes. De vegades he sospitat... però callà. L'home l'urgí :

- Què heu sospitat ?

- Que podia treballar a sou d'algu.

- I lleial com sou, no heu exposat mai les vostres sospites ^{a la} ~~parroquia~~ ~~parroquia~~ ? - s'estranyà el xicot ros.

- No. Perquè també podria ser que ho fes per ordre dels seus superiors, amb la intenció de comprovar la nostra discreció

- Però anonimament...

En Bep Alimatori semblà que queia de la lluna; la seva sorpresa fins i tot li feu enretirar la mà amb què es protegia els genitals.

- No se m'havia ~~acudit~~ acudit - mormolà -. Encara ho podria fer.

- No, ara no - el reptà el gegant -. A veure, - va arrancar un full de l'agenda del porter segon i demanà - : Adreça, descripció...

L'home anà recitant :

- Alt, prim, d'uns cinquanta anys, molt negre i de nas ganxut... Viu al carrer Sordina, en una casa pintada de vermell on només hi ha eclesiàstics...

- Sol o amb bagassa ?

- Amb bagassa, naturalment.

El gegant va deixar el llapis, plegà el full de paper en quatre i, per primer cop des que havia començat l'interrogatori, separà la natja de la taula.

2) - Ara, naturalment, quan siguem fora, suposem que us correrà-pressa de denunciar-nos...

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No, no ! - protestà en Bep Alimatori.

- Millor - va dir l'home -. Acabeu de fer coneixença amb la direcció de l'exèrcit clandestí, que té la mà molt llarga. Una badada, una indiscreció, encara que no sigui intencionada, i del prepuci ja no caldrà que us en preocupeu més; la segona vegada, castrem..

El porter segon, groc, s'empassava de nou la saliva a tota velocitat. Així i tot, no era suficient; quan parlà se li n'escorrien uns filets per les commissures dels llavis.

- Però... però... si vosaltres sou... la resistència... qui l'ha rapatat, a en Mefista Bèlia ?

- Potser ningú - va dir el gegant, enigmàtic, i amb un gest reuní tota la seva gent que, seriosa, el van seguir cap a la porta.

En Bep Alimatori, preocupat, es va tocar de nou el prepuci.

Quart diàleg de les catacumbes

L'Oriola era dalt de tot de l'escala, amb la pistola a la mà, i ell, en "ars, seia d'esquena a la paret per tal d'evitat cap intent temerari d'en Mesfista Bèlia que es passejava blanament, amb cames de drap, entre la cadira on el tenien lligat normalment i l'altre mur, sempre una mica humit.

- Em sap greu - deia el noi - haver de donar-vos aquesta notícia desagradable, però no hi ha dubte que els vostres còmplices us han abandonat. No han complert amb cap de les condicions que els fixàvem en la nostra lletra...

- I què esperàveu? - reflexionà el triarca -. Un govern no es pot deixar coaccionar per quatre descamisats que es col·loquen al marge de la legalitat.

- Potser no. En tot cap, ells i nosaltres tenim un concepte diferent d'aquesta legalitat. Allò que no es realitza amb el consentiment del poble mai no serà legal per moltes volten que hi fem. Sigui com sigui, crec que és honest advertir-vos que avui concedirem un altre termini, ara més precís, de quaranta vuit-hores, passat el qual sereu afusellat.

En Mesfista Bèlia va continuar passejant amunt i avall, sense contestar i, en aparença, ben poc impressionat. Els dos xicots van bescanviar una mirada i, després, en Mars preguntà:

- No us importa?

- M'importa molt - va dir l'home -, però mai no he tingut l'esperança de sortir viu d'entre les vostres mans. Siguen franc - es va aturar -. No m'hauríeu matat, també, si les vostres exigències haguessin estat acollides favorablement?

- No - contestà en Mars laconicament.

- No? - va estranyar-se en Mefista Bèlia, i ara tenia una expressió desconcertada -. No se us ha acudit que si em deixàveu anar estàveu perduts? Us conec a vós i a dos dels vostres companys... N'hi ha d'altres, ja ho sé, però amb vosaltres tres n'hi hauria prou per començar. Podria facilitar una descripció completa a la policia i, abans de quaranta vuit hores, us haurien detingut.

- Potser no - digué en Mars suaument -. Us caldria localitzar la casa on sou ara i, així i tot, tampoc no aconseguiríeu res. Els nostres

plans prevenen l'eventualitat d'aquesta recerca policiaca si les circumstàncies ens obligaven a deixar-vos en llibertat... I encara prevenen més : la manera de cosir-vos la boca.

- Com ?

En "ars s'arronsà d'espatlles.

- Si, no crec que hi hagi cap inconvenient que us ho digui des d'ara. A partir del moment que vau entrar en aquesta casa, els dos companys que coneixeu i jo vam quedar segregats de l'organització, amb la qual no hem tingut ni tornarem a tenir cap més contacte. Però això no vol dir que l'organització es renti les mans de nosaltres, ben a l'inrevés sempre ha tingut la intenció de protegir-nos. Així, per exemple, de seguida que s'observessin els més petits símptomes d'una investigació policiaca cauria el vostre fill gran. I, a continuació, si es persistia a investigar, els seguirien els altres. Han estat adoptades totes les mesures per a assegurar l'èxit d'aquesta operació fins i tot en el cas que retinguéssiu els vostres fills a casa sota escorta. Això és el que us hauríem dit la vetlla del vostre alliberament. Suposo que us hauria fet reflexionar...

- No ho entenc - va ^{manifestar} ~~manifestar~~ el triarca mentre reprenia una passejada encara més lenta -. Per un costat, em voleu estalviar; per l'altre, no tindríeu escrúpols a matar uns innocents.

- No és pas així com cal plantejar l'assumpte - va contradir-lo en Mars. - Sou vós qui ha de tenir o no tenir escrúpols. Perquè la vida dels vostres fills la deixem, la deixariem, a les vostres mans. Podeu estar segur des d'ara que a nosaltres no ens interessa de matar-los. Ni a ells, ni a vós ni a ningú. Sabem que no hi pot haver un canvi sense que caigui algú o altre, sense morts, però això no vol dir que ens interessin. Si podem evitar-les, les evitarem.

L'home gairebé se li'n burlà :

- I això és una actitud revolucionària ?

- Exacte. És totalment revolucionària. Per què hem de voler repetir una jugada que s'ha fet centenars, milers de vegades; una jugada que al capdavant també vau fer vosaltres, els triarques ? Si som revolucionaris cal que ens separem del tot, ja de bon començament, d'una pràctica generalitzada, normalment acceptada i, per tant, sense cap contingut autènticament revolucionari.

- No té sentit - gairebé es va queixar en Mefista Bèlia.

L'Oriola, que fins llavors havia escoltat i callat des de dalt de l'escala, ara observà :

- Ho havia dit; ho he dit cent vegades, que no ho comprendrien. En el fons, tots són partidaris del paradís original, amb la seva autoritat

que castiga el transgressor amb la pena de mort. Adam fou condemnat a mort i tots els tirans de la terra han pres bona nota de la circumstància. Aleshores, quan es presenta algú que creu que la disciplina s'ha d'aconseguir a través d'una auto-realització que no tan sols hem de permetre, sino que hem de ~~facilitar~~ facilitar i estimular, diuen que no ho entenen !

- Ni vós, no ho enteneu ! - va protestar el triarca, molest -. D'on surten, aquestes idees, del vostre contacte diari amb les anques d'una mula que llaura al vostre davant ?

El noi va somriure.

- La deducció no era difícil, oi ? Heu vist les nostres mans, endurides, i les nostres cares colrades pel sol... Pagesos ! us heu dit. Per tant, gent lligada a la baixa matèria, incapaç de pensar. Però per què voleu que en siguin més capaços els ciutadans que viuen una vida més complicada, més estreta, més angoixada, entre temptacions insatisfactòries i feines que no els deixen lleure de reflexionar ?... Com sabeu que no hem escollit el camp perquè la sang no ens envellís tan aviat i el pensament no es condicionés a les rutines artificials ?

- I n'hi ha prou, amb això ? No cal una instrucció, un mínim de coneixements i de lectures que...

- Perdoneu, Bèlia - el va interrompre en Mars -. El meu company, que de passada no llaura amb mula, sinó amb tractor, té un títol universitari. No ha estat condicionat, doncs, per una situació familiar difícil l'eludir, sinó que ha pogut escollir. El mateix puc dir de la companya que coneixeu i les cames de la qual us agraden tant - va somriure.

- Ah ! I vós ?

- Jo, no, Bèlia; la meua universitat ha estat el carrer, la misèria, les feines ingrates... Tot això, si no t'embruteix, també és una bona ensenyança.

El triarca va brandar el cap repetidament i opinà :

- Tot això no és normal.

- Ben cert. La vostra normalitat és obtenir una realitat que correspongui als vostres esquemes mentals. Per això sou un immobiliista, un reaccionari. No se us ha acudit mai que encara avui penseu en els mateixos termes que pensàven vint-i-cinc anys enrera, en fer-vos ~~mana~~ amb el poder ? I heu fet tots els esforços imaginables per retenir la realitat a aquell nivell, en aquell estat, tal com volíeu que fos aleshores, com potser fins i tot era en part. Per què ? Tan puixant és la droga del poder que un home estigui disposat a negar el món entorn i a convertir els seus semblants en zombis, a convertir-se en zombie ell mateix per satisfer la seva passió ?

125 - De passió només n'hi ha una - va dir el triarca - i no és pas la del poder, sinó la de servir. Us hem donat l'ordre... UNB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Un ordre, ben cert, però que potser no n'hi ha cap més ? Per què ha d'ésser fet a la vostra mesura ? I, d'altra banda, per què l'heu d'imposar sense fer-ne sentir la necessitat als seus subjectes ? Nosaltres creiem que l'ordre ha de permetre el lliure desenvolupament dels ciutadans i que mai no ha de ser una excusa darrera la qual, com avergonyit, s'amaga l'arbitrari. L'ordre que engendra desordre és una simple aberració de l'ordre autèntic. Mireu, si no : ens obligarà a matar a nosaltres, enemics de la violència.

- Tot això no és normal - va repetir el triarca, com si el noi no hagués dit res -. I aquesta anormalitat us desqualifica. Hi ha d'haver un acord entre les paraules i els fets, entre les creences i l'acció, perquè quan l'una es dissocia de l'altra s'instaura la mentida, l'absurd; fem un salt en la nostra condició.

- Ben dit, Bèlia - va aprovar l'Oriola -. Es una llàstima que aquesta observació l'hàgiu de fer en privat, en aquest celler, en lloc de sostenir-la en públic, en un acte en el qual, lliure del temor de represàlies, el poble en pogués manifestar. Potser hi hauria algú que us replicaria com jo : no es viu impunement en una societat malalta, però se la pot sanar si desapareix la causa de la malura. Hi ha uns membres d'aquesta societat que saben que estan malalts... Nosaltres ho sabem i, ahora que actuem com a persones ateses per la infecció, ens sentim incòmodes amb el nostre mal i volem tallar-lo. No ho aconseguirem mai si ens subjectem a unes regles que la ~~mana~~ malura no accepta, perquè no n'accepta cap que ella no hagi establert a benefici seu. I disposa de mitjans per imposar-les. Quina és aleshores la situació, Bèlia ? Que ens hem de fer còmplices del mal tot i que som els seus enemics. Vosaltres, i tots els vostres, compteu amb la presència d'aquest ~~problema~~ problema d'ètica que, normalment, ha d'anorrear els vostres adversaris. Però no heu sabut preveure que ~~un~~dia sorgiria un grup per al qual aquest plantejament no tindria sentit, que actuaria conforme a unes altres coordinades perquè estava disposat a auto-destruir-se. Aquest és el salt que deieu. Només es tracta d'una cosa : de si és possible. I ho és, ho demostrem amb la nostra acció.

El triarca, ara immòbil, el fitava des del peu de l'escala; la man dibula inferior li havia caigut tan baixa que, sobtadament, semblava com si la boca anés a esquinçar-se-li. Va mormolar quelcom, inaudiblement, però tot seguit ho repetí :

- Si això és cert, sou més implacables que nosaltres...

- I tant ! Però som prou justos per voler ésser eliminats.

126 - I què ? - va dir el Bèlia, que es recobrava -. Aquesta traïció als vostres ideals a canvi d'un monument...

Universitat Autònoma de Barcelona

L'Oriola va escopir sorollosament, amb fàstic. En Mars digué :

- Un cop més, no heu entès res. D'altres consideracions a part, som la resposta ordinària a una societat establerta, amb l'afegiment que tenim consciència que podria no durar. Vivim doncs la nostra joventut com un acte darrer, abans de tenir temps o ocasió d'instal·lar-nos. Hem fet una cosa igualment revolucionària: l'experiència dels altres ens ha ensenyat.

- I per què precisament a vosaltres ?

En Mars s'arronsà d'espatlles.

- Qui sap, Bèlia ? En algun lloc vaig llegir una vegada que, de tant en tant, engendrem un suïcida. Això pot tenir un sentit positiu.

- Un, sí, però molts...

- No som molts, sinó l'ala avançada d'un moviment que ens comprèn i està disposat a sacrificar-nos generosament.

En Mefista Bèlia va picar de peus, exasperat :

- No pot ser ! Generosament ? Si les paraules encara volen dir alguna cosa...

- No, Bèlia, no volen dir res. Són els vostres discursos, els discursos dels vostres funcionaris, que ens han fet veure aquesta veritat elemental : les paraules ja només volen dir alguna cosa, i força ambigua, en el laboratori del lingüista. Convencionalment, serveixen encara per a designar objectes concrets : taula, llapis, sabata, peix... No sabem si duraran gaire. Potser sí, perquè això se situa al nivell elemental d'una vida de relació. Als polítics els serà difícil de destruir-ho ... El dia que algú va pronunciar la paraula democràcia, i no comptava amb els esclaus, perquè no eren poble, no eren gent, subvertia un possible sentit just del llenguatge i autoritzava totes les aberracions posteriors. Així, ara, també en podeu parlar vosaltres, de democràcia. Al capdavant, on els grecs eliminaven les persones per la seva pertinença a unes classes, vosaltres les elimineu per la seva filiació ideològica; ni més ni menys feia el cristianisme...

- Et desvies - el va advertir l'Oriola.

- Sí, i és natural. La història és un grapat de cireres que s'entortel·lignen. A tots els nivells : al dels fets i al conceptual, al...

- Molt bé, ja ho entenc - el va interrompre en Mefista Bèlia -. També conec aquestes tècniques, però us en serviu d'una manera molt sapastre.

- Tècniques? Quines tècniques ? - es van admirar tots dos alhora.

- Les d'allò que una determinada premsa en diu rentatge del cervell.

En Mars ponderà :

207 - No és possible que no n'encerteu cap. La llei de probabilitats us hauria de fer fer diana un cop o altre... No compreneu que, en el fons, ni tan sols no ens interessa convèncer-vos ?

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Què intenteu, doncs ?

- Com ja podeu pensar, no hem tingut gaires ocasions o, més ben dit, no n'hem tingut cap, de parlar amb persones directament responsables de la subjecció del poble. Això fa que sentíssim una certa ~~manera~~ fascinació i que, si més no jo, em sentís estimulat a priori per la possibilitat d'un intercanvi d'idees amb una jerarquia com vós. Em preguntareu què esperava, i la veritat ~~manera~~ és que no ho sé. Potser exactament això que he obtingut, ja que al capdavant estava ben preparat a que em em defraudéssiu. Però potser no fins a aquest extrem, Bèlia. No sé per què tendim a concedir una superioritat als governants fins i tot quan no són els que nosaltres hauríem escollit, fins i tot quan ens hi oposem. D'una manera o altra, sembla que costa de renunciar a la idea que, si algú governa, és perquè ha contret algun mèrit i posseeix unes qualitats poc corrents, ni que siguin de caràcter negatiu. Però no és així. Vós sou un home discretament corrent i ple de supersticions que l'exercici del poder encara deu haver accentuat. Al vostre lloc hi podria haver qualsevol altra persona que, com vós, no s'hagi plantejat mai el problema de la responsabilitat.

- Des que som al poder, el poble ha gaudit de pau - va replicar-li el triarca -. Us sembla un indidí d'irresponsabilitat, això ? Fora hi ha hagut guerres, i no hi hem participat; hem sabut estalviar la sang dels nostres condutadans. No hem permès tampoc lluites de faccions o de partits que roben energies a la comunitat i ~~omnipotència~~ ocasionen morts que, al seu torn, provoquen noves hostilitats i odis...

- Ho heu substituït avantatjosament amb l'abundància d'empresonaments i de condemes, Bèlia. No ens feu passar garses per perdis. El nombre de persones executades, condemnades a cadena perpetua, torturades i provades d'una manera o altra dels seus drets durant aquests vint-i-cinc anys és notablement superior al de les baixes que, als altres països, provoquen els conflictes polítics, socials o idològics. Disposem de xifres comparatives i us les podem llegir. Pel que fa a les energies que heu posat fora d'ús sobrepassen la capacitat productiva que es perd en el curs de tres anys de vaga total. Afegim-hi la falta d'entusiasme amb què treballa la gent quan no disposa de cap garantia i se sent marginada. Haver tolerat, i ja no dic provocat, aquest estat de coses, no és propi de persones responsables, Bèlia. Però en parlar de responsabilitat també al·ludia, o al·ludia sobretot, el fet que ningú no pot ser responsable quan no ha de donar comptes de la seva gestió a nin-

102
gú...

En Mefista Bèlia alçà una mà comminativa i féu :

UAB

- Un moment. Cal que us recordi que dues vegades l'any, per les festes de primavera i durant les diades de tardor, un de nosaltres tres ha comunicat al poble una mena d'exercici econòmic i social del període immediatament anterior ?

- Sense facilitar mai, no us oblideu de dir-ho, la possibilitat de comprovar les vostres xifres, les vostres dades. I, encara pitjor, sense acceptar una crítica de la vostra gestió. Si no es reconeix un dret de crítica totes les dades són falses encara que siguin autèntiques .

- M'agrada, aquesta frase - aprovà l'Oriola des del capdamunt de l'escala.

En Mars va somriure, tan irònic com el seu company. Digué :

- En puc trobar d'altres. Per exemple : els dictadors comuniquen sense informar.

L'Oriola torçà el cap.

- No m'agrada tant. La dictadura es caracteritza més que res pel fet que no hi ha autèntica ~~mmmm~~ comunicació entre governants i governats. Es clar que tampoc no hi ha prou informació en el sentit cibernètic. Les unitats d'informació en allò que en diuen comunicats són molt baixes.

- Jo diria nul·les. Una informació improbable és nul·la.

- No oblidem tampoc la tendència entròpica dels missatges governamentals.

- Ni l'abundància de "sorolls".

- Distingibles , aquí, pel fet d'ésser intencionats.

El triarca mirava de l'un a l'altre, entre irat i abatut. Amb un esforç per dominar-se, va preguntar :

- O sia que, en definitiva, segons vosaltres, no comuniquen res !

- Exacte, Bèlia. Un govern dictatorial mai no comunica res. Accelera un equilibri final i indesitjat, precisament el del món entròpic. Ara ja deveu comprendre que els qui encara som vius ens hi hem d'oposar.

En Mefista Bèlia va callar i en Mars va adonar-se que es mossegava la llengua mentre els ulls se li omplien de llàgrimes. Després, lentament, se'n va anar a seure a la cadira. El noi, compadit, va dir :

- Reflexiona-hi, Bèlia. Pel cap baix encara us queden quaranta-vuit hores. Es pot fer molta feina, en dos dies.

I el va lligar. El triarca, però, ja no tornà a obrir els llavis. Dalt de l'escala, l'Oriola va aixecar-se i badallà.

Els camins misteriosos de la providència (clandestina)

L'Ereta es va presentar l'endemà a mig matí. Aleshores ja havien tingut temps de discutir les brillants deduccions de la Celina, per les quals en Rafis mostrà el degut respecte tot i que no estava disposat a seguir les seves indicacions.

- Seria una feina més llarga que no et penses - va dir-li -. I ens caldria un escamot d'homes. D'altra banda, estic segur que la comunicació del govern arribarà on ha d'arribar. No m'he cregut ni una paraula del que m'ha dit aquella dona - va manifestar amb desimboltura malgrat que això no se li havia acudit fins després, quan a altes hores de la matinada tornava a la casa especial on la mestressa l'acollí en el seu llit còlid -. Ben mirat és ben natural que m'assegurés que no coneixia cap organització d'aquell nom; s'han de protegir. A tu que et sembla, Moira? - preguntà.

Eren a la cambra de la Celina, on ella es pentinava. Acabava de sortir del bany i feia una olor fresca i atractiva que donava un encís suplementari al seu cos ara redreçat davant el mirall que li retornava sense regateig la bellesa de les sines.

- Suposo que tens raó - digué la Moira, però semblava una mica distreta, com si no es pogués acabar de desprendre de l'atmosfera creada pels esdeveniments de la nit passada, quan van cridar-la prop d'ells.

- M'has dit que volies aprendre coses, oi? - va preguntar-li la dona.

S'havia sentit arrossegada a participar-hi, fascinada pels jocs subtils de la parella, pel prestigi, sobretot, d'aquell vos magnífic i abastable que va saber comprendre la seva ànsia misteriosa i li demanà:

- Vina... No te'n donis vergonya, -i li allargà els braços que aleshores es convertiren en unes cames cap a la creu de les quals s'abocava mentre en Rafis li acariciava els pits i penetrava suaument la seva intimitat adolorida, i després...

- No em sents?

Li havien dit alguna altra cosa i ella no l'havia sentida, no se n'havia fet capaç. La Celina va riure:

- La Moira encara no és aquí. Oi? - preguntà.

- Perdoneu - va excusar-se.

no - Preguntava - repetí en Rafis - si també vosaltres podríeu aprofitar aquest contacte que ha de venir...

La noia va fer un esforç.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Per què no ? Què et sembla, Calina ?

- No ho sé... Potser valdria més que esperéssim a comprovar quina mena de treball fan, si són seriosos. Em penso que hi ha molts vividors, en el moviment... Sí, esperem a veure quina impressió en treus, tu - digué al noi.

De tota manera, no hi havia problema. L'Ereta tenia ordres precises i únicament es referien a en Rafis. Era un home alt i secardó que, gràcies a l'oficiositat de la serventa, va estar a punt de rebre un tracte de client. La cosa més aviat ~~havia~~ l'enriolà, tota vegada que, ja a soles amb el noi, va dir :

- Que no van bé, els negocis ?

- Per què ?

- Com que aquesta noia s'entossudia a no deixar-me escapar...

- Es el costum; no en fieu cas.

- Molt bé -. Es va asseure i escampà uns impressos al seu davant -. Tinc un matí molt carregat i no em puc entretenir gaire. Si no us fa res, començarem de seguida. Nom sencer ?

En Rafis, una mica estranyat, assenyala cap als papers.

- No em deveu pas voler fer una filiació, oi ?

- Es clar que sí - assegura l'Ereta amb tota naturalitat -. Ho fem sempre, amb tothom.

- I no és perillós ? Vull dir que poden caure en mans de la policia...

L'home girà el paper cap a l'altre costat de taula, on seia el noi. - Mireu - digué, i li indicà l'encapsalament. - "Manufactures de béns de consum", - llegí ell mateix -. Una cosa perfectament legal. Entrareu a formar part del personal de la casa en un lloc que decidirem posteriorment, un cop hàgim completat el formulari.

- Voleu dir que l'empresa és vostra ? - preguntà en Rafis, cada cop més desconcertat.

- De l'organització, sí. Ens permet de dissimular perfectament les nostres activitats.

- I tot el personal...

- Exacte; tots són dels nostres, des del gerent al simple peó.

Ell considerà l'impres, cellajunt.

- Però no va contra totes les regles, això ? Normalment se suposa que els membres d'un grup resistent només coneixen els seus contactes.

- Això està molt bé quan no hi ha una protecció suficient, però té els seus desavantatges. Per aquest motiu hem acudit a d'altres procediments. Una organització comercial no pot ésser suspecta encara que un

dia, per atzar, es detingui un dels seus obrers.

- No pot negar-se que és una idea original - va concedir el noi -.
Mai no se m'hauria acudit.

- Oi ? - féu l'home, satisfet - Procedim, doncs ? Vull dir amb el formulari...

En Rafis va donar el seu nom complet, la seva adreça, la seva edat, i l'Ereta ho anà apuntant tot amb la seva lletra treballada, de col·legi de religiosos.

- Pares ?

- Ja són morts. Ell era un empleat de la companyia elèctrica i ella una operaria del ram de plàstics.

- Germans ?

- Una germana.

- Casada ?

- Sí, amb un policia.

L'Ereta va continuar escrivint sense immutar-se.

- Professió ?

- Actualment, comptable.

- Això us autoritza a una feina administrativa. Potser d'ajudant del caixer, perquè ens en falta un - comentà l'Ereta, i proseguí.

En total, va omplir tres papers i, en acabar, en Rafis se sentia buit. No s'havia deixar res. Des de les malalties infantils fins al color dels ulls, hi era tot

- Probablement - va dir l'home - dilluns ja podreu començar; rebreu una notificació.

- Però si em passo vuit hores en un despatx, quan se suposa que m'he de dedicar a les feines de l'organització ? Hi deu haver missions que obliguen...

- No us amoïneu - el va interrompre l'Ereta -. Ningú no ha dit res de les hores que passareu al despatx. Potser hi haurà setmanes senceres que ~~mòmmmmmm~~ ni tan sols hi posareu els peus.

- I rutlla, un negoci així ?

- Bé deu rutllar - somrigué l'Ereta -. Els accionistes, que jo sàpiga, no s'han queixat mai. Firneu aquí.

Va firmar.

- I qui és, el gerent de l'empresa ?

- No sé si el coneixeu... Bertrum Arama.

- En sona, aquest nom - digué, i aleshores, de sobte, l'excitació gairebé el féu enrojolar -. Ah ! No és pas aquest de la Cambra Popular...

- El mateix. El secretari tercer del Sindicat Coordinador.

- No té sentit ! - excamà sense poder contenir-se.

- Per què ?

142 - No és possible que un funcionari del sistema conspiri contra el règim dels Belles. I, si ho fa, no s'entén que la cosa sigui gairebé pública.

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

- Ben a l'inrevés, s'entén molt bé - el va contradir l'Ereta -. Ja ho anireu veient.

S'havia ficat els ~~papers~~ papers a la butxaca i ara s'aixecava amb un petit badall; un moment, fins i tot semblà que anava a estirar-se.

- Ara - afegí tot fent un pas cap a la porta - us adonareu de la diferència que hi ha entre un treball d'afecionat i un treball de professional. - En ~~aquella~~ ^{cel·la} que no el seguia es va girar i l'observà uns segons -. Què us passa ? - va interessar-se indiferentment.

- Res - intentà de somriure - res.

Però tenia la impressió que havia caigut en una trampa. Una impressió que es confirmà aquella tarda, quan se li acudí de fer una darrera temptativa i, amb la Moirja, acudí a casa de l'Obiala per si ara hi havia algú, o ella havia tornat.

La mateixa geperuda els obrí la porta. En veure'l, se li llençà al coll espontàniament, sense preocupar-se de la presència de la seva companya, de la qual fins després no preguntà :

- Es la teva amiga ?

- No, no. Però què t'ha passat ? - s'estranyà, car en abraçar-la les seves mans ensopegaren amb el gep, potser més petit que abans, però indiscutible.

- El torno a tenir, ja ho sé - digué ella amb tristesa -. M'ha anat sortint altre cop a la cel·la.

L'individu arrugat que els havia aïllat i un altre que entrà al local l'havien fet passar per una altra porteta dissimulada que obria en un carreró on els esperava un cotxe. Ekla, que de primer els havia seguit sense desconfiança, va negar-se a pujar-hi, però van empenyer-la cap dins i el company de l'arrugat va aplicar-li un drap al nas. En recobrar el coneixement era en una cel·la menuda però confortablement instal·lada, amb serveis sanitaris complet, i tot, i un mirall on es veia de cos sencer, despullada. Fou llavors que s'adonà de la curvatura de l'espinada.

- M'he passat potser dues hores plorant - explicà -. Ara encara és més insuportable que abans, Rafis...

- Potser ho podria tornar a provar - s'offerí ell.

Davant els ulls admirats de la Moirja, va passejar-li la mà per l'esquena i li acaricià l'espinada, ~~que~~ la qual vibrà lleugerament i tot seguit es reduí de nou amb tota facilitat.

- Oh ! - féu la noia.

La Moira, incrèdula, s'inclinà endavant i, amb uns dits que li tremolaven, arrugà cap al coll el jersei que duia l'Obiala. Ella, però, s'escapà cap a l'espill de mig cos que penjava en un costat de l'habitació, va despullar-se impacientment el tors i es redreçà.

- Ho has tornat a fer... - mormolà.

Va precipitar-se al seu damunt i el besà, sanglotant.

- T'estimo, t'estimo ! - digué, exaltada.

Ell, com espantat per la seva sobtada passió, va subjectar-la i l'obligà a asseure's.

- Acaba de contar-nos això de la cel·la, Obiala.

La noia sospirà, va tocar-se altre cop l'esquena i assentí :

- Sí... Després, quan feia molta estona que era allí, sola, he sentit un sorollet a la porta, però en atansar-m'hi no he vist ningú. Devien haver fet jugar algun mecanisme, perquè en repenjar-hi les mans la porta s'ha obert i he pogut sortir a un passadís. Hi havia altres cel·les com la meua, tres o quatre, però totes eren buides... He avançat fins a la porta del fons i, en obrir-la, m'he trobat davant d'un individu que seia en una taula. No eren l'arrugat ni el seu company, sinó algú que no havia vist mai - aclarí -. Es veu que m'esperava.

Li havia indicat una cadira i mentre s'asseia continuà llegint uns papers que tenia davant. Va fer una anotació en un altre paper i quan ella començà a parlar, va pregar-li educadament que s'esperés un moment. Agafà el telèfon que hi havia en un costat de taula i, sense haver discat cap número, es posà en comunicació amb algú altre. ~~Mmmmm~~ N'estava segura, perquè sentia el remoreig d'una veu, si bé no podia distingir les paraules.

- Una cosa d'allò més misteriosa - va proseguir amb un altre moviment gairebé furtiu per a assegurar-se que el gep continuava absent -. Després ha tret uns altres papers i m'ha ensenyat els que llegia, uns impressos que havies firmat tu. M'ha dit que des d'aquell moment pertanyies a la resistència autèntica i que confiava que també jo ho voldria ser. M'havien retibgut com a ostatge fins a veure quina era la teua actitud. Segons ell, era un procediment ~~normal~~ standard. A mi se m'ha acudit de preguntar-li que m'haurien fet si no haguessis firmat, i m'ha dit que no res. Al cap d'un temps prudencial, després d'assegurar-se que tu t'havies oblidat de l'incident sense reportar-lo a les autoritats, m'haurien deixat anar. Ara, si tu els haguessis delatat...

- Què ? - preguntà en Rafis.

- No ho sé. Ha acabat la frase exactament com jo, amb punts suspensius.

- I aleshores ha omplert l'altre paper i te l'ha fet firmar, oi ?

- Sí.

144 - O sigui que t'hi has avingut...

- Es clar. Si ho haves fet tu... Dilluns m'he de presentar a "Manufactures de béns de consum", on seré empaquetadora!

- I aleshores t'han deixat anar...

- Sí; m'han tornat la roba i una noia, una secretària o no sé qui, m'ha acompanyat fins a la porta del carrer.

- Has pogut veure bé l'edici, doncs ?

- No m'hi he fixat gaire, la veritat. Tenia pressa de tornar cap aquí. Confiava que vindries.

En Rafis la va subjectar per les espatlles.

- Escolta... - va dir -. Reconeixeries aquest indret ? M'hi sabries acompanyar ?

- No ho sé; em sembla que sí - vacil·là la noia, i va moure una mica les espatlles perquè les mans del noi llisquessin cap als pits - Era una placeta petita. No recordo haver-hi passat mai, però he vist que hi havia una font amb un dragó.

- Un dragó blanc ? - va preguntar la Moira.

La noia assentí amb el cap i reposà les mans sobre les d'en Rafis, el qual, sense adonar-se que inconscientment li engrapava els mugrons entre dos dits, digué :

- Un dragó blanc ? No n'hi ha un, darrera el sindicat ?

- Sí - féu la Moira -. Es l'únic que hi ha en tota la ciutat.

- Vesteix-te - manà breument ell, i enretirà les mans -. Hi anirem per estar-ne més segurs. Cada cop m'agrada menys, això. Ens hem ficat en algun embolic que no acabo de comprendre. Si teníem una mica de sort...

No la van tenir. Darrera l'edifici sumptuós que als vint anys de la seva inauguració els treballadors encara pagaven sota forma d'un ~~anunciam~~ descompte del jornal epigrafiat "Obres del Poble Sobirà", l'Obiala va reconèixer sense cap dificultat la font, la placeta i l'entrada per on havia sortit. Quan intentaren d'entrar-hi, però, el porter els va ~~am~~ aturar i, lacònic, digué :

- Per la porta principal.

- Es que...

- Per la porta principal - repetí.

A la porta principal, dos ordenances demanaven el nom del visitant i el del funcionari que hom volia veure. Advertit a temps per les manipulacions amb què es procedia amb les persones que tenien davant, car hi havia una petita cua, en Rafis arrossegà de nou les noies cap a fora i va dir :

- Veniu.

En un bar proper va fer-se amb el número telefònic de la "Secretaria General" i, calculant que en aquella hora de la tarda el secretari no hi devia ésser, disca i va demanar per ell. Sense donar temps al seu interlocutor de fer cap pregunta, va identificar-se :

- De part de l'inspector Arreu, ja em coneix.
- Es que no hi és, ara... - va començar una veu anònima.
- I el senyor Arama, tampoc ?
- No, tampoc. Ho sento, inspector.
- Era urgent... Amb qui parlo ? - preguntà.
- Amb el cap de serveis, Ubirama. Si jo el puc servir...
- No ho crec. Gràcies, de tota manera; trucaré a casa seva.

Va penjar i cinc minuts després donava el nom del cap de serveis a l'ordenança. Els indicà el segon pis. Dalt, però, hi havia un altre taulell de recepció servit per un home d'aspecte malcarat que omplí una segona fitxa i a les preguntes del seu col·lega afegí aquesta :

- Tenen hora convinguda ?
- Bé, no exactament - va dir en Rafis, que no havia previst tantes formalitats i ja es veia encarat amb l'Obiruma sense temps de preparar una excusa plausible.
- En aquest cas, no els pot rebre - féu l'ordenança -. Han de demanar hora de deu a dotze - i esquinçà la tarjeta -. Dies alterns - completà la informació -. Dilluns, dimecres i divendres. - Va pitjar un botó que tenia sota el colze i d'una porteta de darrera va sortir un xicot uniformat -. Acompanya els senyors - li manà.

Al cap de cinc minuts més, doncs, eren de nou al carrer, davant la font del dragó. En Rafis, desencisat, va beure un tragueta d'aigua.

- Això és una fortalesa - comentà després.

El porter, irònic, els mirava des del llindar. Però ja no era el mateix que els havia refusat l'entrada uns moments abans; aquest s'assemblava a l'Ereta.

Un sol error de màquina, doble coma

L'ultimàtum dels raptors, aquest cop en onze còpies que arribaren més o menys simultàniament als òrgans de govern i als principals diaris del país, era escrit en una simple holandesa blanca de paper de ceba plegada dins d'un sobre groc inconspicu, sense folrar i ple de ditades, com va esbrinar-se posteriorment, del personal de correus que havia manejat el missatge; el full de dins era totalment net d'empremtes digitals.

El Front d'Alliberament Nacional, que considera ampleament transcorregut el termini discrecional concedit al govern per tal de fer efectives les mesures que reclamava a canvi de la vida d'en Mefista Bèlia, es veu en l'obligació de reiterar per darrera vegada les condicions exposades en el seu comunicat anterior :

- Publicació del text de la carta als diaris de més circulació;
- Dissolució dels anomenats Tribunals Especials;
- Abonament de la quantitat de cinc milions i
- Alliberament dels 356 presos polítics, als quals ara cal afegir tots els detinguts durant els darrers dies.

El Front d'Alliberament Nacional concedeix al govern un nou termini improrrogable de quaranta-vuit hores, transcorregudes les quals el triarca Mefista Bèlia serà executat. Tota la responsabilitat d'aquest acte caurà sobre les espatlles de l'administració.

El Front d'Alliberament Nacional no és una organització sanguinària ni amiga de la violència, com ho demostrà suficientment en respectar la vida de les dues dones que foren trobades en companyia d'en Mefista Bèlia en el moment del segrest. Abans de vessar sang, preferí córrer el risc que alguns dels seus homes fossin identificats per les esmentades persones. Considerem inútil i mentidera tota manifestació que es faci amb la intenció de mostrar al poble una imatge ferotge del nostre capteniment. Per això exigim també la publicació d'aquest comunicat.

El triarca Mefista Bèlia gaudeix de bona salut i ha estat tractat cavallerosament, com ell mateix podrà assegurar si les circumstàncies ens permeten d'alliberar-lo, com és el nostre desig. Considerem convenient d'afegir que aquest tracte no serà alterat ni en el cas que el govern es hagi a les nostres exigències. L'estat de guerra que existeix

entre el poble i l'administració il·legítima ens pot obligar a convertir-nos en executors, però mai no ens farà ésser botxins.

El Front d'Alliberament Nacional es compromet formalment davant l'opinió pública, l'única que el pot jutjar, a deixar en llibertat en Mefista Bèlia en el curs de les dotze hores subsegüents a l'adopció per part de la triarquia de les mesures encaminades a l'acompliment de les nostres demandes. Ens cal afegir que, en cas negatiu, l'execució del triarca serà seguida d'altres accions similars, entre les quals compten els segrestaments successius d'en Demos Bèlia, d'en Belse Bèlia i de llurs col·laboradors i familiars més immediats.

Front d'Alliberament Nacional.

Una visió optimista del present

L'expressió d'en Demos Bèlia era triomfant. Inclinat lleugerament endavant, amb les mans repenjades sobre la taula polida, i tot seguit redreçat fins a l'extrem de semblar més alt que no era, la seva veu persuasiva feia estralls en els cors dels jerarques morals i dels apòstols apòcrifs que l'escoltaven sense perdre's una paraula :

- No hi ha dubte - deia - que hem obtingut la primera victòria, la més difícil de totes. La nostra actitud de fermesa, tan unanimitat recomanada pel consell aleshores de la nostra reunió anterior, ha donat els seus fruits; l'enemic, aquesta oposició que no gosa donar la cara, no ha tingut el valor de dur a terme les seves amenaces. I ara es torna a manifestar amb un prec. Perquè no ens enganyem, senyors, aquest novell comunicat - i els seus ulls es desviaren sobre el text obert davant d'en Belse Bèlia abans de llambregar fugaçment els tres homes arraulits prop de la porta - no és res més que això, un prec. El suposat moviment d'alliberació nacional, enfrontat amb la necessitat de fer honor a la seva paraula, ens demana que el traguem d'aquest compromís. La prudència política del nostre estimat Belse Bèlia i el coneixement profund que té de la psicologia del nostre poble en general i de les organitzacions subversives en particular, li va permetre de veure clar des del primer moment, i de fer-nos-ho veure a nosaltres amb la mateixa diafanitat, que l'única carta bona del nostre joc era la del silenci públic. Jugada audaç, ben cert, però que ara paga. No vull dir, amb això, que la vida del nostre admirat Mefista Bèlia estigui fora de perill; sempre cal temer un acte insensat, fill de la desesperació d'uns homes que s'a-treviren a realitzar un ~~amam~~ gest superior a les seves forces; vull dir que ara hem pogut mesurar palpablement la fortalesa dels nostres enemics i hem tingut el goig de comprovar que era pràcticament nul·la. Mancats del recolzament d'aquest poble que invoquen tan a la lleugera, pídolen una mica de temps. Perquè no ens hem de deixar enganyar per una aparença manifesta de decisió; si fossin homes verament decidits, no ens haurien enviat aquest ultimàtum. La primera comunicació ja ho era.

Tot de murmuris d'aprovació van acollir aquests mots d'un extrem a l'altre de taula, reforçats pel rondineig no menys aprovatiu que procedia dels confessionsaris submergits en la penombra accentuada per les indumentàries enfilades dels jerarques morals.

48 - En aquestes condicions que revelen la feblesa moral dels nostres adversaris - va proseguir en Demos Bèlia -, crec que seria de bona política complir amb un dels requisits que ens exigeixen els raptors: la publicació dels seus dos comunicats. Ho aconsella una estratègia elemental. D'una banda, el poble podrà comprovar que l'administració procedeix sempre amb la màxima franquesa si unes consideracions d'ordre superior relatives a la seguretat de l'estat no aconsellen un secret transitori; de l'altra, afeblim encara més la posició dels elements subversius els quals es trobaran en un dilema de difícil solució: què fer quan una de les condicions ha estat acceptada mentre no ho són les altres?

- Ajornar l'execusió del nostre admirable Bèlia - contestà l'apòstol apocrif que vestia de taronja.

El triarca, que havia fet una pausa precisament per provocar una resposta de l'auditori, assentí amb el cap. Tot seguit repetí:

- Ajornar l'execusió, exacte. I això ens dóna temps de procedir a novelles investigacions, d'assetjar de més a prop els enemics de l'ordre que voldrien construir una societat sobre el cadàver d'un servidor de la legalitat.

- Però - s'atreví a manifestar el jerarca moral de la veu campanuda, avui una mica ronca per culpa d'un refredat que encara no havia arribat al terme de la seva incubació -, no equivaldria això a un pacte?

- Quin pacte? - s'admirà en Demos Bèlia.

- Bé, pacte... Potser m'he expressat malament. Vull dir que amb aquest acte, la publicació dels comunicats a la premsa, acceptem d'entrar en negociacions que a la llarga poden facilitar un pacte.

En Demos es mirà el seu company de triarquia, com si li passés la paraula, i tots els ulls s'adreçaren a en Bèlia Bèlia que, sense aixecar-se, digué:

- No hi ha dubte que els vostres escrúpols us fan honor. De capde les maneres no podem comprometre el principi d'autoritat, el qual sortiria molt malmès d'unes negociacions, per avantajoses que fossin a l'administració. Per sort, no es tracta d'això. Observeu que aquest moviment estratègic contraria les disposicions de l'enemic, el qual espera una acceptació total o una negativa total a les seves exigències. En acceptar-ne una mínima part, desnaturalitzem les seves intensions de tal manera que la condició que ens imposa es converteix en una iniciativa nostra de sentit contrari. Fem exactament allò que no hauríem de fer i, per això sol, el nostre acte té un valor d'acte de creació.

- I ho interpretarà així, el front d'alliberament? - preguntà l'apòstol apocrif vestit de malva.

10 - No crec que es trobi en situació d'interpretar, si amb aquesta paraula ens referim a una ponderació conscient - va explicar en Bèlia --. Cal que partim del principi, com ja ha estat insinuat, que el grup en qüestió passa per una fase, probablement definitiva, de desmoralització. La mateixa redacció de la carta ultimàtum n'és una prova suficient. Si no fos que no hi ha cap interès a pensar-ho així, fins i tot diria que l'ha redactada algú altre. La redacció de la primera obeïa a un pensament més... diguem més organitzat, més capaç.

- Això no priva - oposà una veueta prima que s'elevà al confessorari de l'extrema dreta - que sigui escrita en termes prou contundents. Tinc els meus dubtes, Bèlia. En aquestes quaranta-vuit hores que ens concedeix de termini i, sobretot, en el programa que exposa en el seu darrer paràgraf, hi veig un esperit de decisió que contradiu les vostres interpretacions. No voldria - afegí amb circumspecció - que el meu punt de vista fos mal interpretat. Com a tots vosaltres, em mou l'interès del bé públic i és com a servidor d'aquest que m'expresso ara i en tot moment. També voldria fer observar que aquests individus no obeeixen el seny, sinó la passió, la qual sempre ha estat una mala consellera.

- Tot mena al mateix, jerarca. Potser sense voler, aboneu la nostra interpretació de les circumstàncies. Aquest grup, menat pel seny, mai no hauria comès l'estupidesa de raptar el nostre il·lustre col·lega. Ens guiem doncs pel principi que ens les hem d'heure amb individus arrauxats propensos a cops de geni renyits amb la vera reflexió. Això, per dir-ho breument, els deixa a la nostra discreció. Un propòsit madurat i consistent és difícil de combatre, però la passió és fàcil de manejar quan hom té l'habilitat de saber-la subordinar a objectius que l'alteren sense destruir-la.

Hi va haver un silenci, mentre els apòstols apòcrifs i llurs col·legues de la jerarquia moral rumiaven lentament aquestes paraules. Una remor lleugera i subtil, que gairebé no estorbava la quietud, donava testimoni del moviment alentit d'uns mecanismes cerebrals obligats a funcionar amb desgana però no sense una certa eficàcia, com es va veure quan el conseller vestit amb una indumentària de color de sorra mullada es ficà un dit al nas i digué :

- Potser no tinc un dia encertat, però no acabo de capir la consistència del vostre raonament, Bèlia. Es clar que sovint dieu coses tan profundes que desgavellen l'ordre del meu esperit. No em fa res d'acusar-me de rutinari i només em disculparé amb la meua edat : setanta-vuit anys. Tanmateix, em plauria de veure aclarit, per exemple, com la passió pot ésser subordinada a objectius que l'alteren sense destruir-la.

1 - Em referia concretament a un desviament natural al qual podem coadjuvar amb l'adopció d'unes mesures estratègiques com les proposades. La passió, que s'alimenta d'ella mateixa però reconeix unes causes exteriors, pot ésser comparada a un foc que canviarà la seva direcció si canvia la del vent. Amb el nostre acte instal·lem una pausa que és preludi d'aquest canvi. Afegim doncs raó sobre raó, i en aquest aspecte cal considerar altament constructiu el contrast d'opinions que suscita el consell. S'afirma, per tant, la conveniència de satisfer tots els papers amb l'adopció d'una mesura cap a la qual convergeixen amb espontaneïtat. La maduresa de la nostra tasca es palesa en l'observància estricta d'aquestes regles ordenadores d'un seny comú.

En Demos Bèlia va somriure amplament i, passat un instant, va començar :

- Per unanimitat...

La veueta prima del jerarca que ocupava el confessional de l'extrema dreta el va interrompre inesperadament :

- Encara no, il·lustre Bèlia. Vull recordar el meu silenci aleshores de la reunió anterior i aclarir ara que era fill d'una necessitat de reflexió que ha exigit el seu temps. Avui em trobo en situació de judicar més rectament i amb més elements de judici... Tot m'inclina a creure que ~~mmm~~ en els raptors de l'admirable Mefista Bèlia es personifica, alhora que la passió, una fredor que els fa més terribles. Ens hi podríem referir com a una passió freda. Ho demostra la paciència i l'enginy que van mostrar en procedir al segrest. Ho demostra l'astúcia amb què han sabut sostreure's a totes les persecucions. Ho demostra la parcimònia de la seva actuació posterior. Un indici ens hauria d'haver orientat des del primer moment : van deixar a la nostra iniciativa la interpretació de què calia entendre per termini prudencial. Es el símptoma d'una jugada feta sense precipitació...

- O d'una inseguretats - va contradir-lo en Demos Bèlia -. Aleshores encara no sabien com resoldre el problema que els plantejava la captura del seu presoner.

- Es una interpretació ingènua - mormolà el jerarca moral, però la seva veu fou immediatament submergida per tot de crits que protestaven:

- Falta de respecte ! Falta de respecte !

En Bèlia, des del cap de la taula, va calmar els apòstols apòcrifs amb un gest paternal i després, enmig del silenci, digué :

- Ben cert, jerarca, no ha estat una expressió gaire afortunada...

- No hi havia intensió ofensiva - piulà la veu, més primeta que mai.

- No oblideu - li va retreure en Demos Bèlia - l'indret que ocupeu...

- Sóc un humil servidor - féu la veueta, i la cara, pàl·lida, avançà

en la penombra del confessionalari -. /aquesta humilitat és la que dona fortitud a la nova voluntat de servei. Sento, entenc - rectificà -, que el nostre gloriós govern, el gloriós govern dels Bèlies - rectificà encara -, es troba en un moment decisiu de la seva història, en una cruïlla històrica - va voler precisar -. L'esperit de revolta que impera arreu del món i alça la xusma contra l'ordre establert, ha arribat a la nostra terra. Afortunadament, amb prou de retard històric...

- Heretgia heretgia ! - van cridar les mateixes veus d'abans, i una altra fins digué :

- La nostra pàtria es troba a l'avançada de la civilització !

- Sí, sí ! - s'apressà a aclarir les coses el jerarca moral -. La subversió ha arribat a casa nostra amb retard històric precisament perquè constituïa l'avançada de la civilització.

- Ah !

- I això ens dona un avantatge : el d'haver pogut estudiar, sense rebre les urpades, les capacitats de la fera amb què ens enfrontem.

- No - protesta en Demos Bèlia -. Les condicions són diferents. El nostre, a diferència dels altres, és un poble unit entorn dels seus dirigents naturals.

- Potser sí...

- Potser ? - es redreça en Belse Bèlia, estupefacte.

Tots els reunits s'aguantaven la respiració, esbalaitats per l'audàcia d'aquell dignatari fins aleshores sempre circumspecte que ara s'atrevia a posar en dubte la ~~paret mestra~~ solidesa de la paret mestra que aguantava l'edifici. Adhuc els tres "prudents" semblaven inquiets.

- Amb tot el respecte degut... - balbucejà la veueta, gairebé inoïble.

En Belse Bèlia aplanà el palmell sobre la taula i anà enretirant la mà cap al cairell per tal de calmar-se. Amb l'altra, però, feia un gest comminatori que aconsellava el silenci.

- Jerarca Polum - digué a la fi - : crec que interpreto el sentir general si afirmo ~~l'existència~~ l'existència d'una incompatibilitat entre la vostra posició i les vostres manifestacions de suara.

- Sí, sí ! - van exclamar les veus.

- Per unanimitat - va dir automàticament en Demos Bèlia.

En Belse Bèlia proseguí :

- Tot aconsella, doncs, que passeu a ocupar immediatament el confessionalari de l'extrem esquerra. Els altres jerarques són pregats de correr-se un lloc cap a la dreta.

Tots, inclòs el jerarca Polum, van obeir a l'acte. Una dotzena de figures ensotanades van anar emergint de les penombres respectives en forma de còrporos en general voluminosos i de moviments feixucs que, unà-

113
nimes, esguardaven cellajunes el dissortat col·lega, p^{re}u avergonyit per esmunyir-se cap al seu nou destí per la banda de darrera mentre ells, els severs, ocupaven els llurs per la banda de davant. Un gest, però, va esguerrar l'harmonia de ballet d'aquella ~~moments~~ presa de posició inesperada : el rèprobe, sobtadament, va fer una cursa breu i, en arribar a l'altura del seu novell confessorari, tombà sense alen- tir la marxa i, esbufegant, es va deixar caure als peus del següent, on el seu ocupant encara no havia tingut temps d'instal·lar-se del tot.
- Confessió ! Confessió ! - cridà.

Els rostres irats o atònits dels dotze apòstols apòcrifs van anar canviant d'expressió fins que, a través de tot d'estats d'ànim massa fugissers per tenir precisió, adoptaren una mena de màscara compungida que els agermanava. Una veu mormolà :
- L'infeliç...

En Demos Bèlia va picar sobre la taula amb els artells.
- Alabem la justícia immanent del gran benefactor, en Belse Bèlia; ala-
bem...

Les veus no el van deixar acabar :
- Alabem ! Alabem !

En Belse Bèlia, modest, es netejava les ungles sota la taula. Un cop més, s'havia aconseguit la unanimitat.

La bagassa mena el joc

Una magra esperança, alimentada per la Celina, va dur en Rafis i l'Obiala a casa del P. Creialau. A la mestressa de la casa especial li constava amb tota certesa que les tres filles ^{adulterines} ~~bastardes~~ de l'eclésiàstic coixejaven de naixença sense que cap metge hagués estat capaç de restituir-los el bon ús d'una cama dreta que els fallava misteriosament. Potser ell, amb els seus dons, triomfaria on els altres havien fracassat amb llur ciència.

- Diuen que estima molt aquestes criatures, que d'altra banda ara ja no són tan criatures - va explicar la Celina -, de manera que el seu agraïment, si les sanaves, t'obriria moltes portes.

- És un home important, doncs ?- va preguntar en Rafis, que no n'havia sentit parlar mai.

- La gent que venen per aquí s'hi refereixen amb respecte i amb temor; sembla que és un d'aquests que manegen els fils des de l'ombra, discretament. I, pel que tinc entès, es assessor espiritual secret dels Sindicats. Una paraula seva, i hi podries entrar amb tanta llibertat com a casa teva.

- Caldria que fos amb més llibertat - mig bromejà en Rafis.

- Ja m'entens. I enddu-te l'Obiala. Et pot servir de testimoni si es mostra massa desconfiat.

No s'hi mostrà, però, perquè mai no arribaren a veure'l. La porta els la hi va obrir una noia robusta i d'aparença vagament familiar que, després d'un lleu titubeig, els invità a passar i a explicar-li el motiu de la visita. Quan en Rafis es mostrà reticent, la noia declarà amb tota naturalitat :

- Sóc la seva bagassa.

- Bé, en aquest cas... Sóc un sanador, sabeu ?

- Ah, ja entenc ! Heu vingut per les filles. No sou els primers - els explicà -. De tant en tant se'n presenta algun, però sempre resulta que tenen més pretensions que facultats - va dir una mica estranyament. - Quins guariments us atribuïu ?

- Darrerament he redreçat una esquena. Ella us ho pot dir - i indicà l'Obiala -. Per això l'he portat.

La bagassa es mirà la noia que assentia amb el cap.

- Bé, potser sí. Però també podria ser un còmplice. En aquesta casa

tehim una manera més segura de descobrir els impostors - declarà.

Però en Rafis gairebé ja no l'escoltava. Unes petites taques humides s'anaven escampant lentament sobre l'indret del vestit que devia correspondre als mugrons. I aleshores, tot d'una, va comprendre per què la noia li resultava familiar : era el cap del Comitè de les Organitzacions Actives.

Ella, que en cap moment no havia donat senyals de reconèixer-lo, s'adonà de la direcció de la seva mirada i, sense somriure, afegí immediatament :

- Sí, és això. Els mugrons en suen continuament i cap sanador no ha pogut posar-hi remei. N'hi ha que ja ni ho intenten; giren cua i s'en van. D'altres malden per no res. De quins sou, vós ?

En Rafis, recobrat de la sorpresa, va atansar-se-li i digué :

- Amb permís...

Va descordar-li els botons, li feu saltar els sostenidors cap dalt i exposà uns pits generosos i extraordinàriament rodons ~~amb~~ entorn de la tija dels quals es veien unes aurèoles amples i humides d'on broilaven unes gotetes minúscules. Va eixugar-les amb la punta dels dits i esperà, atent a la transpiració que es formava de nou, lentament.

- I diu que us passa sempre ? - preguntà.

- Gairebé sempre.

- Molt bé. Sembla que hauria de ser senzill - digué en Rafis i, fent-la girar, va engrapar-li tots dos pits des de darrera a l'instant mateix que algú trucava a la porta de fora.

- Voleu anar a obrir ? - demanà la bagassa a l'Obiola -. Potser són les nehes, que de vegades venen en aquesta hora... Si és algú altre, que s'esperí cinc minuts. Em penso que en tindrem prou, oi ?

- De sobres - assegurà ell, una mica inquiet, perquè les tiges de la bagassa havien començat a créixer sota el seu palmell mentre la humitat no semblava que minvés -. No viuen aquí, doncs, les filles del pare Creialeu ?

- Sempre han viscut amb les mares respectives. No seria... - però aleshores es va interrompre -. Què és, això ?

Fora, acabava de sentir-se un crit ofegat, un inici de rialla i un xiuxiueig greu, tres sorolls contradictòries que els van distreure momentàniament de la tasca que tenien entre mans.

- Què passa ? - va dir encara la noia, i tot seguit callà.

Una renglera aparentment inacabable d'homes feia la seva entrada a l'habitació, la qual semblà que s'il·luminava com si la claror procedent de la finestra s'alegrés amb aquella abundància de colors. No n'hi

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

havia cap que vestís igual. I tampoc no hi vestien les noies que anaven darrera.

- Hola ! - va fer el noi ~~marroquí~~ rosset que presidia el seguici -. No m'imaginava pas que fos així, el pare Creialeu.

- No ho és - contestà la noia amb una serenitat sorprenent -. Sóc N. mari, la seva bagassa -. Va alliberar-se de les mans d'en Rafis i avançà una mica - Què volien ?

L'Obiala, que va fer la seva aparició entre dos xicots que la subjectaven, es queixà :

- Han entrat la força !

El xicot ros mirà de l'una a l'altra i ara va moure tristament el cap, com si les paraules que anava a pronunciar fossin sentides :

- Ho lamento molt, però ens veurem obligats a lligar-les i a amordassar-les. Suposo que tampoc no els farà res de passar a una altra habitació. És possible que les nostres explicacions amb el pare Creialeu no siguin còmodes.

- Explicacions ?

- Ben cert. Tenim motius per creure que ens pot facilitar informacions valuoses sobre els moviments de resistència i el segrest d'un dels Bèlies. I no és fàcil que ens les comuniqui voluntàriament.

La bagassa, més serena encara a mesura que la situació empitjorava, va alçar una mà comminativa per tal d'aturar dos dels visitants que ja es disposaven a empresonar-la els braços amb llurs urpes impacients.

- Us les puc comunicar jo - va declarar -. Sou de la companyia cinematogràfica, oi ?

- Com ho sabeu ? - s'estranyà el xicot ros.

- Ho sé tot, jo. D'altra banda, a qui, si no a vosaltres, se li podia acudir de disfressar-se d'aquesta manera ?

El Xicot va mirar-se els seus companys amb un gest entre irònic i compungit que li feu alçar les mans amb els palmells oberts i els dits separats.

- Nois... - i va riure.

- Heu vingut tots ? - preguntà la Nimari.

- La meitat. Els altres roden. Bé hem de justificar la nostra estada al país, oi ?

- Ben cert. Seieu. Sí, sí, a terra mateix - precisà la bagassa en adonar-se que els altres vacil·laven en veure que només hi havia cinc cadires.

El noi ros assenyalà en Rafis :

- I aquest qui és ? El vostre anant ?

- No siguen ofensiu - es queixà la Nimari -. Es un sanador.

I aleshores es recordà dels pits, que encara tenia a la fresca. Va mirar-se'ls i, passat un moment, fins i tot se'ls va alçar més amb les mans per atansar-se'ls tan com pogué als ulls. En Rafis, des de darrera, avançà timidament el cap, però ella ja se li girava amb els ulls sobtadament alegres i admiratius.

- No suen ! - exclamà, i va inclinar-los cap als palmells del noi que recolliren delicadament.

- Això per què dubteu ! - va cridar-li l'Obiala, fins aleshores tan modoseta.

La Nimari va tombar-se cap als altres i, excitadament, els posà en antecedents :

- En suaven els mugrons, sempre m'han suat... Ho havia provat tot... I ara ell, ell, amb una simple imposició de mans... Mireu, mireu...

Els anava passejant de l'un a l'altre, al llarg del semi-cercle que ara formaven els nouvinguts. El noi ros, una mira irònicament, saludà en Rafis :

- Felicitacions !

Va esperar uns segons, que tots els altres haguessin tingut temps d'examinar de ben a prop i, en alguns vassos, de palpar degudament aquell parell de glàndules mamaries tan rodones, i llavors féu :

- Bé, anem per feina. Apa, seieu. Es hora de comprovar si la nostra ben proveïda anfitriona ho sap realment tot, com assegura...

La bagassa es va desar curiosament les sines dintre ~~mmmmmmmmmm~~ els sostenidors i es corda públicament el vestit. Després s'encarà amb el noi :

- Ho he de saber per força.

- Més bé que el pare Creialeu ?

- Ben cert - i, amb tota senzillesa, declarà - : Sóc el dirigent en cap dels moviments subversius. Probablement sense saber-ho, heu acudit a la font.

El noi no semblà impressionar-se gens ni mica; ben a l'inrevés, va riure.

- No, no ! Si ho fóssiu no ho diríeu.

La bagassa, amb aquell estrany domini que tenia d'ella mateixa, declarà amb tota tranquil·litat :

- Molt bé. Si és així, ja ens podeu emmordassar i esperar el pare Creialeu. Us adverteixo, però, que després, quan hàgiu comprovat el vostre error, ~~mmmmmmmmmm~~ ja serà massa tard.

- D'acord - transigí el noi ros -. Suposem-ho...

- No suposem res. Un periodista, perquè vosaltres sou periodistes,

hauria d'adonar-se que si em descobreixo és per imposar unes condicions.

- A nosaltres ?

- A vosaltres. Encara que no us ho sembli, el joc el porto.

Una de les noies assegurades a terra proposà :

- Què, li escapsem un mugró ?

- Un moment. No costa res d'escoltar aquestes condicions. Endavant - va dir a la bagassa.

- Tenim un exèrcit clandestí - declarà ella -. La condició és que us hi allisteu. Pòdeu ésser el començament d'una mena de legió estrangera.

- Tots ? - preguntà una altra noia -. Homes i dones ?

- Homes i dones - repetí la Nimari - L'alliberament no tan sols és assumpte dels homes; ho és de tots els ciutadans. Pòdeu dissoldre la companyia i passar a la clandestinitat. De primer viureu en un dels nostres camps... De passada, allí aconseguireu tota la informació que necessiteu.

- Tan important és, el moviment, que fins i tot disposa d'un exèrcit ? - va admirar-se un xicot camacurt gairebé amagat darrera la cadira on s'havia instal·lat l'Obiala.

- Comença a ser-ho.

- Nois... - va fer el xicot ros, perplex.

La bagassa proseguí :

- Heu vingut a cercar unes notícies de caràcter més o menys anecdòtic o pintoresc, com solen fer tots els periodistes, i heu ensopagat amb una mena de bomba. Ara deveu tenir por que us exploti els dits - afegí un xic despectivament.

- Jo, no - declarà un noi secardí - He estat corresponent de guerra.

- Aquest cop, hauréu de ser soldat.

La noia que havia proposat el retallament de mugrons manifestà :

- No podem decidir res sense el director.

Una altra noia la va contradir :

- No és cert. Si algú vol exposar la pell, és assumpte seu. I jo vull exposar-la. Mai no he estat en un campament de rebels.

El noi ros preguntà :

- I quan hauria de tenir lloc la nostra incorporació ?

- Ara mateix, en sortir d'aquí. Us donaré una adreça i una contrasenya.

Hi va haver una vacil·lació perceptible, però la noia que estava disposada a jugar-se la pell, ara dreta, va trobar les paraules oportunes.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Universitat Autònoma de Barcelona
- Per això hem vingut, Immannel ? Per retrocedir quan se'ns presenta una oportunitat que ni desitjada ? Es possible que, al capdavant, ens en tornem de veritat amb una pel·lícula que glorifiqui el règim de la Bèlia perquè no hem estat capaços de res més ?

- Tens raó - va dir l'al·ludit -. Paríem riure tothom. Es cert que mai no havia somniat que em convertiria en un combatent, però... Molt bé - decidí -, jo també voto a favor de la nostra incorporació a l'exèrcit clandestí.

Un darrera l'altre, tots van anar aixecant les mans. La bagassa, sense entretenir-se, com si tingués por que es repensessin, agafà un bloc i un llapis, va escriure uns mots en un full i l'allargà al noi :

- Aquí teniu l'adreça. La consigna és : "Esgurarem el termini". Ah - afegí - més val que no us presenteu vestits de pallaso. No tothom té el mateix sentit de l'humor.

Va acompanyar-los fins a la porta i tot seguit tornà al costat de l'Obiala i d'en Rafis, encara atordits per la rapidesa amb què la noia havia sabut resoldre la situació. Va entrar amb els dits sobre el vestit que conservava una mica de la humitat de la transpiració anterior a la imposició de mans i se'l desbordà per treure's les sines.

- Sí, ja no suen - s'assegurà.

- Creieu que puc sanar les noies del pare Creialeu, doncs ?

- Ben cert -. Va consultar-se el rellotge -. No deuran venir, ja, avui. Les convocaré totes tres per demà.

En Rafis va aixecar-se, seguit de l'Obiala que el mirava somrient, enorgullida.

- I no teniu por que denunciï que sou el cap de la resistència ? - va preguntar-li.

- Per què ? Oi que també en formeu part ?

- Sí - va reconèixer en Rafis tot caminant cap a la porta.

Però no va afegir que n'estava tan insegur com abans. Es podia esperar. Quan hagués sanat les tres filles adulterines, li sobrarien ocasions d'esbrinar-ho. El consell de la Calina havia estat bo.

- Sí - repetí, i va agafar l'Obiala de la mà.

Dos homes darrera en Demos

Des de la fonteta, amb el diari a la mà, en Rialp observà la repetició de la maniobra que havia començat tres dies enrera. Acabava de llegir les dues cartes, en un text lleugerament alterat, i l'article que s'hi referia en termes durament condemnatoris de la violència "durant vint-i-cinc anys totalment bandejada del nostre país i ara resuscitada per obra d'un grup insolidari que menysprea les conquestes de la nostra comunitat". En passar per la plaça de l'ajuntament ja havia vist que s'estava organitzant una manifestació espontània degudament patrocinada per les forces d'ordre i encapçalada pels pensionistes dels Serveis de Mà d'Obra de Reserva, eufemisme amb què es distingia els parats. D'aquí a una estona començarien a recórrer els carrers entre cançons patriòtiques i visques repetides als Bèlies, "els nostres grans germans, els obrers infatigables de la pau". En tot cas, ara, a cinquanta metres d'en Rialp, en Demos Bèlia feia manetes amb una col·legiala de quinze anys.

No sabien ben bé com l'havia coneguda, perquè l'Auriol s'havia deixat despistar per una maniobra força hàbil i els havia costat dos dies sencers adonar-se que, tot d'una, existien dos Demos Bèlia; més ben dit, que un d'ells, l'únic visible, era fals. En descobrir-ho, l'autèntic, vestit amb una camisa florejada, de turista, que el rejoventia, ja festejava la menor. Tots dos duïen llibres a les mans, potser amb la intenció de fer-se passar per un professor i la seva alumna, però avui s'havien descarat una mica i, quan es van asseure al banc, entre els pins, tenien els dits entrellaçats.

En Rialp va inclinar-se a beure una mica d'aigua de la fonteta, s'eixugà reposadament els llavis i xino xano, amb el diari desplegat, anà enfilant-se per la sendera que menava als dipòsits de la ciutat. Abans d'arribar-hi, però, s'entretingué a observar un jardiner de tercera que recollia papers i llaunes entre la pinassa i fins i tot hi va bescanviar unes quantes paraules sobre la decadència dels preservatius : cada dia en trobava menys.

- Es la píndola - comentà meditabund -. No sé pas on anirem a parar !

En deixar-lo, encara remugava quelcom sobre la creixent immoralitat de les generacions joves, però en Rialp ja tombava per un caminó lateral que el menaria altre cop al bosquet on ara en Demos i la noia

llegien amb les cares molt atansades, galta contra galta. Exactament com havia previst.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

L'indret era ideal, excepte per un detall : al parc no hi podien entrar cotxes. M'havien discutit amb l'Auriol, el qual digué :

- Mentre només es vegin allí, no ens serveix.
- Deixa que maduri l'assumpte, home. No corre cap pressa, per ara.

L'altre, però, no era de la mateixa opinió :

- No t'adones que l'impacte del cop seria més fort si el raptàvem a les quaranta-vuit hores justes d'haver enviat la carta ? Aquesta precisió els impressionaria tant o més que el mateix rapte.
- D'acord - contestà ell -. Però encara no sabem si caldrà segrestar-lo. Potser voldran negociar.
- En dubtaria.

També en dubtava en Rialp. Els Bèlies eren massa orgullosos per transigir amb llurs exigències. Des de bon principi que tots havien sospitat que els caldria realitzar el programa complet. No hi feia res que, de llavis enfora, es diguessin sovint el contrari. Tres segrestos no els els estalviaria ningú.

Sempre amb el diari desplegat, es va asseure al darrer banc de l'avinguda de les Moreres, per la qual havia sortit cada dia la parella. No hi havia cap motiu perquè avui canviessin de costum. Passarien lentament, parlant en veu baixa, entrarien a la ciutat i vint-i-cinc metres més enllà, a la placeta dels Ossos, on antigament hi havia hagut un cementiri jueu, en Demos pujaria al seu cotxe mentre la noia se n'anava a peu fins al carrer de L'Arc Estret, on vivia. Una passejada de mitja hora llarga. El barri era de gent benestant i la casa on ella entrava es veia força nova. Tot plegat confirmava que devia ésser una estudiant. De moment, però, no havien fet cap pregunta a ningú. Probablement ni en farien. Anirien esbrinant tot el que calia amb llur esforç, a base de seguiments reiterats, d'observacions minucioses, de paciència inacabable...

Però s'equivocava. Al cap de mitja hora parlava amb la noia. El programa havia sofert una petita alteració. Sí, ~~ambdemane~~ a dos quarts d'una en punt la parella davallà per l'avinguda de les Moreres, s'arribà fins a la placeta, on van parlar potser cinc minuts abans que en Demos Bèlia es decidís a posar-se darrera el volant, i ella se les va emprendre cap al centre de la ciutat, on se sentia l'aldarull de la manifestació que recorria les vies més amples... Potser va ésser això, el desig d'evitar la gentada. Tot d'una la noia tombà per un carrer lateral, zigzaguejà per uns carrerons més estrets i curts i aleshores, en una altra cantonada, es féu fonedissa.

En Rialp va mirar amunt i avall, va córrer una mica fins al tombant, retrocedí, tornà a llambregar a dreta i esquerra i contemplà les entrades de les cases, les portes dels establiments... Devia haver entrat en una botiga i, amb discreció, les anà tafanejant. Una merceria, una fleca, una carnisseria, un plats i olles, un quiosc de pegot, una llauneria, un bar...

Títubejà un moment i després entrà. Per tal de veure l'interior havia hagut de separar una mica la cortina de la porta i, en avançar el cap, ensopegà amb els ulls de la col·legiala que el miraven somrients des del taulell. Hauria estat ridícul, i més comprometedor, retrocedir. Penetrà a l'establiment, doncs.

La cambrera, l'encarregada o la mestressa, més probablement això darrer, tota vegada que a una dona tan grossa i tan lliardosa difícilment l'haurien pogut voler en un lloc que no fos casa seva, va servir-li el vermut que demanà, va rentar un parell de gots que recollí d'un extrem de taulell i va desaparèixer darrera una cortina que separava el local de l'estada. Dins, la va sentir rondinar.

La noia continuava mirant-lo. Es va treure una cigarreta d'un portamonedes pla, que semblava un altre llibre, se la ficà a la boca i, ~~sempre amb el ulls fixats al seu clonant~~ ~~sempre amb el ulls fixats al seu clonant~~, descarada com una professional, esperà. En Rialp es va veure literalment obligat a fer petar l'encenedor.

- Gràcies - digué ella, i somrigué -. Oi que em seguies ?

- Eh ?

S'havia quedat tan sorpres que ni atinava a trobar-se la butxaca.

- Et vaig veure ahir i t'he vist avui - precisà la noia. - Per què ?

- M'agrades - balbucejà, però immediatament recobrà la serenitat. Si era tan decidida, per què no havia de mostrar-s'hi ell? -. Et vaig veure - digué - i em vas agradar.

- Però no m'has dit res - replicà la col·legiala sense embuts.

- Què t'havia de dir ? Totes dues vegades anaves amb el teu pare.

Ella va riure i es va treure una volva de tabac de la llengua.

- No és el meu pare.

- Bé, un professor doncs. Anàveu tan absorts... No em creia que t'haguessis fixat en mi.

- Doncs sí, ja ho veus. Ets ben plantat - declarà.

En Rialp no s'atrevia a agafar el got; tot i que tenia la veu segura, les mans li tremolaven una mica. Ella, que potser se n'adonava, va riure :

- Ell es pensa que sóc una noia tímida... bé, relativament tímida, és clar. Però no ho sóc gens, saps ?

65 - No, ja ho veig... Quants anys tens ?
 - Catorze. Però m'agraden els homes grans.
 - Com el professor ? - féu ell -.
 - No, tant no. I no és cap professor. Em busca, saps ?
 - No - contestà ell, altre cop desconcertat. Li anava i li venia, com una mena de mareig.

- Doncs sí. Encara no m'ho ha dit clar, perquè fa pocs dies que ens coneixem, però ja ha començat a insinuar-se. Vol dormir amb mi.

En Rialp, amb una mica d'esforç, aconseguí d'atansar-se el got als llavis i va beure un glop de vermut abans de parlar de nou.

- I per què m'ho contes a mi ? No em coneixes...

- Ja ho sé. M'agraden les situacions violentes, estranyes... No t'he dit que vull ser actriu.

- No - remugà en Rialp.

- I tinc una teoria. Que has de viure molt, que ho has de viure tot : embolics, tragèdies, amors... Però la gent t'estalvien perquè tens catorze anys.

- No pas tothom - la corregí ell -. Si aquest individu vol dormir amb tu tot i saber que ets una menor...

- Sí, però això és molt vulgar, molt corrent. Tots els homes vells tenen ganes de dormir amb noies joves. És clar - proseguí, - que és una experiència que també has de fer; no et pensis que no m'agrada. Però si hi havia un enamorat entre mig seria més emocionant, potser m'originaria una confusió de sentiments d'aquelles que et fan viure intensament i t'arrenquen de la banalitat. I també hi ha una altra cosa - digué encara, amb la veu gairebé compungida - : que sóc verge.

- No et durarà gaire - gairebé lladrà en ~~ella~~ Rialp.

- Naturalment. Però em molesta una mica que això s'ho emporti un home que podria ser el meu pare. Voldria que fos un xicot jove; madur, sí, però jove. Tu quants en tens, d'anys ?

- Vint-i-tres.

- Ja m'ho pensava, que era una cosa així. Com et dius ?

- Rafis.

- Jo Benina, però com que no m'agrada em faig dir Eudivis. És bonic, oi ?

- Sí, ho és. Estudies, suposo...

- Però vull ser actriu - repetí ella -. I potser també autor dramàtic. Ben mirat podria escriure tot això que improviso. Tu veus, ~~amb tota la meua~~ al teatre, una escena com aquesta nostra, d'ara?

- No, la veritat - confessà en ~~ella~~ Rialp amb franquesa.

- No ? - digué ella, estranyada -. Bé, potser ja és hora, doncs, que fem una altra mena de teatre. Un teatre de la realitat.

55 - Hi hauries de fer entrar moltes altres coses, tot un context polític i social... ^{el Kuo}aventurà ~~amb el Kuo~~ abans de callar en sec, conscient que podia descobrir-se, però ella ho acceptà immediatament. UNB
Universitat Autònoma de Barcelona
d'Humanitats

- Ja hi he pensat, no et creguis. Quan estigui més madura... He de començar pel que tinc a l'abast, pel que puc fer. Això, de moment, em deixa amb la problemàtica de l'amor, del sexe. A tu et faria res de dormir amb mi ?

- Tens catorze anys, Eudivis - li recordà ell, una mica sorprès de no haver-se escandalitzat. S'anava fent a la situació.

- Si no ets tu, serà un altre - digué la noia amb deseiiximent -. Seria una llàstima que t'ho perdessis. I a mi també em sabria greu, ben mirat.

Ell sacsejà el cap.

- Ningú no em llogaria una cambra, si em veien amb una noia tan jove.

- No ? Si pagaves bé... - Es va inclinar endavant i, per primer cop, li reposà la mà en el muscle -. Potser aquí mateix; diuen que en molts d'aquests bars tenen habitacions -. Va alçar el cap, desafiadora -. La crides tu o la crido jo, aquesta bruixa?

La va cridar ell, suggestionat per aquella aventura que l'endemà potser li semblaria imaginària. D'altra banda, no podia negar-se que la noia era físicament feta, plaent, i que li convenia no perdre-hi el contacte ara que l'havien establert; allò probablement facilitaria els seus projectes.

La dona va començar per negar-se amb un somriure agre i alhora envejós, però l'Eudivis, que no es descoratjava tan fàcilment, anà propo- sant xifres cada cop més altes, com si pugés en una subhasta, fins que la mestressa fou incapaç de sobreposar-se al seu egoisme.

- Però és veritat que no tinc cap habitació - va insistir -. Us hauré de deixar la meva.

La noia estava disposada a passar per tot i després, en veure la cambra llibrega i rànica que podia a entreuix mal rentat, fins i tot va tenir un moment d'entusiasme :

- Que sòrdid que és ! - cridà alegrement -. Hem tingut molta sort.

- Sort ?

- Es clar. No deus haver llegit gaire, tu. La sordidesa ambient ho fa més tragic, més descarnat.

A l'hora de despullar-se, però, flaquejà. Va descordar-se els botons de la brusa, però ja no arribà a treure-se-la. Amb la veu lleugera- ment alterada, de veritable col·legiala, demanà :

- I si apagaves el llum ?

Havia estat una feblesa momentània, car quan en Rialp estava a

165 punt de pitjar la pera, el va aturar :

- No - digué -. Vull viure aquest moment amb plenitud.

Va abraçar-se-li i el besà mentre ell li anava traient la roba i, un cop al llit, es deixà acariciar fins que en Rialp li indicà que es posés amb les cames penjades a la vora del matalàs.

- Es fa sempre així ? - preguntà ella.

- No, però el primer cop és més senzill. Vine...

- Espera... - mormolà la noia -. Vull adonar-me ben bé que ~~estava~~ estic a punt... Deixa - es va interrompre. El subjectà amb força i ella mateixa el guià.

Va penetrar-la a poc a poc, gairebé sense esforç, i l'Eudivis s'eixamplà més mentre tancava els ulls i es mossegava els llavis. Després, quan s'aturà, ben arrelat, va mirar-lo.

- T'he fet mal ? - preguntà en Rialp.

- Una mica; no gaire. Es que estava preparada, saps ? Fa ben bé un parell d'anys que em masturbo. Però això m'agrada més.

Ell va inclinar-se fins a besar-la i, amb els llavis units als seus, l'estimà sense pressa i en silenci.

Quan se separaren, la noia restà uns minuts totalment immòbil, amb la respiració encara sacsejada, però després, tot d'una, li saltà al coll i el féu caure per terra.

- Tu, boja ! - arigué el noi

L'Eudivis li acaricià les espatlles, el pit.

- I ara, digues, què passaria si t'estimés ? Perquè em sembla que vull estimar-te - afegí. - T'imagines ? Un amor tràgic, contrariat per les circumstàncies...

- Per quines circumstàncies ? - s'admirà ell.

- Ui, moltes ! Sóc una menor, de casa bona, i tu un obrer... no et pensis que no m'he fixat en les teves mans. I després hi ha la meua carrera artística, i el vell... No hi puc pas renunciar, oi ? Totes les noies han de conèixer un vell perquè la seva experiència sigui completa. Em sembla que començo molt bé, però molt bé !...

Va besar-lo de nou, enjogassada, i ell l'anà rebutjant fins que l'Eudivis, ~~ammanant~~ asseguda al seu damunt, ensopegà amb l'obstacle. Es mig girà a tocar-lo.

- Així ? - preguntà.

En Rialp assentí i la noia, complaent, s'anà enfonsant.

- Oi que no ho faig tan malament ?

- No, Eudivis, ho fas molt bé.

- Sóc meravellosa ! - exclamà ella.

A la presó compton moneda (4)

Immunitat natural

Mentre els SEPIN, les FOIPU i el CORI enviaven ràpidament tot d'escamots a la frontera per tal de rebutjar amb eficàcia els nombrosos corresponsals que pràcticament ja combatien amb les forces de servei en llur obstinació d'entrar al país, L'Àvelia Belse llegia amb una repugnància creixent els diaris estrangers que acabaven d'arribar al seu despatx. Aquest cop, s'havia volgut encarregar de la feina personalment. El verí d'aquelles publicacions era prou insidiós, de vegades, per fer estralls entre els funcionaris afeixugats de treball i no sempre, sospitava, prou fidels per no fer els ulls grossos quan les notícies tendencioses eren embolcallades en una retòrica aparentment inofensiva. Ben cert que entre el poble la premsa estrangers es llegia poc; des de feia quinze anys, quan s'havia fet una campanya a favor d'una llengua universal, que per tot de raons científiques que exposaren els entesos només podia ésser la del país, havia minvat força l'interès per les llengües forasteres i, actualment, ja només quedaven dues institucions on s'ensenyaven uns borralls d'anglès i de francès, estudiats a tall de llengües mortes o a punt d'expirar. Es clar que hi havia l'escola oficial, però només hi tenien entrada els futurs diplomàtics que, si et plau per força, es veurien obligats a emprar d'altres idiomes en el curs de llur carrera professional.

Aquells pocs lectors que quedaven, però, eren un perill. Poc conscients de llurs deures patriòtics, en general escampaven les notícies entre les amistats i, a poc a poc, el verí afectava amples zones de població. Calia extremar la prudència, doncs. Sobretot en moments greus com els actuals, quan l'enveja es deslligava i s'aprofitaven unes circumstàncies difícils per atacar la totalitat de l'obra dels Belses, potser l'únic govern progressiu i democràtic que existia en tot l'univers conegut.

Abundaven els mots nauseabunds com "dictadura", "opressió", "autoritarisme", i ell els subratllava amb un tret irat del seu llapis vervell abans de deixar el diari de banda i telefonar als serveis de distribució una ordre monòtona que es repetia cada cinc minuts: retíngut, retíngut, retíngut... No era fastigós, per començar, de veure que es parlava de la seva pàtria en comunicats i comentaris inserits al costat de dones nues, o pitjor que nues, i de xicots estrafolàriament vestits que tocaven instruments musicals? Tremolava al sol pensament que un pa-

69
per d'aquells pogués caure en mans de les seves germanes, sobretot de l'Aúcia, la gran, tan púdica que no s'havia pogut decidir a cercar un home fora de la família i, secretament, sis mesos enrera, s'havia convertit en la seva amant. Tots dos havien après els rituals de l'amor en els textos d'en Demos Bèlia i ara, anònims i disfressats, es trobaven a la casa especial, on tothom ignorava que fossin parents.

Va sentir una vaga excitació que mirà d'allunyar tot seguit perquè coincidia amb l'inici d'una idea que, abans i tot d'haver-la precisada, intuï que seria genial. Ho havia d'ésser. Ocupava un lloc que l'obligava a mostrar-se audaç, amb un gran sentit de la iniciativa. La llàstima era que no tots els seus col·laboradors responien com calia; sempre els havia d'anar darrera.

Va obrir un altre diari i ensopegà amb la imatge d'una noia que acabava de guanyar el títol de reina en un concurs celebrat entre nudistes. La publicació, com era obligat procedent com procedia d'un país que estava perdent els darrers rastres de decència, la mostrava de cos sencer, de cara, amb els pits frescos i lliures agressivament alçats i el pubis ben just dissimular per l'ombra d'un arbre proper que no permetia de veure clarament quin matis de fosca corresponia al brancatge o a la pilositat pròpia d'aquell indret.

La seva excitació va créixer i, amb un gest gairebé rabiós, va tancar el diari. La imatge de l'Aúcia, que es sobreposava a la de la desconeguda, furgava en algun lloc del seu cervell i el privava de pensar. Va aixecar-se i encengué una cigarreta mentre es passejava amunt i avall. Tot seguit, però, s'assegué de nou. Perdía el temps. La idea, la gran idea, era allí mateix, gairebé li semblava que la tocava, però era massa subtil, massa desdibuixada per deixar-se engrapar. Obri un altre periòdic i s'encarà amb un ramat de noies topless que pasturaven en una platja de moda. I no podia fallar. Sota, un gran titular, separat de la fotografia per una simple ratlla gruixuda, deia: "Assistim a l'acabament del règim dels Bèlies?" Tornà a mirar les noies. Totes eren joves, agradables...

Amb un impuls sobtat, agafà el telèfon i discà la xifra que corresponia a l'habitació de la seva germana; potser tindria la sort de trobar-l'hi. La necessitava. Si no es desfeia d'aquella pruija la idea genial acabaria per escapar-se-li del tot.

El timbre, a l'altra banda, ressonà discretament dues vegades i, aleshores, la veu femenina i dolça féu:

- Sí?
- Aúcia?
- Sí. Ets tu, Àvelia?

- Sí. Què feies ?

- Llegia el darrer Demos - digué ella -, i pensava en tu.

La seva excitació augmentà encara i, amb la veu ronca, contestà :

- I jo en tu, Aúcia. Que et sembla si ...

No li va caldre acabar, perquè ella féu :

- Sí. De seguida ?

- Tan aviat com puguis.

- Deu minuts, doncs.

No en va tardar pas tants, o potser és que ell s'havia entretingut; al capdavant li calia donar instruccions a l'ordenança i disfressar-se una mica; Quan entrà a la cambra amb la caçadora i la gorreta de quadres, pràcticament inidentificable darrera les seves ulleres de cristalls sense graduar i amb la cara lleugerament inflada pel tou de coto que s'havia posat sota les galtes, la noia ja era al llit ample i baixíssim que ben just si pujava un pam per damunt de la gruixuda catifa que esmortuïa l'impacte de les caigudes no infreqüents.

L'esperava vestida i amb aquella expressió greu dels moments precursors que la feia més gran que no era, com si en aquell instant tingués trenta anys enlloc dels vint-i-dos que havia complert un més enrera. També això li agradava, a ell, que se la veiés d'una altra generació, gairebé del temps de la mare que es conservava força a despit d'haver criat tant.

Havia dut el llibre d'en Demos, però l'Avèlia el rebutjà i va despullar-se ràpidament abans de desvestir la noia amb quatre gestos, tota vegada que l'Aúcia duïa el vestit afarbalanat i ple de llànties que temps enrera havia comprat a una gitana, i res més. Col·locats un a cada extrem de llit, van anar rodolant l'un a l'encontre de l'altre tan veloçment com els era possible i, en coincidir més o menys al centre del matalàs, ell s'impulsà una mica amb els braços i passà per damunt del cos de la seva germana abans de continuar cap a l'altre extrem, on ~~abruptament~~^{renà} abruptament al caire mateix. Sense entretenir-se, van repetir la maniobra en sentit invers i ara fou ella la que s'incorporà per sobre l'Avèlia.

Cinc viatges més i s'aturaren : havien ensopegat tot dos de cara i amb un moviment destre la noia s'empalà. La suor els regalimava pel pit, pels flancs, per les cuixes, i tots dos esbufegaven. La regla següent els obligava a rodolar de nou, ara enllaçats i sense perdre el contacte fins que es produïa el climax.

L'assoliren al cantó dret, tan arranats al cairell que van vacil·lar, com suspesos en l'aire, i aleshores caigueren sobre la catifa, on restaren com estenallats.

L'Avèlia, abatut sobre el cos, va fer una incursió cervell endins darrera la pista de la idea que ara ha uria hagut d'emergir, però potser es precipitava, porset la volia amb massa obstinació; ensonegava altre cop amb les noies topless, amb la reina de les nudistes que disimulava l'ombra en l'ombra. Es va anar redreçant i, sense mirar-se la seva germana, s'atansà al moblet on sabia que trobaria ous, fruita i licors.

Va deixar caure un parell de rovells en un got, els va batre amb la cullereta de mànec fi i va afegir-hi quatre dits d'un licor de menta que tot seguit va perdre el seu color delicat. L'Aúcia, que també s'havia alçat, el besà com de passada i, immediatament, es llençà sobre el llit com qui es precipita en una piscina.

- Mira, Avèlia - va dir.

Es contorsionà sobre ella mateixa i, amb l'esquena vinclada, anà abaixant les cames cap a la cara fins que els genolls li gregaren gairebé les galtes. Els separà més, lentament, i, amb un esforç d'acròbata, alçà la testa abans d'incorporar-se amb el salt que la dugué als peus del llit i, d'allí, davant del noi que bevia goludament i l'engrapà. Va alliberar-se amb una rialla i, de quatre grapes, alçada, anà recorrent l'habitació perseguida per ell que duia les mans a l'esquena. Ara la regla del joc era aquesta.

Va fallar-la dues vegades per un defecte de càlcul que ella mateixa rectificà en veure que li calia alçar més les natges i després, quan tornaven a ser prop del moble de les begudes, féu diana. L'Aúcia es projectà immediatament enrera i avançà cap al llit, on els esperava l'operació més complexa d'alterar la situació. Giraren molt a poc a poc l'un sobre l'altre, ella amb la cama replegada i ell amb el cos alçat, i tot d'uns se'ls escapà una exclamació contrariada i simultània. Els calia recomençar.

No els va sortir bé fins al cap de mitja hora, però no havien pas perdut el temps, car amb l'assalt final el cervell de l'Avèlia s'obrí i la idea genial gairebé es compositzà al seu davant.

- Ara ! - va exclamar.

I ella, ~~que~~ que ho interpretà en uns altres termes, gemegà :

- Jo també !

Però el noi, impacient, ja corria cap a la roba i es vestí amb una llestesa tan desconcertant que, quan s'inclinà al seu damunt per besar-la, l'Aúcia encara no havia completat del tot el seu orgasme.

- Te'n vas ? - balbucejà.

I ell ja era a la porta, o escales avall, o al cotxe que l'esperava al pati interior, o al seu despatx on, sense traure's la disfressa,

convocà immediatament en Marila i els seus còmplices.

UAB

Mentre esperava, exultant, va posar-se a obrir els diaris i els plegà per les pàgines on hi havia notícies o comentaris al·lusius al país, esbossà uns titulars, calculà espais... El telèfon el va interrompre una vegada.

- Àvelia ? - digué la veu de la seva germana.

- Sí.

- No et trobes bé ?

- Més bé que mai - va riure ell.

- No t'ha agradat ?

- Més que mai - repetí.

- Te n'has anat tan de pressa...

- He tingut una pensada - va confessar-li l'Àvelia per primer cop -. Una pensada meravellosa com tu - afegí per complaure-la. Al capdavant era veritat.

I al cap de deu minuts, amb tots els diaris escampats sobre la taula, la detallava a l'equip d'en Marila :

- Esmolt senzill. Repetirem aquestes planes en el mateix tipus de paper... en tenim, oi ?

- En tenim de totes les classes - el tranquil·litza en Marila.

- Les repetirem exactament, amb una petita excepció. Suposo que ja ho heu endevinat... - i els mirà.

Tots assentiren, somrients.

- Cal que substituïm aquestes notícies tendencioses per d'altres de més responsables. Tindran exactament la mateixa extensió i aniran en els mateixos tipus d'impremta. No volem falsificar res -afegí. Li semblà que en els ulls d'un dels homes s'encenia una llum desconcertada i precisà - : Respectem el fer dels altres, però és clar que ningú no pot parlar del nostre país amb la mateixa autoritat de nosaltres. De fet, amb aquestes rectificacions, afegim prestigi als diaris.

De nou, hi va haver un assentiment general.

- A la feina, doncs - acabà ^{o tall de} consolia fer ~~una~~ cloenda de totes les reunions d'aquella mena -. Repartiu-vos els diaris. D'aquest parell - i n'enretirà dos - me n'encarrego jo.

No va tornar a obrir-los fins que es trobà sol. Aleshores retallà curosament la fotografia de les noies topless i la imatge de la reina del camp de nudistes i les desà entre els papers que s'havia endut a casa. Si no s'equivocava, serien els números quatre mil set i quatre mil vuit de la seva col·lecció.

L'exèrcit dintre l'Exèrcit

L'adreça, molt convenientment, corresponia a una església que la fe dels fidels no havia estat capaç d'acabar des que la construcció fou iniciada una cinquantena d'anys enrera.

9 Anem bé - aprovà el Director -. El clergat, arreu, es troba a la vanguardia dels moviments de resistència.

- Hi ha de tot - el contradí a mitges l'Ernia, que recordava els eclesiàstics que la turmentaren.

S'havia volgut unir també al grup que, unànima^{me}nt, després d'una mica de discussió, decidí d'integrar-se a l'exèrcit clandestí. La idea fins i tot l'entusiasrava. Era un recomençament, i a ella els recomençaments sempre li havien agradat.

Dins, van trobar-se amb una nau gran flaquejada per tot d'altars i de portes mig dissimulades darrera un bosc de columnes la construcció de les quals ja indicava una certa previsió de temps difícils ~~en~~ ^{per part dels arquitectes} ~~de la construcció de les columnes~~. Era complicat d'orientar-s'hi i, per això, tots es van quedar aturats prop de la pica d'aigua beneïda fins que, al fons de tot, van descobrir la presència d'un ensotanat. Pel camí van perdre'l tres o quatre vegades de vista, ja sia per la disposició de les columnes, ja sia perquè ell canviava de lloc, però al cap de deu minuts en Rocallís, que s'havia separat una mica dels altres, aconseguí de localitzar-lo prop d'unes cadires que pintava de negre. En veure tanta gent, l'eclesiàstic gairebé s'espantà. No va tranquil·litzar-se fins que sentí la contrasenya.

- Si, escurçarem el termini - va repetir.

Amb una mirada, escombrà el seu entorn i, assenyalant una vella agenollada en un dels bancs, afegí :

- Cal esperar que se'n vagi aquesta dona.

La beata, però, en tenia per estona i, per si fos poc, aviat n'entrà una altra.

- Heu escollit una mala hora - digué el clergue. - Reseu una mica, mentrestant. Això mai no sobra.

Acamparen prop de les dues dones i, per tal d'accelerar els tràmits, quan el mossén tornà a desaparèixer entre les columnes dues de les noies de la colla iniciaren un petit número de strip-tease a base de canviar-se les mitges per d'altres que en duïen a les maletes amunte-

gades sobre un banc. S'hi van entretenir prou perquè en la feble lluminositat del temple brillés violentament l'esclat blanc i daurat de les cuixes que, als ulls de les velles, devien profanar-lo, però les comediantes havien mal calculat el sentit d'iniciativa de les devotes. Una d'elles va córrer cap al bosc de pedra, pel qual s'orientà sense ~~manera~~ vacil·lacions, car als dos minuts compareixia amb l'escolèsiaístic, puntual a una altra cita de carn que li provocà una tremolor dels llavis abans no pogués dir :

- Veniu... Sí, tots - afegí.

En un racó, van escoltar cap cots la seva fúlpica i, després, el van seguir cap al pati de fora, on els obrí la porta que anomenà "dels oficials".

- Que consti - digué - que contravinc les ordres i que hauré de donar part del vostre capteniment. Però no puc permetre que esfereiu les poques ovelles que encara ens queden.

Els acompanyà cap baix, on hi havia una mena de sala d'armes amb tot de ninots contra els quals s'entrenaven dos homes armats amb màssers i penetraren en una altra habitació plena de panòpies i en aquell moment buida d'humanitat.

- Espereu-vos - els indicà, i s'esmunyí per una porteta que tancà curosament darrera seu.

Després, quan tornà i els invità a seguir-lo de nou, van veure que donava en una altra sala d'on partien dos corredors. Van endinsar-se pel de la dreta, entre portes tancades, travessaren més sales i més passadissos i, a la fi, es van trobar en un despatx sobri, davant de dos oficials. A l'acte, una veu de comandament els ordenà :

- Arrenglerar-se !

Ho van fer maldestrement, mentre l'ensotanat, que ara ja havia complert la seva missió, desapareixia per on havia vingut. La veu tornà :

- Conserveu les distàncies !

Laboriosament, van perfeccionar la formació improvisada fins que l'home es declarà satisfet.

- Quart de volta a la dreta !

Ara s'encaraven amb la taula i l'altre oficial que es recargolava un bigoti llarg i despenat de mosqueter romàntic.

- A les vostres ordres, capità ! Els nous reclutes - digué el qui havia parlat fins aleshores.

- Que descansin.

- Descans ! - bramulà l'home

El capità va examinar-los amb un interès magre i avançà una mica

el cos sobre la taula.

- Voluntaris ? - preguntà , i afegí - Que contesti únicament el primer.

- Voluntaris - assentí el director.

- Però vostè porta les insignies de capità de l'exèrcit regular - va dir l'Ernia sense poder-se contenir.

L'oficial, un tinent, bramulà :

- Silenci !

- Però jo ...

- Silenci ! - repetí el tinent -. No es pot parlar sense permís.

L'Ernia desvià l'esguard cap al capità :

- Demano permís, doncs.

- Concedit - féu l'home.

- Vostè pertany a l'exèrcit regular - tornà la dona.

El capità es va treure una pipa de la butxaca i descargolà la boqueta per tal d'examinar el filtre.

- No n'hi ha pas cap més - va dir -. El fet que pertanyem a la secció ~~mm~~ clandestina no ens ha de fer perdre de vista aquesta realitat.

Tots es van mirar d'un extrem a l'altre de renglera i el capità, que havia alçat els ulls, adoptà un aire fastiguejat.

- Ja començo a estar cansat d'explicar-ho. Tots vosaltres us presenteu aquí amb una ignorància incomprensible de la situació. - Va girar-se cap al tinent - : D'on surten, aquesta gent ?

- Són estrangers, capità.

- No és cap excusa. La seva estada al país, ni que conservin la seva nacionalitat d'origen, els obligà a conèixer els nostres usos ~~mm~~ i costums.

- No pas els de l'exèrcit, capità - va dir l'Ernia, sense aclarir que ella era de l'interior.

L'home mirà de nou el seu subordinat :

- No?

- Molts em temo que no, senyor - contestà el tinent -. Se suposa que som material classificat, secret. Sobretot la secció clandestina.

- Si és així... - obrí les mans, desencisat, i la broqueta li va caure sobre la taula.

El director es va escurar la gargamella :

- Bé, això canvia les coses... - començà prudentment.

- Quines coses ? - s'estranyà l'oficial.

- Vull dir que a nosaltres no ens agrada de ser material classificat. Potser hem comès una equivocació, doncs.

- No sou oposicionistes ?

- Bé...-dubtà el director mentre intentava de consultar els altres de retull.

- Perquè aquesta és la secció oposicionista de l'exèrcit - va dir el capità -. Si no, ja no fora clandestina.

- Però està autoritzada ? - s'interessà l'Immanuel.

- Es clar ! - féu l'oficial, gairebé sorprès de la pregunta -. Clandestinament autoritzada, com és lògic.

- Ja entens - mormolà el director, que no entenia res -. Potser seria prudent que, abans de comprometre'ns, em permetéssiu de consultar a soles amb els meus companys.

- Consultar què ?

- La conveniència d'allistar-nos. No se si tenim prou vocació...

Els dos oficials van riure.

- No es tracta de vocació - va dir el capità, i recollí de nou la broqueta -. I, si algú en tingués, tampoc no ho confessaria. Em refereixo als homes, naturalment, a la tropa. El cas dels oficials - afegeix, pensarós - es prestaria a discussió. Però vosaltres no hi heu d'arribar mai, a oficials.

El director aprofità l'avintesa :

- Un altre motiu perquè ens hi pensem bé, abans d'enrolar-nos. Alguns de nosaltres són prou ambiciosos...

- Potser sí. Però per a vosaltres l'exèrcit és un mitjà, no una finalitat.

- Rao de més - arguï el director.

El capità va alçar la mà.

- No m'interpreteu malament. M'agrada conèixer els nostres homes i, per tant, s'empre els permeto de manifestar-se amb llibertat en aquesta primera entrevista. Però en cap moment no hem discutit ni discutirem ja la possibilitat de repensar-vos. No existeix, simplement.

- Se'ns obliga, doncs ?

- De cap de les maneres. Heu acudit a nosaltres per la vostra pròpia voluntat, sense que us cridéssim, potser fins i tot sense que us vulguéssim. Si ara hi ha obligació, és mútua. Ens agradi o no, us hem d'acceptar. I més en el vostre cas. Perquè sembla que dalt heu faltat tan greument que el nostre sentinella-porter s'ha vist ^{forçat} a introduir-vos per l'entrada dels oficials. I això es castiga -. Va inclinar-se més i els apuntà amb la broqueta -. I ara digueu-me : com us podríem castigar si no formàveu part de l'exèrcit ?

- Sou un ordenancista ! - escupí en Rocallís menyspreativament.

El capità va deixar caure la broqueta per segona vegada i es fregà les mans, satisfet.

- En sou testimoni, eh, tinent ?

- Sí, senyor.

- M'he guanyat una altra citació. Ja en tinc vint-i-nou. Dues més i m'ascendiran.

- Sí, capità.

- Molt bé, enllestim - va dir -. En atenció al vostre comentari, tan oportú, reduiré el càstig a la meitat. O no, més bé encara - rectificà -. No el reduiré, però us permetré de complir-lo abans del vostre ingrés ~~formal~~ formal. Així us estalviareu una mala nota. Prou i massa n'acumulareu, de la manera que sou ! - es lamentà. - Sobretot després, quan entrem en combat.

- Però qui hem de combatre ? - preguntà l'Ernia -. Encara no sabem qui és l'enemic...

- Només n'hi ha un - féu el capità, sever -. L'exèrcit.

- Si som nosaltres !

- Exacte 9 va dir l'oficial -. Per això era tan imprescindible avançar-nos a les altres institucions i organitzar la secció clandestina. No oblideu mai aquesta màxima prudent : la derrota assegura el triomf.

- La derrota assegura el triomf... - va repetir el seu subordinat, reverentment.

- Exacte. I ara enllestim - va repetir el capità -. Tinent, acompanyeu aquests homes a la cambra de càstigs i que el nostre sàdie segon s'encarregui de donar-los cinquanta vergades per cap.

L'altre es quadrà :

- A les vostres ordres.

Els futurs soldats de l'exèrcit clandestí no van haver ni de consultar-se amb la mirada. A l'uníson, es precipitaren cap a la porta amb la intenció de fugir. Darrera, però, hi havia un escamot d'homes uniformats amb metralletes i revòlvers.

- Tot està previst-digué el capità amb bon humor, i tatxonà la pipa.

L'ascensió fulgurant d'en Raïns

Ni a la Celina ni a la Moira no els va agradar gens, però ell s'ar-
ronsa d'espatlles i digué :

- No, ~~hauria~~ em podia pas deixar perdre aquesta gran oportunitat...

Unes hores abans havia sortit de la casa especial per tal d'anar-
se'n a sanar tres noies coixes i ara hi tornava breument, a acomiadar-
se, convertit en el Secretari General del Comitè de les Organitzacions
Actives.

- Tot ha estat idea de l'Obiala - els explicà -. En veure que a la
bagassa li tornaven a suar els pits i que una segona imposició de mans
estroncava de nou aquesta transpiració, ha relacionat els fets. Recor-
deu que també a ella va tornar a sortir-li el gep, en la meua absen-
cia... Com ha dit, en el meu cas no es tracta tan sols de les mans,
sinó de la meua presència. Es natural que la Nimari fes mans i mànegues
per retenir-me prop seu. Aquell suament de mugrons l'humilia força.

- I què hi dirà, el pare Greialeu ? No pot agradar-li que un xicot
jove s'instal·li a casa seva.

- El té dominat. L'home ja fa temps que no és bo per a res i viu amb
la por que es descobreixi. Si té bagassa és precisament per això, per
desimular. I ella se n'aprofita.

- No em fa gràcia pensar que hi dormiràs - es queixà la Celina -. Amb
la Moira i l'Obiala és diferent, però amb una bagassa...

- No hi dormiré - la tranquil·litza el noi -. Ho ha aclarit de segui-
da, això, No li agraden els homes. De fet, no li agrada ni la idea
que s'ota el seu sostre pugui haver-hi alguna activitat sexual. Però
en això m'he mostrat ferm. No podia pas deixar l'Obiala. Al capdavant
em necessita tant com ella, per al·lò del gep.

- Té sort, aquesta noia - va envejar-la la Moira.

- Potser us podré venir a veure algun cop - va mig prometre ell.

Feria bé de no assegurar-ho, tota vegada que aquella tarda, en
~~possessió~~ possessionar-se del seu lloc, va assabentar-se que
amb les persones de fora l'organització no hi podia tenir cap relació
privada.

- El nostre és un deure exigent - va dir-li la Nimari -. Pensa que de
la nostra discreció depèn la seguretat de les organitzacions reconegudes.

- I no n'hi ha prou amb conservar el secret ?

- D'això es tracta, precisament. I no hi ha cap secret tan ben guardat com aquells que no ens trobem en situació de revelar. Són especialment perilloses les relacions amb l'altre sexe. L'ideal seria que tots els responsables fossin allò que, convencionalment, en diem anormals.

- Com tu, oi ?

- Sí. Per sort, n'hi ha molts. Fem tot el possible per encoratjar aquesta tendència. Sis dels dotze membres del nostre comitè són verges tot i haver sobrepassat ja els vint-i-cinc anys; dos més són impotents a conseqüència de malalties i n'hi ha un altre amb tendències homosexuals reprimides que li creen un equilibri per a nosaltres força satisfactori.

- I els tres restants ?

- Els eliminarem de seguida que en tinguem l'ocasió.

- Però això és contradictori - va riure ell -. M'acabes d'anomenar secretari i et consta que sóc perfectament normal. Fas passar els teus interessos particulars per damunt dels interessos del Comitè !

Ella va torbar-se per primer cop des que la coneixia, i envermellí de dalt a baix.

- Ja es veu que a tu no t'han estat mai els pits - s'excusà.

- Es cert. No et creguis que no et comprenc - va acceptar ell, però tot d'una s'adonava que s'havia convertit en l'amo de l'organització; tenia la noia en el seu poder.

Els altres, com va veure en reunir-s'hi per l'acte de presentació amb màscares i sense màscares, ^{comptaven} ~~comptaven~~ ben poc; de fet, no eren gaire més que els missatgers de la Nimari, la qual havia sabut imposar-se gràcies a unes qualitats de comandament que ells no posseïen tot i que no els faltava energia, sobretot als sis nois verges que dedicaven pràcticament les vint-i-quatre hores del dia a la feina del comitè; els embadalí que els manés una dona. Al de les tendències homosexuals reprimides, en canvi, l'encisava que a la Nimari li suessin els mugrons. Gairebé de seguida es va adonar que avui hi havia una diferència.

- Cap - va dir-li - que t'hi ha passat, als pits ? No portes el vestit humitejat...

- Ja no me l'hi veureu més - va contestar ~~mummm~~ ella, però no confessà la veritat -. He descobert un producte que ho evita.

- I no et serà dolent per la salut ? - s'enquinerà el noi.

- Si veig que no en convé, els tornaré a deixar suar - li va prometre ella.

- Tan debb ! A mi m'agradava...

Van brindar pel seu nomenament i s'estudià la meina de màscara que

mes li escauria; el lloc que ara ocupava exigia que revelés decisió, intel·ligència i alhora bondat. Un dels impotents la dissenyà i els altres l'aprovaren després d'algunes modificacions. La Nimari no hi intervingué gens ni mica. Bé calia que, un cop o altre, tinguessin possibilitats de prendre decisions.

- Ets molt hàbil - li va dir ell després -. De segur que alternes les reunions importants amb d'altres on es discuteixen estupideses, i que en aquestes sempre son ells qui duen la veu cantant.

La noia no ho negà :

- Ho has vist molt de pressa. ~~Ammanmmmm~~ No voldria que em resultessis massa llest - l'advertí.

En Rafis, per tota resposta, li obrí el vestit i li mirà les sines.

- No suen gens... - va dir amb suavitat.

- D'acord - va ~~ammanmmmm~~ assentir ella, que ho entenien -. Però no ens fem nosa l'un a l'altre.

L'Obiala, que s'havia volgut encarregar de la cuina, per la qual sempre havia tingut una feblesa, com va reconèixer, entrà a parar la taula i s'estranyà :

- I el pare Creialeu ? No ha vingut, encara ?

- Ve poc - digué la Nimari -. Potser un parell de vegades la setmana, i gairebé sempre de pas, per mantenir les aparences. Té una caseta al camp i més s'estima dormir allí.

- No forma part del moviment ?

- Fins a cert punt - va contestar la noia, una mica enigmàticament -. En tot cas, no té res a veure, directament, amb els nostres serveis.

- I les coixes ? Quan les faràs venir ?

- No les faré venir. No podem pas viure tots plegats, oi ? I si tenien una recaiguda les seves mares no m'ho perdonarien. Al capdavant, ja hi estan acostumades, a ser coixes. Totes tres s'han buscat ocupacions que els convenen : bibliotecària, modista i dibuixant.

- Jo tinc un amic que ho és - va comentar en Rafis, però fins que ja tornaven a trobar-se sols, quan l'Obiala va retirar-se a rentar els plats, no s'hi va referir de nou.

En aquell moment la Nimari, que ara vestia una bata d'estar per casa, s'havia mirat altre cop els pits, com feia tot sovint, i en desarlos de nou li somrigué. Ell va dir :

- Ja és ben estrany que a una noia tan ben feta com tu no li agradin els homes...

Ella accentuà el somris, però a despit d'això l'expressió resultava una mica adusta.

- No pares de fer-hi voltes, oi ? Es clar, un home com tu que en neces

sita tres...

- No les necessito. El que passa és que de vegades les circumstàncies t'obliguen. És el que ha passat amb l'Obiala i, en cert sentit, amb la Moira, que és la xicota d'un amic. Ell faria el mateix, al meu lloc.

- Si és com tu, probablement.

- No és com jo. És millor que jo, en tots conceptes. I, ara que hi penso - aprofità l'ocasió - , estic segur que ens podria ser molt útil.

- Tothom ens pot ser útil - va convenir la Nimari -. A la llarga, l'organització ha d'abraçar la totalitat del país. Proposa-li d'entrar-hi, si et sembla que està prou madur.

- Ho està. Però hi ha un petit inconvenient; que és a la presó.

- Què va fer ?

- Va tenir la desgràcia de trobar una de les cartes dels segrestadors i es va fer sospitos. Però no hi tenia res a veure.

- Ningú no hi té res a veure - assegurà ella .

- Raó de més - va dir ell sense contradir-la - que intentéssim d'aconseguir que el deixin en llibertat. Ho podem fer, oi ?

La noia es mostrà suspicax :

- Com ho saps ?

- Mira - va reflexionar ell -, tot just fa unes hores que oupo un lloc entre vosaltres, però tot m'indica que no us falten influències i que teniu gent a tot arreu. Que tenim - rectificà -, perquè ara sóc un dels vostres... I si no tenim prou poder per fer que el deixin lliure, el podem fer evadir.

- No n'hi ha cap necessitat - digué la noia -. Els detinguts no fan nosa a ningú.

- No és un criteri, Nimari.

- Ah , no ? - se li'n va enriure ella -. Quin seguiries, tu ?

- El mateix que tu has seguit una vegada.

Ella observà una pausa indecisa, però a la fi preguntà :

- Tant t'interessa ?

- És un amic, Nimari. Tinc el costum de ser bon amic dels meus amics.

- És una bona qualitat.

- Jo també ho crec. Que me'n dius, doncs, d'això d'en Jon?

- Fes-ho tu mateix. Demà tindràs les credencials.

- A qui he de veure ?

- L'Inspector ^{Doria} ~~de la~~. Si no depèn dels seus serveis, ell t'indicarà el camí.

- Hi devem tenir força gent, a la policia ?

- Gairebé tots són dels nostres - confirmà la noia. - Al capdavant

allí va co~~m~~ençar tot, en una comissaria.

- Fa gaire ?

- Que no ho saps ? Vint-i-cinc anys enrera, quan nosaltres encara no havíem nascut o érem uns infants...

Ela va fer tallar l'entrada de l'Obiala, davant la qual es devia voler mostrar més discreta, perquè clavà una llambregada comminativa al seu interlocutor. Va consultar el rellotge.

- Bé, en aquesta casa ens llevem d'hora, de manera que potser que ens n'anem a dormir. Us he destinat l'habitació del fons de tot del pas sadís, ben lluny de la meua,; no tinc ganes de sentir-vos.

Van prometre-li que no farien soroll. Ella, però, per més precaució, va deixar totes les aixetes de la casa engegades, que rajaren fins l'endemà al matí.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

En Mefista Bèlia surt per la porta gran

L'Oriola i la seva germana van deixar caure la trampa a llur darrera i tornaren a la taula on, entre la Maria i en Mars, el flascó dels somnífers continuava prop de les setrilleres. El xibot preguntà :

- No ha notat res ?

- Em pensaria que no.

La idea havia estat seva i aquell mateix migdia, mentre dinàven, va explicar :

- Hem d'evitar-li tot sofriment innecessari. La mort, més que res, és cruel perquè en tenim consciència. Em sembla doncs un refinament indigne preparar els condemnats. Pensem en la llarga agonia que precedeix el moment de l'execució...

- Com ho podem fer, doncs ? - s'interessà l'Emelin.

I ell va dir :

- Seria partidari que el matessin mentre dorm.

- De traïdor ? - s'estranyà l'Oriola.

- Per què, de traïdor ? - protestà en Mars -. Ens hem posat al marge de les convencions, Artola - va recordar-li -. No som uns botxins corrents, no som uns assassins professionals que han d'acceptar, quan les accepten, unes regles. Jo penso en ell. Voldria que aquest acte s'assemblés tan poc col·loca és possible a una venjança.

La Maria, que fins aleshores callava, el va sostenir :

- És veritat. Que sigui el nostre enemic no és una raó suficient perquè el fem sofrir. També jo crec que la mort és terrible sobretot perquè hi pensem. Sovint no hi ha res de tan humanitari com els actes que la societat condemna.

- Ben cert - insistí ell -. La societat converteix la justícia en un espectacle que només es preocupa dels sentiments dels espectadors, o sigui d'aquells que, un cop efectuada l'execució, continuaran vius. Per què l'hem de seguir en aquests procediments aberrants ? El món que combatem, quan condemna un home a morir el condemna també, encara que no ho digui, a una angustia precursora de la mort. Li infligeix, doncs, un càstig doble. Suposo que això vol dir que la justícia, tal com l'entenen els tribunals regulars, és una barla immensa. Si no ho fos, perdonaria l'home que ha hagut de passar pel turment de veure's col·locat davant d'un piquet d'execució.

Els altres van callar, impressionats, i fins al cap d'una estona no es va sentir la veu de la noia que preguntava :

- I si es desperta quan anem a desaparar-li ?

- Ens assegurarem que no es pot despertar. - I aleshores es va treure el fiasco de la butxaca -. Un parell de pastilles barrejades al cafè li proporcionaran una dormida feliç.

Ara els dos germans es van asseure novament a la taula sense desaparar i L'Oriola va encendre una cigarreta mentre en Mars deia :

- Ens esperarrem deu minuts. Mentrestant decidirem qui de nosaltres dos, l'Estola i jo, s'encarrega de la feina.

L'Emelin alçà el cap.

- Uns exclous, doncs ?

- Es un treball d'homes... - començà ell, però la noia va protestar :

- No és cert. Ara ets tu qui es mostra convencional. Vau segrestar-lo vosaltres, sense que la mare i jo hi intervinguéssim directament, per raons d'ordre pràctic : en la nostra societat encara no hi ha dones que facin de pintores de parats. Es comprèn, doncs, que ens tinguéssiu al marge. Hauríem cridat l'atenció...

- Tens ganes de matar-lo tu, potser ? - va preguntar-li suaument el noi.

- No, no en tinc ganes. Cap de nosaltres no en té ganes. A tots ens repugna. Però això és una raó de més per no excloure'ns. Oi, mare ?

La Maria assentí :

- Només amb una condició serem tots culpables o tots innocents : si no fem discriminacions. És més : si vosaltres us vau encarregar de la primera part de l'operació, la segona ens correspon exclusivament a nosaltres.

- Ho faré jo - va dir l'Emelin.

- Per l'edat - va contradir-la la seva mare - en ~~un~~ toca a mi.

La noia se la mirà cellajunta :

- Més convencions ?

- No. Normalment, tu has de viure més i, per tant, ja tindràs ocasió de matar-ne d'altres. Per desgràcia, tot just comencem.

En Mars consultà el seu company :

- D'acord, Oriola ?

- D'acord - va dir el xicot.

La dona, sense afegir paraula, s'aixecà de taula i sortí del menjador. Quan hi entrà de nou duia a les mans un Beretta 950 B del calibre .25" i mirava el rellotge.

- Falta un minut.

En Mars va apoderar-se de l'ampolla del vi, destapada, i va emple-

nar els quatre gots.

- Deven - va dir -. Potser no ho tornarem a fer junts fins després de la victòria.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Però no van brindar i la Maria es limità a humitejar els llavis en el líquid daurat abans de consultar de nou l'hora.

- Som-hi - féu aleshores.

Els altres tres la van seguir cap a les escaletes que menaven al celler i l'escortaren fins a la cadira on reposava l'home. S'havia adormit amb el cap repenjat a la paret, en una posició incòmoda que li feia badar la boca i, per les commissures dels llavis, se li escapava un filet de saliva. Tenia un aspecte innocent, de criatura estranyament crescuda que gairebé féu vacil·lar la Maria.

Quan els altres la miraren, però, endurí l'expressió i alçà l'arma. Un petit múscul se li subratllà sota la pell de la galta i, al front, una vena palpità emplenada per una aportació excessiva de sang. Els dits, de tota manera, es mostraren segurs quan amartellà la Beretta.

- Ja ho saps, el cor - xiuxiuejà en Mars.

L'arma avançà fins a dos ^{centímetres} ~~centímetres~~ del pit de l'home, va aturar-se i la mà rectificà lleugerament la seva inclinació. Immediatament va sentir-se l'espètec contundent del dispar i tots van veure com els llavis d'en Mefista Bèlia es movien. El cap va caure endavant, sense haver obert els ulls, i arrossegà el tors darrera seu, però en Mars ja el subjectava. L'Oriola va cenyir-li el canell i, amb l'altra mà, cercà un batec inexistent en la víscera rebentada.

- Es mort - -digué.

La Maria s'havia abatut contra una cadira, però quan l'Emelin s'inclinà al seu damunt va allunyar-la amb un gest i la noia, sense insistir, va córrer cap a les escales. Els altres dos deslligaren ensurtells de l'home i el van deixar a terra, on taponaren la ferida amb la seva mateixa camisa. Aleshores, l'un pel peu i l'altre pels braços, se'l van endur feixugament cap dalt, seguits de la Maria que tentinejava.

L'Emelin, que tornava amb un gest atrafegat, apagà el llum i va dir :

- Endavant.

A les fosques, van treure el cadàver a l'era i el col·locaren a la part de darrera de la camioneta que tenia les portes obertes. Lluny, a la carretera, es veia la resplendor d'uns fars i tot seguit es va sentir el rondineig d'un motor que es confongué amb el de llur vehicle que l'Oriola engegava.

- La carta ! - féu l'Emelin.

En Mars se la fiolà a la butxaca i es va prémer contra la noia que l'abraçava. Els llavis el cercaren i hi enfonsà els seus amb insistència abans de rebutjar-la.

- Ves amb la teva mare - li va dir.

Ella, però, el besà de nou.

- Sort... - mormolà.

Va quedar-se mirant com la camioneta s'allunyava pel camí obscur i encara veure la mà que li feia adéu. Aleshores tornà cap a la casa mentre ells s'atansaven a la carretera, on l'Oriola va encendre els fars.

Sense córrer, a seixanta o seixanta-cinc quilòmetres per hora, anaven progressant cap a la ciutat. En lloc d'entrar-hi, però, van desviar-se per la carretera circular que permetia d'evitar-la i, al llarg d'un arc que s'anava tancant, hi penetraren per l'extrem oposat. L'avinguda suburbial, ~~mmmmmmmmmmmm~~ sense asfaltar i plena de sots, els va acollir per acomiadar-los gairebé a l'acte, quan el vehicle tombà per un carrer de l'esquerra i anà trontollant fins a la plaça anomenada de la Reconciliació on vint-i-cinc anys enrera foren afusellats els darrers membres del govern derrocat pels Bèlies.

Un home amb una ampolla a la mà encenia una cigarreta a la cantonada i després, quan la camioneta va aturar-se a frec dels orinadors subterranis, van veure les siluetes de dos homes més que repetien el gest a l'entrada dels dos carrers que, des del nord, es disparaven cap a la plaça.

- Hi són tots tres - xiuxiuejà en Mars, i l'Oriola li somrigué a tall d'assentiment.

- Ràpid ! - va dir.

Obrí el darrera de la camioneta i, per les cames, arrossegà el cadàver fins que els peus gairebé li tocaren a terra. Amb la mà, va comprovar que l'home no havia ~~mmmm~~ sagnat més i ajudà a carregar-lo a l'espatlla d'en Mars que s'ajupia sense deixar de llambregar d'una cantonada a l'altra.

- Va bé ?

- Sí - féu en Mars -. Apa, ves-te'n.

Mentre el seu company tancava la porta i tornava a instal·lar-se darrera el volant, va baixar les escales fosques i, al fons de tot, va empenyer la porta que l'Auriol, en Sena o en Rialp s'havien encarregat de despanyar moments abans d'apostar-se a les cantonades. Distretament, va sentir la remor suau del motor de la camioneta que se n'anava i amb el pas segur de qui coneix els topants avançà fins a la tauleta on, de

172
dia, seia l'encarregat dels orinadors. S'ajupí de nou i el cadàver, impulsat pels seus braços, anà rellicant sobre la cadira. Va assegurar-ne l'equilibri, es va treure la carta de la butxaca i la deixà damunt la taula.

Uns segons després ja era de nou a la porta i l'ajustava. Va pujar amb precaució i, per entre els barrots de la barana, esguardà cap a les cantonades. Hi eren tots tres, silenciosos i, durant un moment més, immòbils. Car quan a la fi emergí a la superfície i es redreçà, ~~permanents~~ les tres siluetes es feren fonedisses. Sense entretenir-se, les imità.

Breu i, un cop més, amb pulcritud

A un quart de nou, deu minuts després d'haver obert els orinadors, l'encarregat, manxol i barbamec, i dos clients prostàtics de primera hora, selen davant set agents de policia mentre en Belse Bèlia, arrencat precipitadament del llit conjugal, llegia la missiva impecable dels segrestadors :

El cadàver d'en Mefista Bèlia garantitza que sempre complim les nostres promeses. L'obstinació del govern, entossudit a no reconèixer la realitat, ens ha convertit en executors a desgrat de la nostra repugnància per la violència. Res no ens pot fer vacil·lar i ara, en lliurar la primera víctima, renovem la nostra intenció de menar aquesta lluita fins al final. No ignorem la mala fé de la triarquia i, per tant, no ens fem cap il·lusió sobre qualsevol possible comunicat que decideixi facilitar al públic. Un simple examen mèdic, però, serà suficient perquè les autoritats comprovin que el triarca difunt no ha sofert vexacions ni turments de cap mena. Així ho van assegurar i així ho demostrarem. Ha tingut una mort neta i ràpida, tal com un home, encara que sigui un enemic, es mereix.

Front d'Alliberament Nacional.

Els laberints de la llibertat

El carceller va obrir la porta de la cel·la d'ample a ample i l'oficial, des del llindar, somrigué :

- Veniu.

En Jon, que jeia a terra, va redreçar-se lentament i amb esforç, mig baldat pels rigors del darrer interrogatori, dotze hores abans, i sospirà. En veure el seu estat, però, tots dos homes es precipitaren amb un gest amable i l'ajudaren a posar-se dret. Va mirar-se'ls, tan impressionat que les cames li van tornar a fer figa, i balbucejà :

- Què passa ?

- Esteu en llibertat - digué l'oficial amb un somris cada cop més dilatat -. Veniu, que us esperen -. Canvià d'expressió i reprovatiu, si bé sempre amable, / afegí -. Si us haguéssiu franquejat amb nosaltres... Ja compreneu que no podem saber que ereu dels nostres !

- ~~Des~~ vostres ?

- Sí, sí, ara ja no us cal ^{diffinir} ~~definir~~ més. Tot s'ha aclarit.

Va callar, per por d'embolicar-ho tot, i va seguir-lo a una sala on l'esperaven el barber i un cirabotes que immediatament es van fer càrrec de la seva persona. Mentre li restituïen tan bé com sabien una aparença de ciutadà normal, l'oficial va sortir a donar unes ordres i després entrà novament a preguntar-li quina mena de sabó s'estimava més.

- Per la dutxa, sabeu ?

Com que vacil·lava, va cridar una noia que acudí amb una safata plena de pastilles de diferents colors i l'aconsellà després d'examinar-li la pell amb competència de professional. De fet, com va veure en haver-se dutxat, era la massatgista.

En aquell moment, quan es trobà sol a la cambreta amb ella, ja s'havia refet força del seu atuïment i àdhuc es va veure amb cor de provocar-la una mica.

- Per què aquest excès de roba ? - va preguntar-li tot assenyalant el bikini que la noia vestia.

- És el reglament - li fou contestat.

- Caldria canviar-ho, doncs. No és just que tu vagàs més vestida que jo.

- No se'ls deu haver acudit - bromejà ella al seu torn mentre el revigoria amb una llarga frega als omòplats.

Tenia unes mans dolces i alhora enèrgiques i el va anar treballant amb tanta saviesa ~~quamen~~ que, en acabar, en Jon va passar-se cinc minuts cercant inútilment un múscul que encara li fes mal.

- M'has deixat com nou - confessà.

També ho semblava el vestit que mentrestant li havien planxat i la roba interior que l'esperava ben plegada. Però aquesta ho era, encara s'hi veien les etiquetes dels magatzems oficials d'on procedia. L'oficial, que ara tornava a fer-li companyia, es gronxà sobre les puntes dels peus i va preguntar-li :

- Content ?

- La llibertat sempre és satisfactòria - concedí ell.

- Ben cert. Una petita formalitat més i haureu enllestit.

- Quina formalitat ?

- Heu de signar un paper.

L'acte va tenir lloc al despatx d'un cap i en presència d'en Rafis que l'esperava parlant amicalment amb el policia.

- Tu ! - va exclamar en veure'l -. No sabia que...

L'altre, temorec d'unes paraules imprudents, va córrer a abraçar-lo mentre li deia :

- Quina feina ens has donat. Vinga cercar-te i mira !... Per què no ens feies avisar ?

- Jo...

En Rafis tornà a tapar-lo :

- No, no, si no te'm fem càrrecs ! Has donat una mostra del teu valor i de la teva prudència.

- Bé...

- Sempre modest ! - va dir el company de cara al cap que somreia paternalment.

- Comprenc que l'experiència no és envejable - féu l'home -, però personalment opino que no hi ha res millor per contrastar el que val un home. No puc fer més que felicitar-vos.

- Gràcies - digué ell.

- Heu donat mostres d'una fermesa poc corrent que us fa honor i en fa a l'organització que us ha ensinistrat. Això potser m'estalvia de disculpar-me...

Va empenyer cap a l'altre costat de taula el paper que tenia davant i li allargà un bolígraf.

- Firmeu aquí - i indicà la ratlla de punts.

- De què es tracta ?

- D'una simple declaració per la qual reconeixeu que no heu sofert pressions de cap mena per part dels nostres serveis. Amb un home com vós és

una formalitat ben inútil, no cal dir-ho, però ja sabeu que el reglament és el reglament.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Ell, insegur, va mirar-se en Rafis. El noi assentí.
- Si, firma. Al capdavant és cert que t'han tractat correctament, oi ?-
i recalca les paraules amb una ~~llambregada~~ llambregada insistent.

- Com uns veritables cavallers - consentí en Jon.

El cap aprovà :

- Sou un home exemplar !

"Avia quedat tan complagut que, després de la firma, els va acompanyar fins i tot a la porta, una deferència que rarament es permetia.

- I ara a recuperar el temps perdut per culpa d'aquest maleit error.

- Confieu-hi - assegurà ell, i va allunyar-se amb en Rafis corredor enllà a escales avall, on l'agent de vigilància, probablement advertit per telèfon, es quadrà a llur pas.

Fora, va gemegar :

- Noi, no hi entenc res !

- Ni jo tampoc - confessà en Rafis -. Es complicadíssim.

Al cap de deu minuts, mentre deambulaven per sota els roures i les alzineres del passeig, on es podia parlar sense tan perill d'ésser oïat, va haver de donar-li la raó.

- Si que és embolicat... Tot això suposa l'existència de dos grups d'organitzacions que es barregen entre elles. Es possible que hi hagi molts homes que a hores d'ara ja no saben a quina pertanyen. O que treballen per una finalitat contrària a la que es proposaven.

- Alguns homes, dius ? Si aquest deu ser el cas de gairebé tots els simples afiliats que es limiten a obeir ordres sense participar en els òrgans de direcció!

En Jon es va haver de repenjar en un tronc, gairebé sufocat per una sensació de nausea.

-Mai no podrem fer res contra un règim que barreja les cartes d'aquesta manera.

- Es clar que sí ! De segur que en els alts organismes de la clandestinitat hi ha altra gent com nosaltres. I encara que no fos així. Ara hi sóc jo, de seguida hi seràs tu, i entre tots dos n'introduïrem més. I no oblidem les organitzacions independents, com la que vam intentar nosaltres. Es clar que pràcticament mai no vam fer res, però n'hi ha que actuen i juguen fort. Aquests mateixos que han raptat en Mefista Bèlia...

En Jon alçà una cara desmalada.

- I si ho haguessin fet ells ? Imagina't que fes nosa als altres dos... Què en vas fer, d'aquella carta ?

En Rafis callà, va empassar-se la saliva i allargà les mans per prémer el braç del seu amic.

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

- No ho sé... - va dir al cap d'una estona - Potser sí que és això. Vaig portar-la a la Nimari i va negar, i continua gegant ara, que hi ha hi hagut segrestament ... Sí - afegí, i va reforçar l'afirmació amb un gest convençut del cap -. Cal que fem entrar tanta gent de confiança com poguem al comitè. Trauré en Coladi de la presó, cridaré en "ebroll a la ciutat... I hi ha la Celina, la Moira...

- L'has vista, darrerament ?

- Viu a la casa especial.

- Sap que he sortit ?

- No, no sap res. He pensat que seria bonic que tingués una sorpresa. Per què no hi vas ara ?

- Sí.

- S'ha fet molt amiga de la Celina i de seguida t'adonaràs que n'ha après moltes coses. Hamadurat força - afegí-. Potser voldrà que compartiu la celebració del teu alliberament. No t'hi neguis - va aconsellar-li -. A part que la presència de la Celina l'estimula, aquesta s'ho mereix tot i jo, per desgràcia, ara l'hauré de negligir una mica. - Li va tornar a prémer el braç -. Fes-ho com un favor personal.

- No cal - va dir en Jon -. Estic segur que m'agradarà.

- I demà vens al pis del pare Creialeu. Per poc que pugui, miraré que substituïxis un dels pocs homes normals que queden al comitè.

En Jon, ja mig oblidat dels seus dubtes i sofriments, va riure :

- Que no ho som, nosaltres, potser ?

- No ho sé, Jon, no ho sé. Jo bé m'hi tenia, però ara, entre una cosa i altra... - i es va mirar les mans.

El noies va mirar les seves, ~~encomanant-se a la seva~~ una mica inquiet, però eren unes mans honestes, de dibuixant.

El celler canvia d'hoste

En Rialp hauria preferit que l'acció tingués lloc durant el viatge d'anada, abans que en Demos pogués tirar-se la petita, i només de mala gana s'havia resignat a les raons dels seus companys que creien més segur actuar de cara a la nit. No li hauria calgut preocupar-se, ~~però~~ però. El triarca, que havia comès la imprudència de dedicar part del matí a la redacció dels seus documents eròtics, a l'hora de la veritat va adonar-se que, per aquell dia, ja havia despès tota la seva capacitat nerviosa.

Des de darrera el bosquet d'arbres i pedres, prop del riu on l'home havia volgut dur l'Eudivis amb la il·lusió de recobrar una mena d'innocència primaveral, l'Emelin, en Sena i l'Auriol van assistir als estrenus esforços que feia per tal de recobrar el vigor amb la col·laboració de la noia, maldestra encara però prou voluntariosa per no estalviar res.

El triarca, nu de pell a pell, fins i tot va banyar-se amb l'esperança que la fredor de l'aigua estimularia el miracle que ella no podia provocar i després es friccionà enèrgicament amb el contingut d'un flascó de colònia que duia al cotxe, però la voluntat era debades i l'Eudivis, desencisada, acabà per refugiar-se prop d'unes mates on es vestí, avergonyida. En aquell moment la situació era tan tibant que ella i en Demos ja no es parlaven.

Potser àdhuc se sentí doncs com alliberada quan, entre dos focs, els dos xicots i l'Emelin emergiren de llur amagatall i els van apuntar amb les armes. En cinc minuts ho van enllestir tot. Al triarca li van lligar les mans a l'esquena i li van tapar els ulls mentre a ella li preguntaven si sabia conduir.

- No... - va dir amb un fil de veu -. No, em feu res...

En Sena va canviar les plaques del cotxe per unes altres que en duia a la butxaca i la noia, sense lligar-la ni amordassar-la, li manà:

- Puja.

Els dos xicots se'n van anar amb llur presóner cap a l'altra banda del bosquet, on seguidament es va sentir l'espètec del motor que engegaven, i llavors l'Emelin s'instal·là darrera el volant per a interrogar breument la col·legiala.

- Ho saben, a casa teva, que has passat el dia amb aquest individu ?

Ella va denegar amb el cap.

- On es pensen que ets ?
- Amb una amiga. Els he dit que era el seu sant i que ~~ella~~ ^{ella} ~~era~~ ^{era} una fenta.
- I a ella què li has dit ?
- Que dinava amb un xicot.

L'Emelin indicà cap al bosquet d'on el cotxe invisible ja s'allunyava :

- Aquest individu ja no és un xicot - li féu observar.
- No volia dir ell, sinó un noi jove.
- Com se diu ?
- No ho puc dir; no ho vol. Com que sóc menor...
- Es el teu amiguet ?
- Sí.
- I t'estimes més anar amb un vell ? - va continuar preguntant-li l'Emelin.

- No és que m'ho estimi més, però una noia ha de tenir experiència.

La noia assentí, com si la resposta la satisfés.

- T'agradaria que a casa teva s'assabentessin del que ha passat aquest tarda ?

- Oh, no ! Em moriria de vergonya... Ho heu vist ? - s'inquietà, tota vermella.

- Sí, no hem vist tot. I no direm res. Però amb una condició. Que mai no parlis de nosaltres amb ningú. Passi el que passi, diguin el que diguin...

- Ho juro. Ningú no sap que sortia amb ell.

L'Emelin va mirar-la severament.

- Ningú ? Absolutament ningú ?
- Només aquest noi...
- I a ell què li diràs ?

- No ho sé... Potser que m'ha deixat plantada ? - insinuà.
- D'acord - s'avingué l'Emelin, i engegà -. Ara et duré a ciutat.

Va anar vorejant el rierol al llarg de la prada encaixonada entre l'aigua i els arbres, va sortir al camí i tombà cap a la dreta. L'Eudivís s'alarmà :

- Per aquí no es va a ciutat.
- Sí. Hi ha una carretera secundària. Farem marrada, però és més segura, per a mi - va explicar-li amicalment la noia.

La col·legiala gosà preguntar-li :

- Per què se l'han emportat, el vell ? Què li volen fer ?

L'Emelin sonrigué :

- No ens agraden els vells que persegueixen noietes com tu. I tampoc

no ens agrada la gent curiosa. Què et sembla ?

- No sóc una noieta - protestà l'Eudivís -. Encara que sigui jove, ja he conegut home.

- I curiosa, ho ets ?

La col·legiala no vacil·là :

- No, gens.

I va callar mentre l'Emelin s'endinsava per un altre camí de carro ple de roderes, a tres quilòmetres ja d'on en Sena i l'Auriol, per un camí semblant, corrien cap a la masia amb el segrestat. El vehicle sondrollava violentament i en Sena, que anava darrera la camioneta, amb l'home, el sostenia contra la paret sense fer gaire cas de les seves protestes, que havien començat en sentir que l'anomenaven Demos.

- Sóc Mita Deleda, jo - li cridava -. Comissionista d'objectes d'escriptori.

- Molt bé - el tranquil·litzava el xidot -. No us amoineu, doncs.

- Es clar que m'amoïno ! Vosaltres sou els segrestadors d'en Mefista Bèlia i ara que us heu equivocat...

- Si no sou en Demos Bèlia no us passarà res.

- I em deixareu en llibertat ?

- Sí.

- No m'ho puc creure. Quan sapiga on és el vostre amagatall...

- No ho sabreu. Abans que tingueu temps de veure res ja haurem comprovat la vostra personalitat. En Demos Bèlia és fàcil d'identificar. Tenim el seu motile dental.

L'home va quedar-se sobtadament silenciós mentre unes branques baixes fregaven el sostre de la camioneta. Al cap d'una estona, una mica recobrat, va dir :

- Hi ha motlles que poden coincidir...

- No opina pas així, la policia. I no deuen pas voler que siguem més llestos que ella, oi ?

- De vegades hi ha errors.

- Per exemple : l'error de fer-se substituir per un doble al govern. O l'error de manar quan el poble no et vol. O encara, en un ordre més petit, l'error de voler seduir una menor.

En Demos va emmudir de nou fins que la camioneta començà a rutllar per un terra més uniforme. Aleshores va preguntar :

- Qui m'ha venut ? Ella, potser ?

- Sabia qui éreu ?

- Em penso que no. Una vegada se'm va escapar una paraula imprudent, però em sembla que no la va entendre.

- Per què la volíeu seduir ?

- No ho volia fer pas ! Hi volia jugar una mica, només. Ja ho deveu haver vist.

- Sí, hem vist que no heu pogut. Però no perquè no ho hagi provat de valent. Per què sou de tan mala fe en tot, Bèlia ? Negaríeu fins i tot l'evidència.

En Demos no ho discutí. En canvi, va fer :

- En matareu com a en Mefista ?

- Ho sabeu, ja ?

- Sí.

- Però això no ha alterat els vostres plans...'

- Bé havia de continuar actuant com un particular. En matareu ? - repetí.

- Depèn d'en Belse Bèlia, Demos.

- És clar, treballau per ell...

- Com s'estranya en Sena.

Però en aquell moment la camioneta va aturar-se i l'Auriol tustà la paret, per la banda de la cabina. Fora, la veu de l'Oriola preguntava :

- El porteu ?

En Sena, sense esperar, va obrir la porta per dins i agafà el seu presoner pel braç.

- Baixeu.

L'Estola i la Marla eren a tocar del vehicle i es van apartar una mica en saltar l'home. L'Auriol reia :

- No ha pogut fer-hi res !

En Sena, però, els urgí :

- No ens entretinguem.

- No - digué l'Estola. Subjectà l'home per l'altre braç i entre tots dos se'l van endur cap a l'escala fosca -. Veniu. Us farem els honors del celler.

En Demos Bèlia ensopegà amb la pedra del llindar, però les mans, joves i vigoroses, el sostenien

Fins després, sota el llum, no van adonar-se que ara tenia una erecció.

Cap a una nova estructura de la societat

Els detinguts s'amuntegaven a les dependències oficials i extra-oficials dels Serveis Paralels Interiors, Forces d'Interès Públic i Cos de Reserva Integrat, però ara els respectius comandants havien desaparegut. Durant tot el dia, uns quants centenars de policies a les ordres d'oficials d'alta graduació havien anat recollint indiscriminadament els veïns dels blocs de cases propers a la plaça de la Reconciliació i bona part dels transients que cometien la imprudència d'aturar-se per aquell indret. A les deu del vespre l'operació s'havia donat per enllestida i les màquines d'escriure manejades pels interrogadors iniciaven un martelleig que no tenia aturador.

Tot de secretaris i secretàries desconcertats corrien amunt i avall dels pisos i escorcollaven àvidament els despatxos de la direcció a la recerca dels tres caps, Dòria, Columa i Canís, sense saber que en aquell instant, cridats amb tota urgència, i secretament, al despatx privat d'en Belse Bèlia, historiaven els esdeveniments des del segrest d'en Mefista Bèlia fins a la reaparició de les seves romanalles mortals i esbossaven seguidament les línies mestresses de llur actuació futura, immediatament compromeses per l'arribada d'una carta dels segrestatsos que algú acabava de trobar a la porta d'una església de barri.

- S'han apoderat del triarca Demos - digué en Belse Bèlia sobriament, i deixà el comunicat de banda.

Calgué tornar a començar. El cap del govern, assessorat per tres personatges obscurs que es limitaven a assentir o a denegar silenciosament, anava apuntant el nombre de senyals afirmatius i negatius i, en acabar, els sumà :

- Catorze contra vint-i-dos - digué -. Això indica prou clarament que cal revisar la nostra política a fons; les mesures adoptades o que ara es recomanen són insuficients i cal esperar que el Consell de primer i la Cambra Popular tot seguit, me'n demanin comptes. Com a Magistrat únic en funcions, la meua responsabilitat, ja prou aclaparadora quan era compartida, augmenta en proporcions intolerables que m'obliguen a reestructurar l'ordenació dels dispositius de seguretat i, amb ells, de tot el país

Va llambregar cap als tres assessors coneguts amb el nom dels "prudentes" que solien fer acte de presència únicament en els moments de crisi severes i, en recollir llur muda aprovació, proseguí :

- Es clar que en enfrontem amb una perversió de la societat que, abusant de les disposicions massa paternalistes del nostre govern, desvia el concepte de justícia cap a finalitats particularistes contràries a tota norma jurídica. Es una gangrena que cal cauteritzar sense perdre temps amb la mà hàbil del metge que, si no queda més remei, no vacil·la tampoc a extirpar els òrgans corromputs.

Els tres personatges obscurs van assentir de nou, i ara repetidament, com per accentuar la importància que concedien a la declaració d'en Belse Belia, i en Coloma, una mica més agosarat que els seus col·legues Dòria i Canís, ~~mentant~~ digué :

- Coincidiu exactament amb el que preconitzem, Bèlia.

El cap del govern, però, el va contradir :

- No ben bé. L'enemic té l'avantatge d'actuar en l'ombra i compta amb prou complicitats per haver pogut defugir l'acció implacable de les nostres forces d'ordre públic. Fins a l'extrem, aïgíré, que a les poques hores d'haver torturat salvatgement el nostre plorat Mefista Bèlia, traspassat precisament a causa d'aquests turments que li han estat infligits, s'atreveix a segrestar l'il·lustre Demos, braç dret del nostre govern. Amb l'agreujant - alça un dit enèrgic - que no s'ha deixat desconcertar per la nostra acció prudent d'una substitució coneguda de ben poques persones. De tot plegat se'n pot deduir una conseqüència...

Un dels "prudents" va escurar-se la gargamella per tal de cridar-li l'atenció i, en mirar-los, va veure tots tres feien senyals de denegació.

- No - va dir. Es compassà uns instants en els seus pensaments i, en tornar de nou a la superfície, rectificà - : Dues conseqüències.

Els assessors van assentir amb posat satisfet i ell, més segur, va repetir :

- Dues conseqüències. Una d'elles que en un alt lloc del govern hi ha una persona indigna de la nostra confiança. Es missió dels Serveis Paralels Interiors ocupar-se de descobrir-la.

- Ho farem, Bèlia - va apressar-se a manifestar en Dòria.

- L'altra - va continuar en Belse Bèlia - és que cal augmentar els efectius de les forces de seguretat. Fa temps que he observat que són insuficients. Ara, els fets ens ho demostren. Les nostres accions futures, d'altra banda, tenen una envergadura que exigeix imperiosament aquest acreixement.

- Podem doblar-les en pocs dies - manifestà en Canís.

Els tres "prudents" denegaven amb violència.

- Triplicar-les - rectificà el cap del Cos de Reserva Integrat.

Novella denegació que deixà en Canís mut de sorpresa. En Belise Bèlia va reprendre al seu lloc :

- Es podria enfocar una operació en dues fases. En la primera, a tall de tempteig - va dir sense perdre de vista els "prudents" - augmentaríem cinc vegades els efectius de tots els cossos - i va somriure lleument en veure que els tres assessors iniciaven un gest afirmatiu -. En la segona doblaríem... pel cap baix - aregí de pressa en adonar-se que el gest d'assentiment s'interrompia -, aquest augment. - Els prudents van aprovar -. El poble honest i treballador, el nostre poble autèntic, ens ho agrairà.

- Ben cert - van assentir a l'uníson els tres caps.

Un dels prudents, però, donava certes mostres d'inquietud, i en Belise Bèlia reflexionà uns moments més a la recerca de la inspiració que no podia fallar mai en presència d'aquells personatges especialment ensinistrats. Després, la cara adusta se li alegrà.

- No cal dir - precisà - que cal considerar aquestes dues fases com a precursors d'una operació molt més important. En la vostra qualitat de comandants suprems de les forces de seguretat, teniu des d'ara dret a saber que l'objectiu final del sistema, ja previst en les clàusules secretes de les lleis originàries, és la integració total de la comunitat, de tots els ciutadans - recalca -, en els organismes d'ordre públic. Ho exigeix el nostre principi d'igualtat.

Els tres caps van contenir la respiració fins que gairebé s'asfixiaren. Aleshores, en Columa va rebentar en un crit d'admiració :

- L'estat policíac perfecte !

I davant la mirada esbalaïda dels tres assessors silenciosos i sempre correctes, tots tres homes van precipitar-se tumultuosament cap a l'altra costat de taula per tal d'abraçar aquell que, sense cap mena de dubte, acabava de guanyar-se el el títol de Gran Bèlia.

L'Home C (5)

Els triarques van més cars

La cinta de la màquina d'escriure s'havia anat gastant. O potser, com opinaren després alguns experts, es tractava d'una altra màquina. No hi havia dubte, en canvi, que els autors de la missiva, indestructibles pel fracàs amb què es saldava el segrestament d'en Mefista Bèlia, endurien llur actitud i confiaven en l'impacte de la sang vessada. Perquè aquest cop la carta deia :

Un altre triarca ha caigut en el nostre poder. Malgrat les precaucions governamentals, el Front d'Alliberament Nacional ha sabut distingir entre l'autèntic Demos i el Demos fals que en aquests moments deu continuar substituint el nostre presoner. No descartem la possibilitat d'una maniobra destinada, un cop més, a enganyar el poble. Res d'això no ha de prevaldre, però, contra els fets : en Demos Bèlia ha seguit el camí per on va precedir-lo en Mefista Bèlia. Confiam que l'actitud de les autoritats faci que el desenllaç sigui diferent. Manifestem de nou el nostre desig d'estalviar vides humanes.

Concedim un termini de quaranta-vuit hores perquè siguin satisfetes les nostres exigències : alliberament de tots els presos polítics, dissolució dels tribunals especials, publicació del present comunicat i lliurament de la quantitat de deu milions. Garantitzem la seguretat d'en Demos Bèlia durant aquest període i el seu retorn a la societat si les nostres demandes són acceptades.

Aquest és el darrer comunicat que el Front d'Alliberament Nacional adreça a les autoritats. A partir d'ara, si se'ns contesta amb un refús o amb el silenci i, per tant, ens veiem en la trista necessitat ^{d'efektuar} ~~de procedir~~ nous segrestaments, procedirem amb el ben entès que les autoritat es donen per assabentades de les nostres reclamacions, les quals romanen constants, amb l'única modificació que cada novell segrestament dobla automàticament la quantitat exigida; els càlculs són fàcils de fer.

Desaconsellem el govern de lliurar-se a investigacions encaminades al descobriment dels autors de la desaparició d'en Demos Bèlia o de l'indret on és confinat. La simple detenció d'un dels membres del Front d'Alliberament Nacional o la presència de forces

policiaques sospitoses d'aquesta recerca prop d'on es troba el mínim
triarca alteraria a l'acte les condicions sota les quals ens com-
prometem a respectar la vida del nostre presoner.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Front d'Alliberament Nacional

Missions a dojo

Com l'Ernia i els seus companys havien de saber, la majoria de membres de l'organització també hi havien fet llur entrada per la porta de les vergassades. Gairebé sempre es trobava una excusa o altre per confiar breument els nous reclutes a les mans hàbils dels sàdics. Es ben cert que després se'ls procurava generosament ponades amb les quals alleujar la roentor de la pell aixecada i un bol de llet amb conyac que revigoria els esperits. I, seguidament, un descans fins l'endemà, a punta d'alba, quan es procedia a un examen teòric d'aptituds davant d'unes taules altes, desproveïdes de cadires. Alguns, en aquest detall, hi volien veure una atenció.

L'Ernia, potser més per la seva aparença física que pels seus coneixements i inclinacions, ampliament revelats en el curs de l'interrogatori escrit, fou destinada al servei d'"Enllaços i Informació" i, mentre els seus companys passaven al grup de xoc, secció estrangera, ella era introduïda prop del seu superior, massa curt de personal per no encarregar-li immediatament la primera missió tot i les protestes de la dona, la qual pretenia un desconeixement absolut d'aquelles activitats.

- No hi fa res - va dir-li l'oficial, un home corpulent i de veu aflautada que, a l seu dextpatx, sempre duia una visera groga -. De fet, en el nostre servei, la instrucció teòrica coincideix amb la instrucció pràctica. Es guanya molt de temps i els resultats són òptims - li assegurarà -. Es clar que sempre comencem amb missions senzilles...

A les deu del matí, doncs, amb el cul encara encetat i ple d'unguent sota les calces que s'anaven xopant, l'Ernia va sortir cap a un escorxador de cavalls nou de trınca on es tractava de localitzar un tal Rifolls per tal de comunicar-li unes quantes paraules sibil·lines. Tots els missatges, com va explicar-li l'oficial de la veu de flauta, eren verbal per raons de seguretat. L'organització no es podia permetre de cap de les maneres que caiguessin papers en mans de l'enemic.

En Rifolls, per un motiu o altre, va acollir el comunicat amb cara de prunes agres i, després de pensar-s'hi una mica, va donar-li ~~l'adreça~~ l'adreça d'una planxadora que vivia prop del mercat. Si no la trobava, havia d'acudir a la clínica del doctor Xira i entrevistar-se amb la infermera Clava. Però hi era. Fins i tot era a la porta de

l'establiment, d'on mirava el panorama força desolat del carrer. Es va fer càrrec del missatge amb un assentiment distret, de conspirador professional, i tot seguit es queixà :

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Què et sembla ? En pocs dies han hagut de tancar ben bé una cinquena part de parades.

- I per què ? - preguntà l'Ernia -. Ja m'he adonat que no es veu tanta gent com abans...

- Són les detencions. Cada dia detenen un grapat de persones. Ben mirat - va comentar inesperadament - això del rapte dels Bèlies els ha anat com l'anell al dit; gairebé estan a punt de solucionar el problema de l'atur forçós. Comença a faltar tanta gent, que en algunes indústries fins i tot lloguen obrers vells o mig invàlids.

La dona semblava d'un tarannà prou agradable perquè l'Ernia, al cap de deu minuts de conversa, s'atrevis a demanar-li si li deixaria unes bragues; les que duia eren tan amaraades de pomada que tenia por d'escaldar-se.

La planxadora, una antiga estudiant de medicina que havia interromput els seus estudis per culpa d'un matrimoni precipitat i a la llarga insatisfactori, li va donar un cop d'ull a les natges, va netejar-les-hi d'ungüent i, després de recomanar-li una cura seca, li va ~~deixar~~ ^{deixar} unes calces de franel·la, amb camals, que no irritaven. Aleshores li va comunicar un altre missatge que havia de dur al campaner d'una parroquia dels suburbis. Ella ~~marxava~~ s'aventurà a preguntar-li :

- I què volen dir, totes aquestes frases misterioses ?

La dona s'arrosnà d'espatlles :

- No ho sé. Un missatger et passa unes paraules que després has de confiar a un altre missatger que te'n dirà unes altres, les quals, al seu torn, cal comunicar a un tercer missatger... Sempre és el mateix.

- Però i les adreces ? - objectà ella -. Jo no te n'he donat cap.

- Ben cert. D'això se n'encarreguen d'altres persones, un cop cada setmana. Uns donen unes llistes.

- Unes llistes ?

- Bé, no vull dir que siguin escrites. Les hem d'aprendre de memòria. Ja es veu que ets nova al servei ! - va riure en adonar-se de l'expressió de la seva cara. - Au, ves a veure el campaner, que se't fa tard.

L'home, que polia el badall d'una campana amb paper de vidre, va escoltar el missatge de la planxadora, el repetí dues o tres vegades en veu alta per tal de fer-se'n ben capaç, i li'n donà un altre que havia de dur a la infermera Clava. Era una mica estrany, tota vegada que la frase del campaner no era gens ni mica de semblant amb la que hauria hagut de dur a l'hospital si li hagués fallat el contacte amb la plan-

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

xadora. D'altra banda, si hagués anat directament d'en Grifoll a la infermera Clava, hauria estalviat de passar pel campaner, la qual cosa tendria a indicar que la mitjaneria d'aquest era innecessària.

Cada cop ho veia més ~~forç~~, i l'oficial de la veu aflautada, quan tornà al seu despatx directament des de l'hospital, on pel que semblava s'interrompia la cadena, no li ho aclarí pas gens. En canvi, es va fregar les mans, extraordinàriament satisfet.

9 Excel·lent - va dir-li -. Un bon treball, Ernia. Em penso que aviat et podré confiar missions més complicades. Ara ves a dinar.

Als menjadors de sota l'església, va coincidir amb els seus companys de la companyia cinematogràfica, extenuats i més aviat lacònics després d'un matí dedicat a exercicis físics rematats per un partit de futbol.

- On ? - se sorprengué ella -. Hi ha un camp, aquí baix ?

- No. A l'estadi. Fins a migdia es veu que està a disposició de l'organització.

- I heu jugat tots plegats, homes i dones ?

- No, elles han jugat primer - va explicar-li l'Immannel -. Ens han dividit en dos escamots, amb d'altra gent; un de masculí i un altre de femení. - Sospirà -. Sort que ara, havent dinat, tenim una horeta de descans. Miraré d'escriure un article i a veure si tu que et mous amunt i avall, amb una mica de llibertat, el pots fer passar...

Gairebé tota havien tingut la mateixa idea, però ningú no disposava de llapis i paper; la vetlla, mentre el sàdic els aplicava el càstig a què foren condemnats, algú altre els buidà les butxaques. Van haver d'aconcentrar-se, per tant, amb una mena de comunicat conjunt que ella mateixa, amb una punta recargolada de roba, va escriure en la blancor dels calçotets d'en Rocallis, envoltada per un cercle de natges a la fresca en les ferides de les quals, netejades de pomada, pouava la sang que li calia.

- Potser més val així - va comentar el director -. Queda molt tràgic.

L'Ernia es va posar els calçotets damunt les bragues al moment que, fora de l'habitació de descans, un cop de xiulet indicava que era l'hora de reprendre la feina.

De nou davant l'oficial, que devia haver dinat allí mateix, tota vegada que encara es veia un plat brut, amb una espina de peix, en un cap de taula, l'home consultà uns papers i va dir-li :

- Tenim ocasió de col·locar un dels nostres agents en una casa especial. Saps a què em refereixo ? -. Ella assentí mudament -. Bé, la persona que havia d'ocupar aquest lloc no es troba, circumstancialment, en situació de fer-ho. He pensat que podríem substituir-la. Ben cert que et falta

encara experiència en el nostre servei, però al capdavant la missió, si bé delicada, no és difícil. D'altra banda, només pot dur-la a terme una persona agradable i físicament atractiva i, en aquest sentit, ningú del nostre servei no reuneix tantes qualitats. Caldrà que passis per la secció d'indumentària, on podràs escollir la roba que et convingui i fins i tot, si ho creus oportú, algun joell...

- No m'agrada - declarà l'Ernia -. Mai no m'he prostituit.

- El deure - digué l'oficial amb tanta severitat com li permetia la seva veu - passa per damunt dels nostres sentiments i conveniències personals. A part d'això, es tracta simplement de substituir una cambrera durant la seva setmana de vacances. Confiem que, durant aquest temps, tindràs ocasió de veure l'Àvelia Belse...

- El cap del Departament de Premsa, Publicitat i Formes d'Expressió Gràfica ?

- Sí, ell. Volem esbrinar amb qui es troba a la casa. Sabem que hi va. Va consultar de nou un paper i tot seguit encengué un llumí i el va cremar sobre el plat -. Presenta-t'hi en nom d'Orta Cumba. Es una noia que anys enrera havia format part del personal i que ara tenim a l'organització.

- Per què no l'hi destineu a ella, doncs ? Ja deu estar familiaritzada amb la casa...

- Va sofrir un accident i la seva aparença... bé, no és la més convenient.

- I a qui m'he de presentar ?

- A la mestressa, la Celina Partal.

L'Ernia va obrir la boca i tornà a tancar-la. No hi havia cap necessitat de dir que era la seva germanastra.

Les audàcies del talós

En Bep Alimatori podia comprendre que algú entrés a la caseta en absència seva. Li era més difícil de capir que, dins, ho haguessin deixat tot pràcticament indestorbat. I no entenia gens ni mica que l'intrús li fes l'obsequi de mitja dotzena de caricatures que, de moment, no va identificar. Tot plegat, però, s'hauria reduït a un gratament perplex de clatell mentre la maquinària mental funcionava en el buit si l'actitud de la Marla no hagués introduït una sospita en el seu cervell. Sobretot quan se li acudí que al capdavant la carta dels segrestadors que acabà per fer cap al despatx dels Bèlies fou trobada en mans d'un dibuixant. Quina relació hi havia entre tots dos fets ?

- Per què no me'ls doneu ? - li va dir la Marla en assabentar-se de l'existència d'allò que ell encara anomenava dibuixos. Ni una paraula sobre l'entrada clandestina i probablement nocturna a la seva propietat, com si això no tingués cap importància.

- No sabia que us interessava l'art, Marla - va contestar-li ell.

- Doncs sí, sempre m'ha agradat. I no vull dir precisament que me'ls regaleu, els dibuixos. Us els compraré.

- Si ni els heu vist ! - s'admira en Bep, una mica orès que la dona li atribuís intencions mercantils.

- Es cert - va concedir la Marla -. Després me'ls podeu ensenyar.

El pensaments d'en Bep Alimatori van fer un viratge de noranta graus, sense frenar.

- Ara mateix - digué -. Tenim temps, abans de sopar.

L'Orena, com sempre, corria darrera l'Oriola i ara a la caseta no els estorbaria ningú. Mai no s'havien trobat encara ben bé sols, sense perill d'una irrupció més o menys immediata, en un indret tancat, a recer de mirades indiscretes. Si ella s'hi avenia...

S'hi va avenir sense cap mena de titubeig.

- Si, teniu raó... Anem-hi.

Els dibuixos eren al millor indret possible, al dormitori, i la hi va menar a l'acte, ben content d'haver dominat el seu primer impuls de destruir aquells impressos maculats per una mà estranya i excessivament atrevida.

- Oh ! - exclamà ella tot seguit que els va tenir ^{als dits} ~~al capdamunt~~ -. Si són els Bèlies i alguns dels seus jerarques !

- Voleu dir ? - es va enquimerar en Bep.

- Si. Fixeu-vos... Aquest és en Belse Bèlia. No reconeixeu el front estret i obstinat i la línia prima dels llavis que li dona un aire tan cruel ?

- Marla... - es va queixar, escandalitzat per aquell llenguatge.

Una part d'ell mateix, però, es desinteressava dels dibuixos i de la irreverència de la dona, torbat com se sentia per la seva proximitat. L'examen de les caricatures, que la Marla sostenia, l'havia obligat a atansar la galta a la seva i sota, més enllà de la columna invisible del coll, distingia la naixença dels pits ben separats per una petita vall que, escot endins, es feia més i més blanca.

Un esborronament li va recórrer la pell i, gairebé sense adonar-se del seu gest, abaixà la cara i li besà el bescoll mentre els braços li empresonaven la cintura. Mai no s'havia proposat de fer-ho, ni es tractava d'un moviment deshonorable, tota vegada que, si l'havia volgut dur a la casa, era amb la intenció de crear una mena de intimitat que li facilitaria la declaració dels seus sentiments. El gest, doncs, maldestre i tot com era, formava part del mateix propòsit i de cap de les maneres no podia ésser interpretat com una maiobra abusiva. Ella, però, s'hi enganyà.

- Bep ! - va renyar-lo amb un petit xiscle, i se'n separà gairebé amb violència.

- Marla... jo... Fa molt de temps... - balbucejà ell tot allargant de nou les mans.

La dona se'l va mirar amb una expressió estranyada i tot seguit els ulls li guspirejaren maliciosament mentre els llavis contenien un somriure que encara s'havia de definir.

- Però Bep - va dir gairebé alegrement -, que potser em voleu seduir ? Vós, un home tan entànimat...

El somris acabava d'inclinant-se per una expressió burleta que tallà la paraula al portar segon. La cara se li emporprà i ella va riure francament, divertida.

- Ves per on ! Ho teníeu tot preparadet, el dormitori, el llit... Qui s'ho havia d'imaginar !

En Bep va empassar-se un glop d'ira i, totalment oblidat dels seus objectius, la vergonya de la situació li féu dominar la seva timidesa quan va dir :

- I per què no ? Sóc un home... i vós sou una dona... Tots dos som lliures.

- M'afalaguen ! - va tornar a riure ella.

En Bep Alimatori va subjectar-la pel canell de la mà que encara

costenia les caricatures i, perduda la serenitat, l'arrossegà cap al
llit. La Maria no es va resistir ni quan l'home la féu caure sobre el
matalàs i li engrapà el pit. Ben a l'inrevés, va riure altre cop. I
aleshores, gairebé confidencialment, li va preguntar :

- Que em voleu violar, potser ?

Amb una menade curiositat estranya, desinterassada, va assistir
als seus esforços per descordar-li el vestit i aixecar-li les faldil-
les, però després, com si el joc ja hagués durat massa, va donar-li
una empenta que féu caure el porter segon al seu davant i tornà a cor-
dar-se tot dient :

- No us sembla que ja està bé ? No em pensava que fóssiu capaç de per-
dre el cap d'aquesta manera...

I serena, gairebé majestuosa, va adreçar-se a la porta i abandonà
el dormitori. En Bep, sense esma d'aixecar-se de terra, s'adonà que en
cap moment no s'havia després de les caricatures; se les enduia amb e-
lla.

Renuncià a l'impuls de córrer al seu darrera i el cervell, sobtada-
ment esmolat pel resentiment, li va fer un clic. Bou en aquell moment
que començà a associar determinats fets. Uns fets en els quals intenta-
ven de complicar-lo. No sabia com, però no era massa coincidència, tot
plegat ? Havia trobat una de les cartes dels segrestadors; al cap d'uns
dies el visitaven uns estranys individus interessats en el rapte; més
o menys simultàniament, algú penetrava a la seva caseta de camp i li
deixava unes caricatures comprometedores. D'altra banda, el suspecte
número u en el cas del segrestament era un dibuixant aparentment ja co-
negut de la policia per les seves simpaties amb els moviments clandes-
tins; un xicot que també dibuixava caricatures polítiques. Seria massa
casualitat que aquest suspecte i l'assaltant de la seva propietat no
fessin la mateixa persona; devia haver-se fugat amb la intenció de com-
prometre'l. Però per què, si no el coneixia ? Es que feia nosa a algú,
és clar. Per força havien de ser els raptors. Volien impossibilitar-li
que tornés a la caseta, i això potser indicava que tenien el refugi per
aquells encontorns. Ara bé, una masia és un bon indret on amagar una
persona, i la masia dels Estola era la que tenia més a prop, l'única que
freqüentava. I la Maria s'havia interessat per aquells dibuixos. No lli-
gava tot prou bé ?

No, no lligava, li va dir a la nit la seva filla. Si havien deixat
els dibuixos per comprometre'l, no era lògic que la Maria se'ls hagués
endut. Ja no era lògic, per començar, que els hagués deixat a la ca-
seta de camp, on podien atreure l'atenció sobre la masia. Si volien des-
fer-se d'ell, els haurien amagat al pis que tenien a ciutat. I

encara hi havia més coses. Per què el dibuixant que trobà una carta dels segrestadors havia d'ésser còmplice dels autors del fet? Que no ho sabien, ella, que es faria immediatament sospitosa? I com podien exposar-se a que cantés, pressionat per la policia?

- Es una mica agafat pels cabells, pare - va afegir la noia -. Us cal suposar massa coses, amb l'agreujant que totes aquestes suposicions són irraonables. Si s'haguessin proposat que els enxampessin, no haurien pas procedit d'altra manera, els segrestadors.

Naturalment, ella s'interessava per l'Oriola, i això li feia afinar prou la intel·ligència per trobar defectes al seu raonament. En general, no solia discutir els seus punts de vista, i menys quan es tractava de coses tan greus. El noi la tenia encaterinada...

Va estremir-se. La possibilitat d'emparentar amb un segrestador el feu esborronar. Ben cert que ell mateix havia anat darrera la Marla tot i saber que la família, políticament parlant, era suspecta. Però ara era diferent. Ja no es tractava d'opinions, sinó de fets. Gairebé ni va escoltar la noia que encara deia :

- Pensant-hi bé, és totalment ridícul. Ves si els Oriola farien un rapte, amb els jornalers que tenen a casa ! I, a més, són gent educada, prou que ho saps...

Els jornalers, sí. Mai no li havien agradat. Va dir :

- Es veritat. Potser sí que tens raó.

Escriuria la carta d'amagat. Una carta anònima en la qual es limitaria a assenyalar la família a l'atenció de les autoritats sense al·ludir per res els fets que l'atenyien personalment. Calia fer-ho. Ara era més necessari que no li havia semblat de primer. No podia exposar-se a tenir un segrestador per gendre.

La filla continuava parlant :

- Fins es estrany que se us hagi aconçit, tot això, amb la simpatia que teniu a la Marla. I ella també us en té, ja ho sabeu...

Va girar-se perquè l'Orena no veiés que envermellia, però la noia, per sort, no el mirava.

- Sí, sí; ara veig que ha estat una estapidesa.

Escriuria l'endemà mateix. Una carta ordinària, confiada al correu. Ni li caldria passar per l'estanc; a casa tenia uns quants segells. Ningú no sabia mai que era seva.

Noves precisions sobre la dona barbuda

L'inspector Serau i el seu col·lega Burtis van penetrar a l'habitació darrera l'Obiala que els havia anat a obrir el sentint trucar a la porta i s'identificaren abans de preguntar :

- La senyoreta Nimari ?
- Sóc jo -va dir la noia.

L'inspector Burtis assenyala els altres :

- I aquests ?
- Dos bons amics meus, en Rafis i en Jon. Ella és una companya.
- No volem causar molèsties innecessàries - digué l'inspector Serau - ni divulgar cap informació que us pugui perjudicar davant les vostres relacions. Si us sembla, doncs, podem parlar en privat.
- No cal - els assegura la Nimari -. De què es tracta ?

El policia li mostrà l'ordre oficial que l'autoritzava a interrogar-la i a escorcollar el pis i explicà :

- Normalment, us hauríem d'haver cridat a la comissaria. El cap del nostre departament, però, creu que, atesos els vostres serveis, es pot fer una excepció en aquesta etapa preliminar de la nostra investigació. I no cal dir que el meu col·lega i jo hi estem totalment d'acord.

L'assumpte era prou senzill. L'amo del local que temps enrera havien llogat els secrestadors, ara, en el seu llit de mort a conseqüències d'un accident, havia recordat que la dona barbuda que s'identificà amb el nom d'Hortènsia Musall, li suaven els mugrons. Per consell del seu confessor, el pare Mion, al qual s'havia confiat, cridà la policia prop seu i afegí aquest detall revelador a les seves declaracions anteriors.

- Bé - protestà la Nimari amb gran presència d'esperit -, i això quina relació té amb mi ?

La tenia, va assegurar-li l'inspector Serau que no parava de mirar-se en Jon amb tot de llambregades curtes i intrigades. Una escrupulosa investigació de totes les cartes de ciutadania de les dones compreses entre els vint i els cinquanta anys havia revelat que en tot el país només es comptaven dues dones afectades per aquella singularitat : la muller d'un traficant de bestiar, actualment difunta, i ella, la Nimari.

- Però això és ridícul ! - va intervenir en Rafis -. Hi pot haver moltes altres dones que en facilitar les senyes d'identificació ~~nammar~~

personal ocultessin aquesta peculiaritat...

- Impossible - el va contradir l'inspector Burtis -. Sabeu perfectament que sempre es procedeix a una revisió física molt acurada.

- Teòricament - va precisar l'Obiala -. Dediquem set minuts i mig a cada persona.

- D'altra banda - afegí la Nimari, sempre serena - aquests exams només tenen lloc cada cinc anys. Mentrestant la naturalesa d'algunes dones pot canviar. Que és el que m'ha passat a mi. Ja fa prop d'un any que els mugrons no en suen.

- Es cert - corroborà a l'acte en Rafis.

L'inspector Burtis se li va girar :

- Sou el seu doctor, potser ?

- Més que això. Vull dir que em trobo en una situació excel·lent per saber-ho. La Nimari i jo som amics íntims. De fet, no sua ni en els moments... bé, diguem més acalorats.

- Em pensava que éreu la combubina del pare Creialeu...

- Tinc autorització d'ell - el va interrompre la noia.

- Per escrit ?

- Sí.

Van permetre-li que es traslladés al dormitori a cercar-lo i després el van llegir sense saltar-se res per alt.

- Sou afortunada - comentà l'inspector Burtis -. I vós també, jove, - digué a en Rafis -. Mai no m'hauria cregut que el pare Creialeu fos tan... tan generós.

- Confio - apuntà la Nimari - que no és imprescindible que això figuri entre les deligències...

L'inspector Serau, galant, manifestà :

- Ja ho hem oblidat. Tanmateix, - afegí - el testimoni del vostre amic és insuficient pel que fa a la cessació d'aquestes secrecions. Es part interessada.

En Jon, que fins aleshores havia callat, s'aixecà de la cadira on seia i declarà :

- Em sembla, inspector, que oblidem un detall molt important. Heu parlat d'una dona a la qual suaven els mugrons, és cert, però també heu dit que era una dona barbuda. La Nimari, com podem veure tots, no té ni un pèl a la cara.

- La barba podia ser postissa - va replicar-li l'inspector Serau amb severitat -. Es més difícil, en canvi, simular aquesta mena de secreció.

En Rafis va fer una rialleta :

- I com ho sap, aquest moribund, que a la barbuda li suaven els mu-

grons ? Els hi va ensenyar, potser, ella ?

- No els hi va ensenyar - féu l'inspector, sempre sever -. Li va veure les dues taques d'humitat.

- Podien ser d'una altra cosa.

- Molt improbable. Se li anaven estenent. Ho ha manifestat ben clar. I ens costa de creure que una persona en la seva situació mentís.

En Rafis s'arronsà d'espatlles.

- Molt bé. Es referia a algú altre, doncs.

- Confiem-hi - assentí l'inspector, comprensiu -. Sigui com sigui - s'adreçà a la Nimari - aquesta confessió us converteix en suspecte. Com a primera providència, i abans de fer una acusació formal, ens caldrà verificar les vostres asseveracions. Cridarem un metge...

La noia el va interrompre amb una pregunta seguida d'una proposició :

- Per què ? Ho poden fer vostès mateixos. La llei autoritza que els funcionaris del cos de policia substitueixin qualsevol mena de professional en absència d'aquest sempre que siguin dos i el seu veridicte, que ha de concordar, mereixi posteriorment l'aprovació de l'expert en qüestió.

L'inspector Serau alçà la mà :

- En casos d'emergència - aclarí.

- Aquest ho és - li assegurà la noia mentre els altres se la miraven bocabadats -. En aquestes hores pot ser difícil trobar un metge al seu consultori particular i, als hospitals, és el moment de la visita. En un assumpte tan greu com el que els porta aquí suposo que s'imposa la màxima rapidesa en les investigacions.

- Té raó - assentí el col·lega de l'inspector Serau, i els ulls se li il·luminaren una mica -. Ho podem fer. Fa molt de temps que no hem tingut ocasió...

El seu company el va silenciar amb un gest i, precipitadament, digué :

- Bé... Tota vegada que disposem del permís de la interessada...

La Nimari, sense esperar més, es va obrir la bata que duia, llarg fins als peus, i deixà lliscar les manegues braços avall. Els dos homes s'inclinaren endavant i van fitar-li les sines.

Al cap d'un moment, la veu ara escanyada de l'inspector Burtis mormolà :

- No, no sembla que li suin...

L'inspector Serau s'empassà remorosament la saliva.

- Cal assegurar-se'n. Potser fariem bé de ~~reproduir~~ reproduir la situació en què el moribund va veure-la. Ella venia de

fora, havia caminat...

La Nimari no el deixà acabar. Lentament, va anar fins a l'altre cap de peça, retrocedí i, sense aturar-se, repetí tres o quatre vegades el passeig.

- Massa lent... - balbucejà l'inspector Burtis.

La noia accelerà el pas i els pits se li balancejaren amb una oscil·lació feixuga i reposada que tots seguien amb els ulls. Després s'aturà i els policies van examinar-li un cop més els mugrons.

- No... - coincidiren.

Ella féu un gest per cordar-se la bata, però l'inspector Burtis avançà la mà abans que pogués completar el moviment.

- A veure... - començà lentament, com si li costés de treure's les paraules de la boca -. Se m'acaba d'acudir que potser havia pujat escales... Es a dir, n'havia pujat. El despatx on la dona barbuda va firmar el contracte és en un segon pis.

- Ben pensat - aprovà el seu col·lega. Va fer una inspiració i demanà a la Nimari : - Podrieu baixar fins a l'entrada i tornar a pujar...

La noia, muda, va adreçar-se a la porta i tots van seguir-la cap al replà, on en Rafis, l'Obiala i en Jon es repanjaren a la barana mentre els dos policies continuaven cap baix, darrera la suspecta.

Al cap de dos minuts, els van veure pujar tots tres. Com que l'escala era massa estreta, l'inspector Serau s'havia hagut de quedar darrera, però l'inspector Burtis, al costat de la Nimari, no li perdia els mugrons de vista.

Dalt, els hi van mirar de tan a prop com van poder, potser una mica desencisats en comprovar que no s'observava cap senyal de transpiració. D'un altre pis sortia un sacerdot i, per estalviar-li l'espectacle, van córrer tots cap dins, on l'inspector Burtis, molt fecund d'imaginació, va tenir una altra pensada.

- Hi ha coses que ignorem - va dir amb la veu més afirmada però plena d'excitació -. Per exemple : d'on venia, la dona barbuda ? Què havia fet, abans d'acudir a veure l'amo del local ? No és possible, em pregunto, que sortís d'entre els braços d'un amant ? Si fos així...

- Ja t'entenc - s'engrescà l'inspector Serau al seu torn -. Aquesta mena d'exercici, més violent que pujar escales, podia haver provocat una transpiració que...

- No - el va tallar en Rafis enèrgicament -. Si es tracta d'una transpiració habitual, les activitats de la interfecta interessen poc el cas. I si es tracta d'una transpiració ocasional, qualsevol dona respon a la descripció del moribund. Un moment o altre, totes suen.

- Però no els suen els mugrons - protesta l'inspector Burtis -. Si a-

quest examen ha de ser vàlid, no podem negligir cap possibilitat. - Fre
dament, va afegir - : Vostès decidiran que els convé més.

La Nimari havia empal·lidit i els llavis li tremolaven una mica. Estava tan trasbalsada que en Rafis, colpit, declarà amb la mateixa fredor del policia :

- Ja està decidit. Es innocent i...

Va aturar-se en sentir els sorolls que la noia feia amb la boca i tots van esperar que les paraules es precisessin. Un rubor intens escombrà la pal·lidesa de les galtes, els llavis van tancar-se amb un esforç de la seva voluntat i, en obrir-los, la seva veu, plenament dominada, digué :

- D'acord, ho faré. Amb dues condicions : que sigui en Rafis i que vostès estenguin ara mateix el certificat, per duplicat; en vull una còpia.

Els dos policies vacil·laren, però ella acabà d'obrir-la la bata i la deixà caure als seus peus.

- Això o res. Al capdavant, vostès són uns voyeurs...

L'inspector Serau es va gratar la closca.

- Sí, és clar... Però això del certificat...

Ella s'ajupí, com si anés a recollir la bata. L'inspector Burtis obrí precipitadament la boca :

- No, espereu... - Es va girar al seu company mentre ja es treia un talonari de la butxaca i mormolà - : Hi té dret. I, sobretot, no ens costa res...

En Rafis, desconcertat, mirava intensament la noia. Ella allargà els braços, parpellejà i digué :

- Siguis gentil...

Les honres fúnebres. Preliminars

Sota el Cap de Cerimonial, que dirigiria les operacions fins a la darrera etapa, un equip d'especialistes, dos homes i tres dones, s'havia reunit a la cambra ovalada del dipòsit de cadàvers on reposaven transitòriament les despulles d'en Mefista Bèlia fins aleshores sostetes a la contemplació, i no cal dir que a l'examen, dels facultatius. Les ordres que procedien de dalt eren clares i breus.

Tots sis van despullar-se a la petita habitació anexa, es van posar les granotes blanques, de treball, directament sobre la pell i sortiren de nou a la cambra gairebé hermèticament tancada i de parets recobertes amb un material plàstic fàcil de rentar. El cadàver era al bell mig, sobre una mena de taula baixa que en facilitava el maneig.

El van mirar amb un interès d'experts i el Cap de Cerimonials els recordà :

- Volem un treball fet a consciència.

Un dels homes, de pell molt groga, va riure :

- Els complaurem !

La dona més jove, espectacularment garrellà fins i tot amb la grana de camals amples, va recollir les dues anelles que penjaven del sostre, subjectes a una politja, i les anà estirant cap al cadàver. El Cap de Cerimonial, però, va dir :

- Amb una n'hi haurà prou. L'hi passareu les manilles.

N'hi havia dos parells en una taula de marbre on s'amuntegaven d'altres objectes de l'ofici, i la dona les anà a cercar mentre un dels seus companys, de faccions molt rodones, gairebé llunars, alçava els braços del difunt i li unia les mans sobre l'anella. La dona tancà les manilles entorn dels canells amb un moviment ràpid, precís.

~~El moment en què el Cap de Cerimonia~~ L'individu de pell groga ja subjectava la corda per l'altre extrem i, quan el Cap de Cerimonia li féu un senyal, va estirar-la com qui treu aigua d'un pou. L'eix de la politja va ginyolar feblement, però tots ho van sentir i l'home, immediatament, s'aturà.

- Em pensava que ho haviu comprovat tot.. - va dir el Cap de Cerimonial, reprovatiu. - Qui se n'ha encarregat ?

-Jo - féu una de les altres dones, a la qual faltaven dos dits de la mà esquerra -. Deu ser el pes...

- Quin pes ? Si encara no l'ha aixecat ! Poseu-hi oli immediatament ! No puc sofrir aquest xerric...

La tercera dona, molt pigada i de nas arramengat, va dur el ~~manamón~~ setrill de l'oli mineral i es va quedar al peu de l'escala de mà per on s'enfilava la seva companya; quan fou dalt, l'hi allargà. La de la mà esguerrada va untar copiosament l'eix i la canal per on s'esmunyia la corda i l'home de pell groga estirà una mica. La roda girà silenciosament.

- Endavant - va dir el Cap de Cerimonial.

L'home de faccions rodones s'havia reunit al de la pell groga i entre tots dos anaren alçant el cadàver a poc a poc, fins que el cul li relliscà de la taula i, en caure, els genolls li fregaren el terra. Una estirada més de corda el redreçà del tot i anà elevant-lo.

- Prou ! - cridà el Cap de Cerimonial -. Abaixeu-lo mig pam... Una mica més... Ara !

Van lligar la corda a l'argolla clavada a la paret i el cos inicià un lleuger moviment de ~~manamón~~ rotació interromput per les mans de les tres dones que es posaven a despullar-lo sense preocupar-se de botons ni d'obertures naturals. Proveïdes de navalles, esquinçaren de dalt a baix els pantalons, les mànegues de l'americana, la roba interior i, en un tres i no res, el van reduir a la nuesa.

- No he vist el vestit 9 se li va acudir aleshores al Cap de Cerimonial -. L'han dut, oi ? - va preguntar ansiosament.

Era en una bossa de plàstic que l'home de pell groga li mostrà.

- Es d'un gènere excel·lent - comentà.

- Tot el que en Meïsta Bèlia usava era d'un gènere excel·lent. Vestits, cigars, dones... - mig sospirà la pigada.

- Una mica de respecte - va renyar-la el Cap de Cerimonial sense acrimònia -. Apa, comenceu.

Totes tres s'atansaren a la tauleta auxiliar i en van recollir unes boles d'acer amb tot de sortints punxeguts que, un cop tancades al palmell, sobresortien lleugerament per entre els dits. I aleshores es precipitaren contra el cadàver.

Van colpejar-lo per davant i per darrera, al pit, a l'estòmac, a l'esquena, al ventre, als testicles, i el cos s'anà cobrint de plagues i de rascades que ben just si sagnaven.

- Es natural - comentà l'home de faccions rodones -. Ja fa moltes hores que és mort.

- Quedarà bé, de tota manera - va dir el Cap de Cerimonial, optimista.

- Això si - va convenir l'altre, i el de la pell groga també assentí.

El cadàver dançava d'una banda a l'altra, com si volgués defugir

els cops, però elles, les dones, el perseguïen obstinadament, l'equilibraven amb llur impuls combinat, i els punys continuaven calent sobre la carn inerta amb un pac pac somort i sostingut.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Repòs ! - va cridar tot d'una el Cap de Cerimonial.

Les dones es van aturar a l'acte i tots tres homes s'hi atansaren. Van fer la volta entorn del penjat, la repetiren i un d'ells fins i tot el palpà.

- Què us sembla ? - va preguntar el Cap de Cerimonial.

- Una bona feina - digué el de la pell groga, i l'altre li donà la raó mudament.

- Passem a la segona fase, doncs. Abaixeu-lo més.

Ho van fer i, quan els peus del cadàver fregaren les lloses de l'habitació, lligaren de nou la corda a l'argolla de la paret.

L'individu de la cara rodona agafà una bola que li allargava la garrella, va col·locar-se-la al palmell i flexionà repetidament els dits abans d'immobilitzar-los sobre l'acer. Es mirà el Cap de Cerimonial, i l'home assentí.

Un puny es disparà immediatament contra la mandíbula del difunt i hi encaixà amb un cop tan sec que el cadàver gairebé no es va moure. Tots s'inclinaren endavant. El Cap de Cerimonial palpà la queixada.

- No - va dir -. Torna-hi.

Ho va aconseguir el tercer cop. Aleshores ja no va caldre ni tocar-la. La mandíbula inferior penjava cap a un costat, desencaixada. L'home de les faccions rodones esfregava els artells.

- Tercera fase - indicà el cap de cerimonial.

La dona esguerrada, previsor, ja tornava de la taula amb una navalla curta i extraordinàriament afilada que atansà a l'angle del cadàver. Amb la mà on li faltaven dos dits va subjectar el sexe i l'estirà mentre preguntava :

- Tot ?

- El membre, només.

La dona alçà el braç i el deixà caure abruptament arran mateix de pubis. La navalla, sense cap mena de dificultat, penetrà en la carn i va separar-la. Tots miraren cap a l'altra mà i van seguir el seu gest quan deposità la peça mutilada en una menuda gibrella que li allargava la pigada.

- Quarta fase - cantà el Cap de Cerimonial.

Els homes van deslligar la corda i la van anar amollant a mesura que les dones arrossegaven el cadàver cap a la taula, on l'ajaçaren de nou i, després, van obrir-li les manilles. El Cap de Cerimonial examinà els canells amb un gest complagut.

En aquell moment els dos homes ja s'atansaven amb unes ampolles; el de la pell groga xopà un drap amb el contingut de la seva i el pas-sejà amunt i avall del cos, des del capdamunt de les cuixes fins al coll. El seu company repetí l'operació amb el líquid que portava i en acabar les dones giraren el cadàver de bocons. Li van untar l'esque-na amb gestos idèntics. Tots contemplaren les naifres sobtadament en-vellides i amb indicis d'infecció i els dos homes, després d'haver u-llat el Cap de Cerimonial, van tapar les ampolles.

- Darrera fase !

La pigada va treure el vestit nou del sac de plàstic i, ajudada per les altres dos, va fer passar els pantalons pels peus del difunt, els hi cordà, va posar-li la camisa, la corbata, l'americana, i tot seguit li entaforà el membre a la butxaca. ~~En aquell moment~~ L'esguerrada no po-gué evitar un comentari :

- Aquesta fase si que m'ha semblat sempre innecessària. Per què els vestim, si després també els han de tornar a despulgar ?

- Es una qüestió de respecte - va explicar-li el Cap de Cerimonial -. Disposeu el baiard, ara - afegí.

El van treure d'un racó de la peça, on era sota una lona molt gruixuda, de color verd, i els dos homes, un ^{pel cap} ~~amb el cap~~ i l'altre pels peus, hi van traslladar el cadàver. Les dones van recollir els objec-tes escampats en el curs de les diferents fases i els dipositaren sobre la taula auxiliar.

- Ja ens podem canviar, ara - digué el Cap de Cerimonial, i els prece-dí ~~cap~~ dins la menuda habitació on havien deixat la roba.

Mentre es posava els mitjons, l'home de pell groga, esperançat, inquirí :

- Suposo que aquest cop hi haurà prima... Mai no havíem fet un Bèlia.

- I l'hem deixat molt bé - afegí la dona garrella.

El Cap de Cerimonial, que tenia els calçotets a la mà, va fer una ganyota esceptica.

- No ho sé... Gràcies que cobrem puntual, a fi de mès. Miraré de donar un entretoc al Cap de Comptables.

- Jo crec que un Bèlia... - tornà l'home de la pell groga.

- No es tracta del que creiem nosaltres, sinó del que creuen ells. D'al-tra banda - afegí - sempre hi ha la satisfacció de ~~de~~ deure complert.

- Això si - van assentir els altres sense entusiasme.

Un cop vestits, el Cap de Cerimonial va obrir la porta i els dos homes i les tres dones s'arregleraren darrera el baiard. Feu una indi-cació i l'home de la cara rodona, que anava davant, el va empènyer cap a fora mentre els seus companys el seguien sense perdre la formació.

Els quatre guardies que hi havia al passadís, simbòlicament armats amb javelines endolades i escollits a posta negres de pell van escortar-los fins tres portes més enllà, on un timbre elèctric sol·licitava amb la presència urgent dels doctors.

Al diposit, però, ja hi havia l'intern entretingut en la redacció de l'informe del forense que l'endemà seria publicat a tots els diaris del país. Va encaixar amb el Cap de Cerimonial.

- Ja sé que és la vostra feina agençar-los una mica, perquè siguin més presentables, però confio que li heu deixat prou macadures... Acabo d'escriure - i recollí el paper - que s'observen senyals de tortura... No voldria haver de rectificar.

- No caldrà que ho féu. No els hem pogut dissimular tots. I encara haureu d'afegir que hi ha hagut emasculació.

L'intern botí els llavis com si anés a xiular. En lloc d'afegir-ho, però, va mormolar :

- Fins i tot això ?...

- Sí. No li han estalviat res - va dir el Cap de Cerimonial, compungit.

- No hi ha dubte que són uns salvatges.

L'altre assentí, gairebé a punt de plorar.

L'hoste del celler es mostra exigent

De seguida van veure que hi tindrien dificultats. En Demos Bèlia era d'un altre tarannà que el seu col·lega ara difunt i, tot i haver observat un capteniment al capdavall força raonable mentre el duïen a la masia, un cop fou tancat al celler començà a donar mostres d'un temperament capritxós, gairebé desequilibrat. Assegurà que era un presoner de guerra i que d'acord amb les convencions de Ginebra i d'altres de posteriors tenia dret a certs privilegis; entre ells, el de banyar-se.

L'Estola, ben inútilment, va assenyalar-li que el país mai no s'havia decidit a signar aquestes convencions i que d'altra banda cap d'elles no esmentava el fet del bany. Tampoc no era un presoner de guerra en el sentit corrent del terme, tota vegada que el retenien com a penyora d'unes concessions l'incompliment de les quals significaria la seva mort. L'home no transigí i els amenaçà amb fer la vaga de la fam.

Tots se li'n van riure, i potser per això mateix, perquè els havia fet gràcia, a la fi s'avingueren a fer-li passar el caprici. Com que a la casa no hi havia banyera i el safareig era fora va caldre remullar-lo amb unes quantes galledes d'aigua que l'Auriol li vessà damunt des dels graons de l'escala. Va trobar el procediment massa primitiu, és clar. Sobretot, com va dir, perquè ell tenia el costum d'orinar-se, mentre es banyava.

Un cop vestit de nou, va tranquil·litzar-se una mica, però cap allà a les onze, quan ja tothom es disposava a anar-se'n a dormir, va moure tant d'enrenou com va ^{poder} ~~poder~~ i, en acudir-hi la Maria, li reclamà paper, una màquina d'escriure i una secretària : volia redactar les seves memòries.

L'Oriola, cridat per la seva mare, ~~va anar~~ va *banjar* al celler.

- Es una idea insensata, Demos - li va dir el noi -. Ara no són hores de començar a escriure res. Ben mirat, ni ara ni demà. Si en Belse Bèlia accepta les nostres exigències, dintre de tres dies tornareu a estar en llibertat. I si no les accepta... bé, en aquest cas no tindreu temps d'acabar-les.

- Escric molt de pressa, jo - manifestà l'home -. D'altra banda, tothom té el dret inalienable de deixar les seves memòries.

- No us ho discuteixo. I, si voleu, les podeu començar. Però sense se-

cretària; us ho haureu de fer tot sol.

- Un magnetòfon, doncs - va contentar-se en Demos.

- No en tenim cap. Demà us en puc comprar un. Ara proveu de dormir una estona - li recomanà l'Oriola.

L'home va remugar una mica i després, quan mare i fill ja sé n'anaven, cridà :

- I hi ha el testament, també !

- Quin testament ?

- El testament - repetí el triarca -. No el tinc fet.

- Hi haviem de pensar més aviat, en això . No us penseu que us duré un notari.

En Demos va fitar-lo i declarà :

- Tothom té el dret inalienable de fer testament.

- Ja n'hi ha prou ! Tothom té molts drets inalienables, però vosaltres no n'heu respectat mai cap. A callar, doncs !

Va empènyer la Marla cap a fora i deixà caure ràpidament la trampa. L'Emelin, que havia tingut una ^{avaria} ~~avaria~~ pel camí, acabava d'arribar i els mirava estranyada.

- Què passa, que feieu aquests crits ?

No va tenir temps de contestar-li. Sota, s'havia sentit un gran retruc, com d'alguna cosa que quicia violentament. L'Oriola proferí un renec i obrí de nou la trampa.

En Demos, d'una manera o altra, havia aconseguit de volcar la cadira i ara jeia a terra, encara empenxonat. Tots tres, i l'Auriol, que sortia de la cuina, van precipitar-se escales avall. L'home, però, no s'havia fet mal i, mentre el redreçaven, demanà :

- Una dona. No puc dormir sol.

L'Auriol esclafí la rialla i l'Estola tornà a renegar.

- Maleit sapastre ! - li va dir -. Què n'heu de fer, d'una dona ? Després de l'espectacle que ens heu donat aquesta tarda...

- Precisament - va fer en Demos, un xic enigmàtic -. Ara estic en forma. - Amb el cap assenyalà la Marla i la seva filla -. Que es quedin totes dues, si volen.

L'Oriola alçà la mà per bufetejar-lo, però va dominar l'impuls a temps i brandà el cap.

- Sou pitjor que no m'imaginava.

- Tothom té el dret inalienable... - començà l'home.

- Altre cop ? Que és una mania, això, o què ? Si no us esteu quiet d'una vegada us faré empassar un somnífer...

- No serviria. Encara em desvetllaria més.

L'Auriol, des de darrera, va dir tranquil·lament :

- Podríem fer una altra cosa. Si tant per tant també hem d'acabar per matar-lo, potser no valia pena d'esperar...

Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Humanitats

L'Oriola es va gratar breument la barbeta i assenyà.
- Tens raó. Si ho fem ara, ens estalviarem molta feina. - Tornà a mirar-se el segrestat -. Què us sembla ?

El triarca va prémer els llavis i tancà els ulls amb una expressió sobtadament submissa. Se li notava una mena de tremolor cap a la banda de l'orella, com si tingués por, però no tardà a recobrar-se, car encara no havien tingut temps d'arribar al peu de l'escala quan van sentir que deia :

- Reclamo un confessor -. S'encarà amb l'esguard enfurit de tots quatre i afegí - : Si m'heu de matar, cal que de primer em confessi.

L'Emelin, sense una paraula, va emmordassar-lo. Els dos homes, amb el mateix silenci, van subjectar-lo més fort perquè no es pogués moure. El triarca els mirava amb una expressió sobtadament plena de sorna, com si acabés de fer-los una mala passada.

L'endemà encara la tenia. Va menjar-se amb gana l'esmorzar que li duia l'Emelin, va fer un passeig higiènic amunt i avall davant els dos germans que el vigilaven, va fumar-se dues cigarretes i demanà un altre bany.

- No sou a l'hotel - va recordar-li l'Oriola. - I, després, no és bo banyar-se amb el ventre ple. Sobretot als vostres anys.

Sorprenentment, ho va acceptar sense protesta i digué :

- Començaré doncs de seguida les meves memòries. - Assenyalà l'Emelin. - Sap taquigrafia, aquesta noia ?

- Sí, en sé - va contestar-li ella tot i que l'home s'havia adreçat al seu germà. -. Però no tinc la intenció de treballar amb vós.

- Encara esteu mal impressionada pel que vau veure ahir, oi ? Quan us hagi dictat una mica, canviareu d'opinió... A propòsit - va dir sense que vingués a tomb -; m'he de canviar de roba. Em canvio cada dia.

- No pas ara - va contradir-lo el noi, però l'altre s'entossaudí :

- Ara més que mai. Aquesta nit he suat. Us fare una nota perquè la meua muller...

L'Oriola el va interrompre :

- Hom diria que no us acabeu de fer càrrec de la vostra situació... No recordeu que us vam segrestar ?

- Perfectament. Per ordre d'en Belse Bèlia.

El noi el va fitar amb més interès.

- Pel que sembla, ahir ja vau fer alguna insinuació en aquest sentit... Vol desfer-se de la competència, en Belse ?

- Ho explicaré tot a les meves memòries - declarà l'home - Tot - va

repetir -. Des dels principis místics que van presidir en nostre moviment fins a l'exaltació secreta dels tres homenets...

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Quin homenets ?

- Quins homenets ? - escarní en Demos -. Us sembla que amb preguntar-ho ja n'hi ha prou, oi ? No diré res - va fer contradictòriament - mentre no es respectin els meus drets. Un presoner de guerra...

- Ahir us vam explicar que no ho sou - li recordà pacientment l'Oríola.

- És molt còmode - va dir el triarca, i s'assegué a la cadira -. Lligueu-me - demanà -. Cal que reflexioni a fons.

Al cap de cinc minuts, però, quan els dos germans ja eren al capdamunt de l'escala, els cridà :

- He de parlar amb aquesta noia - digué. - A soles.

- De què ? - preguntà l'Emelin.

- A soles - repetí ell -. Estic lligat, no us puc fer cap mal. - En veure que els dos germans vacil·laven, afegí- : Ens pot beneficiar a tots plegats. El poder té les seves febleses...

La noia llambregà el seu germà, que assentí, i va davallar novament les escales. En arribar baix, duia una pistola a la mà, però va deixar-la sobre la tauleta. El triarca esperà que la trampa es tanqués i va dir :

- Vull confiar-vos un missatge.

Ella va somriure, burlata :

- Aquestes són les febleses del poder ? Perquè el deveu voler enviar a alguna dona, oi ?

- No. A en Belse Bèlia.

L'Emelin s'enseriosí.

- Quina mena de missatge ?

- Em penso - féu ell - que ha calculat malament les coses. O potser les hi he calculades jo. Reflexió feta, no pot voler que em passi res. Econòmicament el país depèn de mi.

- Us referiu a les vostres obres pornogràfiques.

- Ah, ho sabíeu ? M'heu llegit alguna, potser ?

- No. Els llibres pornogràfics s'escriuen per als homes, no per a les dones.

L'expressió d'en Demos Bèlia indicà que mai no se li havia acudit.

- Doncs si ! - exclamà -. Teniu tota la raó.

- En canvi - li assenyalà la noia - vós no en teniu en dir que el país depèn econòmicament de vós. A hores d'ara, els vostres col·laboradors són prou capaços de substituir-vos.

L'home va riure, divertit.

- En absolut ! Que us penseu que sóc ximple ? A posta, els he escollit sense cap mena d'imaginació.

- No se'n necessita pas, per escriure obscenitats.

- En sorpreneu - declara ell -. Però encara que així fos, en Belse Bèlia no ho sap. Li portaréu un missatge...

La noia el desenganyà :

- No li portaré cap missatge. L'únic missatge que ens interessa ja és a les seves mans. Entenc molt bé la jugada - li va somriure gairebé cordialment -. Després seria allò d'un presoner per un altre...

Va alçar-se, recollí la pistola i retrocedí cap a les escales. L'home va seguir-la amb una mirada rancuniosa, però havia emmudit.

Els va permetre vint minuts de calma i després tornà a moure soroll fins que acudí la Marla, que en aquell moment era sola a la casa. Des de dalt, li preguntà :

- Què voleu ara ?

- Cal que fem una cosa o altra - va contestar-li l'home.

Ella va quedar-se prou admirada per baixar fins a ~~mitja~~ mitja escala, on s'aturà. El triarca brandà el cap :

- Si us plau. Si us quedau aquí us veig les cuixes i no puc pensar.

La Marla s'apressà a davallar els graons que faltaven.

- Quina cosa o altra hem de fer ?

- Em refereixo als meus drets. Als condemnats se'ls concedeix un darrer desig, abans d'executar-los.

- Però vos encara no ho esteu, de condemnat.

- En tot cas, vull aclarir les coses. Ja ho tinc pensat tot. Us vull fer un fill a vós o a la noia. Decidíu-ho entre vosaltres. No m'ho pot negar ningú, això. En un país civilitzat...

La dona s'enfilà llesatament escales amunt, sense preocupar-se del panorama excel·lent que oferia als ulls libidinosos del triarca, i va córrer a cercar el seu fill, que era darrera la casa, ajaçat sota el tractor.

- S'ha tornat boig - li va dir -. Vol que una de nosaltres dues dormi amb ell.

- Ja li passarà - féu l'Oriola sense immutar-se -. Papalloneja d'una idea a l'altra. Al vespre ja no se'n recordarà.

Però se'n recordava i a l'hora de sopar, davant de tots quatre, insistí amb energia :

- Em podeu negar tots els drets, però no pas aquest. - Audaçment, afegí - : No moriré sense haver-me tirat una dona.

- No crec pas que a les vostres presons, ni a les de ningú... - començà l'Oriola.

UNB
Universitat de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No es un precedent que valgui; es refereix a unes altres condicions, a una situació totalment distinta - raonà el triaca, que ara semblava molt esmolat de cervell-. La justícia legal no pot incorrer en immoralitats. I a la nostra societat encara és immoral dormir amb una dona que no sigui la nostra muller. Però aquí ens trobem davant d'una justícia il.legal, si em permeteu l'expressió. I atès que aquesta mateixa il.legalitat se situa al marge de la moral reconeguda o convencional, els homes que la practiquen no poden acceptar que hi hagi immoralitat en el fet de proporcionar una dona que no és la seva esposa a un condemnat a mort. Si ho feien, desmentirien aquell futur del qual es reclamen i els principis que els inspiren. Cal ser conseqüents, senyors - els amonestà -. Un ordre nou no pot apropiari-se les deixalles, i encara menys les mesquineses, de l'ordre vell. Més us diré : no podeu deixar-vos escapar de cap de les maneres aquest primer acte revolucionari.

- Què hi ha de revolucionari en el fet de dormir amb una dona ? - es defensà feblement l'Estola.

- Res. Però si que ho és que deixeu que hi dormi un condemnat. Amb aquest gest anul.leu tota una pràctica carcerària els principis de la qual mai no heu aprovat i permeteu que el darrer desig d'un home que s'ha de morir sigui tal com ha d'ésser, lliure.

- Però sou un enemic, Demos...

- No parlo solament de mi, ara, sinó de vosaltres.

L'Oriola es va mirar les dues dones i observà que tenien els ulls fets en el terra, capbaixes. També l'Auriol semblava desconcertat.

- Molt bé - va dir -. No us hem de matar pas ara ~~mateix~~ mateix. Tindrem temps de parlar-ne.

I, amb un gest, recollí el seu petit remat que, amb ell davant, se'n tornà escales amunt sense obrir la boca.

Una mostra del repudi general (6)

La finalitat dels serveis d'informació

- Es insensat - va declarar a l'acte la Celina -. No poden ignorar que l'Àvelia Belse dorm amb la seva germana. De fet, és un dels pocs clients que tenen el costum de coïtejar, i per això no reclama mai cap de les nostres noies. No sé si sabies que amb el personal de l'establiment està prohibit... T'han enviat per alguna altra cosa, Ernia, ja ho veuràs.

Les dues germanes s'havien retrobat sense emoció, però amicalment. Al capdavant no eren responsables de les circumstàncies que, de petites, van separar-les; les mares respectives ja eren mortes feia temps i cap lligam efectiu no les unia al pare comú.

A la Celina li féu gràcia que, sense saber que ho era, hagués donat acolliment al seu nebot, la presència del qual a la casa fou revelada a l'Ernia per la Moira entre queixes contra el noi que no havia volgut que l'acompanyés a veure la president del Comitè.

- Ha fet ben fet - va dir-li la Celina -. No cal barrejar-hi més gent, en aquest embolic. Perquè és un embolic, recordeu qui us ho diu - va afegir no sense suficiència.

En tot cas era un embolic ben actiu. L'Ernia tot just havia tingut temps de preparar-se sumàriament per al seu comès de cambrera quan ja va rebre noves instruccions a través d'un fals client que, fos com fos, aprofità l'avinentsesa i reclamà una noia a la dutxa. Va donar-li cinc adreces acompanyades d'un missatge que havia de repetir al portador d'un altre missatge, el qual passaria al segon visitant que, al seu torn, li proporcionaria un segon comunicat per al tercer, etc. etc. Era senzill. L'Ernia va veure de seguida que ara feia d'estació repectora i emissora, ni més ni menys que la planxada i les altres persones amb què es posà en contacte al matí. La mestressa hi va veure més :

- Aquests missatges es refereixen a cites amoroses - va declarar -. Algú està organitzant un servei il·legal que ens vol fer la competència i aquest algú és tan astut que ha imaginat la manera més fàcil de procedir sense cridar l'atenció : servir-se de nosaltres.

- Però i el campaner, la infermera, la planxada...

- No sé què m'hi jugo que, ara que han pogut introduir-se aquí, tots aquests altres han plegat.

- Em sembla que ets massa suspicax - va protestar ella, però a la nit, quan en Jon tornà a la casa, la Celina va rebre un inesperat reforç.

- Es possible - va declarar el noi -. Tot és possible.

Hores enrera l'havien anomenat subdirector de la secció artística del departament de propaganda i, de passada, havia esbrinat algunes coses. La N, mari, que era verge, havia tingut una reacció força emocional quan els policies els deixaren sols i els digué que, a partir d'aquell moment, tots quatre estarien molt units.

- Un pacte de sang, ja ho veig ! - es va burlar la Celina.

- Bé - va explicar en Jon - tingueu present que es reservava per al dia de la victòria i les circumstàncies l'han forçada...

- De quina victòria ?

- No n'estic segur. No ho ha precisat. Potser perquè li ha semblat que no calia, o potser perquè no ho podia dir. Es possible que les forces reaccionaries utilitzin el comitè i que tots nosaltres siguem víctimes d'un engany. No puc oblidar que el policia s'ha referit al seus serveis, i això és suspecte. D'altra banda, tampoc no podem ~~menys~~ ~~menys~~ menystenir la possibilitat que alguns serveis polítics treballin amb la resistència. El meu alliberament ho podria indicar. Però també podria indicar el contrari. No ho sé... Més sospitos és que l'organització militar del comitè es confongui amb unes forces paraestats on hi ha representants de l'exèrcit. Tu ja te'n deus haver adonat, mare...

- Sí. I gairebé en fa l'efecte com si preparessin una revolució a favor dels Bèlia.

- Sigui com sigui - va prosseguir en Jon -, diu que hi ha indicis que dintre el moviment s'han infiltrat individus amb finalitats no polítiques. S'ha referit a possibles tràfics de divises i de dones, però resulta difícil desenmascarar aquesta gent; ha donat a entendre que dominaven una part dels serveis d'informació, els quals, per tant, si és així, forcegen entre ells. La part que en diríem sana vol descobrir els elements indesitjables i foragitar-los i aquests, al seu torn, deuen voler anul·lar els polítics. - Es girà a la seva mare - : Ara per ara no hi ha manera de saber en mans de quins has caigut.

L'Ernia, però, que estava decidida a intentar d'esbrinar-ho, l'endemà al matí, aprofitant que el seu servei no començava fins a les quatre de la tarda, va presentar-se a la botiga de la planxadora sense dir res a ningú.

La dona, que emmidonava un coll de camisa, va acollir-la amb un somri, però una mica estranyada.

- No tinc res, avui - va dir-li -. Em pensava que ja havia acabat, jo, amb això dels missatges...

- He vingut a tornar-te les calces - aclarí l'Ernia, i deixà el petit paquet en una cadira.

- Ah ! No calia, dona; te les vaig donar. Ja són velles... Què, ha millorat, això ?

- Sí, força. Ha millorat tot - va afegir -. Ara ja no em cal córrer d'una banda a l'altra. Els missatges passen per mi.

La planxadora sospirà.

- No els entendràs mai. Sense cap explicació, oi ? Fan i desfan i...

- Potser és natural - va comentar l'Ernia -. Al cap i a la fi no som més que peons d'un joc.

- Sí, ja ho sé. Però entre poc i massa... Ara mateix, per què he d'acollir aquestes dues noies ? Ja no disposen tan sols de mi, sinó de casa meva i tot...

- No han vingut, encara ? - va preguntar ella amb tota naturalitat.

- Les espero d'un moment a l'altre. Ho sàbies, dones ?

- Sí. Hi he de parlar -. I, de pressa, per tal d'evitar interpellacions enutjoses, digué - : Te n'enviaren d'altres, més endavant. No t'estranyi. Al capdavall tens un establiment on l'entrada i sortida de dones no pot ser sospitosa.

La planxadora se la va mirar amb una mica de recel :

- Em pensava que no t'havien explicat res ?

- No m'han explicar res, llevat que he de parlar amb elles. Però la deducció és fàcil de fer. En un indret o altre han d'anar a parar, les noies.

- I per què...

Es va interrompre i totes dues miraren cap a les novingudes que acabaven de separar la cortina de la porta. Eren dues xicotes altes i robustes, galtavermelles, que semblaven haver sortit directament d'un quadre de pastors i pastores. En veure dues persones, vacil·laren, però la planxadora féu :

- Sou vosaltres ?

La més decidida, una rosseta una mica caiguda d'espatlles, ~~am~~ aventurà la contrasenya :

- Cercàvem la posada d'en Garneu.

- Ja l'heu trobada - va contestar la planxadora -. Entreu. Ja us esperàvem -. Consultà l'Ernia -. Hi deus haver de parlar a soles, suposo...

- Sí.

La dona les va fer entrar a l'habitatge de darrera i, a través d'un menjador, van passar al dormitori que l'Ernia ja coneixia. Les noies, sense esperar-se, es van començar a despullar.

- Què feu ? - es va sorprendre l'Ernia, i ajustà la porta de la cambra.

- Ens han dit que ens farien un examen - va contestar-li la rosseta sense interrompre el seu strip-tease. L'altra, que no era menys ll

ta de moviments, afegí :

- Em pensava que seria un home, jo...

- No es tracta d'aquesta mena d'examen - improvisa l'Ernia, esbalaïda en veure aquell parell de cossos robustos que emergien de les robes senzilles -. No ho enteu bé. Seieu - va indicar-los el llit -. Us he de fer unes preguntes. Aquest és l'examen.

Les dues noies es van asseure mansament, sense preocupar-se de recobrar les peces que s'havien tret. L'Ernia s'instal·là a llur davant, en una cadira. Tot seguit, però, va traslladar-la de lloc, una mica avergonyida de l'espectacle que li donaven amb tota naturalitat. Gairebé sense adonar-se'n, mormolà :

- I no sou pas professionals...

- Com ? - feu la rosseta.

- No, res. No deveu pas estar prenyades, oi ? - se li acudí.

- Oh, no ? - van negar totes dues ~~murmurant~~ alhora -. L'agent no ens hauria volgut.

- I no ho heu estat mai ?

- No; no hem tingut gaire ocasió de quedar-hi. Només se'ns han tirat tres vegades.

- Quatre - rectificà l'altra, que tenia un pèl de borriçol sobre el llavi.

- Sí, a ella quatre - va corroborar la seva companya.

- I us agradarà, fer el que heu de fer ?

- Oh, sí ! Però del primer cop sempre ens ha agradat. I a més ara cobrarem. L'agent ens ho ha explicat tot.

L'Ernia va fer una pausa impressionant i, secament, va dir :

- Tot, no.

- Bé...-mormolaren elles, sobtadament una mica insegures.

-Ara ho veurem. El meu treball és precisament controlar la feina de l'agent. Cal que ens asseguruen continuament que hi podem tenir confiança. Ho compreneu, oi ?

Les noies van assentir.

- Comenceu pel començament.

Ho van fer. L'agent, que era el taverner del poble, les havia empreses separadament, quan anaven a comprar gaseoses, i els havia dit que ho sabia tot; els homes, a la taverna, parlaven i els anaven fent una reputació de desgraciades que no sabien defensar llurs interessos. Aviat se'n riuria tothom. Que no els ho havia dit ningú que d'allò se'n podia treure profit ? Oi que els agradaria anar ben vestides, tenir joies, assistir a festes ?... Es clar, al poble no n'hi havia, i la gent tampoc no eren rics. Però ciutat... No hi havien pensat mai ? Ell, sempre dis-

posat a fer un favor a les seves conciutadanes, les podia ajudar. M'havia ajudat d'altres. No es recordaven per exemple de la Mina de Can Llanial, que ara feia dos mesos havia fet una visita al poble envejada com una marquesa ? Oi que tothom l'havia envejada ? Més les envejarien a elles, doncs, perquè totes dues eren més maques i farien més diners. Era molt senzill, si volien; ell s'encarregaria de tot. Coneixia gent, tenia contactes que els posarien en relació amb persones adinerades, amb xicots joves i agradables que les tractarien com unes senyores. Algun d'ells potser s'hi casaria i tot. Hi havia hagut cassos. Ara, això sí, de primer s'havia d'assegurar personalment del valor de la mercaderia...

- Per això a ella se l'han tirat una vegada més que ~~qui~~ - va declarar la rosseta -. El taverner ja comença a ser una mica gran i es va cansar de seguida.

- Ja sé. Què més ?

- Doncs... ens ha donat els diners, ens ha dit on havíem d'anar i que ens farien un examen.

- De segur ~~mmm~~ que us oblideu d'alguna cosa.

- Ah, sí ! - va exclamar la del borriçol -. De moment ens portarien a una casa on viuríem sense que ens cobressin res mentre ens acostumàvem a tractar aquests senyors tan distingits.

- I els guanys ?

- Diu que fins que ens eman... com ho ha dit, això, Romi ?

- Emancipeu, potser ? - apuntà l'Ernia.

- Sí, això ! No hi haurà ~~gaunys~~ guanys fins després. Però ens pagaran la roba i tot el que necessitem per fer-nos boniques.

La dona va somriure i s'aixecà :

- Molt bé. ^{Ja} ~~veig~~ veig que teniu raó : l'agent no ha oblidat res. Vestiu-vos, ara. M'acompanyareu.

Mentre ho feien, va sortir a la botiga, on la planxadora cordava la camisa que acabava de ^{plegar} ~~plegar~~, i, deseixidament, digué :

- Sí, són elles. M'han donat la segona contrasenya.

L'altra, sense interrompre la feina, li adreçà un esguard entre encuriosit i admiratiu :

- T'enfiles molt de pressa, oi ? De segur que ets l'amiga d'un dels grossos.

- Ja saps que no n'hi ha, de grossos. Tots som peons, recorda-ho.

- Si tu m'ho dius ! - consentí la planxadora -. De tota manera, m'agradaria que t'oblidessis del comentari que he fet primer, quan t'he dit que ^{no} se'ls entenia mai.

- Ho has dit ? Tinc molt mala memòria, saps ?

L'altra li ho agrai amb un gest del cap i va reconèixer :

- Em sembla que ets una bona noia...

Les dues pupilles futures van sortir de l'interior de l'habitatge i la rosseta digué :

- Ja estem.

L'Ernia les va inspeccionar, una mica estranyada d'aquella rapidesa, però totes dues tenien un aspecte impecable. Aparentment, no els faltava el costum de vestir-se tan de pressa com es despul·laven.

- Molt bé, nenes - va dir-los amb una veu gairebé de madame -. Anem, doncs.

Va somriure a la planxadora i se les va endur cap al carrer. La Celina exultaria d'haver tingut raó : quedava fora de dubte que algú se servia de l'organització amb finalitats que, si bé eren de certa utilitat pública, resultaven escassament revolucionàries.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Les honres fúnebres. Cerimònia.

Els agrimensors oficials, vestits de gala i amb el pit abundantament condecorat, havien mesurat els tres quilòmetres dos-cents vuitanta vuit metres exactes que ocuparien les forces d'ordre públic, els funcionaris i la família a continuació dels membres del govern que presidien el dol. El cadàver, exposat en un taüt de doble fons destinat a contenir la documentació personal del difunt i els objectes que en vida havia aprenut més, era protegit de la curiositat del poble per tres rengleres de guàrdies abillats amb l'uniforme de les grans ocasions i protegits, a llur torn, per tres dotzenes d'homes que, amb les metralleres a la mà, es dissimulaven en la foscor del cor i dels confessionaris de la catedral. Un servei de seixanta-nou sacerdots amb ulleres fosques entonava els cants de rigor i, en acabar, va beneir les despulles amb un gest perfectament sincronitzat.

Era el senyal. Mitja dotzena de vigorosos subordinats especialment escollits s'avançaren des de darrera les columnes del temple sota pal·li, van aturar-se a tots dos costats del bagul, s'inclinaren en sentir el xiulet del Cap de Cerimonial i es redreçaren gairebé a l'acte per iniciar la marxa amb el fèretre a les espatlles. Davallaren majestuosament les nou escales entre una nova cantarella sacerdotal, van reposar altre cop el taüt per tal de permetre que els familiars i amics més íntims vessessin les anomenades "darreres llàgrimes públiques" sobre el cadàver, i tot seguit, mentre es disparaven les campanes que acallaven els laments de la població, van arrencar-se darrera els quaranta-vuit genets de la policia muntada que precedien el seguici.

S'havia escollit els carrers més amples. Quilòmetre darrera quilòmetre, la multitud era reunida a ambdues bandes, amuntegada entre les vorades i les façanes d'on penjaven banderes i draps negres. Un doble cordó policial contenia els desbordaments d'un dolor que es manifestava en crits i plors destament estimulats pels agents vestits de païsa que repartien mocadors i pessigaven les noies per tal d'augmentar l'atmosfera d'histerisme. Darrera, les placetes i vies secundaries eren atapeïdes de camions i cotxes que, hores abans, havien transportat els moradors de les vil·les i llogarrets, ara confosos amb la multitud ciutadana.

Les honres fúnebres. Cerimònia.

Els agrimensors oficials, vestits de gala i amb el pit abundantament condecorat, havien mesurat els tres quilòmetres dos-cents vuitanta vuit metres exactes que ocuparien les forces d'ordre públic, els funcionaris i la família a continuació dels membres del govern que presidien el dol. El cadàver, exposat en un taüt de doble fons destinat a contenir la documentació personal del difunt i els objectes que en vida havia apreuat més, era protegit de la curiositat del poble per tres rengleres de guàrdies abillats amb l'uniforme de les grans ocasions i protegits, a llur torn, per tres dotzenes d'homes que, amb les metralletes a la mà, es dissimulaven en la foscor del cor i dels confessionaris de la catedral. Un servei de seixanta-nou sacerdots amb ulleres fosques entonava els cants de rigor i, en acabar, va beneir les despulles amb un gest perfectament sincronitzat.

Era el senyal. Mitja dotzena de vigorosos subordinats especialment escollits s'avançaren des de darrera les columnes del temple sota pal·li, van aturar-se a tots dos costats del bagul, s'inclinaren en sentir el xiulet del Cap de Cerimonial i es redroçaren gairebé a l'acte per iniciar la marxa amb el fèretre a les espatlles. Davallaren majestuosament les nou escales entre una nova cantarella sacerdotal, van reposar altre cop el taüt per tal de permetre que els familiars i amics més íntims vessessin les anomenades "darreres llàgrimes públiques" sobre el cadàver, i tot seguit, mentre es disparaven les campanes que acallaven els laments de la població, van arrencar-se darrera els quaranta-vuit genets de la policia muntada que precedien el seguici.

S'havia escollit els carrers més amples. Quilòmetre darrera quilòmetre, la multitud era reunida a ambdues bandes, amuntegada entre les vorades i les façanes d'on penjaven banderes i draps negres. Un doble cordó policial contenia els desbordaments d'un dolor que es manifestava en crits i plors destrament estimulats pels agents vestits de païsa que repartien mocadors i pessigaven les noies per tal d'augmentar l'atmosfera d'histerisme. Darrera, les placetes i vies secundaries eren atapeïdes de camions i cotxes que, hores abans, havien transportat els moradors de les vil·les i llogarrets, ara confosos amb la multitud ciutadana.

Les teulades i terrats de les cases que vorejaven el recorregut eren militarment ocupades per tot d'escamots provinents de granades de mà i, als edificis de les cantonades, de petits canons flanquejats d'hàbils artillers amb uniformes de campanya. Per les finestres dels pisos buidats de llurs habitants treien el nas tot d'oficials de graduació modesta que, l'endemà, serien ascendit si la cerimònia es desenvolupava sense entrebancs.

Lentament, darrera les autoritats i parents, les columnes de militars i policies, en formació de quatre, avançaven amb la rigidesa implacable i impressionant de les grans màquines ben lubricades. Braços i cames es movien a l'uníson, tots e ls caps miraven endavant, amb la vista fïta en la nuca ~~munim~~ de l'home que els precedia, els pits s'inflaven amb un esforç juvenil i els estòmacs s'enfonsaven sota les costelles robustes. Una mica separats de les rengleres, els oficials, amb el sabre que reposava de pla en l'espatlla dreta, sostingut per una mà enguantada, donaven un exemple de disciplina cada cop que les tropes, alentides per la llargària del seguici, s'havien pràcticament d'aturar: el gest flexible de les cames no s'interrompia, el sentit de la ~~marxa~~ continuava assegurat pel moviment de les extremitats que es refusaven al repòs.

El tritlleig de les campanes bastia un sostre sota el qual cants fúnebres i expressions de dolor es convertien en silenci, en contorsions facials, en extremiments de llavis, en badaments de boca, en parpelleig d'ulls, en sobtats abandonaments corporals quan una dona s'enfonsava entre la multitud, sense caure. La suor regalimava per les cares extasiades.

Els portadors del taüt feien una pausa davant cada església del trajecte, on es renovaven mentre els sacerdots de la parroquia alçaven els braços cap al cadàver amb un gest d'imploració. Darrera d'ells, modestes escolanies s'esgargamellaven en un inútil combat amb les campanes infatigables. També hi havia indrets on els religiosos s'agenollaven amb el cap humiliat en la pols i, en un convent, les santes dones que l'ocupaven, havien encés fogueres entre les quals s'ajaçaven en la roentor de les lloses. A tot arreu es distingien siluetes mig ocultes que organitzaven el dolor.

L'arribada a la darrera església fou assenyalada pel sobtat desplegament de bandades senceres d'ànecs salvatges, de coloms, de perdius, de corbs i de garses que s'enlairaven des del cimbori de l'edifici. Les campanes van callar un moment perquè s'oïssin les tretze canonades del primer comiat ritual.

El segon va tenir lloc en sortir de la ciutat, en uns solars con-

vertits circumstancialment en jardins. Milers de testos amb plantes florides i perfumades per un cos de jardiners ara invisible creaven un ambient amable entorn de les dotzenes de tauletes de marbre esculpides per un estol de cambrers que manajaven tot d'ampolles i de vasos amb llaçades negres. Hi havia previst un descans de deu minuts i familiars i autoritats es refrescaren sobriament mentre el Cap de Cerimonial, xop de cap a peus, es retirava a canviar-se de vestit. Un ajudant seu dirigí els honors que caracteritzaven aquest segon comiat i tres embriacs habituals s'atansaren al taüt, on feren l'ofrena dels tres vins. La caiguda en aparença inexplicable d'una perdiu ferida als peus d'en Belse Bèlia va deslluir una mica la cerimònia, però immediatament foren mobilitzats vint policies amb gossos que van sortir en persecució d'un suposat caçador furtiu.

Per darregra els solars, la multitud, esperonada pels agents especials, corria cap al camí que menava al cementiri, al llarg del qual va formar-se immediatament una doble paret mig perduda entre núvols de pols vermella. L'eventualitat havia estat prevista i una dotzena de carros-ventiladors van restablir la diafanitat de l'aire sense gaire esforç.

Pels carrers, el servei d'ambulàncies, estratègicament escampat, recollia ciutadans i ciutadanes desmaiats, criatures perdudes i vint-i-hou cadàvers que acompanyaven el tetrarca difunt. En un local que fins la vetlla havia estat garatge, foren degudament instal·lats en tot de bgguls senzills, pintats amb els colors nacionals i, per carrerons extrems, el comboi sense acompanyament s'adreçà al carner a tota velocitat. En una cantonada esclafà una dona que a l'acte trobà cabuda en un fèretre; sempre en duien de sobrans.

Les tropes que ocupaven terrats i teulades havien començat a abandonar els llocs d'observació i ara, sense oblidar-se dels canonets, iniciaren una marxa forçada en direcció a la neoròpolis, on ocuparen posicions tan estratègiques com les que acabaven de desertar. De passada, desallotjaren els habitants del barri de barraques fins llavors curiosament negligit per les autoritats i van detenir cinc homes que reien.

Als solats convertits en jardins, mitja dotzena de representants del gremi de sabaters obsequiaren els caps de dol amb calçat nou, més apropiat a la naturalesa del camí que allí s'iniciava, i el Cap de Cerimonial, altre cop immaculat amb el seu vestit de reserva, reorganitzà immediatament el seguici.

Ara les campanes havien callat i només se sentia el nigg-ning feble de la capella del cementiri que no podia competir amb la remor

28
sorda de les petjades marcial dels policies i soldats que continua-
ven arrencant-se al llarg de tres quil·lometres dos-cents vuitanta-
vuit metres, com comprovaven aïa i adés uns inspectors del cos d'agri-
mensors. Els carros-ventiladors havien fet llur reaparició, però la
densitat de la polseguera que alçaven els peus d'aquell exercit desa-
fiava la capacitat de les màquines i, al cap d'una estona, foren enre-
tirades. A l'acte es va veure que era un error. L'atmosfera s'enter-
bolí fins a l'extrem que es feia difícil de seguir les giragonses de
la ruta i, cent metres més amunt, els portadors del taüt, gairebé van
volcar-lo en topar inesperadament amb el mur humà que llagrimejava i
tossia. El seguici es va haver d'aturar i mentre la majoria d'autori-
tats i de parents es protegien amb ulleres de sol i mocadors lligats a
tall de facineros, el Cap de Cerimonial enviava a cercar un pràctic
que els guania fins al cementiri.

Els agents especials intentaren de fer cantar un himne funerari
a la gran multitud, però la gent, protegida per la pols, s'anaven
escapant camps enllà, cap al riu, on més tard, ja a nit foscant, s'or-
ganitzaren tot de festes espontànies violentament interrompudes per la
policia, que practicà abundants detencions.

Cinc minuts després, sota el guiatge de l'expert que acudia espor-
tàniament en veure des de dalt del cementiri les dificultats en què es
trobava el seguici, la marxa fou represa ^{entre} ~~entre~~ un núvol de pols més
clar que tornà a espesseir-se gairebé immediatament. Autoritats, pa-
rents, soldats i policies, cadascun d'ells agafat als faldons de l'home
que el precedia, anaren tentinejant camí amunt sense preocupar-se ja
de la formació. Els homes enviats a cercar el pràctic s'havien perdut.

Al cementiri l'atmosfera era més suportable i les autoritats i pa-
rents aviat recobrenen llur dignitat darrera el taüt que, en reposar-lo
a terra, calgué netejar amb uns draps de franel·la que va treure l'enter-
ramorts en cap. Els tres quil·lometres dos-cents vuitanta-vuit metres de
policies i soldats es van anar enquibint per les llargues avingudes
ombrejades per arbres abundants i els sacerdots que havien acompanyat
l'enterrament es disposaren entorn del bagul. Un agent procedí a verifi-
car el contingut del doble fons i s'aixecà acta notarial que no hi fal-
tava res. Documents i objectes foren descrits minuciosament per un su-
bordinat que escrivia sota dues espasles creuades.

Tot seguit es va repetir el vessament de llàgrimes sobre el fère-
tre obert i en Belse Bèlia i d'altres dignataris van recollir una culle-
rada de terra d'un munt disposat amb aquesta intenció i el van deixar
caure a la cara del difunt mentre el cor de joves ^{de la necròpolis} ~~de la necròpolis~~ entona-
va un rèquiem especialment emocionant.

24
Prop de l'entrada del mausoleu que es perdia en profunditats laberíntiques i d'una extensió difícil de sospitar des de fora, cremaven els pebeters, dels quals s'alçava una nostàlgica aroma en forma de fumarella que dissimulava la presència dels tres "prudents"; s'havien traslladat al cementiri en un cotxe negre i llarg, gairebé hermèticament clos, i ara tota l'estona romandrien en un segon pla, sense intervenir directament en la cerimònia.

El taüt fou alçat de nou, els portadors l'introduïren al mausoleu i el dipositaren a la rampa per on lliscaria fins baix mentre un següent reduït davallava l'escala de cargol. Sota, a la llum de les torxes reïnotes, la comitiva es reorganitzà i, darrera el bagul, anà recorrent els passadissos fins a la cambra del repòs, farànicament ornada amb objectes artístics i murals que recordaven les gestes dels Bèlies. Per una entrada lateral i discreta foren introduïts els trenta fèretres procedents de les baixes ciutadanes i els enterraments els ^{de Montepari,} ~~de Montepari,~~ en les cambres annexes, totalment despallades i de parets llises.

Al refectori del complex tombal s'havia disposat un àpat d'engrunes i els dignataris i familiars s'enfilaren als alts tamborets davant els quals penjaven les grans safates-taules individuals. Un renovador d'aire zumzejava en un racó, prou sorollós per omplir el silenci de ritual. Tres serventes que, alhora, eren guardianes del panteó, circulaven d'una banda a l'altra amb garrafas de coll llarg graciosament repenjades en les anques ufanes i sense encotillar. Les libacions eren pràcticament simbòliques, una gota per cap, i ~~ambangomamam~~ servides en gots de cristall tallat que ja no s'utilitzarien mai més; un albi de prop de dos metres d'alçada els recollia per martellejar-los a consciència abans de dipositar els fragments en un recipient que més tard seria introduït a la cambra del repòs.

Ara ja només faltava la petita cerimònia del sagnament, sovint discutida pels elements eclesiàstics que hi veïen reminiscències paganes però defensada a peu i a cavall pels amants d'una tradició que es remun-tava als inicis del règim, quan s'honorava amb sang els màrtirs que havien mort amb les armes a la mà. Els sacerdots, doncs, van retirar-se i un botxí seleccionat pujà a la petita plataforma que es dreçava en un extrem. S'hi van arrencar sis dones d'edats diferents que, una darrera l'altra, anaven deixant al descobert l'indret on el glavi les feriria. L'home, destre, punxà successivament una orel·la, un coll, un pit, un ventre, una vagina i unes natges després d'haver-se assegurat que totes sis menstruaven. L'ajudant, que l'assistia, recollí les gotetes de sang en una copa de metall i desinfectà les menudes incisions que, si per

123
atzar s'infectaven, obligarien a repetir la cerimònia. A cada dona li fou lliurat un pergamí commemoratiu.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Abans de sortir, els assistents signaren un voluminós llibre encadenat en el qual es podia escollir entre cinc-centes dedicatòries impreses i després, darrera el guia, van recórrer en sentit invers els llargs corredors que els ~~menaven~~ menaren a l'escala de cargol.

Fora encara cremaven els pebeters que ara foren curosament apagats pels homes del servei de cementiris. El mausoleu fou tancat i segellat amb cera verge i, mentre per la porteta lateral les cambreres treien les deixalles del menjar que, a l'alba, serien recollides pels tres escombrariaires que ocupaven els llocs superiors de l'escalaíó, les autoritats i els familiars del difunt pujaven als cotxes que els tornarien a ciutat.

Darrera d'ells, a intervals de deu minuts, s'hi adreçaven també les tropes i forces de policia repartides en escamots de vint-i-cinc homes. Es calculava que l'operació duraria tres dies. Per això, en un racó discret, s'instal.laven ja els serveis d'intendència amb abundants reserves d'entrepans i d'aigua clara. Ningú no es moriria de gana.

L'anònim »

En Bep Alimatori va escriure trenta-dos borradors abans d'encertar la redacció més escaient i despallada que l'asseguraria contra qualsevol possible intent d'identificació. En el procés, va fer-se sang a la closca, massa castigada per unes ungles rebels, i esgotà la càrrega íntegra d'un bolígraf de model econòmic, però el resultat era satisfactori. En acabar, retallà una llarga col·lecció de majúscules del diari i, amb goma aràbiga, va enganxar-les ordenadament en un tros de paper d'estrassa que procedia d'una compra familiar; tot seguit va cremar els borradors i, complagut, ~~mane~~ rellegí el document abans d'entaforar-lo en un sobre d'oficina, vulgar i tan anònim com la missiva, ben bé d'analfabet :

Poso al coneixement d'autoritats els fets que podrien procedir a la captura dels segrestados, o sia que en la cassa de cam veinalment conejuda com Ca'n Estola hi ha presencias extranyes i s'escolten crits de beus. Dos vegades que hi he pasat de cassa hi sorpren manioevres de cotxes inpròpies dels pagesos i ells senpre son dins; vigilen mol i jo dic que tenen el tiarca.

Un ciudatà concient

D'uns origens ben clars (7)

Les honres fúnebres. Ritual al marge.

A en Rialp, prou hàbil per eludir les obligacions comunals, li havia estat planer d'acudir al bar on la dona xarxó va acollir-lo amicalment. Estava a punt de tancar, però la seva professió l'eximia del deure d'assistir a l'enterrament del triarca. De fet, li prohibia aquesta assistència, tota vegada que hi havia tres menes de persones, taver-ners, pegots i drapaires, que gaudien d'un estatut especial; es rumorejaven que aquelles havien estat les ocupacions de les famílies dels darrers representants del poble, abans de la instauració del règim. Ningú no sabia, però, si calia considerar aquella excepció com un privilegi poc comprometedor amb el qual s'honorava una continuïtat històrica tal com els dirigents la volien entendre, o com una marca infamant. Totes dues coses eren possibles i els Pèlies no s'havien explicat mai clarament.

- No és estrany - va dir la dona a en Rialp -. Mai no s'han explicat clarament en res.

- Ja veig que no els teniu gaire simpatia...- comentà ell.

- La mateixa que els teniu vós, em sembla - va replicar-li la dona -. Si fóssiu un bon ciutadà, ara seríeu a l'enterrament.

El noi va provocar-la :

- I no se us ha acudit que podria ser un poliàia ?

- Avui ? - gairebé va esclafir ella -. No em feu riure. Si fins i tot deuen haver ~~mm~~ mobilitzat els reclutes ! No fos cas que ara algú o altre raptés el cadàver... - Fèu una pausa i sospirà -. Què n'opineu, vós, de tot això ?

En Rialp va encendre una cigarreta i se la mirà.

- No ho sé - i va somriure -. No ens coneixem ^{prou} ~~genu~~ perquè us ho digui, oi ?

- És veritat - assentí la xarxona-. I a vós només us deuen interessar les faldilles. Ha de venir, també, la vostra amigueta ?

- Per això sóc aquí.

- Potser no podrà.

Va poder. Com gairebé tothom, a casa seva havien rebut la invitació que els obligava a sortir al carrer, on per sort la gernació va separar-la dels seus pares abans d'arribar a la cantonada. Era molt difícil de circular, però ella, lentament, es va anar esmunyint per dar-

la paret humana i al cap de tres quarts d'hora, en el precís moment que el taüt sortia del temple a jutjar pel rebombori de campanes, aconseguí de tombar cap a un carrer lateral i de penetrar en una entrada deserta que tot seguit abandonava amb un braçal del servei sanitari auxiliar.

- El meu pare ho havia estat de més jove i encara el conservava - va explicar a en Rialp davant la tavernera que li havia obert la porta en sentir els trucs discrets -. No sabia si et trobaria - afegí -, i en veure tancat he estat a punt d'anar-me'n...

- Hauries fet mal fet - li contestà ell.

La dona estava admirada :

- Les noies d'avui us les penseu totes. Mira que un braçal... Jo no m'hi hauria atrevit.

L'Eudivís s'arronsà d'espatlles.

- Què em podia passar ?

- Farieu qualsevol cosa per veure-us amb un home - rondinà la tavernera amablement -. Una criatura encara i ja...

- Qui, és una criatura ? - protestà la noia -. Que us ho digui ell...

Va passar el braç per sota del seu, s'hi refregà, i la xarxona va riure, comprensiva. Avui semblava una altra dona.

- Apa, apa, passeu - els va dir, i tot seguit va aturar el gest de l'Eudivís que es disposava a pagar-la -. No, avui no us costarà res.

- Per què ? - es van estranyar tots dos.

- Es un dia senyalat - xiuxiuejà la tavernera.

- Potser sí - va replicar-li el noi -. Però us exposeu més que l'altra vegada. Si us troben gent a casa...

- Si em trobaven gent a casa - féu ella - de poc em servirien les quatre monedes del lloguer.

En Rialp va fitar-la, encuriolit.

- Nou una dona interessant.

- I tant! - va riure de nou la xarxona, i tots els palpissos se li sacsejaren d'una manera obscena -. Apa, no romancegeu, que la vostra amigueta s'impacienta.

Era cert, perquè un cop dins la cambra l'Eudivís se li llençà immediatament al coll.

- Estic excitadíssima - li va confessar -. Tot aquest tritlleig em fa tornar boja... Es com si se'm fiqués dins, saps ? Una mena de vibració a la sang que es va escampant, escampant, i toca teixits i nervis i els exalta...

- Ei, ei ! - gairebé es va espantar ell -. Què dius ? Em sembla que no estàs en el teu estat normal...

- Es clar que no ! Ni hi estaré més. Si vull ser escriptora...

- Com, escriptura ! No vas dir-me artista de teatre?...

- Sí, però ara veig que no em podria expressar prou bé. I tinc una gran necessitat d'expressar-me. Després de pensar-hi molt, he arribat a la conclusió que només em puc expressar de dues maneres, escrivint i per mitjà de l'amor. Estic contenta, tu ! - va cridar tot omplint-lo de besades -. No hi deu haver cap noia de catorze anys que hagi fet les meves experiències...

- Bé - va intentar de refredar-li els entusiasmes -, no ets la primera que dorm amb un home, a aquesta edat...

- Això potser ho, però i del que en va passar amb el vell què me'n dius ? No va poder. És molt valuosa, una experiència així ! Un home que es turmenta, que es voldria fondre de vergonya i ho prova una i altra vegada, ja convençut que no farà res, perquè la frustració augmenta...

En Rialp estava bocabadat.

- I tot això t'ho inventes tu ?

- Com, si m'ho invento ? Em va passar. Reconec que de moment no vaig saber apreciar la sort que tenia. Si no m'hagués sentit tan humiliada m'hauria pogut estudiar més bé, però potser això també forma part de l'experiència, no et sembla ? I tot el que hi va haver després, aquells homes que se'l van endur i la noia que va tornar-me a ciutat...

- Uns homes ? Quins homes ? - va preguntar-li el Rialp amb tanta estranyesa com pogué aparentar.

- Vaig prometre que no ho diria a ningú - xiuxiuejà ella -. Però tu ets el meu amant, el meu primer amant, i sempre ocuparàs un lloc a part en la meua vida...

- No diguis bestieses.

- No són bestieses - protesta l'Eudivís -. Tots els autors que he llegit ho diuen. I sé que és veritat. Jo era una senzilla col·legiala i tu...

- No tan senzilla - l'esmenà el noi -. Em penso que ets la persona menys senzilla que he conegut.

- No volia dir elemental - començà a explicar-li ella -. Això ja sé que no ho sóc. No et deixis enganyar per les aparences - l'advertí -. Potser si que et vaig donar aquesta impressió, i em penso que també te la donaré avui, perquè estic molt engrescada i amb aquestes campanes que em corren per dins...

- No hi tornem, Eudivís

- No, no hi tornem. Em sento massa líquida, com una...

En Rialp li va tapar la boca amb els llavis i se l'endugué cap al llit, on la noia li va caure damunt mentre tornava a parlar :

- Voldria que no paressi, que hi hagués un tritlleig més fort i més

profund quan em penetris, i un altre, llarg, prolongat, **inacabable**,
que...

El noi, mig enfollit al seu torn, va matxucar-la **entre els seus**
braços i rodolà amb ella per damunt del llit dubtós i pudent, i la noia
se li arrapà més, balbucejant. Van separar-se un moment per omplir l'ha-
bitació de peces que sortien disparades cap als quatre costats i van
enllaçar-se novament.

- No sents ? - digué ella.

Les sonoritats greus de les campanes adquirien un ritme lent, ma-
jestuós, que gairebé colpejava físicament les parets del dormitori, els
mobles tenebrosos i anònims, els cossos units i implacables que tots
dos contenien amb un anhel obstinat mentre es fïtaven els ulls enter-
bolits de febre.

- No sents ? - va repetir ella, i alçà els flances, se li penjà amb les
cames -. Enterren en Bèlia... Qui podrà contar que ho celebrava així,
així, així... - i es vinculava, enfurida, absorbent -. Vull celebrar la
mort de tots els Bèlies amb un home dintre meu... Em sento terrible,
tràgica i venjativa...

En Rialp va separar la mà dels pits i la va bufetejar violenta-
ment a l'instant precís que el món explotava. En el silenci sobtat que
s'instal·là en el dormitori per sota la remor persistent de les cam-
panes, van sentir una mena de gemec, com un miol, i tots dos van mirar
cap a la porta.

La dona xarxó era al llindar, repenjada contra la paret i, amb un
gest d'angoixa o de deliri, es premia convulsivament una mà amb l'altra.

- Vós ! - exclamà en Rialp, i va alçar-se tan de pressa com pogué -.
Què hi féu, aquí ?

- Déu meu... - va mormolar la dona.

- Què hi féu ? - va repetir el noi.

- Estava molt sola... - digué ella mentre avançava habitació endins.
Es va deixar caure sobre la cadira i esbufegà com si s'ofegues -. Déu
meu ! - repetí -. Aquesta petita... aquesta petita... - Exhalà un sos-
pir pregon i, més tranquil·litzada, preguntà - : Heu sentit les coses
que deia ?

- Sóc immensa, oi ? - va fer l'Eudivís, complaguda.

- Sí, sí - aprovà la xarxona -. Mai no havia vist res de semblant.

- Ho heu vist tot, doncs ? - s'inquietà en Rialp.

- Sí... Ha rit : vull celebrar la mort de tots els Bèlies així. Jo...
A mi també m'agradaria.

- No està bé que hàgiu entrat - va queixar-se en Rialp -. No veieu que
l'avergonyiu ?

L'Eudivis gairebé es va ofendre :

UAB

- A mi ? Si tot això és experiència ! Un dia podré escriure : "Mentre la multitud disciplinada veia desfil·lar les despulles mortals d'en Mefista Bèlia, Elena s'abandonava lúbricament a la descoberta de les capacitats del seu cos en presència d'una vella que cobejava l'home ardent i magnífic arrelat en la seva feminitat..."

- Elena ? - la va interrompre en Rialp -. Qui és, Elena ?

- Jo. És el nom que em donaré en la primera novel·la.

- No sóc tan vella - va protestar la dona -. M'he fet grossa, això sí, però com a vella no ho sóc.

La noia, sobtada per una idea inèdita, es va pinçar el nas amb dos dits i, ebcurosida, preguntà :

- Les dones no ho poden ser d'impotents, oi ?

En Rialp suplicà :

- Eudivis, si et plau, siguis bona minyona i calla. A què treu cap parlar d'impotència, ara ?

- Pensava en el vell - explicà ella.

- En el Bèlia - féu la dona.

- Què us empatol·leu ? - digué l'Eudivis -. Quin Bèlia ?

- En Demos. No han raptat ningú més. Has dit que se'l van endur uns homes...

- També heu sentit això ? - va queixar-se en Rialp -. Però aleshores encara no éreu al dormitori...

- Escoltava des de fora - confessa la xarxona.

L'Eudivis engrapà el braç del xicot i, en parlar, la respiració li xiulava :

- Era en Demos, doncs ?

La vella va riure i s'avançà a la resposta del noi :

- Prou que ho saps, petita. De seguida m'ho he ensumat, que éreu de la resistència. Ningú més no hauria gosat desobeir les invitacions cíviques, avui. I, en sentir-vos, he anat lligant caps...

La noia, una mica pàl·lida, escrutà la cara fosca i adusta d'en Rialp.

- Ho som ? - va preguntar-li en un to de veu humil.

- Deixa-la dir - féu ell -. No hi ha cap motiu per identificar el teu vell amb en Demos Bèlia.

- Però... però... però - quequejà l'Eudivis -, seria... Oh ! - va acabar, incapaç d'expressar-se, i va abraçar-lo tumultuosament, tan engrescada com de primer.- Oh !

En Rialp va rebèrtjar-la amb un gest gairebé irat :

- Vols que s'ho cregui, potser ?

- No heu de tenir por -ma declarar la xarxona -. No us denunciaré pas... Si precisament fa dies que tinc ganes de conèixer algú de la resistència !

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

El noi va ajupir-se a recollir la samarreta, com si tingués la intenció de vestir-se, i, breument, va comentar :

- Sou una vella impertinent.

La dona va esperar que s'hagués posat la peça a despit de l'oposició de l'Eudivis, que ara havia saltat del llit i el subjecta va bo i fregant-se contra seu, i aleshores digué :

- Tinc un document.

En Rialp va immobilitzar-se a l'acte, si bé no del tot, car la noia ho aprofità per estirar-li la mà cap a les seves natges.

- Un document ? - va repetir -. De quina mena ?

- Un paper que pot perjudicar en Belse Bèlia. Potser us ajudaria a acabar amb ell, ara que heu liquidat els altres dos.

El noi, distretament, acaricià la gropa de l'Eudivis, la qual li ho agrai prement-se més fort contra el seu ventre. Com si no hagués sentit la segona part de l'explicació de la xarxona, s'interessà :

- I com l'heu pogut aconseguir ?

- Temps era temps - va dir ella gairebé alegrement - vaig ser la seva amant. Sí - insistí en adonar-se de l'expressió incrèdula de la seva cara -. Encara que no ho sembli, també jo he tingut vint anys i he estat bonica i fogosa.

L'Eudivis estava tan esbalaïda que fins i tot se separà d'en Rialp per tal de mirar-s'hi-la més bé.

- Es possible ?

- Es possible, petita - assegurà la dona -. Si vius prou, vindrà un dia que no et caldrà fer aquesta pregunta.

- Ah, no ! - exclamà la noia -. Jo no...

Però en Rialp ja tornava a parlar :

- I què diu, aquest paper ?

- T'agradaria de saber-ho, oi ? - féu la vella amb sornegueria -. Si no ets de la resistència, però, no el veuràs mai.

- Ja t'entenc - la tutejà ell també. -Es una trampa.

La xarxona contraatacà :

- Potser ho sou vosaltres dos, una trampa. Seria una jugada hàbil, ben pròpia d'en Belse...-Es va interrompre en veure que el noi escopia, despectiu, i canvià de veu -. Molt bé. Algú o altre s'ha d'exposar... Què me'n dius ?

En Rialp se'n va anar fins a la porta, la badà del tot i examinà el local de fora; en tornar, va tancar-la i afirmà :

- D'acord. Som nosaltres.

L'Eudivis li va saltar al coll, ~~entusiasmada~~ entusiasmada i amb tant d'impuls que el fèu caure per terra.

- Ho som ? De veritat ? Manoi, voldria saber si cap noia, a la meua edat...

- Pots estar segura que no - va contestar-li en Rialp sense enfadar-se per aquella meua d'agressió -. No n'hi ha cap que tingui tanta experiència.

- I tot just començo ! - recordà ella.

La vella, que s'havia descordat el davant del vestit d'estar per casa, es va alçar un pit llarg i gruixut que li arribava molt avall i, tot sostenint-lo pel mugró pensit amb una mà, amb l'altra va separar una ~~bossa~~ bosseta de plàstic enganxada a la pell amb una tira d'esperadrap i explicà :

- Em tenia molta confiança i em va dir : "enlloc no estarà tan segur; si mai em passa res, posa'l en mans de la justícia..." I dos anys després em feia torturar per una petita reliscada ~~desconeguda~~ amb un dels seus secretaris. A ell va fer-lo desaparèixer i a mi em va fer buidar de tot allò que és més preciós a una dona. Per això no he tingut mai fills... - Sobriament, afegí - : Fa vint anys que l'odio.

- Però si aquest document és tan comprometedor - va objectar-li en Rialp, encara assegut a terra - com és que no intentà de recobrar-lo ?

- Potser no ho era, aleshores - va dir la xarxona una mica enigmàticament -. Però ara sí, ara ho és. I, si se'n recorda, em farà cercar. Més val que no me'l trobin. Té.

En Rialp recollí la petita bossa dins la qual es veia un paper plegat i, sense apaçar l'Eudivis que pesava al seu damunt, anà per obrir-la. La vella, però, va aturar-li el gest.

- No, ara no. Em sembla que la petita torna a tenir ganes que l'estimis...

Va aixecar-se amb totes dues mans reposades a les cuixes, damunt dels genolls, i s'adreçà a la porta que tancà darrera seu. En Rialp, que l'havia seguida amb vista, desplaçà la mirada cap a l'Eudivis.

- Es veritat ?

- Oh, sí ! - va dir ella -. Em passen coses tan engrescadores !

- Quina experiència, oi ? - va riure el noi, i l'abraçà.

Un punt per en Demos Bèlia

L'Oriola va plegar el darrer dels tres diaris que l'Emelin acabava de dur de ciutat i, sense una paraula, va baixar-los al presoner. Li va permetre de fullejar-los al seu grat i després els recollí de nou. L'home digué :

- Calia esperar-ho.

El noi brandà el cap.

- Confiava que la mort d'en Mefista Bèlia els faria reflexionar. Ara saben sense cap mena de dubte que complim les nostres promeses...

- No ens repetim - va reptar-lo estranyament en Demos.

Ell va esperar un moment, però en veure que l'altre no afegia res més, començà a retrocedir altre cop cap a l'escala. L'home el va deixar arribar al primer graó i, aleshores, digué :

- Suposo que no heu oblidat que vull dormir amb una dona. Què heu decidit ?

L'Oriola es tombà, cellajunt.

- Es difícil de decidir res, Demos. Potser sí que vós teniu dret a aquest darrer caprici, com vau dir, però us voldria fer recordar que implica la participació d'una altra persona, la llibertat de la qual hem de respectar. No us podem dur una professional, no us podem dur ningú de fora de l'organització. I prostituir les nostres dones, encara que s'hi avinguessin...

- Teniu un concepte erroni de la prostitució - va fer en Demos -. No demano un acte venal de ningú. M'heu parlat, amb elles ?

- No, no n'hem parlat - va reconèixer l'Oriola .

- Ja és hora de fer-ho, doncs.

El noi va esguardar-lo llargament en silenci, indecís, com si intentés de descobrir una defallença en la cara del seu interlocutor, però l'expressió de l'home era seriosa, serena.

- Em sembla, Bèlia - va començar - que en el fons teniu més ganes de crear-nos dificultats que no pas de dormir amb una dona... Bé, dificultats potser no és la paraula justa. Ens volem posar en un compromís.

- No estaria pas malament, si fos així - va replicar-li en Demos -. Els problemes ajuden a prendre consciència de la situació i, en aquest sentit, encara us faria un favor. Però no és això. Tinc verament ganes de dormir amb una dona. No puc pas permetre que el meu darrer acte de

mascle es saldi amb un fràs.

- Quina importància té, això, per a un mort ? I perdona la franquesa de l'expressió...

- Per a un mort, cap. Però encara sóc viu, i ho seré fins al darrer moment. No m'ho deveu pas voler prendre tot, oi ?

- No, ben cert que no. D'acord, els en parlaré.

En lloc de pujar al pis, però, va travessar l'entrada i sortí a l'era. Ja era fosc i en la llunyania, entre els arbres, els fanals d'un cotxe o d'un xamíó traçaven la línia invisible de la carretera. Darre la casa, al galiner, es va sentir un petit esvalot que s'aquietà gairebé immediatament. Bufava una alenada d'aire i una remor somorta, de motor, es confonia amb el xiuxiueig de les ~~ramonades~~ branques dels arbres que es fregaven. Els insectes, curiosament, havien emmudit.

Va fer uns passos cap al camí, però aleshores la silueta de l'Emelin es retallà en el llindar vagament il·luminat i la seva veu cridà :

- Oriola !

- Ja vinc - digué ell, i tornà cap a la casa.

Dins, es va adonar que encara duia els diaris sota el braç i els deixà en una cadire. La mare, dreta, escudellava.

- Com s'ho ha pres ? - preguntà en Sena que havia vingut a substituir l'Auriol.

Ell es va asseure i, sense mirar ningú, digué :

- Insisteix que vol dormir amb una dona.

Hi va haver un silenci, mentre la mare i la germana s'instal·laven i, després, en Sena s'escurà la gargamella.

- Potser caldria consultar amb els altres...

- No podem consultar amb ningú. Ja saps que no ens hi hem de posar en contacte sota cap concepte. L'operació ha estat planejada així per tal de deixar sempre algú al marge, si passava alguna cosa. Ara som tu, jo i elles dues, recorda-ho; ningú més. Si ens surt malament, si fallem i ens detenen, ells podran continuar. El grup comença i s'acaba amb nosaltres mentre no hàgim enllestit.

- Ja ho sé - va assentir el seu company -. Però en un cas d'emergència...

- No és un cas d'emergència. És un petit problema que, si volem, fins i tot ens podem negar a reconèixer.

L'Emelin alçà el cap.

- No, això no - va dir.

Tots dos se la van mirar, i ella envermellí una mica.

- Creus, doncs, que hi hem d'accedir ? - va preguntar-li el germà -. Pensa que es refereix a una de vosaltres dues, a tu o a la mare, Ho va

va dir. I va dir més : que us volia fer un fill. Es clar que això potser era una manera de parlar...

Universitat Autònoma de Barcelona

Biblioteca d'Humanitats

- En dubto - mormolà la mare, que no menjava -. Es natural que no es resigni a desaparèixer del tot.

- Té fills - va contradir-la l'Oriola -. Per què un altre ?

- Per això mateix, perquè serà el darrer. En aquest moment no té cap més manera d'assegurar-se el futur. No ho entenem ?

- No, la veritat. I vosaltres ? - preguntà a la seva germana i a en Sena.

El xicot negà amb el cap, però la noia va dir :

- Sí. Tots ens assegurem el futur amb l'esperança de no morir...

- No ens assegurem res ! - protestà ell.

- Es clar que no. Però també és clar que sí, si ho creiem. I ho creiem. Però per a un home que ja no té aquesta esperança, el futur és un acte darrer de caràcter creador. Perquè et ^{sembla} ~~sembla~~ que tantes persones desnonades pels metges, condemnades a morir en un termini curt, es lliuren a la disbauxa ?

- No hi he pensat mai.

- I elles tampoc. Obeeixen un instint. Sense dir-s'ho, sense que en siguin conscients, persegueixen un futur que no és la disbauxa, sinó les possibles conseqüències de l'acte genèsic.

- Si és així - reflexionà l'Oriola -, en Demos és un home especial. Allí on els altres van a cegues, ell sap què vol.

- Es un pornògraf, no ho oblidem. Les obres que ha escrit, un pur mecanisme destinat a excitar els sentits, l'han obligat, sense ~~manera~~ proposar-s'ho, potser, a profunditzar en la sexualitat. Un home intel·ligent que escriu llibres eròtics acaba sempre per descobrir que el sexe és l'únic poder autènticament creador de què disposem.

- Ho sap tothom, això.

- Vols dir que la gent actuen com si ho sabessin. No he sentit dir mai de cap condemnat que reclamés el dret de fer un fill. Senyal que no ho saben, doncs.

- Però tu i la mare, sí - es mig burlà l'Oriola.

- La mare i jo, sí - va repetir la noia -. I d'altres dones. Més que no pas homes. En Demos, en aquest aspecte, és una persona remarcable.

- Estàs disposada a dormir-hi, doncs ?

L'Emelin vacil·là lleugerament :

- No ho sé... Potser sí.

- I en Mars ? - va preguntar-li en Sena -. Hi has pensat, en ell ?

La noia afirmà amb el cap i l'Oriol insistí :

- Et sembla que li agradaria ?

- Sempre ens hem respectat la llibertat - va contestar ella, obliquament.

- Però en Demos és un enemic...

- No pas a aquest nivell

En aparença, els dos xicots es van quedar sense paraules amb què contradir-la, car tots dos enfonsaren les culleres en el plat i començaren a menjar-se la sopa que es refredava. Les dones van imitar el gest, més lentes, pensaroses, potser sospesant la mateixa objecció que a la fi trobà l'Oriola :

- D'acord. Acceptem això. Però saps ben bé a què et compromets ?

Ella va empassar-se una altra cullerada abans de dir :

- Potser no passarà res. Hi ha poques probabilitats que em deixi prenyada.

- Com ho saps ?

- Fa dos dies que he acabat la regla; en principi, doncs, no tinc òvuls en situació de ser fecundats. Ja sé que això pot fallar...

- I aleshores ? Prolongues una nissaga de la qual no podem esperar res de bo. I, per un altre costat, imposes a en Mars un fill que no és seu. Com veus, no es tracta simplement de si accepta que hi dormis.

En Sena reposà la cullera en el plat.

- Potser podries fer trampa. Al capdavant, més que res, es tracta de donar-li una il·lusió. Mai no ha de saber si et fecunda o no...

- Si m'hi avinc, serà sense enganys, Sena - va dir la noia amb fermesa -. Si li feia trampa em disminuiria a mi mateixa. Ja ho és prou, fins a cert punt, que tingui tan poques probabilitats de deixar-me embarassada... Sinó que en això no hi puc fer res.

- Som massa honestos - reflexionà l'Oriola tot enretirant una mica el plat buit -. Hem d'acabar per perdre. Ja és prou sorprenent que, fins ara, tot ens hagi sortit bé.

- Si no fóssim honestos, no valdria la pena de fer res; n'hem parlat prou vegades.

- Si, però entre poc i massa. Això és puritanisme, no honestedat. M'agradaria de saber que hi diu en Mars. Diguís el que diguís, hi pots tenir dificultats. I, encara que no ho mostri, de segur que, interiorment, se'n ressentirà.

La mare va alçar-se, recollí els plats i els col·locà l'un damunt de l'altre. En lloc d'anar-se'n cap a la cuina, però, proposà :

- Podem evitar-ho - i va esguardar cap a la seva filla - : Jo no he de donar explicacions a ningú.

L'Oriola, que tenia la mà sobre la taula, anà plegant els dits contra el palmell i, després, els va estendre amb un moviment brusco.

- Explicacions, potser no. Sou lliure. Mes lliure que ella - va precisar -. Però penseu en com ens sentiríem mentre fossiu baix amb ell. Que la nostra mare...

- Fa molts anys que sóc vidua - explicà la dona amb la mateixa veu calmosa -. I també fa molt de temps que vosaltres ja sou grans.

- Què voleu dir ?

- Els fills poden emplenar la vida d'una dona, mentre són petits. Després, ja no. Es natural que, si ho havia oblidat, es torni a sentir femella.

La cara de l'Oriola s'emportrà. Brutalment, va dir :

- I us en sentiut per en Demos ?

- Me n'he sentit per altres. Puc ser-ho amb ell, també.

El noi tancà el puny, com si anés de colpejar la taula, però en Sena reposà dos dits sobre el seu braç.

- Té raó, Oriola. Que sigui la teva mare no és un privilegi ni ha de ser una limitació.

El noi separà el braç amb un gest enutjat.

- Si fos la teva mare, potser no ho diries, això.

- Potser no. Ho diries tu, aleshores.

L'Oriola es quedà sobtat, com si les paraules del seu company fossin ~~una~~ un argument i no una simple afirmació. També l'Emelin ho interpretà així quan va aprovar-lo :

- Es cert. No podem esclavitzar-la als nostres sentiments.

El xicot oposà la darrera objecció que se li acudia :

- Si té un fill s'exposa a que sigui mongoloide.

- Ens hi exposem totes ! - protestà l'Emelin.

- Però encara més les dones ~~quatre~~ de quaranta anys per amunt. Ho saps tan bé com jo. Consulta-ho a qualsevol metge....

- No hi ha temps per consultar ningú. Ho hem de decidir ara. Com no sigui que vulgueu ajornar l'execusió...

Ell va denegar i esmirà la mare de reüll. La dona, sense fer cap altre comentari, alçà la pilera de plats i se la endurí ~~cap~~ a la cuina. L'Emelin la va seguir, però no se sentí que parlessin i, en tornar de nou, duia els gots i l'ampolla de vi. La Marla, darrera d'ella, va deixar els llegums amb cansalada fregida sobre la taula i, com de costum, va servir-los. En Sena va dir :

- No hi ha cap motiu perquè no respectem l'horari previst. Això - alçà els ulls cap a la dona - li permetrà de passar amb vós dues hores ben bones. Després baixarem...

- No - féu ella -. El mataré jo.

En Sena s'embarbussà :

- Quan... Bé, vull dir...

- Sí. De seguida que l'hagi satisfet - contestà la Marla.

S'assegué i encetà els llegums que tenia al plat mentre els altres la miraven. En Sena, amb la veu una mica enrogallada, va comentar :

- El deveu odiar molt...

- Molt , no ho sé - digué ella, equànime -. Simplement, l'odio.

L'Oriola, inquiet, es regirà en la cadira.

- No té sentit - féu -. Hi havia d'haver pensat de primer... Si l'odieu no hi podeu dormir en aquestes condicions d'honestedat a les quals tots doneu tanta importància. Hi haurà allò que l'Emelin volia evitar: un engany...

La Marla brandà el cap.

- No ens demana pas amor, recorda-ho.

- Però vós, amb aquestes sentiments, no podreu... i s'aturà, incòmode. La seva ^{Marla} ~~seva~~, però, l'havia entès i digué :

- Em mostraré receptiva, no en dubtis.

- Mare ! - protesta ell. Va empènyer el plat taula endins i remugà:- No tinc gana.

- Menja - li demanà ella -. T'espera una nit llarga.

El noi, dòcil, va obeir-la amb tant poc d'entusiasme que, quan els altres enllestiren, encara li quedava mig plat de llegums; la cansalada ni l'havia tocada. En canvi va menjar-se dues peres amb més ànims, silenciosos. Tots callaren fins que en Sena va dir :

- Caldrà assegurar-nos que no us pugui fer mal... Què fem ?

- L'igueu-li una mà; n'hi haurà prou.

En acabar, l'Emelin s'encarregà de desaparar taula mentre els dos nois encenien cigarretes. La Marla, excepcionalment, també en volgué una, però només hi va fer dues pipades, l'esclafà contra el cendrer i va alçar-se. Van veure que es tancava a l'habitació i en Sena, passat un moment, digué :

- Som-hi ?

Van baixar tots dos al celler i s'atensaren a en Demos que els mirava, expectant. En Sena va apuntar-lo amb la seva arma i l'Oriola el va deslligar de la cadira amb tot de gestos bruscos, desordenats i hostils. En redreçar-se, féu :

- Al catre.

L'home va limitar-se a preguntar :

- La mare o la filla?

Ni l'un ni l'altre no li van contestar i l'Oriola es va treure unes manilles de la butxaca pistolera.

- Jeieu.

Li va subjectar la mà esquerra a la barra travessera de l'estructura metàl·lica, en una posició volgudament incòmoda, però el triarca no protestà. En Sena va desar-se l'arma i l'un darrere l'altre van sortir a l'estable, travessaren l'entrada i pujaren al pis.

La Marla ja era al menjador, vestida amb una bata-quimono sota la qual devia anar nua, i prop d'ella, sobre el trinxant, hi havia una safata amb el sopar de l'home : un bistec, fruita i un got de llet.

- Dona'm la Beretta.

Se la va ficar a la butxaca, ampla i profunda, recollí la safata i, escales avall, va adreçar-se a la trampa seguida d'en Sena, que la tancà.

L'Oriola va encendre una altra cigarreta, va mirar-se penserosament la paret i després estirà un calaix d'on va treure un paper i un llapis. Es va asseure a la taula i escoltà uns segons. Però només se sentia la remor de plats que feia l'Emelin a la cuina. Aleshores s'inclinà sobre el paper i, amb la cigarreta clavada en un costat de boca, va redactar el borrador, que després la noia passaria a màquina, de la nota destinada a acompanyar el cadàver del segon Bèlia, ara l'amant passatger de la mare...

Escombrada cap a fora

Tots dos homes, que feien vara de patir del fetge i de tenir ulls de poll, parlaven gairebé sense obrir la boca i en un to volgudament agressiu que provocava més por que respecte. Van exhibir unes credencials que ella no arribà a veure i el dels cabells grisos, que la mirava de dalt a baix, digué :

- Sou Ernia M₀leva, potser ?

- Sí - confessà la mare d'en Jon.

- I la mestressa ? - preguntà el seu company, un xicot robust pràcticament desproveït de barbeta.

- Ja és a dormir.

- Desperteu-la - li ordenaren.

Ella es va resistir una mica :

- De que es tracta ? Si és alguna cosa que pugui resoldre jo...

- Desperteu-la - va repetir el xicot.

Van seguir-la a l'habitació on, de fet, la dona encara no s'havia ficat al llit; es rentava les dents al lavabo, vestida únicament amb una camiseta vaporosa i curta que s'interrompia dos/dits més avall de l'entreuix, sobre les mitges que encara no s'havia tret. Tots dos se la van mirar amb un esguard llaminer i sorprès, però això no els privà de complir amb llur deure.

- Ens haureu de seguir - declarà el dels cabells grisos, i tornà a exhibir ràpidament les credencials.

- On ? - va interessar-se la Celina.

L'home va contestar una mica de costat :

- Ens limitem a obeir ordres.

No li van permetre de vestir-se ni de fer la maleta i totes dues van haver d'acompanyar-los tal com anaven a despit de les protestes de la dona que fins i tot argumentà :

- No podem deixar la casa així. Tenim obert tota la nit i...

- Avui tancareu,, doncs - féu el xicot sense barbeta.

- Però hi ha clients !

- Ja s'espavilaran.

- Això és un abús. Em queixaré - els amenaçà la Celina.

Ni l'un ni l'altre no es van immutar.

- No pas ara - va dir el dels cabells grisos -. Demà - i una mena de

somris contingut li joguinejà pels llavis adustos.

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

- Agafaré una bata...

- No agafareu res. Les ordres són que ens seguim ~~totes dues~~ ^{amb} tal com us trobem.

- Però potser no cal que us ho agafeu tan al peu de la lletra - digué l'Ernia.

- No som nosaltres qui ha d'interpretar les instruccions de la superioritat - li oposà el xicot -. No ens entretinguem més; el viatge és llarg.

Les dones es van sobresaltar :

- Quin viatge ?

Els, però, les van empenyer cap a fora i les escortaren ~~cap~~ ^{fin} al cotxe que, amb el motor engegat, esperava davant la casa. Era un vehicle negre i llarg, amb les finestrelles tancades i molt baixes; feia pensar en una fortalesa. Dins, hi havia un altre home darrera el volant i, al seu costat, la planxadora.

- Tu ! - s'admirà l'Ernia.

La dona, que semblava tota enrabiada, declarà :

- Són uns energumens ! Mireu !

Devia haver-los oposar resistència, perquè al pijama que duia li faltava una mànega i la pell del braç mostrava senyals de violència. El xicot sense barbeta, que ja havia obert la portella, manà :

- Cap dins !

Les van fer instal·lar a les dues banquetes plegables i incòmodes disposades d'esquena a la marxa i ells s'arrepaparen en el seient ample i encoixinat en un extrem del qual s'amuntegaven tot de paquets i unes quantes ampolles reunides en una capsa plena d'encenalls; en el terra hi havia dos bidons i un orinal.

El cotxe va engegar amb una sacsejada que els llençà els uns contra els altres i, en redreçar-se, els dos homes van abaixar les cortinetes de les finestrelles i encengueren el llum del sostre.

- Apagueu ! - protestà la Carina -. No veieu que vaig mig despullada ?

- Precisament - digué el xicot que veia al seu davant sense treure-li els ulls de les cuixes -. Bé ens me treixem una mica de distracció.

La dona, enfurida, va prémer el botó i, durant una estona, el llum no parà d'encendre's i d'apagar-se sota els dits de l'un i de l'altre, cadascú entossudit a imposar la seva voluntat fins que el noi va picar violentament els artells de la Gelina amb la mà tancada.

- El vull encés - declarà.

- Són uns energumens, ja us ho he dit - repetí la planxadora des del seient de davant.

El dels cabells grisos aconsellà :

- Féu bondat i no passarà res.

- Es pot saber, ara, on anem ? - va preguntar-li l'Ernia.

La planxadora digué :

- No veus que ens donen el passeig ? Tot això es deu relacionar amb aquell parell de xicotes... Se m'ha acudit quan t'he vist.

- Exacte - féu l'home -. No podem permetre actes d'indisciplina ni activitats que perjudiquen l'organització. Però no donem el passeig a ningú.

- I jo que hi tinc a veure ? - va protestar la Celina tot començant a treure's una mitja perquè l'espectacle que donava no fos tan picant.

El xicot sense barbeta li tustà de nou els artells.

- Ja està bé com està. Ens agrada més així.

- Què hi teniu a veure ? - repetí el dels cabells grisos -. Les heu recollides a la casa que us ha estat confiada, oi ? Us heu fet voluntàriament oмпlice d'una acció no autoritzada. Cal que ens assegurem que no ho podreu repetir. Totes tres passareu la frontera.

- Ens expulseu, doncs ? - mormolà l'Ernia.

- Si, Convé que comencem a netejar el país de persones indesitjables.

La planxadora va proferir una rialleta vagament histèrica.

- I ja ens voldran, a ~~l'estadística~~ fora ?

- Us voldran, no us amoineu. Demà passat ja sereu a l'altra banda. Mentrestant - afegí, i tocà els paquets que tenia al costat -, aquí hi ha de tot, menjar i beguda.

- Voleu dir que no pararem enlloc ?

- Si, això és el que vull dir. Mai no fem etapes.

El xofer, que encara no havia obert la boca, ara's hi decidí i, satisfet, declarà :

- Som auto-suficients !

El cotxe s'enfonsava en la nit gairebé sense soroll, ~~amb~~ amb un balanceig lleu i constant que fatigava els cossos de les dues dones, forçosament massa erectes en els seients plegables que no els permetien de reposar els braços. Els homes les miraven, i miraven sobretot la Celina, dolça i carnal en la seva menuda camisa que donava intimitats de dormitori a aquell racó de vehicle ara il·luminat i després, quan als homes els abellí de fer una becaina, obscur com una gola de llop fins que apuntà l'alba. En aquell moment, elles s'havien repenjat l'una contra l'altra, sense aconseguir de dormir i envejoses del ronquet que s'escapava dels llavis del vell. Va despertar-se una vegada i, en la fosca, orinà unes quantes gotes de prospàtic que immediatament alteraren l'atmosfera del cotxe. L'Ernia, amb precaució, intentà de buidar l'orinàl per la finestra, però el dispositiu de seguretat no cedia i li

^{va} Caldre passar-lo a la planxadora que havia aconseguit d'obrir la seva. El xofer no hi féu cap comentati ni s'hi oposà. Van sentir, però, que reia baixet.

UB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Era la primera de les moltes humiliacions que sofririen en el curs del viatge inacabable, sempre tancades en aquell petit espai ambdós dels homes, el xicot sense barbeta i el vell, o aquest i el xofer, o el xofer i el noi. Per una o altra, mentre ells es rellevaven al volant, mai no van deixar que una d'elles canviés de lloc amb la planxadora.

Con havien dit, tenien la intenció de viatjar sense aturar-se i fins i tot els canvis de conductor tenien lloc amb el vehicle engegat. Un dels homes de darrera s'enfilava pel respatller del seient davanter, engrapava el volant i l'altre, el rellevat, seguia la mateixa ruta cap a la banda posterior. L'Ernia, el primer cop, s'admirà :

- Tanta pressa corre ?

- No és qüestió de pressa, sinó de disciplina - li va contestar l'home dels cabells grisos.

Devia ésser veritat, tota vegada que el procediment no varià ni quan, a partir del gest de la Celina, el viatge sense etapes es convertí en una utopia. En aquell moment ja eren les nou, acabaven d'esmorzar i cap de les tres dones no havia orinat des de quarts d'una de la matinada. Van resistir encara una hora, fins que la mestressa de la casa especial començà a remoure's nerviosament davant del xofer que ara ocupava el lloc del xicot sense barbeta. Ni ell ni l'home dels cabells grisos no digueren res, però tots dos la miraven amb un esbós de somris que s'anà accentuant a mesura que la inquiet de la dona augmentava. A la fi, l'home, burlata, li va passar l'orinal. Ella, però, va refusar-lo amb un gest i, irada, va deixar-se relliscar una mica cap endavant i orinà premeditadament sobre el pis del cotxe.

El xofer va enretirar les cames, gairebé enfilat en el seient, i l'home dels cabells grisos avançà les mans com si volgués aturar d'una manera o altra aquell devesall. Tampoc no li hauria servit de res, però. Quan començava a cridar, l'Ernia s'alçà les faldilles i va buidar-se sobre els seus peus.

En sentir l'esvalot, el noi sense barbeta i la planxadora es van girar, ell renegà, ella va riure i, immediatament, sense desplaçar-se gens ni mica, va alleujar-se entre esgarips de satisfacció. Tots tres homes cridaven alhora, mig asfixiats per la fortor. El xofer lluitava amb el cristall de la finestreta i el noi de darrera el volant, cap al qual havien corregut els orins, bufetejà la seva companya de seient.

- Atura ! Atura ! - esbufegà l'home dels cabells grisos.

El xicot sense barbeta va frenar ~~en un costat de~~ en un costat de carretera, però el xofer es va recordar que mig quil·lòmetre més avall hi havia un rierol i van proseguir amb les portelles obertes de bat a bat fins a un camp de trepadella on van saltar tots. En aquell moment, les dones ja tenien el cos ple de contusions.

Van fer despullar la Celina i amb la seva camisa, partida en tres trossos, les obligaren a netejar l'interior del vehicle a puntade pistola. Al cap de tres hores, tocava el torn a l'Ernia, car elles, no escarmentades, repetiren la facècia, amb agreujants; la noia havia defecat.

A partir d'aquell moment, el viatge es convertí en una pugna oberta entre els agents i llurs presoneres. A nit foscant totes tres anaven nues i els vestits, rentats en un abeurador d'animals, penjaven de les portelles per tal que s'eixuguessin abans d'haver d'utilitzar-los de nou.

A la matinada hi va haver una treva, potser provocada per la decisió dels homes que ara es negaven a donar-los de menjar i beure, però el dejuni era massa recent perquè tingués efectes duradors. Elles, d'altra banda, com si s'haguessin posat d'acord, ja no mostraven la mateixa disposició a fer les feines alhora. Entre les vuit i les deu del matí l'home dels cabells grisos, que ara conduïa el cotxe, es va veure obligat a aturar-se tres vegades.

A primeres hores de la tarda ja s'havia establert una norma gairebé perfecta. Una d'elles ~~se'n~~ s'orinava, el cotxe frenava en una vora de camí, en baixaven tots sis, les dones netejaven el terra i els seients amb tota parcimònia, rentaven els vestits convertits en parracs, muntaven de nou al vehicle, rutllaven tres quarts d'hora sense incidents i, aleshores, la facècia recomençava: una altra de les dones cedia a la seva pruija, l'automòbil cercava un indret on aturar-se, perdien mitja hora més amb la neteja, s'enfilaven altre cop, el xofer engegava...

Cada vegada hi havia bufetades, pessics i puntades de peu, insults i renecs, amenaces. No hi feia res; les dones perseveraven. Els tres agents duïen els vestits tan bruts d'orins i de suor que, a entrada de vespre, quan travessaven una població, van aturar-se en un solar proper a una tintoreria i el xofer i l'home dels cabells grisos es van quedar en calçotets i samarreta mentre el xicot sense barbeta duïa les americanes i els pantalons a rentar i planxar. Va romandre absent gairebé una hora i, en tornar amb tres sacs de plàstic, hi van col·locar els vestits i els ~~vestits~~ ^{tancares} porta-equipatges.

S'havien entretingut tant, que encara els faltaven cent cinquanta

quilòmetres per arribar a la frontera. Elles, famolènques, van prometre que ara es portarien bé si les alimentaven i l'home dels cabells grisos, després d'algunes vacil·lacions, accedí a donar-los un quart de barra per cap, un ou dur, un tall de carn en conserva i dos gots de vi. Seguidament, els serví dos plàtans. Hi van haver uns instants de confraternització mentre el cotxe corria disparat per tal de recobrar el temps perdut, però el xicot sense barbata ho esguerrà tot quan s'entossauí a fer l'amor a la Celina. Fins aleshores les havien respectades tot i les mirades cobejoses que sovint els adreçaven en moments de calma relativa, però ara el xicot havia traguejat massa liberalment i, de sobte, allargà les mans cap a la dona. Ella va ~~anar~~ donar-li un cop de puny al nas, que sagnà immediatament, i l'home dels cabells grisos s'interposà entre tots dos per tal de fer-lo desistir dels seus propòsits. Forcejaren i el ~~minim~~ xofer, alarmat pel batibull, aturà el cotxe. El noi sense barbata, que es creixia davant l'adversitat, obrí la portella i arrossegà la Celina cap a fora, però l'Ernia i els altres tres saltaren a llut darrera i el van poder subjectar mentre la dona s'escapava.

La planxadora el va estabornir amb un cop de pedra que no provocà cap protesta dels altres dos, i l'home dels cabells grisos li passà les seves ~~propies~~ manilles abans d'introduir-lo de nou al vehicle. Ell mateix, altre cop pistola en mà, va quedar-se vigilant les dues dones i el xofer sortí veloçment en persecució de la fugitiva.

Quan van tornar ja llostrejava i, estranyament, venien fent manetes. Pel motiu que fos, la Celina devia haver cedit a l'un després de negar-se a l'altre i, en instal·lar-se al cotxe, s'assegué amb les cames molt juntetes i les mans davant del pit, probablement per amagar els mugrons encara envermellits; el xofer, en reprendre el volant, xiulava una tonada d'home satisfet.

El noi sense barbata, que havia reprès el coneixement, serrava les dents, enfutismat. Amb el cop, però, semblava que li haguessin passat els efectes de la beguda i al cap d'una hora, després de fer-li un sermó i d'assegurar-li que, si no insistia, l'incident no seria reportat als superiors, ^{l'home dels cabells grisos} s'avingué a obrir-li les manilles. De tota manera, l'ambient hostil persistí fins a cinc quilòmetres de la frontera, on abandonaren el cotxe.

Anaven tan endarrerits, que els contactes ja no els esperaven i calgué que el xofer, ara vestit, s'arribés al llogarret on vivien. Les tres dones estaven admirades.

- Que potser hem de passar d'amagat? - preguntà la Celina.

- Naturalment - va replicar l'home dels cabells grisos -. No teniu

pas passaport, oi ?

- Però si és una expulsió oficial...

- No hi fa res. Sempre miren d'evitar formalitats.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

S'havien aturat en una mena de cova dissimulada darrera unes mates on hi havia tot de plomes de gallina, com si fos el cau d'una guineu, i, dues vegades, van veure passar gent armada. Els homes, bo i que els des coneguts anessin d'uniforme, van pretendre que es tractava de caçadors. Era estrany, i potser afortunat, que no els acompanyés cap gos.

La planxadora havia intentat d'apropiar el que respava del seu pijama i del vestit de l'Ernia, però a la fi hi va haver de renunciar; no disposava ni de fil ni d'agulla i les peces, esquinçades, ja no tenien cap forma; d'altra banda, rentada i tot, la roba feia olor de pixum.

- I hem d'entrar al país veí així, de pèl a pèl ? - va queixar-se.

L'home va somriure per sota el nas, sense alterar ~~cap expressió~~ el jos de les seves faccions.

- No us amoineu - va consolar-la -. Ja hi estan acostunats.

El xofer no es va presentar fins a darrexes hores de la tarda, quan ja començaven a inquietar-se. L'acompanyaven un home vestit amb calça curta i mitjons fins sota els genolls i dos sacerdots joves que formarien part de l'expedició. Els agents no es van impressionar gens ni mica quan el guia els explicà que s'escapaven perquè a llur damunt pesava una ordre de detenció. Afegí :

- No ens mourem fins ben entrada la nit. Hi ha molta vigilància i mirarem d'aprofitar l'esvalot de les dotze. En aquella hora cada dia hi ha un grup de periodistes que proven d'entrar.

Els capellans, que estaven una mica ofuscats per la nuesa de les noies, van proposar-los de cedir-los les sotanes, tota vegada que duïen pantalons i camisa. Un d'ells va haver de donar-la a l'Ernia, que s'havia quedat sense hàbit. Li venia una mica curta, però tots van convenir que més valia allò que res. Després van preguntar-los si es volien confessar i elles, tan generosament tractades, no s'atreviren a negar-s'hi. Els agents, també invitats al tribunal de la penitència, s'hi van resignar de més mala gana i només quan van haver-se assegurat que el secret de confessió continuava vigent.

A les deu, el guia, que havia presenciât totes aquelles maniobres sense amagar el seu escepticisme, va donar el senyal de marxa. Si tot anava bé, ^{en} ~~quasi~~ un parell d'hores se'n sortirien.

En silenci, van travessar un bosquet, s'enfilaren per una muntanya, van davallar per la fondalada de l'altre costat, seguiren el curs d'un rierol on tots es van rentar els peus fatigats, van endinsar-se per una garriga i van sortir al peu d'una barraca enrunada de pastors a

partir de la qual, va dir-los el guia, els calia extremer les precaucions.

Universitat Autònoma de Barcelona

- Hi ha una sentinella cada cinquanta metres i, més endavant, una colla de patrulles de dos homes que no paren de resseguir la línia. Caldrà que ens arrosseguem fins a un clot que, si hi arribem, és molt segur. Ja se'n servia el meu pare. Allí esperarem l'atac dels periodistes estrangers.

Es van arrossegar doncs en filera índia, les noies entre els capellans i els agents. La garriga, ara, havia desembocat en una praderia d'herba alta i fina on es dreçaven qualques arbres ufanosos. Prop d'un d'ells van esperar que un núvol llarg i negre cobrís la tallada de meló de la lluna i el guia, silenciosament, els va assenyalar una sentinella.

Després, en prosseguir, en van veure més. L'home, però, coneixia perfectament el seu ofici i els anà esmunyint entre els soldats o policies immòbils i armats. Estava també familiaritzat amb el moviment de les patrulles i, al cap de vint minuts, ja eren tots al clot. La frontera quedava a pocs metres, davant d'una munió de llums de fanal que, com va explicar el guia, assenyaldaven el campament dels periodistes.

- Quan intentin d'entrar, tots endavant. Sense aixecar-se, eh ?

Van sentir l'aldarull abans de distingir la massa fosca que corria sota la claror de la lluna, novament alliberada del núvol, i, a l'acte, van poder presenciar l'acció convergent dels soldats que desguarnia una llarga parcel·la de terreny. Algú va disparar uns trets, probablement en l'aire, però en aquell moment ells ja progressaven darrera el guia entre tot de crits llunyans. En alçar el cap, guàrdies i periodistes s'insultaven des dels sbls respectius.

- No sé com no se'n cansen; cada nit és el mateix, - va dir l'home en aturar-se -. En el fons, potser no tenen ganes d'entrar - rigué, i només llavors declarà - : Ja som a l'altra banda.

Van avançar ~~mentre~~ encara fins sota una mena de marge on, protegits per la paret de terra, els agents van aixecar acta de l'expulsió i la feren firmar a les tres dones i al guia.

- Ja sou lliures - va dir l'home dels cabells grisos amb una veu gairebé rancuniosa, plena d'enveja, però afegí - : Sort ! - i els altres ho repetiren.

Tot seguit van retrocedir de nou cap a les herbes, sempre a rossegons, i elles tres, i els capellans, arraulits sota el marge, miraren cap als contendents verbals que continuaven escridassant-se i cap als llums del campament. Darrera n'hi havia d'altres, d'una ciutat.

El Front falta a la seva paraula

El cadàver d'en Demos Bèlia, abandonat en un solar per no comprometre ningú, fou descobert dues vegades, la primera per una parella d'enamorats decidida a tancar els ulls i, la segona, per una veïna de la casa del costat que, des de la finestra del seu pis, va veure una "forma sospitosa" i, xafardera, com confessà als policies que l'interrogaren, baixà a investigar de què es tractava. Potser va tenir, doncs, les primícies de la nota que, plegada dintre un sobre, els segrestadors havien clavat a la solapa del gec del difunt :

El Front d'Alliberament Nacional trenca la seva paraula i, un cop més, s'adreça a les autoritats; ens hi obliga una consciència que no fou creada per a matar, sinó per a construir. Des de fora d'una llei injusta, atès que condemna al silenci totes les forces progressistes del país, insistim en la nostra voluntat de respectar les persones sense renunciar a la tasca de combatre per un ordre democràtic que permeti el lliure desenvolupament del nostre poble, ara sacrificat a unes exigències de domini que perpetuen la misèria i l'opressió. Ens dolria que el sistema fes una nova víctima, però davant del ^{malisme} ~~malisme~~ i de l'inacció amb què el govern respon a les nostres demandes ens veiem obligats a insistir que farem ús tantes vegades com calgui de l'única arma deixada a la nostra disposició. Condemnats a una clandestinitat que ens pesa i que no hem escollit per desig propi, sabem que representem el pobre humil i treballador i, en nom d'ell, respondrem a la violència del poder públic, manifestada a través de les institucions totalitàries que esclafen la nostra vida, amb la violència obligada amb un interlocutor que no coneix cap altre llenguatge. A hores d'ara ja no hem de donar proves de la nostra decisió inquebrantable : dos cadàvers són suficients. Voldríem que ho fossin definitivament.

Front d'Alliberament Nacional

L'acte al qual vaig assistir - conta l'Immanuel en un dels seus articles publicats poc després de tornar al seu país - no era característic de l'actuació dels Tribunals Especials, però aquest cop la naturalesa del delictes aconsellava, com vaig saber, la celebració d'un judici públic, amb participació de tot el poble. Ben cert que anteriorment ja havia tingut lloc un pre-judici a porta tancada i que, en principi, els homes que teníem davant ja estaven condemnats; de fet, doncs, es tractava d'una farsa destinada a aconseguir l'assentiment, ni que fos passiu, de tots els ciutadans. Poc ens podíem imaginar, en començar l'acte, les funestes conseqüències que tindria per en Belse Bèlia.

A rel de la detenció dels suposats segrestadors en una casa de camp, nosaltres, els de la brigada d'estrangers, havíem estat mobilitzats, conjuntament amb les tropes nacionals, en previsió de possibles desordres populars. Ara ja semblava fora de dubte que havíem caigut en una trampa i que la resistència a la qual havíem pretès d'integrar-nos era dominava per gent afectada al sistema que, a tot estirar, practicava una oposició moderada. Amb aquella jugada s'asseguraven el concurs d'unes forces considerables i, alhora, anihilaven les organitzacions revolucionàries clandestines que, sense saber-ho, posaven tots els trumfos a disposició del règim. La situació era prou embolicada per desconcertar no tan sols el simple militant, sinó els dirigents i tot.

En aquell moment hauríem pogut desertar, i molts ho van fer. A d'altres, però, l'instint del periodista ens aconsellava de continuar amb la brigada. No s'oblidi que la pertinença a aquest cos era l'únic que ens salvava d'investigacions que podien menar a la nostra expulsió del país. I ara sabem que hauria estat una llàstima veure'ns foragitats a la vetlla dels esdeveniments que van tenir lloc davant del temple, al capdamunt de l'escala del qual ~~hambambamba~~ els quatre acusats, dos homes i dues dones, escoltarien la sentència definitiva.

La plaça, els carrers adjacents i els balcons i finestres, àdhuc els terrats dels edificis circumdants, eren plens de gom a gom d'un poble convocat per tots els mitjans possibles: premsa, ràdio, crides de nunci, d'altaveus muntats en camionetes especials, de proclames llençades des d'avionetes oficials... Com en tots els actes multitudinaris celebrats sota els Bèlies, la policia, de paísà, es confonia amb la gentada. I, aquest cop, fins i tot n'hi havia més, d'agents. Les darreres

disposicions del govern, encaminades a augmentar els efectius policials, començaven a donar el seu fruit i bona part dels reclutes col·laboraven en la tasca de control i manteniment de l'ordre. De fet, un tou de prop de cinc-cents policies ocupava tot el davant de la plaça, immediatament darrera del triple cordó de forces uniformades que privava d'accedir a les escales on, ignoro per quin caprici, alguns components de la nostra brigada alternaven amb d'altres unitats en la formació d'honor que s'arreglerava fins al replà de dalt. En puc considerar, doncs, un testimoni d'excepció.

Els tres jutges ocupaven la banda de la dreta, una mica avançats en relació a la cadira de braços on, sobre una petita plataforma, seia en Beise Bèlia uniformat i amb totes les seves condecoracions. A l'esquerra, en un simple tamboret de palla, hi havia els acusats i immediatament després, cap al fons, el fiscal. D'altres personalitats vestides d'uniforme llevat de tres homes que vestien unes americanes llargues i estretes, negres, tancaven l'escena pel costat de l'església. Con vaig veure de seguida, no hi havia defensor. Aviat vam saber per què.

El fiscal, molt solemne, relatà els fets i demanà la pena de mort vil per als quatre segrestadors. El treball incessant i sacrificat de la policia, va dir en resum, havia estat degudament recompensat quan dues nits abans, en procedir a escorcollar una masia sobre els habitants de la qual ja requeien sospites des de feia temps, els inspectors descobriren un celler que, amb tota evidència, ~~havia estat utilitzat~~ servia d'altres finalitats; la presència d'un llig indicava que, de fet, era un dormitori. Això sol ja era estrany, tota vegada que a la casa no faltaven habitacions, però encara ho resultava més que, en procedir a un examen meticolós de l'indret, els funcionaris del departament d'identificació d'emprentes digitals no en van trobar ni una; algú s'havia dedicat a esborrar-les sistemàticament. En aquell moment, va prosseguir el fiscal, van tenir la seguretat que havien fet diana. Els ho confirmà la mateixa absència d'emprentes a la part de darrera d'una canoneta propietat de la família. I també l'actitud dels detinguts, desconfiada i hostil als agents de l'ordre. La psicologia, segons el fiscal, venia a confirmar els indicis materials; era sabut que la presència de la policia desconcerta i atemoreix els innocents; els culpables, en canvi, conserven la serenitat. A la justícia, però, va ~~confessar~~ ^{confessar} magnanimitat, li calen proves més positives. I les havia obtingudes. Les dues dones en presència de les quals s'havia procedit al segrestament d'en Mefista Bèlia estaven disposades a declarar que en la persona dels inculpatos mascles reconeixien dos dels homes

que les van lligar i anordassar entre horribles amenaces abans d'endur-se el triarca. El tribunal podia interrogar-les.

Ho va fer, amb resultats poc brillants, tota vegada que les dones, fins aleshores invisibles en algun indret de l'interior del temple, estaven esporuguides i, invitades a explicar les circumstàncies del rapte, van incórrer espontàniament en tot de menudes contradiccions i, un cop, fins i tot al·ludiren d'una manera prou clara la mena de relacions que les unia a en Mefista Bèlia. Pitjor fou quan se'ls demanà que identificuessin públicament els dos acusats mascles; la més jove va manifestar que ara, després d'haver-hi pensat bé, li semblava que a un d'ells no l'havia vist mai. El fiscal, sense anoiar-s'hi, declarà que n'hi havia prou amb una sola identificació per provar la culpabilitat de tots plegats; cap d'ells no hauria pogut introduir, i menys encara retenir un desconegut a la masia sense que els altres, que hi vivien, se n'assabentessin. Això establí una complicitat indiscutible.

Mentre un guàrdia s'emportava de nou les dones cap dins de l'església, va proseguir la seva requisitòria i assenyalà que, si bé no estava en situació de presentar proves tan concluints pel que feia a l'assassinat més recent d'en Demos Bèlia, tot indicava que era obra de les mateixes mans: circumstàncies, procediments, la nota sobretot. Els experts que l'havien examinada declararien, si calgués, les concomitàncies de pensament i d'expressió entre ella i les enviades a les autoritats en relació amb el segrestament i assassinat d'en Mefista Bèlia.

El tribunal va creure que no era procedent; als inculpats se'ls processava per la comissió del primer delictes i mai no havien estat acusats del segon. D'altra banda faltava la màquina d'escriure, que la policia no havia pogut trobar; sense aquesta prova material, les declaracions dels experts, de caràcter merament corroborador, serien insuficients.

El fiscal ho va acceptar i, a l'acte, va procedir a demanar la màxima pena per als acusats. Llavors va fer una pausa solemne, s'avançà cap a les escales, va mirar-se la multitud que escoltava en silenci i, alçant el braç, digué:

- La justícia correria el risc de faltar a la seva finalitat si no donàvem a aquests homes i a aquestes dones la possibilitat de rebatre les acusacions del ministeri fiscal. Ells no la tenen, atès que no poden ésser jutge i part a la vegada. La nostra llei, tan sàvia, ho ha previst i en casos de falta greu, atemptatòria a la seguretat de l'estat, permet que parlin en defensa seva o ofereixin proves d'innocència fins a tres testimonis eixits del poble i que seran escoltats sen-

se discriminació. Escolteu doncs ! - cridà -. Si algú creu que té motius per a creure que els acusats són innocents, que parli i que ho demostri !

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Des del lloc a les escales, mirava la multitud que ara, després d'aquells mots del fiscal, semblava que aprofundís encara el seu silenci. Darrera el tou de policies, homes i dones, un moment immòbils, començaren a mirar-se entre ells. Era un gest gairebé uniforme que s'anava escampant cap a les darreres rengleres i que ningú no interrompia o trencava amb un crit, amb un alçament de mà.

El fiscal repetí :

- Escolteu ! Cridem els testimonis que pugui haver-hi entre el poble.. Escolteu !

En Belse Bèlia somreia, els jutges somreien, al mateix fiscal se li escapava el somris per sota un bigoti espès, però els acusats fitaven ansiosament la multitud com si esperessin el miracle.

El fiscal repetí per tercera i darrera vegada :

- Escolteu ! Sou cridats a donar testimoni si...

Ja no va acabar. Tots, des de les escales i des del replà, havíem vist el petit moviment que arremolinava la gentada en un indret llunyà, cap a l'esquerra, i tothom pogué sentir la veueta poruga però aparentment decidida que cridava :

- Jo... Jo tinc proves...

Tot de policies van solcar immediatament la multitud, convergiren a l'indret d'on procedia la veu i mentre el silenci es tornava a trencar, ara amb tot d'exclamacions i de preguntes, escortaren el testimoni cap a les graus del temple.

Era una noia molt jove, gairebé una criatura, que duia un paper a la mà. L'emoció o la vergonya de veure's assenyalada per la gent li havia envermellit les galtes i l'obligava a acalar els ulls. Però el poble estava amb ella, li feia costat. A despit de la presència inhibidora dels policies, homes i dones, al seu pas, l'animaven, li tustaven l'esquena, li estiraven el vestit com haurien pogut fer amb un idol... Quan sortí del mar de braços duia les faldilles i la brusa esquinçades i anava tota despenjada.

El fiscal, amb un gest galant i alhora mofeta, va baixar a rebre-la gairebé fins al peu de les escales i, després d'haver-se inclinat al seu davant, l'acompanyà prop dels jutges. Els acusats tenien una mirada sorpresa, gairebé enquimerada, i immediatament vaig comprendre que no la coneixien de res. I avui, malgrat el que s'esdevingué, no he canviat encara d'opinió.

La noia va declarar el seu nom, Benina, la seva condició, col·le-

giala, la seva edat, catorze anys, el seu estat civil, soltera, i que no l'unia cap llaç de parentiu amb els inculpats. Seguidament, de primer amb una veu una mica feble i gairebé vacil·lant que no va tardar a afirmar-se fins a l'extrem de donar una impressió de complaença, va declarar :

- Una conxorxa monstruosa ha dut aquestes quatre persones davant el tribunal, acusades d'un delicta que, en lloc de cometre, han volgut investigar. Maria, Emelin, Oriola i Sena, els habitants de la masia on no ha estat descoberta cap prova positiva de la presència o del pas d'en Mefista i d'en Demos Bèlia, feia temps que sabien de l'existència d'un document que no començà a preocupar-los fins que es produí la desaparició del primer triarca. Aleshores, sospitant que el fet podia obeir a maniobres obscures que implicaven la complicitat d'altres personalitats, van abandonar la seva feina de pagesos amb l'esperança de poder localitzar la persona capaç d'orientar les seves investigacions. Potser ells mateixos ens parlaran algun dia dels sacrificis que s'han imposat, dels obstacles que han hagut de vèncer, dels moments de desànim que més de quatre cops deuen haver-los aconsellat de renunciar a l'empresa. Pert sort, hi han persistit. Unes hores abans de la seva detenció entraven en possessió del document i, desassossegats pel seu contingut, temerosos que no trobarien audiència prop dels funcionaris polítics o judicials, decidien confiar-lo a les mans, com van dir ells, d'un innocent. No preveïen aleshores la seva captura, però tampoc no descartaven la possibilitat d'haver-se fet suspectes en el curs de les seves pesquises. Desitjosos de salvaguardar el bon nom del dirigent implicat en l'assumpte, em van donar instruccions en el sentit que només en dues circumstàncies havia de fer públic el contingut d'aquest paper : si se'ls condemnava o si es condemnava alguna altra persona estranya al govern. Per això he esperat.

Va fer una pausa per tal de repobrar l'alè i, des d'on era, podia veure el moviment ràpid dels pits sota la brusa esquincada. Estava magnífica, i se n'adonava. Probablement recitava una lliçó apresada, el seu discurs era massa coherent, però havia sabut fer seves les paraules i identificar-se amb l'esperit que les ^{dicto} ~~anunciava~~. Si ella mateixa no ho hagués dit, ningú no li hauria fet catorze anys.

Amb una lentitud meditada, va desplegar el paper que duia a la mà i, de cara a la gentada, ~~magnànim~~ va dir :

- Ara us el llegiré. És una carta... una ~~mana~~ de carta - rectificà -, sense encapçalament ni data...

- Escrita a màquina ? - va interrompre-la el fiscal, lleugerament irònic.

- Escrita enterament a mà per la persona que la firma - va contestar-li ella, i tornà a adreçar-se a la multitud : - Escolteu...

- Una darrera pregunta - demana el fiscal -. Si aquest document és tan important i prova la innocència dels acusats, com s'explica que ~~ningú~~ cap d'ells no s'hi hagi referit durant els interrogatoris?

Em va fer l'efecte que la noia creixia, que es feia més alta, més madura, quan reptà l'home que hauria pogut ésser el seu avi :

- Us ho explicarà la lectura, si em permeteu de fer-la.

El fiscal va emmudir i, en acudir-se'm de mirar de nou els acusats vaig ~~comprendre~~ ^{adonar-me} que estaven tan desconcertats com ell; ni en devien haver sentit parlar mai, de la carta...

La Benina tornà a alçar el paper i, sense ensopegar ni una sola vegada, llegí :

- "Sóc un home prudent que suposa en els altres els mateixos sentiments que l'animen; d'altra banda, entra en la naturalesa del poder que no vulgui ésser compartit. Una harmonia exterior pot amagar una discòrdia que no gosa expressar-se i seria ingenu creure que en els anys a venir cap de nosaltres no intentarà de desposseir els companys de lluita. De seguida que n'hi hagi un que se senti més segur...", i aquí hi ha unes paraules inintel·ligibles - va dir la noia abans de proseguir - : "Em cal, doncs, protegir-me contra una possible traïció; sobretot, contra un possible acte de violència. Si mai desapareixia, si mai era víctima d'un ~~ambigu~~ accident, no vull que es cregui en un atzar. Pregunteu-vos a qui beneficia la meva dissort i colpiu el culpable".

El silenci era més impressionant que de primer, quan ja semblava que no podia aprofundir-se sense trencar-se, però ella el va fer durar encara uns segons, potser mig minut, i aleshores, ~~psense~~ sense èmfasi, en un to natural que li hauria envejat qualsevol actriu dramàtica, afegí :

- Belse Bèlia.

La multitud braolà. Del fons de tot va alçar-se com una onada que anava progressant i que el tou de policies gairebé no podia contenir, i vaig veure homes que es treien les armes amb més intenció de defensar-se que d'atacar. Però no fou això que va interrompre l'impuls, sinó el salt d'en Belse Bèlia que, després d'un moment de perfecta immobilitat, compartida per tots els qui ocupaven un lloc al replà, va ~~presidir~~ ^{corxegar} cap a la noia i cridà :

- Mentida ! Es un fals !

Ella, que immediatament després d'haver pronunciat el nom del triarca, havia tornat a plegar el paper per desar-lo entre les sines com si preveia ja l'acció d'unes mans que voldrien arrabassar-l'hi,

digué :

- Els experts ho decidiran - i tornà a tombar-se cap a la gent -. Un notari - demanà -. La llei m'autoritza a exigir que s' aixequi acta notarial... UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Devia haver estat previst. La noia no actuava tota sola. Un home rabassut que exhibia quelcom, probablement les seves credencials de notari públic, obria la paquet de policies a cops de colze i va córrer escales a munt. Els jutges, que havien abandonat llurs setials, ara parlaven vehementment amb en Belse i amb el fiscal que s'interposava entre el cap del govern i la Benina. La renglera de dignataris del fons havia avançat un pas.

Davant del notari, la noia s'avingué a treure's la carta de la signa i l'home, assistit per un dels magistrats, va redactar el document legal, massa llarg per la multitud que continuava mostrant-se indisciplinada, però prou discreta per no provocar els policies entre els quals, de tota manera, s'observava una certa inseguretat.

Els acusats no s'havien mogut dels tamborets, però ara xiuxiuejaven entre ~~màhha~~ ells sense que ningú pensés a privar-los de comunicar-se tot i que cal creure que ho tenien prohibit. Lur actitud havia sofert un canvi notable i els ulls de la noia anomenada Emelin resplendien amb optimisme, esperançats. No li faltaven motius.

Gairebé inapercebut, un dels homes vestits amb americanes llargues i estretes, negres, s'havia avançat fins al grupet que formaven els jutges, en Bèlia, el fiscal, la noia i el notari i, per damunt l'espatlla d'aquests, s'inclinà sobre el document. Vaig notar que tots l'observaven amb inquietud abans de llambregar cap als altres dos, que encara eren entre els dignataris, i, després, com es despenia amb un gest de refús d'en Belse Bèlia que intentà de parlar-hi.

Hi van haver tot de maniobres misterioses per a nosaltres, els no iniciats i, a la fi, van comparèixer dos individus més que examinaren la carta. Els caps, immòbils, ben aviat esbossaren tot de gestos d'assentiment i el fiscal, que mirava en Bèlia, s'arrossà d'espatlles.

L'home vestit de negre féu una indicació als altres dos i aquests parlaren breument i sobriament amb un dignatari que tot seguit s'avançà fins al cap del govern, ara pal·lidíssim, va reposar lleugerament la mà dreta sobre la seva mànega i digué :

- Quedeu detingut en nom del poble sobirà.

I el poble sobirà, darrera els policies, va bramular de nou i cantà la seva alegria; vaig veure com una bona part dels agents se'n feien ressò. Potser per això van permetre que un grup d'entusiastes els desbordessin per enfilear-se fins al replà de l'església, on s'apoderaren

de la Benina i la van alçar en braços.

Els jutges i el fiscal reclamaren silenci mentre els tres homes vestits de negre s'arregleraven a primer terme del replà, de cara a la gernació que, potser més impressionada ~~querrama~~ per ells que per les veus dels magistrats, anà cessant/en els seus crits i visques fins que la quietud, no tan densa com abans, es restablí. I aleshores un dels homes digué :

- La carta de Belse Bèlia, l'autenticitat de la qual ha estat establerta sense cap mena de dubte, explica prou satisfactoriament la desaparició i el subsegüent assassinat dels dos triarques que avui plorem; es tracta d'una acció preventiva fundada en recels i gelosies que dimanen d'una ambició excessiva i totalment perjudicial als interessos del poble. S'ha obrat per damunt la llei i amb menyspreu d'ella, en defensa de posicions personals condemnables i que ara condemnem públicament. D'acord amb els poders que ens atorguen els reglaments interns del govern, declarem dissolta la triarquia...

Un aldarull incontenible de milers i milers de veus submergí les paraules de l'home, el qual, d'altra banda, va continuar parlant sense deixar-se impressionar per aquella manifestació que aclaria prou el disgust amb què el poble havia suportat aquells vint-i-cinc anys de governament despòtic. Quan la veu es va tornar a deixar sentir, el discurs ja havia progressat fins al punt neuràlgic, car ara deia :

- ... la continuïtat queda doncs assegurada. Els meus companys i jo, l'equip moderador, assumeix el poder i instaura des d'aquest moment la direcció triangular dels Bília, successors legítims dels Bèlia...

Un "Oh !" rodó i immens va acollir la seva declaració, els entusiastes que encara duïen la Benina a les espatlles la van deixar caure i, darrera els policies, hi va haver un moviment irat i ple de desconcert immediatament ~~seguit~~ ^{reprimint} pels agents que es giraven cap a la multitud amb les armes a la mà en obediència als crits dels oficials que interpretaven els senyals silenciosos de llurs superiors, ara congriats entorn dels Bília.

L'home, que havia parlat amb una immobilitat perfecta de tot el cos, ara alçà una mà i afegí :

- Ens plau d'iniciar la nostra gestió pública amb un acte de reparació, penyora de la justícia que presidirà en tot moment l'obra de govern dels meus col·legues Mefista i Demos, i meva, Belse. Uns homes i unes dones ~~marrastrats~~ que no han estalviat sacrificis al servei de la pàtria, han fet possible aquesta jornada revolucionària que respon a les aspiracions del poble, del qual són fills dilectes. Em refereixo als ex-inculpats Marla, Emelin, Oriola i Sena, des d'avui herois

nacionals... Demano un aplaudiment per a ells !

La gentada, que é'antuvi no semblava gaire disposada a complaure'l, començà a picar desganaadament de mans sota la coacció dels policies que no estalviaven esforços per tal de fer-se agradables als nous dirigents. Tot de petits focus de rebel·lió eren ràpidament reduïts i vaig veure que es practicaven detencions.

El Bília, sense preocupar-se poc ni gens per aquestes petiteses, va desplaçar-se cap on encara seient els quatre acusats, massa atònits per haver estat capaços de reaccionar a l'inesperat desenvolupament de la situació, es va treure quatre exemplars idèntics d'una mena de creu recargolada i els condecorà mentre els seus companys de govern triangular feien un gest sobri de benedicció. Algú s'havia endut en Belse Bèlia de l'escena i la noia també havia desaparegut. Tots els dignataris van saludar militarment i en Belse Bília cridà als quatre vents :

- Que se us homori on siguen !

I tothom, dalt de replà, va psalmodiar :

- S'ha fet justícia !

Només tres persones no van dir res : els tres homes vestits amb americanes llargues i estretes, de color malva, que ara s'arregleraven discretament al llindar de l'església. El sistema es reproduïa feliçment.

Roques muntanya amunt

A les set del matí entrava a la masia, on encara va tenir temps de veure com les creus retorçades, que eren de fusta, es convertien en cendra. La noia aprovà, però ells estaven avergonyits.

- Qui s'ho podia esperar ? - va queixar-se l'Òriola.

- Ningú-va convenir ella -. Però ja deveu comprendre que això us elimi-
na completament...

Tots quatre es van sorprendre.

- Tens la intenció de continuar, doncs ? - va preguntar-li l'Emelin.

La Ninera assentí :

- Per això he vingut. Poseu-vos en contacte amb en Mars, en Rialp i l'Auriol i que a les dotze vinguin a casa. Després ja no us heu de tornar a veure. Entesos ?

- Bé... - reflexionà en Sena -. Tanmateix és enutjós haver-se de quedar al marge.

- Hi ha moltes maneres de servir - va recordar-li la noia -. I ara la vostranés aquesta. Ells, en canvi, no estan compromesos. Llevat de vosaltres, ningú no sap el paper que han jugat en aquest afer. Calieu i celebrarem el dia de la victòria plegats - va prometre'ls tot gambant ja cap a la porta -. Ah, i si coneixen aquesta noia, la Menina, que la portin, també. - Va pujar al cotxe i, des de darrera el volant, afegí - Ves-hi tu, Emelin; així podràs dir adéu a en Mars.

La noia es mossegà els llavis, però ella ni se n'adonà; o molt s'enganyava o els pits li començaven a suar. Se sentí impacient de comprovar-ho, però li va caldre esperar fins prop de la carretera, on va aturar-se a l'ombra d'un àlber gegant i introduí dos dits per l'escot del vestit. La transpiració, que encara no havia xopat la roba de la brusa, adheria els mugrons als sostenidors i tota la pell dels pits era humida. Se'ls va eixugar, disgustada, i, un moment, es quedà mirant l'aurèola més pal·lida d'on brollaven les gotetes menudes i seguides. Si continuava així, en arribar al despatx d'en Dòria, el seu contacte al Sepin, ja serien visibles aquelles dues rodones que tant li havien amargat la vida. Es va treure les bragues, les partí en dos trossos i s'emboïcà les sines amb prou destresa perquè no és notés res. A tot estirar, un bon observador hauria pensat que li havien crescut lleugerament.

En Dòria no ho era i, d'altra banda, com va dir-li immediatament, estava molt enfeinat. Es veia que no comprenia per què anava a molestar-lo.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No heu rebut la meva nota, potsdr ? - preguntà.

- Sí. No es tracta d'això. He sabut que la casa especial s'ha quedat sense mestressa i voldria que donéssiu el lloc a una amiga meva.

L'altre la va mirar, sever, gairebé enutjat.

- Em pensava que havia quedat ben entès que no ens obligàvem a cap recompensa...

- Ni la demano. Però mai no sobra tenir una persona addicta en un càrrec on pot fer bons serveis, si s'escau.

- Recordeu que la revolució ha triomfat... - va fer-li memòria el funcionari.

Ella contraatacà :

- Això no vol dir que hagin desaparegut tots els seus enemics. Els que tenia i els que puguin sortir-li ara.

En Dòria, que l'havia rebut dret, potser per fer-li comprendre que no podia dedicar-li gaire temps, s'assegué i, pensant, va dir :

- Sí, hi ha gent resentida... - Li va somriure, amical -. Sou una gran noia, Nimari, i m'alegro de veure que el triomf dels Bília no us ha fet perdre el cap. Teniu raó, el futur no és mai assegurat i una persona de confiança al front de la casa especial seria una garantia... Qui és, aquesta amiga vostra ?

- Es diu Moira i ha col.laborat amb mi; la conec bé.

A l'home se li acudí una altra idea :

- I per què no vós mateixa, ben mirat ?

- No; jo estic massa compromesa. Vull dir que, malgrat les precaucions, hi ha massa gent que coneixen la meva vinculació als serveis. El seu cas és diferent; sempre ha fet ~~manifes~~ feines de descoberta que no han permès de relacionar-la amb mi. Per això em sembla tan convenient que sigui ella.

- D'acord - assentí el funcionari -. No hi ha dubte que podeu jutjar amb més coneixement de causa. Ja sabeu que el nomenament no depèn de nosaltres i, per tant, oficialment, no puc prometre res. Però ja ho podeu donar per fet. - Va prendre unes notes i afegí - : Donaré prioritat a l'af. Contenta ?

Ho hauria estat sense aquella desagradable facècia de la suor. En trobar-se novament al cotxe es palpà altre cop els pits i, en veure que els esquingalls de bragues eren molls, els reordenà perquè la banda eixuta coincidís amb els mugrons. Així i tot, en arribar a la casa especial, dues menudes taques humides s'escampaven ja per la brusa. Gai-

6 rebé hauria plorat de ràbia, però tenia massa control d'ella mateixa perquè li tremolés la veu quan, dalt, ensopegà amb en Jon que sortia de la banda de darrera amb un vas de taronjada.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- On és la Moira ? - li preguntà.

El noi estava tan sorprès de la seva aparició que, de primer, ni li sortien les paraules. Assenyala vagament, i fins després ^{no} fou capaç de dir :

- Al dormitori.

Era asseguda al cairell del llit, on badallava amb una mitja a les mans, però estava prou desperta per adonar-se a l'acte d'allò que a en Jon li havia passat per alt. La Nimari seguí la direcció de la seva mirada.

- Si, em suen - digué -. Potser faries bé de deixar-me uns sostenidors... Però l'important, ara, no és això, sinó les notícies que porto. Dintre d'unes hores, demà a tot estirar, et comunicaran que ets la mestressa en substitució de la Celina.

La noia es designà amb un dit tot encarcarat, incrèdul :

- Jo ?

- Sí. No esperis rebre papers, és clar. Però seràs la mestressa. Ens convé molt - afegí.

- Si no hi tinc cap experiència ? - exclamà la Moira.

- No hi fa res. No n'hi té ningú, de manera..

- Has dit que ens convé molt - la va interrompre en Jon -. Per què ?

- Ho sabreu aquest migdia. Veniu a casa. Tinc convocades d'altres persones. Es a dir - féu - suposo que no sou dels qui s'han descoratjat... Alguns creuen que ja podem plegar.

- No pas nosaltres - assegurà en Jon -. No ha canviat res. Només que ara encara serà tot més difícil.

- Ja ho veurem - digué ella, i tornà a girar-se cap a la Moira -. Si em dones aquests sostenidors... També em caldria una brusa.

Es va despullar de cintura en amunt i en Jon s'inclinà endavant per veure com li suaven els pits.

- Es estrany, oi ? Ho sap, en Afis ?

- No. No m'han començat a suar fins després de deixar casa. Encara dormien, ell i l'Obiala.

- Potser és degut a l'emoció de tot el que ha passat. Un canvi circumstancial de metabolisme...

- No ho sé. M'haurà de tornar a fer una imposició de mans, a veure què en sortirà.

- M'agradaria, a mi, tenir aquest poder... - reflexionà el noi, i allargà les mans fins que els palmells cobriren les sines humides.

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Ella va mirar-lo, sense dir res, i tots dos van esperar mentre la Moira regirava entre les seves peces de roba interior. Després, quan la noia es tombava amb uns sostenidors i una brusa als dits, en Jon deixà caure els braços. Però els tornà a aixegar immediatament i, amb precipitació, s'apoderà de nou dels pits que acabava d'abandonar.

- Moira ! - va cridar impressionat, i la Nimari, per la seva banda, va contenir la respiració.

Els pits eren totalment eixuts, sense ni rastre de transpiració. La Moira va dir :

- Els tens preciosos !

La noia va riure ~~primàriament~~ nerviosament, se'ls tocà.

- Com pot ser...

La Moira, pràctica, va observar :

- Potser ho poden fer tots els homes.

Va ajudar-la a posar-se els sostenidors i li allargà la brusa amb un gest entrebancat per en Jon que, en el seu entusiasme, ara l'abraçava.

- Sóc un sanador, també !

Ella el besà.

- Sí, Jon. Un sanador meravellós - digué, arrapada al seu coll.

La Nimari es va cordar la brusa, somrient, i en silenci anà retrocedint cap a la porta del dormitori. Des d'allí, cridà :

- Fins a les dotze - però estava convençuda que no la senyien.

Deu minuts després entrava en una església i s'asseia en un banc, darrera un parell de dones que esperaven torn en un confessional. El pare Creialeu de segur que la va veure, car les enllestí amb una rapidesa admirable que desconcertà les petinents.

- Sóc jo, oncle - digué ella en agenollar-se.

- Xit ! - féu ell -. Oficialment ets la meva bagassa. I no m'agrada que vinguis aquí.

- Quin remei em queda ? - es queixà la noia -. No us veig mai...

- Estic molt enfeinat - va excusar-se el sacerdot -. I ara encara ho estaré més. Saps que ja és segur el meu nomenament al consell ?

- Ho suposava. Ara ja no em deuen necessitar...

- Oh, sí, sí ! La situació no és estable i les meves aspiracions són unes altres. Em convé que mantinguis l'organització en bon funcionament. I no em diguis que fins ara no ens ha servit de res, que el canvi ha estat obra d'un atzar, d'aquests desconeguts que van tenir la pensada de raptar els Bèlies... No sempre sortiran espontanis.

- Què he de fer, doncs ?

- Actuar exactament com abans. Tenir l'aparell sempre a punt.

- Però ara la situació és una altra ! - protestà la Nimari -. Tothom sap que hi ha un mecanisme que assegura automàticament la continuació del sistema. Ens ha agafat de sorpresa.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No pas a tots.

La noia, sobtada, s'esforçà a penetrar l'obscuritat del confessional.

- Ho sabíeu ?

- Es clar. No n'havíem parlat mai ? - es va fer l'estranyat el sacerdot.

- No. I començo a creure que hi ha moltes altres coses que m'heu callat.

- Apa, apa, no t'enfadies - va dir ell, conciliador -. El coneixement d'allò que no ens cal saber sempre fa nosa.

- Potser sí - va reconèixer la Nimari -. Està bé. Faré el que pugui, com sempre.

- Bona noia. Caldrà, sobretot, que et posis en contacte amb els traficants de divises. Aviat començaré a disposar d'algunes quantitats importants i més val jugar sobre segur... No en necessites, tu, de diners ?

- Per això us volia veure. Fa temps que no em doneu res.

- Demà en rebràs. No crec que pugui venir personalment, de manera que t'enviaré algú de confiança... I ara ggenolla't una estona a l'altar de la Verge, com si t'hagués manat una penitència; més val no cridar l'atenció.

S'hi va estar tres minuts exactes, prop de les dues velles que encara resaven i, en aixecar-se, s'adreçà directament a casa, on en Rafis i l'Obiala ja s'havien llevat. Acabaven d'esmorzar i la van acollir amb retrets :

- On eres ? - li preguntà la noia -. Ens hem fet un tip de buscar-te.

- Havia de lligar uns quants caps - féu ella, i es va consultar el rellotge -. Són tres quarts i cinc de dotze. D'aquí a deu minuts vindran unes quantes persones més. Que us sembla si espereu fins aleshores perquè no hagi de repetir les explicacions ? Mentrestant, em dutxaré i en canviaré.

Es va despullar al seu dormitori, on va veure que s'havia oblidat de desar la nota a la qual al·ludí en Dòria. Va rellegir el text, molt breu, que li agrairia els serveis prestats alhora que li ordenava de llicenciar l'organització, i tot seguit va tancar el document a la menuda caixa de cabals encastrada a la paret, darrera la tauleta de nit.

Un cop al bany, va examinar-se els pits amb una mica d'aprensivament, però no li suaven gens ni semblava que ho haguessin fet mai. Tranquil·

litzada, es va posar sota la dutxa.

UB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Va sentir el timbre de la porta que trucava en la distància, so-
mort, i s'ensabonà les aixelles, les sines i el ventre mentre l'aigua
li petava contra l'esquena. Alçà la cara, amb els ulls i els llavis tan-
cats, i deixà que el doll fred s'anés emportant la sabonera que ella
ajudava amb un gest lent i complagut de les mans que es passejaven per
la pell.

En tancar l'aixeta i girar-se, va veure que en Rafis era al llin-
dar de la porta.

- Ja hi són tots - va dir.

- Ara vinc - i s'inclinà a besar-lo, però ell va acceptar-li els lla-
vis passivament i, en separar-se, féu :

- He llegit aquesta nota que t'han enviat del Sepin. Hi havia el se-
gell... Ets un agent doble, oi ?

La Nimari va sortir de la dutxa i, sense eixugar-se, es posà un
jersei groc.

- En tindràs prou, si et dic que sí ? O si et dic que no ?

- Voldré que ho demostris - replicà ell.

- En aquest joc no pot demostrar-se res, Rafis. Les coses mai no són
ni seran tan clares com voldrien. Un sistema complicat i sense manies
exigeix una resposta igualment complicada i sense escrúpols.

- Però si ens arrisquem, hem de tenir una seguretat...

- No, cap. No la té ningú. Ni jo. Només et puc donar una garantia
personal, i és que per mi no et passarà mai res. Ni als altres.

- I si encara no en tinc prou, d'això ?

- Aleshores, ves-te'n. Em sabrà greu, perquè em penso que t'estimo,
però no són moments per mostrar-se egoista. Ho saben, els altres, que
has llegit aquella nota ?

- No ho sap ningú. De primer volia parlar amb tu.

- Ara ja hi has parlat. Els ho pots dir, si vols. Recomençaré amb al-
gú altre.

El noi va quedar-se mirant com alçava una cama per posar-se uns
pantalons foscos i, a la fi, digué :

- Molt bé, Nimari, wi fins ara he anat a palpentes, suposo que puc
continuar... Un dia o altre tindrà una explicació, ~~magnífica~~ oi ?

- Te la donaran els fets, Rafis. Si vivim prou, naturalment - afegí,
i va precedir-lo cap al menjador, on s'havien reunit tots.

La Benina, que feia tot d'explicacions, es va interrompre i en Jon
somrient, comentà :

- Ens deia que havia estat magnífica...

- I és veritat - va convenir ella -. Ho diu tothom.

- I això que era la meva primera aparició en públic ! - va fer observar la noia.

- I la darrera, per ara... si vols treballar amb nosaltres - va dir suaument la Nimari mentre s'asseia -. La nostra feina és clandestina.

La col·legiala assentí, convençuda :

- Sóc un resistent nat, jo ! - assegurà, i tots van riure.

- Potser sí. En tot cas, sense saber-ho, ens vas ajudar ben eficaçment en el segrest d'en Demos.

En Jon va fer un gest sobtat i l'esquena li colpejà contra el respatller de la cadira.

- Ets del Front d'Alliberament Nacional, doncs ?

- No; ara ja no existeix.

- Però existia !

- Si vols... Era una petita organització muntada amb l'única finalitat de raptar els Bèlies.

- I aquell dia que vaig acudir a tu amb la carta que m'havien donat les autoritats em vas dir que no en sabies res, que no hi creies... - va queixar-se el noi amb una mica d'amargor.

- Es clar. No tenia res a veure amb el Comitè.

- Sempre vam actuar amb tota independència - confirmà en Mars -. Exactament com deurem fer ara...

- Ara ? - recalcà en Jon.

- Sí - va dir la Nimari -. Es tracta precisament de reorganitzar el Front, amb la mateixa finalitat, però amb un altre nom.

- Vols segrestar els Bília ? - féu en Rafis.

Ella sacsejà el cap.

- No pas de moment. Hem d'aprofitar la lliçó que ens ha donat el sistema. Darrera els Bília, en l'ombra, hi ha un altre equip dirigent disposat a substituir-los tal com ells han substituït els Bèlia. Hem d'atacar la continuïtat prevista i fer desaparèixer, de primer, aquest equip de reserva. Si procedim amb rapidesa i immediatament ens apoderem també dels Bília, instal·larem una solució en aquesta continuïtat i el sistema perdrà les seves ~~mesures~~ defenses més característiques...

- No pot ser ! - va protestar el noi -. Com vols raptar sis persones ? I on les posaríem ?

- Al lloc més segur de tots - digué ella tranquil·lament -. A la casa especial. La Moira n'és, o en serà des de demà, la mestressa.

Tots van mirar-se la noia, que assentí i s'empassà la saliva.

- No havies dit que...

- No. Ho dic ara per primer cop. A ningú no se li acudirà de cercar els desapareguts en aquell indret, on continuament acudeixen personalitats

del govern.

- I les noies ? Hi has pensat, en les noies ? - va preguntar-li en Rafis -. Serien un perill.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Les podríem substituir per d'altres noies afectes - suggerí en Rialp

La Nimari va tocar-li amicalment el genoll i somrigué :

- Ben dit. I ja tenim les primeres i tot.

- Qui són ? - s'interessà la Moira.

- L'Obiala, la Benina i jo.

Hi va haver un silenci feixuc i en part hostil que l'Obiala trencà en dit amb una veueta estranya, tremolosa :

- No m'he prostituït mai, jo...

- Ni la Benina - va replicar-li la Nimari.

- Vull que em diguis Eudivis - protestà la col·legiala.

- Ni l'Eudivis - obeí la noia complaent -. Però podeu començar ara. No és pas pitjor que matar, i tampoc ells - assenyala els tres homes que procedien del Front d'Alliberament Nacional - no havien matat mai abans de segrestar els Bèlies.

- No ho entenc - reflexionà en Rafis -. Fa dos dies que eres verge i ara...

- No té cap relació. D'altra banda, ja ho saps, a les pupil·les de la casa especial no els és permès el coit amb els clients. Però això no importa.

- Què importa, doncs ? - volgué saber en Jon -. Hi ha una decència elemental...

Ella el va interrompre.

- Ben cert, però potser no és aquesta que tu t'imagines. Quina diferència hi ha entre la dona que la societat obliga a vendre's per mantenir i criar el seu fill i la dona que es vend per tal de satisfer un egoisme personal de joies, vestits, confort materials ?

- No és el mateix, és clar - va reconèixer el noi.

- La primera es col·loca al costat de la moral. És més moral vendre's i pujar un fill que no pas deixar-lo morir de gana en nom de la decència, de l'honestetat. I nosaltres, ara, som aquesta dona que s'embruta per salvar alguna cosa que val més, que pot justificar-la...

- D'acord - va dir bruscament en Jon, i es mirà les dues noies. Elles van assentir, silencioses.

La Nimari va fer una pausa, es va tocar maquinalment els pits per sota el jersei i tot seguit digué :

- Un altre avantatge de la casa és que es tracta d'un indret on a ~~man~~ ~~ga~~ ningú ha d'estranyar que entrin homes a totes hores, quan convinguí, ni que aquests homes es captinguin una mica misteriosament. De

fet, reuneix totes les condicions.

- I la manera d'operar ? - va preguntar en Rafis.

- De primer, mentre no substituïm les noies, ens encarregarem d'ensbrinar qui son els substituïts eventuals dels Bília, estudiarem els seus costums... Això ho podem fer nosaltres, les dones. Després passarem aquesta informació a l'equip d'operacions, que sereu vosaltres cinc. Proposo que el cap de colla sigui en Mars per raons d'experiència. Ell va dirigir el segrest d'en Mefista... - es va interrompre en sentir el timbre del telèfon, a l'altra habitació, i l'Obiala s'alçà.

- Hi vaig ?

- No. Ningú no ha de saber que hi ha algú més, aquí - féu ella, i abandonà el menjador.

La veu de l'altre extrem, preguntà :

- M'he equivocat ?

La Nimari va contenir la respiració i es premé el pit amb un gest angosiat.

- No - va xiuxiuejar -. Digueu.

- Hi ha contraordres; cal mantenir l'aparell.

- Bé...

- Hi ha més - proseguí la veu -. El vostre requeriment d'aquest matí ens ha fet pensar que l'indret assenyalat podria ser un bon centre d'operacions. Caldrà que hi ingresseu com a pupil·la. Hem aconseguit ja el nomenament de la vostra amiga. Espereu instruccions sense prendre cap més iniciativa. Bona sort.

- Gràcies... - féu ella amb la veu encara més blana.

Va penjar l'auricular amb lentitud, com si fos molt pesat o fràgil, i se'n separà, vacil·lant. Prop de la porta va aturar-se un moment, fins que les faccions se li tornaren a compondre, i aleshores penetrà de nou al menjador.

- Bé - féu mentre s'asseia amb tots els ulls fets al seu damunt -. Deiem que en Mars...

En Rafis alçà un dit, assenyalà :

- Que et suen les sines, Nimari ?

La noia va abaixar els ulls cap a les dues menudes rodones que enfosquien el jersei i, immediatament, va arromangar-se'ls fins sota el coll.

- Oh, sí ! - digué, i tots van quedar-se mirant les ~~menudes~~ gotetes que brollaven de sota els mugrons abans d'esmunyir-se per la rodonesa dels pits i costelles avall -. Em tornen a suar...

ANEXOS

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

Anexos

L'home A

L'home A, un dels tres "prudents", va aturar-se i, de punteres, es destia cap al caminó de l'esquerra per tal de no destorbar la serpent que, dreçada sobre la cua, es trobava en procés de fascinar un moixó posat a la punta fràgil d'una branca de perer. Era estrany, perquè els ocells ja havien ~~mm~~ après feia temps d'evitar el jardí. Les serpents, en canvi, hi abundaven.

En va veure una altra que s'esmunyia prop de la casa, però se'n va distreure en donar-se que la seva mare era a la finestra. Pujà precipitadament els tres graons i, amb quatre gambades, es presentà a la saleta on la dona ja havia tingut temps d'agenolliar-se davant la galleda. Aprofità que es trobava ~~dinamitana~~ d'esquena per sakudar-la amb una enèrgica puntada de peu que l'amorrà contra els rajols.

- No us tinc dit que a la finestra no hi heu de fer res ? - glapí.

- L'obria - s'excusà -. Bé cal ventilar la casa...

Ell va clavar-li una altra puntada de peu i es consultà el rellotge polsera. Tot seguit va córrer cap a la comuna, on es va treure una lupa i, agenollat, escrutà la tassa blanca, immaculada. Despitat, s'escurà la gargamella i escopí un gargall llarg i espès que es quedà penjant de la porcellana.

- Mare ! - cridà rabiosament, i sortí disparat.

Hi ensopegà a mig corredor i, agafada de l'orella, va arrossegar-la fins a la petita habitació. Sever, amb un dit que li tremolava, li assehyalà l'escopinada :

- Què és, això ?

La dona va inclinar-se.

- Fa un moment que no hi era...

- Insinueu que ho he fet jo, potser ? - s'exasperà ell, i va torçar-li el braç.

- No, Sèril, no. Tu no faries mai una cosa d'aquestes, ja ho sé.

- Però vós sí, oi ? I pitjor hi tot. Heu rebut el vostre amic - l'acusà

- Ja saps que no en tinc cap.

- El vostre amant - precisà ell -. Una dona de seixanta-sis anys ! Us n'hauríeu d'avergonyar.

- Fa vint-i-cinc anys que no en deixes dormir amb cap home - gemegà ella.

- Us tancaré ! a fé que us tancaré ! A més de porca, sou mentidera. Això és semen. L'heu deixat aquí precisament per provocar-me. Encara en deueu anar plena.

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- No, Sèril, no !

- Més convençuda - li ordenà ell en veu natural.

La dona, que no podia agenollar-se a terra per culpa del braç que el seu fill li subjectava a l'esquena, ho va haver de fer sobre la vora de la tassa i, més fort, repetí :

- No, Sèril, no ! T'ho juro ! - afegí, i canvià de to - : Ho he fet més bé, ara ?

- A netejar-ho de seguida ! - bramulà l'home -. Amb la llengua, marra-na...

- No m'ho facis fer... - suplicà ella -. Després vomitaré.

El seu fill, però, ja li engrapava el coll i, a poc a poc, la va anar blegant. Els genolls de la vella relliscaren pel caire de la porcellana i ell va enfilar-se-li damunt per acabar de forçar-la.

- No, Sèril, no puc... - sanglotava la dona, però l'home, inflexible, li endinsà el cap fins on penjava el gargall.

- Que no ho hagi de repetir !

Va espotar per un costat, amb la cara a tocar de la seva, i aleshores, en veure el moviment de la boca que xarrupava, l'allibera del seu pes.

- Això us ensenyarà a portar homes a casa !

La vella havia caigut amb la galta repenjada sobre el wàter i de la gorja se li escapava una mena de renill de bèstia alçada, però el seu fill no li consentí ni aquell repòs i va pessigar-li ferotgement totes dues natges.

- Apa, prou comèdia ! - va cridar-li -. A la taula !

Ella es va anar aixecant feixugament i, cegada per les llàgrimes, avançà cap al corredor a les palpentes. Prop del menjador, va vomitar copiosament sense aturar-se, gairebé sense inclinar-se endavant. El seu fill la pegà :

- Bruta, més que bruta ! Mireu com us heu posat !

Va garfir-li la roba i estirà amb tota la seva ànima. El vestit i la combinació s'esquingaren fins a la cintura, però ell encara no en tenia prou i, ara amb totes dues mans, l'estripà fins baix de tot. Amb un altre gest frenètic va arrancar-li els sostenidors i les bragues i la deixà únicament amb una estranya cotilla que li cobria el cos entre l'estòmac i el sacre. La part ~~inferior~~ baixa de les natges, lliure, s'escapava en una mena de protuberància obacena que s'accentuà quan ell la féu ajupir perquè, amb la mateixa roba, netegés el terra.

Ella sanglotava ininterrompudament sense parar de fregar els rajols i de tant en tant remenava les anques mentre se li escapava una veueta anhelant :

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Humanitats

- Fillet... fillet meu !...

L'home la pegà repetidament a les natges, va pessigar-li les cuixes amples i plenes de varices i després, culivat prou seu, li anà estirant els pits llargs i buits que penjaven gairebé fins a terra.

La vella deixà el vestit xop i se li arrapà :

- Porta'm a la taula... - sospirà.

- No puc, no puc ! - va gegegar ell -. Encara no estic preparat...

Va tornar a pegar-la i ella, sempre agenollada, va eixarrancar-se per orinar tot pidolant de nou :

- Fillet... Fillet meu...

L'home va mossegar-se els punys i, amb una puntada de peu, la féu estirar tan llarga com era. Xisclà :

- No puc, mare !

Va ablair-la de cops i tot d'una, impulsivament, arrencà a córrer cap a la seva habitació.

La vella, sense incorporar-se, humilià el cap sobre els rajols humits i mormolà :

- No és normal... No és normal...

L'oposició s'explica

Una tarda, una mà blanca i peluda, policiaca, va introduir al "dossier" d'en Jon Batllí aquest document trobat entre les seves possessions en procedir-se a l'escorcoll del domicili matern. Curiosament, mai ningú no l'havia de resuscitar.

La COMISSIÓ DE FORCES POLITIQUES DEMOCRATIQUES, integrada per sectors amplament representatius, d'adreça al poble per a proposar una autèntica alternativa de llibertat i de democràcia enfront del sistema triarcal, i d'oferir unes perspectives de cara al futur. Al mateix temps, es proposa d'obrir un diàleg ampli sobre aquestes perspectives amb tots els grups socials i totes les forces polítiques que lluiten per la democràcia.

L'organisme a través del qual són postulades aquestes formulacions assumeix de fet totes les reivindicacions de la lluita general per la democràcia i, en realitat, això el justifica. Però ja fa vint-i-cinc anys que el sistema triarcal, que aconseguí el poder per la violència, el manté mitjançant l'opressió i la injustícia. Recordeu, només, els darrers judicis del Tribunal de "Garanties Ciutadanes i dels tribunals especials i les manifestacions polítiques d'irresponsabilitat que aboquen el país a la catàstrofe.

Tota aquesta actuació dictatorial demana urgentment una unitat operativa per tal de restituir al poble el dret de sobirà que li pertoca i que li ha estat usurpat. Usurpació aconseguida amb el segrestament de l'opinió pública i amb l'intent d'imposar al poble unes institucions i una situació contràries a la seva dignitat.

Es en aquest sentit que la COMISSIÓ DE FORCES POLITIQUES DEMOCRATIQUES, conscient que una lluita democràtica implica la conquesta de les llibertats fonamentals, i coneixedora que la lluita contra els triarques o qualsevol altre sistema que pugui ésser instaurat sense una prèvia consulta popular exigeix la col.laboració de tots els partits i organitzacions, fa la següent DECLARACIÓ :

Queda constituïda la COMISSIÓ DE FORCES POLITIQUES DEMOCRATIQUES, oberta a tots els grups que combaten per la llibertat, per tal de proposar al país una alternativa democràtica enfront del sistema triarcal. Aquesta Comissió proclama condició indispensable que el

22.
sistema polític del futur sigui aquell que el poble hagi conquerit mitjançant l'expressió autèntica de la seva voluntat.

Per tal que sigui possible aquesta expressió de la voluntat popular dins d'unes autèntiques condicions de llibertat, la Comissió que signa aquesta declaració propugna i defensa l'obertura d'un període de transició sense signe institucional definit en el qual quedin establertes les regles fonamentals d'un estat democràtic, és a dir :

1. - Llibertats democràtiques; llibertat de consciència, llibertat d'expressió, llibertat de premsa, llibertat d'associació, llibertat de reunió, llibertat de manifestació, sufragi universal i garanties individuals.

2. - Amnistia general, que haurà d'afectar les responsabilitats polítiques fins al moment de la promulgació de l'amnistia.

3. - Llibertat sindical, la qual cosa significa el dret dels treballadors a organitzar-se lliurement, amb independència dels patrons, dels governs i dels partits polítics.

4. - Dret de vaga.

5. - Adopció de mesures immediates per tal de millorar la situació de les masses treballadores, i per a resoldre els problemes més urgents que el país té plantejats en els aspectes social i econòmic, ensenyament, política de salaris, sistemes de treball, col·legiació professional, assistència social sanitària i previsió.

6. - Convocatòria d'unes Corts Constituents per sufragi universal, les quals, dins del marc de les llibertats, drets i garanties esmentats als apartats anteriors, configuraran per al futur les institucions polítiques de l'estat, posant fi al període provisional.

L'home B

L'home B, un dels tres "prudents", va afaitar-se curosament, es rentà, rentà la màquina d'afaitar, va deixar-la en un costat de lavabo, s'eixugà, va penjar-se la tovallola al coll, eixugà la màquineta, obrí el mirall-armari i va arraconar-la exactament a l'angle dret, sobre la capsa de la pasta de rasurar; tancà novament el mirall, va humitejar-se els cabells amb aigua i es pentinà després d'haver obert altre cop el petit armari; va passar-se encara la tovallola per la cara i, a la fi, va deixar-la a la barra de la dreta.

Es va donar un darrer cop d'ull, va comprovar que tot era al seu lloc, es girà cap a la porta, tancà el llum i penetrà al dormitori. A dos passos del llit, va retrocedir, encengué el llum, entrà per segona vegada al bany, obrí ~~mirall-armari~~ el mirall-armari, s'assegurà que la màquina d'afaitar era damunt la capsa de la pasta, va tancar, girà cua, pitjà l'interruptor i, de nou al dormitori, avançà cap al llit.

Va aturar-se, féu mitja volta i, ara sense entrar a la cambra de bany, va encendre el llum i donà un cop d'ull a l'aixeta del lavabo; hi, era tancada. Apagà novament el llum i ajustà la porta.

Es va treure el pijama, agafà els calçotets, va posar-se'ls, se'ls va treure, es va posar la samarreta i a continuació, altre cop, els calçotets. Assegut al caire del llit, va treure les sabates de sota, enfilà el mitjó dret, el mitjó esquerra, la sabata esquerra, la sabata dreta, va cordar-se aquesta i tot seguit l'altra i s'alçà.

Va anar-se'n fins a la cambra de bany, tocà l'aixeta, que era tancada, obrí el mirall-armari, va veure que la màquineta d'afaitar era al seu racó, sobre la capsa, va tancar, es girà cap a la porta, va aturar-se, comprovà que la tovallola era al seu lloc, al tovalloler de la dreta, i sortí al dormitori.

Lí tocava canviar-se de canisa i n'agafà una de l'armari. Sobre el llit, la va descordar i la deixà escampada mentre ~~mirall-armari~~ treia els botons dels punys de la bruta que penjava del respallier de la cadira de l'esquerra. Els traslladà a la camisa neta, se la va posar, se la cordà a partir de baix, es cordà els punys. Recollí la corbata, se'n va anar al bany i se la nusà davant l'espill; de passada, va mirar un cop més si la màquina era al seu lloc. Hi era. I la tovallola també.

I l'aixeta era tancada.

Al dormitori, va agafar la camisa bruta, s'atensà a una mena de cistell alt i estret que es dreçava prop de la porta, ^{al lluc} ~~la~~ hi deixà caure i tornà cap ~~al lluc~~. Va plegar la jaqueta del pijama, els pantalons i, en ordre invers, ho deixà sobre la cadira on hi havia hagut la camisa.

Els pantalons eren a l'armari. Els va treure, col·locà de nou el penjador, se'ls posà i, sense dordar-se'ls, féu una escapada a la cambra de bany. L'aixeta no gotejava, la tovallola no s'havia mogut de lloc i la maquineta d'afaitar reposava sòlidament sobre la capsa. Va tancar el mirall-armari, el llum, i es subjectà els pantalons amb el cinturó.

Obrí altre cop l'armari, en retirà l'americana, deixà el penjador al lloc que li corresponia, al costat dels dels pantalons, i va atansar-se a la cadira. Sí, els pantalons del pijama eren sota la jaqueta. Una consulta que tot seguit féu al cistell de la roba bruta li assegurà que hi havia ~~mmmmmm~~ llançat la camisa.

Va deixar l'americana al respatllet de l'altra cadira, obrí el calaix de la tauleta de nit, en va traure un mocador net, es traslladà fins al cove de la roba i ~~mmmm~~ es va desfer del vell. Recollí les claus que anaren a parar a la butxaca pistolera dels pantalons i unes quantes monedes que dringaren en caure a la butxaca esquerra de la mateixa peça de vestir.

Amb l'americana a la mà, féu un altre viatge a la cambra de bany, va examinar-ho tot detingudament, acabà de vestir-se i, davant del mirall, va palpar-se totes les butxaques. No hi faltava res: la cartera, els diners, el paquet de tabac, l'encenedor, el bolígraf, la ploma, el llapis, l'agenda, les ulleres dins la seva funda...

En passar prop de la cadira, llambregà intencionadament el pijama i després pitjà el calaixet de la tauleta d'on havia tret el mocador; estava ben enfonsat i no va cedir gens.

Camí de la porta, es ~~va aturar~~ ^{va aturar} unes segons prop del cistell de la roba bruta, va veure que el mocador era damunt de tot, es va tocar de nou les butxaques de l'americana, dels pantalons i, a la fi, abandonà el dormitori.

Va tancar al seu darrera, empenyé la porta amb la mà, va separar-la i repetí el gest tres vegades seguides. Aleshores ficà per segon cop la clau al pany, obrí i travessà l'habitació cap a la cambra de bany. De l'aixeta no s'escapava ni una gota d'aigua; la tovallola era ben estesa a la banda dreta i, dins l'armari de sota el mirall, la màquina d'afaitar brillava sobre la capsa de la pasta.

De sortida, va passar prop de la tauleta de nit i de la cadira amb el pijama; no negligí, tampoc, un darrer cop d'ull a la roba bruta abans d'esmunyir-se cap a fora per l'obertura de la porta que havia deixat ajustada.

Va tancar, es ficà la clau a la butxaca, comprovà que havia tancat i va allunyar-se pel replà i, sense defallença, baixà cinc graons. Abans de reposar el peu en el sisè, es palpà la butxaca pistolera per si hi havia ficat la clau de la porta i, ara que hi era, prosseguí la seva exploració per les altres butxaques. No faltava res.

Davallà encara ~~amun~~ dos graons i tornà a aturar-se. Un moment després corria novament cap al pis, l'obria, i gambava fins a la cambra de bany. Tovallola a lloc; maquineta d'afeitar a lloc; aixeta tancada. I, al dormitori : pijama ben plegat, calaix de la tauleta de nit perfectament encaixat; camisa i mocador al cove de la roba bruta...

Sortí al replà, va veure que s'havia deixat la clau al pany, la va fer girar, l'enretirà i va desar-se-la a la butxaca pistolera. Va assegurar-se que la porta no cedia sota la seva mà i tornà a tocar-se la clau. A tall de precaució, insistí amb la porta. Estava ben tancada.

Avançà ràpidament cap als graons i, tot davallant, va repassar-se el contingut sencer de les butxaques. Va arribar al replà de sota, el recorregué gairebé fins a l'altre extrem i, per sobre els pantalons, es palpà la clau. Feu un pas més i va girar-se. L'aixeta, la tovallola, la màquina d'afeitar... Sense entretenir-se, va córrer cap dalt.

A la presó compten moneda

L'Emelin, desconcertada, observà el fenomen incompreensible. Sobtadament, com si obeïssin una ordre de rellotges cronometrats a toc d'una operació bèl·lica, el carrer fins/aleshores gairebé desert va inundar-se amb tot de colles bramulants que sorgien de les cantonades properes i, al compàs de crits subversius, s'unien en una riuada que avançà cap a la placeta. Intentà de córrer cap al cotxe aparcats dues travessies més enllà, però l'onada ja l'havia submergit i va trobar-se al costat d'una dona malcarada i de mandíbules ferotges que li clavava el colze a les costelles i l'empenyia cap a l'home barbut que reia desaforadament mentre picava de mans.

Amb la mateixa rapidesa van fer llur aparició uns escamots de la policia que, amb les armes a la mà, carregaren contra els manifestants. Dos moviments puixants entraven en col·lisió, però la multitud anava desarmada i, ~~amunt~~ ací i allà, les rengleres d'homes i de dones cediren per escampar-se cap a les voreres amb tot de corregudes cegues que facilitaven el treball dels agents de l'autoritat.

Els comerciants del barri tancaven les portes dels establiments amb violència i, façanes amunt, es veia tot de mans que abaixaven les persianes de balcons i finestres per tal de protegir-se de pedrades impossibles, tota vegada que els carrers eren esfaltats. La ciutat emmudia breument, a l'aguait del primer tret. Va ressonar cap a la part baixa del carrer, on la gentada era més densa i mitja dotzena de policies es debatien a frec d'una entrada.

El clam que el seguí fou anul·lat per ~~un rang de foc~~ l'esgarip d'una sirena que s'atansava a tota velocitat i els manifestants, com enfollits, accenturen un moviment dispersiu que es traduïa en topades i caigudes immediatament aprofitades pels agents irats que ara pegaven de valent. Novells escamots d'uniformats vinguts amb els cotxes policials entraven a la brega i la multitud, acorralada, semblà com si es reficés i els va escometre abans de retrocedir, forçada per les portes.

L'Emelin, empentejada per una espatlla, va rebotre contra la cortina de ferro d'una botiga i, sense esperar a recobrar-se, s'esmunyí a ran de façanes cap a un carreró misteriosament buit, però aleshores es girà. Una mà barroera que l'engrapava va alliberar-la breument abar-

de subjectar-la ^{amb força} ~~amb força~~, ara per la cintura de les faldilles que, amb l'impuls de fugida que duia o que renovà, van esquinçar-se de dalt a baix i li entrabancaren les cames.

Va caure i, amb els peus, lluità contra el policia que reia i l'empresonà pel turmell, decidit a arrossegan-la. Un home i una dona que s'atansaven, perseguits, hi van ensopegar i tots tres rodolaren per terra entre crits i renecs. Va incorporar-se ~~àl·lucinat~~ llastament, tentativejant com embriaga, amb les cames enrerades per la faldilla, fregà de nou el paviment amb les mans i, gairebé de quatre grapes, va córrer cap a l'altra banda sense ni adonar-se que havia perdut definitivament la peça.

Un altre ~~policia~~ policia se li abraonà i, sense pegar-la, va torçar-li el braç cap a l'esquena per tal d'immobilitzar-la. Ella gemegà, retuda, i el va anar seguint entre els seus companys que ara dominaven l'escena i començaven a fer presoners. Homes i dones, esparracats i amb els cabells caiguts sobre el front regalimant de suor, eren conduïts cap als cotxes amb les finestres reixades que esperaven al llindar de la placeta.

L'home va deixar-li anar el canell i una altra mà la va empènyer amb ~~brusqueria~~ brusqueria marxapeus amunt, darrera una altra dona que, en asseure's a una de les banquetes que corrien al llarg del vehicle va exclamar estranyament :

- Ja està !

S'instal·là al seu costat i, tot d'una conscient de la seva nueva provocativa, va desfer-se del subjecta-lligacames i es va treure les mitges mentre el cotxe engegava. Alguns dels seus companys es trobaven encara més malparats, tota vegada que davant seu, a l'altra banqueta, va veure un home que anava pràcticament despullat i, més enllà, una dona encara jove, però molt grossa, a la qual havien esquinçat fins i tot les bragues, ara recollides a l'entrecreix, on les aguantava públicament amb les mans.

Van entrar a la comissaria com una colla de naufrags i els agents els menaren directament a una sala gran, on els van fer arreglar davant d'una taula ocupada per un individu calb mig ocult darrera una muntanya de fòtxes rodones de color brillant, com una moneda. El número que duïen encara accentuava la semblança.

Va lliurar-ne una a la primera persona de la cua, un home de mitja edat que digué immediatament :

- La camisa i la samarreta.

El calb, amb una mirada, comprovà que efectivament totes dues peces eren esquinçades i ho apuntà en un paper, al costat del número

de la fitxa. Tot seguit, sense més cerimònies, digué :

UAB

- El següent.

Universitat Autònoma de Barcelona

Va anar repetint l'operació sense que es produís ^{in desordre} fins que arribà el torn al cinquè detingut, un noi jove que entre les peces destrossades per les batusses anomena el cinturó.

- A veure - féu el calb.

- L'he perdut - digué el xicot.

L'home reposà el bolígraf al seu davant, sobre el paper, i el mirà severament :

- Em penso que no és pas la primera vegada que intervingui en una operació d'aquesta mena o d'una mena semblant. Us vaga, doncs, de saber que només responem ~~nammenam~~ d'aquelles peces la possessió de les quals pot ser demostrada. Cal, doncs, que pel cap baix ens en mostreu un frament. Sempre, és clar, que no es tracti d'una peça indispensable.

- Un cinturó ho és - s'entossudí el noi.

- Ho són els pantalons, però no el cinturó, ni els elàstics. Molts homes no en porten. No insistiu.

El xicot se'n va anar, remugant, i el guàrdia, com havia fet amb els altres, l'escortà cap a l'ora. L'Emelin, que es moria de ganes de fer preguntes als seus veïns de cua, es mossegà ~~nammenam~~ els llavis. No volia fer-se remarcar.

En trobar-se davant l'home, acceptà la fitxa i va declarar les faldilles i les mitges. El calb va acceptar-li sense dificultats la pèrdua de les primeres i li féu mostrar les mitges, que la noia va haver d'escampar damunt la taula. Van examinar-les tots dos.

- Una d'elles està en bon estat - digué el funcionari -. A l'altra sí, a l'altra hi ha tot de punts escorreguts.

- Com vulgueu - es resignà ella -, però us faré observar que les mitges sempre les venen a parells.

El calb semblà sorprès i mirà cap als altres. Sense adreçar-se a ningú en particular, preguntà :

- És cert ?

N'hi va haver que van riure, però tothom contestà afirmativament i aleshores, sense posar-hi més ^{dificultat} ~~obstacles~~, apuntà : "mitges; un parell".

- Ja veieu que són raonables - gairebé li va somriure.

El guàrdia l'esperava prop de la porta i fins va tenir la deferència d'obrir-la-hi, però no era tan educat com semblava, car quan ja eren a l'altra banda li digué :

- Em veiem poques, de tan maques, per aquí. Es llàstima que t'hagin

deixat els pantalons...

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca d'Història
Ella no contestà i el seguí corredor avall, sense saber on la menava. L'home, però, sense desconcertar-se pel seu mutisme, proposà :

- Que et sembla si ens véiem, quan surtis ?

Ara el seu silenci ja no li va fer tanta gràcia i, al moment que anaven a travessar una altra porta, se la va mirar cellajunt i digué :

- Vols-t'hi jugar que ets una d'aquestes presumides que fan escarafalls ? - I gairebé amenaça - Ja me'n recordaré, de tu !

L'Emelin, però, ara concentrava tota la seva atenció en la doble renglera de portes massisses, de fusta, que flanquejaven el corredor on acabaven de penetrar. En cadascuna d'elles hi havia un espiell que es manejava des de fora, un pany a un forrellat enorme. Darrera d'algunes d'aquestes portes se sentien rialles i converses alegres, força cridaneres, en les quals no intervehien gens ni mica els dos guàrdies que parlaven entre ells i que, en veure'ls, se separaren. El més gras va indicar una de les celles, obrí el forrellat i li va dir gairebé amablement :

- Endavant, noia !

Dins, va retrobar alguns dels seus companys de cua, però també hi havia unes quantes persones desconegudes que devien haver estat destingudes amb anterioritat. Va comptar-ne onze en un espai d'uns cinc metres per quatre ocupats mm per un moblatge que es reduïa a dos bancs de fusta molt semblants al del cotxe policial. Hi havia lloc per tots, però alguns dels reunits seien a terra. L'atmosfera, plena de fum de cigarreta, era espessa i càlida, sobretot entorn de la bombeta que penjava del sostre, esmortuïda per una mena de boira blavisa.

Ningú no va fer cap cas particular de la seva entrada i l'Emelin es va asseure en una punta de banc que quedava lliure prop de la porta, al costat d'una altra noia que duia el vestit partit per l'esquena, i escoltà l'acabament d'un acudit picant que contava un home en samarreta i amb un esquinç al camal dret dels pantalons.

Tothom va riure, divertit, i la noia se li girà :

- Hi té gràcia, oi ?

Dues dones cridaren :

- Un altre, un altre !

Però l'home, que volia orinar, va alçar-se i, des de dins, féu córrer l'espiell per cridar el guàrdia, el qual se'l va endur sense posar-hi objeccions, ben al contrari, amb una observació amical :

- Encara va tan malament, això de la pròstata ?

Dins, s'iniciaren mitja dotzena de converses descosides. Ningú no semblava preocupat. La noia va tocar la brusa de l'Emelin :

6
- Seda natural... - s'estranyà -. N'ot'hauries de posar roba tan bona. Al capdavant tot ho paguen igual, ells.

Universitat Autònoma de Barcelona

L'Emelin, com havia fet una estona abans, a la cua, es mossegà els llavis. Després, però, s'arronsà d'espatlles i digué :

- Es veu que badava...
- Ja ho pots ben dir. Sort que no t'hi ha passat res.
- No; només m'han esquinçat la faldilla.
- Jo sempre em poso les coses més velles que tinc - li confià l'altra -. En treus més profit -. Va mirar-la -. No diràs res ? - preguntà.
- No - va contestar l'Emelin, i esperà.
- Bé... - començà la seva companya de banc -. Si puc, faig trampa. Avui mateix, mira... - Va esbocar-se el vestit, s'inclinà endavant i va mostrar-li els pits ben just cobert pel que restava d'uns sostenidors de color rosa -. M'ho he fet jo - va somriure amb picardia -. També els havia de llençar i, tant per tant, he pensat que no perdia res de provar-ho.
- I ha sortit bé ? - s'interessà ella.
- De primera. També cal dir que no miren gaire prim, ja ho saps.

L'Emelin, prudentment, aventurà :

- Fins a cert punt... Es el primer cop. Em falta experiència i ignoro moltes coses, encara.
- Es natural - asseguí la noia -. Tots ens hi hem trobat. Jo ja me n'he fet un tip... bé - rectificà -, relativament. Per desgràcia no ens necessiten sovint; només cada cop que volen organitzar una representació a gran escala.
- Si, ja sé - ponderà ella -. No vull dir que ho vegi gaire clar...
- No l'hi veu ningú ! - va riure la noia -. Al capdavant, si ningú no els ha de demanar comptes de res, se les podrien ben estalviar aquestes manifestacions suposadament subversives. Ho deuen fer de cara a fora. Sempre els justifica una mica, oi ?
- Suposo...

No va tenir temps d'afegir cap més paraula, perquè la porta es va obrir i el mateix individu que havia sortit a orinar va avançar el cap davant el guàrdia :

- Apa, gent. Diu que ja podem passar a cobrar.

El guàrdia assentia, somrient, però després, en veure que tots es precipitaven cap a la porta, alçà els braços :

- En ordre, eh ?

Va menar-los cap a l'altre extrem de passadís i per una obertura lateral els féu passar a una altra habitació semblant a la que ocupava l'home calb. També aquí hi havia una taula i un individu assegut darre-

ra, sinó que aquest, en un còstat, hi tenia un gran feix de bitllets de banc nous de trinca.

Despatxava les dues darreres persones d'una cua anterior, de segur que procedent d'una altra cel·la, i ells, ara confiats a un altre guàrdia, s'arregleraren a continuació.

El mecanisme de l'operació era senzill : cada detingut lliurava la placa que li havien donat i l'home, després de consultar els seus papers, pagava les quantitats que corresponien a ~~honoraris i despeses~~ l'import de les peces destrossades i als honoraris del treball realitzat. A ella, en arribar-li el torn, li va dir :

- Unes faldilles : set-centes; unes mitges : vuitanta; honoraris : cinc-centes. Són mil dues-centes vuitanta.

Per damunt les ulleres va fitar-li un indret ben concret de les bragues, féu relliscar la mirada cuixes avall, fins on el cairell de la taula les interrompia i, com feia amb tothom, afegí :

- Gràcies pels vostres serveis.

Aquest cop, en sortir, el guàrdia, que era rodanxó i d'aspecte honorable, no va amoinar-la amb cap comentari. Li obrí simplement la porta.

Fora , va trobar-se amb unes escaletes i les davallà fins al pis de sota, que era a peu pla del carrer. Va desembocar en una mena de vestibul ample i ben il·luminat entorn del qual es veien tot de botigues de peces de vestir, des de sastreries a establiments de roba interior, on semblava que hi hagués un gran assortit d'existències, car les mercaderies s'amuntegaven fins al sostre. Les llistes clavades en un tauler que penjava de la paret com un mural, enumeraven els articles i els preus. Faldilles, va llegir, set-centes; mitges : vuitanta. Indiscutiblement , ho havien calculat al centim.

Va sentir un taloneig al seu darrera i la veu de la noia dels sostenidors vells que li deia :

- Som-hi ?

Assentí :

- Som-hi.

I van entrar a la "boutique".

L'home C

L'home C, un dels tres "prudents", va llambregar cap a la seva muller i ella assentí :

- Sí, és aquesta.

Va deixar que la noieteta s'allunyés un centenar de metres, engegà el cotxe i va seguir-la lentament cap al camí que ella empenia cada vespre en ~~anar a l'escola~~ sortir d'escola.

- Segur que no hi haurà dificultats ?

- No, cap - va repetir-li la dona -. Li fan massa goig els diners.

Hi havia començat a fer amistat deu dies enrera i ara sabia molt bé qui era, com la tractava la família, el sentiment d'enveja que li desvetllaven d'altres companyes els pares de les quals no eren tan gausos, la meina de curiositats que encenien ja la seva carn de deu anys a punt d'entrar en la pubertat. Vivia a tres quilòmetres del poble, en una teuleria on el seu pare treballava de vigilant, i ella odiava un indret on se sentia segregada de la vida dels altres infants. Li havia donat diners dues vegades i, el darrer cop, insinuà que si era ~~complaent~~ "complaent" no li faltaria res; un senyor molt amable s'interessava per ella...

Ara el senyor amable accelerà una mica, deixà enrera el clos passat el qual s'acabaven oficialment els límits de la població i enfilà el curt pendent d'on partia el camí que menava als aiguamolls. La noieteta, amb la seva carterera a la mà, s'havia aturat al peu d'un arbre.

El vehicle frenà al seu costat i la dona obrí la portella.

- Puja - indicà.

Va apartar les canes cap a un costat i la nena s'assegué entre ella i l'home sense dir una paraula. Abraçava la carterera amb totes dues mans, però quan el cotxe engegava de nou la dona la hi va prendre i la va llençar sobre el seient de darrera. Va fer :

- Es diu Oniva... I aquest és el senyor Poman.

- No, no - protestà l'home -. Amb Poman n'hi ha prou. Ets molt bufona, Oniva - afegí.

La noieteta va tenir un somris tímid i aleshores es va quedar mirant la mà que acabava de posar-se en el seu genoll.

- Portes mitges... - va dir l'home -. No fa molta calor ?

- La mestressa ens hi obliga - explicà l'Oniva -. Des dels deu anys vol que en portem.

- I els fa anar amb lligacames, pobres criatures ! - va queixar-se la dona -. Tan dolent que és per la circulació... Ensenya'ls-hi - demanà.

L'home, però, ja s'avançava al gest de la nena i va ~~avançar~~ sense insistència mentre el zotxe, conduït amb una sola mà, anava progressant cap als aiguamolls.

- I també deforma les cuixes - afegí la dona -. Jo no n'he portat mai, de lligacames; ni de petita.

- Per això les tens tan ben fetes - corroborà l'home.

- Oi ? Llises i sense ni un séc...

Va alçar-se la roba, inclinà una mica el cos endavant i va fer-se-la passar per sota les natges abans de relliscar cap al caire del seient perquè les cuixes no quedessin esclafades.

- Si que les té maques... - va admirar-la l'Oniva.

Ella va empresonar-li la mà i la hi reposà sobre la carn. Sota el seu guiatge, la nena va acariciar-la ~~incomodament~~ mentre la dona afegia :

- També les hi tindràs tu, quan siguis més gran. Oi Poman ?

- Ja les hi té ara - va corregir-la l'home -. Ets tota una doneta - l'afalagà.

La nena, però, botí una mica els llavis.

- M'hi ha que ho són més, a col·legi.

- No pas als deu anys...

- Sí, sí. La Renil, una noia de la meua classe, ja... - però aleshores emmudí, confusa.

La dona va riure.

-No t'has de donar vergonya de dir-ho. En Poman ja ho sap, tot això.

- I també sé - va dir l'home - que t'agradaria molt de tenir-ho. No és veritat ?

L'Oniva va fer que sí amb el cap i ell l'encoratjà amicalment amb la mà que no li havia abandonat la cuixa.

- De vegades hi ha maneres d'avançar-ho - proseguí -. Aquesta Renil de segur que ha vist algunes coses...

- Quines coses ? - s'interessà l'Oniva.

La dona va inclinar-se pel seu damunt amb totes dues mans avançades i, al cap d'un moment, quan tornava a redreçar-se, digué :

- Això...

La nena va prémer el cos contra el respall del seient, com si volgués enfonsar-s'hi, i forcejà contra la mà rabassudeta i blanca que arrossegava la seva. La dona va animar-la.

- No tinguis por; no fa cap mal. Mira...

Avançà de nou una mà i va acariciar lleugerament el seu marit que

ara gairebé havia aturat el cotxe.

- Fes-ho tu - va demanar-li.

L'Oniva brandà el cap d'una banda a l'altra i intentà de retrocedir una mica més. Va encaixonar-se contra el cos de la dona que, sobtadament, li besà la galta tot dient-li +

- Apa, sigues maca...

Mentre la nena continuava denegant, obrí el portamonedes, hi butxaquejà i va treure'n un grapat de diners.

- Té, per tu - va dir-li, i els hi entaforà entre els dits.

L'Oniva els va anar tancant com si tingués por que la dona podia repensar-se, però ella va prometre :

- I després te'n donaré més, si ets bona minyona...

La va besar de nou, aquesta vegada als llavis, i la nena va sentir que l'home li tornava a arrossegar la mà. Gairebé sense resistència, els seus dits es van avenir a tocar-lo i, després, es van cloure engorn de l'òrgan palpitant. La dona xiuxiuejava a la seva orella :

- Et podràs comprar aquell vestidet que em vas dir que t'agradava tant. I perfums, i coses que et faran més bonica...

- Sí...

- I no diràs res a ningú, perquè hi ha persones que no ho comprenen, o són envejoses...

- Sí...

- Només ho sabrem nosaltres, en Poman, tu i jo. I t'agradarà, t'agradarà...

- Sí...

I el cor li bategava fort, emocionat. Va tancar més les mans.

Una mostra del repudi general

Els òrgans d'expressió pública, degudament autoritzats pel Departament de Premsa, Publicitat i Formes d'Expressió Gràfica, es feren ressò del "sentir unànim del poble, profundament colpit per la vesania dels elements pertorbadors que s'han proposat d'enderrocar la legalitat vigent" i, durant tres dies, l'assassinat d'en Mefista Bèlia fou objecte d'articles profusament endolats en els quals, tot recordant les seves excel·lències i virtuts, es reclamava, "en nom del país", una acció enèrgica i definitiva de les autoritats. Alguns anaren una mica més enllà i, tímidament, es van referir i tot a l'actitud que observaven "certes forces no totalment corruptes, si bé desencaminades, de l'anomenada oposició". Al·ludien el contingut del full escampat precipitadament per una suposada coalició dels moviments clandestins que precisava :

La Confederació de Tendències Oposicionistes, en la qual s'agrupen actualment totes les forces de la resistència constructiva, té interès a ~~manifestar~~ manifestar que repudia de la manera més total i definitiva les accions violentes i contràries al bé general que ara culminen en l'assassinat d'en Mefista Bèlia. Combatents de la primera hora contra un estat de coses que considerem contrari a la prosperitat de la nostra pàtria, no som sospitosos d'haver estalviat esforços a favor d'un redreçament democràtic que exigeix una transformació de la nostra societat ni tenim la intenció, ara, d'alentir el moviment d'emancipació d'un poble sotmès a una fèrula reaccionari. Es declarem però contraris als procediments expeditius i criminals de les colles activistes ~~incontrolades~~ que propugnen solucions de força condemnades per totes les persones civilitzades : el segrestament, la tortura i l'assassinat. Defensors d'uns valors humans que ens importa de no veure periclitats i que constitueixen els mòbils de la nostra acció, declinem tota responsabilitat en un afer que perjudica les nostres aspiracions i ens comprometem a no col·laborar mai amb els incontrolats que, moguts per motivacions obscures i egoistes, posen en perill la nostra tasca.

L'assassinat del triarca Mefista Bèlia forma part d'aquelles pàgines negres que, per dissort, no falten en la història de cap poble.

No tenim poder, ni el té ningú, per evitar-les. Però si que podem denunciar els factors d'aquestes tristes gestes, enemics de tot allò que pretenen defensar quan amb llurs actes autoritzen les repressions governamentals.

Avui és un dia de dol per totes les forces netes de la resistència que veuen traïda la causa llur i denunciada una solidaritat sense la qual el combat serà més aspre i més llarg. Apel·lem a tots els homes de bona voluntat i des d'ara els invitem a lluitar al costat de les autèntiques forces revolucionàries que, superant matisos d'opinió, afégeixen a llur programa el decdit propòsit d'enfrontar-se amb la violència innecessària vingui d'on vingui. Si volem una societat d'homes dignes, cal que l'aconseguim amb dignitat.

Confederació de Tendències Oposicionistes

L'Ernia mai no va tenir ocasió de contar la seva història a l'Im-
mammel, però l'endemà de la seva visita a la planxadora va confiar-la
a la Moira amb la sola reserva d'ocultar-li el nom del jerarca al qual
devia l'existència. Heus ací com s'expressà :

[illegible]

responsable. No es va equivocar pas gens, cal reconèixer-ho... Però les circumstàncies ja havien canviat, llavors. Jo havia de tenir un fill, en Jon. Si, ens separen nou anys, i això et fa estrany. Que fos mare tan jove... No, no és gens de corrent, de manera que fins a cert punt potser es podria dir que sóc un petit monstre, com tot allò que s'escapa d'una norma. Als sis anys ja havia menstruats i als set ja era una dona feta. I no tan sols físicament, ~~sinó~~ fixa-t'hi. També els meus sentiments i els meus neguits eren de dona. Els homes em van interessar de seguida i, a més, se'm va posar al cap la idea que no viuria gaire temps. No pas que fos una noia delicada, amb poca salut, no, res d'això. En tenia per a donar i per a vendre. Però havia madurat tan de pressa que també em semblava que em faria vella més aviat. No ha estat així, ben a l'inrevés. La gent em fan vint-i-vuit anys, trenta... I jo em sento com una dona de la meua edat, només que amb una mica més d'experiència. Hi ha ajudat que fos naturalment fogosa. Em penso que durant aquests vint-i-cinc anys he dormit pel cap baix amb una seixantena d'homes. No els he comptat, ben cert, però estic segura que no m'equivoco gaire. Tampoc no es pot dir que hagi estat excessivament promiscua. Una mica més de dos homes per any és una xifra modesta si no oblidem que no m'he casat. He viscut amb un home que va reconèixer en Jon i que passava pel meu marit, això sí, però no hi havia res legal i ell es va morir al cap d'un any... Com et deia, doncs, als vuit anys vaig quedar prenyada. No cal dir com era d'inexperta, en aquella edat. Només havia dormit amb un home, un veí que em duia ben bé trenta anys i al qual potser vaig cedir precisament per això, perquè creia que n'havia de saber més que jo. I no m'equivocava. La prova és que amb ell mai no hi vaig tenir cap fill tot i que no sempre podia prendre totes les precaucions del cas. Hi hauria hagut de continuar més temps, però aleshores vaig conèixer aquest altre, un d'aquests xicots que només de veure'ls et fan obrir les cames. Ell se'n va adonar i mira les conseqüències ! No lamento res, això no. Era simplement meravellós, Moira ! Però era un poca-vergonya, això sí. Només tenia vint-i-dos anys, però ja era casat. No m'ho havia dit. I després vaig saber que l'hi havien obligat en deixar prenys la que aleshores era la seva muller. I ja havia tingut temps de fer-li un altre fill i tot ! En devia fer totes les dones que tocava. I es ~~començava~~ comprèn. Perdia el món de vista i te'l feia perdre; quan et posava la mà damunt ja no pensaves en res més. Després n'he trobat d'altres, d'aquests, potser tres o quatre, però ara ja no m'agafaven desprevinguda; havia après la lliçó i anava degudament equipada. És el primer que haurien d'ensenyar a una dona, això de protegir-se. Però ja saps com va tot, tothom calla

amb la falsa idea ~~de~~ d'estalviar la nostra innocència. I després, quan quedés enganxada, espavila't ! Es trist... Be, jo no vaig dir res fins que, despallada, ja se'm notava. No oblidaré mai aquell matí que la mare em va sorprendre davant el mirall i observà la petita inflor del ventre. Em volia pegar i va moure tant de soroll que fins a-
cudiren uns veïns. Tothom va coincidir que allò era una vergonya. No hi feia res que semblés una noia de divuit o vint anys; per a ells, en-
cara era una criatura. Em van arrossegar a casa del metge i l'home, quan
em va haver fet tot d'anàlisis, confirmà que sí, que tindria un fill.
Em vaig posar molt grossa, com si dugués bessonada, i els pits se m'in-
flaren d'allò més. Jo aviat em vaig trobar repugnant, però no tots els
homes opinaven així, perquè n'hi havia que em perseguïen. Es veu que
hi ha gustos per tot. Si vols que t'ho digui, aquella va ser la tempora-
da que vaig tenir més aventures. Em penso que vaig perdre una mica el
cap; potser em feia audaç allò de saber que ara ja no em podia passar
res de pitjor. I, amb la gravidesa, m'excitava més fàcilment que mai.
Sembla que passa a moltes dones, això, però suposo que ho dissimulen.
Jo, en canvi, no tenia cap motiu per fer-ho. Ens en vam anar del veïnat
on vivíem, no se pas per què; al capdavant ja ho sabia tot el barri,
que m'havien fet el paquet. A la casa nova on ens vam instal·lar vam
dir que ja tenia vint-i-dos anys i que era casada, però ningú no s'ho
devia creure. Ara, com que allí hi havia altres mares solteres, la cosa
tenia poca importància. No cal estranyar-se, de tota manera, que la
gent s'hagin mostrat una mica circumspecta quan la policia ha començat
a fer-los preguntes a rel de la meua detenció. Es grotesc, però, que
hagin arribat a la conclusió que sóc una bruixa. Es clar que hi han
contribuït molts fets : aquesta reserva que deia dels veïns, el detall
de no haver trobat cap rastre de la meua existència al registre civil,
la desafortunada casualitat d'haver descobert que uns segles enrera va
viure una dona que duia un nom molt semblant al meu... Seria divertit
si no m'hagués donat tantes molèsties. Però tornem a aquell temps. La
mare de la Celina i la meua s'havien fet amigues i ella i jo de menu-
des jugàvem sovint plegades. Ella era una nena normal que anava madu-
rant a poc a poc i que no podia entendre que jo em fes tan "gran", com
deia de vegades. Es natural que ens distanciéssim una mica, sobretot
quan van començar a interessar-me els homes, però de segur que més en-
davant hauríem reprès la nostra amistat sense la decisió que va pren-
dre la seva mare d'allunyar-la de mi. Tenia por que li podia donar un
mal exemple i fer-li pensar prematurament en coses que, segons ella, més
valia que ignorés. Ens vam passar anys sense veure'ns i després, en
retrobar-nos casualment, cadascuna de nosaltres ja tenia el seu capí

traçat. En Jon aleshores ja tenia dotze anys, però aquell dia no el duia amb mi i no l'ha conegut fins ara. Com podia acudir-se-li que era el seu nebot ? Pel cognom no el podia pas identificar. Ni pel nom tampoc; quan ens vam separar ell encara havia de néixer... Ja em tens doncs als vuit anys, prop dels nou, carregada amb una criatura i, ben aviat, sense el suport de la mare. No que servís de gaire, perquè començà a afeccionar-se a la beguda i molts dies, la veritat, no hi tocava. Van ser uns anys molt miserables, de gana, de desànim. Hauria pogut viure del meu cos, com tantes altres, i viure'n bé. Precisament aleshores les dones es pagaven força, el règim dels Bèlies, tot just triomfant, va començar amb uns rigors de moralista que teòricament encara conserva. No és pas el mateix. Durant els primers anys hi va haver una ~~ambició~~ autèntica persecució de noies de vida lleugera, de mestresses de bordells, de parelles adúlteres... No es tolerava cap irregularitat. N'hi havia, sí; mentre els homes i les dones siguin com som, sempre n'hi haurà. Però hom s'arriscava, les penalitats eren fortes. Ens faltaven els forasters que van obligar el govern a mostrar-se més tolerant, a fer els ulls grossos i fins i tot a autoritzar més o manys extra-oficialment les cases especials. D'altra banda, amb el temps tot s'usa, els rigors decauen, els funcionaris es corrompen, es presenten problemes més seriosos. Com et deia, doncs, les dones es pagaven bé i jo, si hagués volgut, potser inclús hauria pogut fer una petita fortuna. Però no volia. Fogosa i tot com sempre he estat, o potser precisament per això, em repugnava la idea de fer-ho per diners, de vendre'm. Quan en tenia ganes ho donava, i en paus. Em semblava que, si ho venia, acabaria per perdre la meva... diguem la meva sensibilitat. La dona que es vend, encara que sigui cara, no pot escollir. Vaig preferir passar gana i fred. Perquè vegis quina era la meva situació només et diré que, en morir-se la mare, van haver d'enterrar-la de caritat, sense caixa. Ja saps que encara es fa, això, en casos de gent molt pobra... Tot i el meu amistançament amb l'home que va donar el seu nom a en Jon, no vaig començar a veure'm les orelles, com se sol dir, fins que inesperadament em va caure una petita herència. Encara no m'ho explico ara. Amb ell, que era un fabricant, m'hi vaig entendre poc temps i, quan es va morir, ja feia ben bé quatre o cinc anys que no el veia; gairebé m'havia oblidat que al món fos. Suposo que em devia posar al seu testament aleshores que em venia a veure i que després es va oblidar de fer-ne un de nou. Cal dir, també, que era solter i sense família. Uns nebots, si no m'equivoco. Prou que van fer mans i mànegues perquè el testament no fos reconegut ! No en tenien prou amb endur-se la mossada grossa que encara em regateixaven aquella quanti-

tat insignificant. Insignificat per a ells, vull dir, perquè a mi em va permetre de donar a en Jon la mica d'instrucció que té i... Què dius ? Ah, bé, potser més d'una mica, doncs. En tot cas, vaig fer el que vaig poder i no es pas culpa meua que em sortís artista. No, no, no em queixo; si a ell li agrada i es feliç així... I jo, malgrat la misèria que he patit, mai no hi he donat gaire importància, als diners. La prova es que ara ja no en queda res, d'aquella herència. Si hagués estat més previsor, l'hauria invertida d'una manera o altra, però per què ? Ara estic en més bones condicions per a treballar; ja no tinc les mans lligades com quan era petit. I una dona, si no comença a donar-li peus joellis i els vestits, pot passar amb poca cosa.... Que si ho sap, ell, tot això que vaig tenir-lo als ~~uns~~^{no} anys ? Sí, sí, li ho vaig haver de contar un vespre que em va dir que no es creia que fos la seva mare. M'havia fet un retrat amb pasta dentífrica... Sí, no sé per què, li agrada de pintar amb aquests tubs. Potser així es venja d'una privació infantil, quan tots els nens i nenes del veïnat es rentaven les dents i ~~amb~~ ell no podia fer-ho. De vegades comprava una mica de perborat, però no és el mateix. Ara, en canvi, sempre el veuràs ple de tubs de pasta dental. Ja ho saps... El fet, com t'explicava, és que m'havia fet un retrat i em va dir : "Quina llàstima que no et pugui pintar nua !" "Per què no ?", vaig contestar-li jo. "Ets un artista, oi ?" "T'hi avindries ?", em va preguntar. I jo, simplement, vaig despullar-me. No t'ho ha contat mai ?... Bé, de vegades es una mica reservat o, més bé, té alguns pudors estavells. Em vaig despullar i em va pintar. Un quadre magnífic, si vols que t'ho digui. Ell sempre pretén que de fet només és un dibuixant, un caricaturista, i així es guanya sobretot la vida, però de tant en tant li surten teles bones de veritat. Aquesta, després, la va vendre a una parenta dels Bèlies, d'en Belse. Una parenta que hi està renyida, de passada... Naturalment, mai no m'havia vist despullada. Potser algun cop de molt petit, però no pas de gran, ja t'ho pots pensar. Va dir-me com m'havia de posar, va treballar una bona estona en silenci, amb una expressió concentrada que jo no vaig interpretar bé, perquè em pensava que tot era cosa del treball. I No. M'ho va dir després, quan tot d'una em pregunta això : "Oi que no ho ets, la meua mare ?" Ja et pots imaginar com em vaig quedar d'estranyada ! "Per què ho dius ?" vaig fer; "perquè m'he avingut a posar nua ?" Va sacsejar el cap. Em va dir que tenia un cos massa jove, que cap dona de quaranta anys no es conservava tan bé. Només calia mirar-me els pits. I també la qualitat de la pell. Em va fer moltes observacions; ara ja no les recordo totes. ~~Havia~~ vist moltes altres dones dones nues, joves, madures i velles i, una mica pretencio-

sament, es creu que és un expert. "Em devies adoptar", va afegir. "De segur que sóc d'aquests nois abandonats pels pares, recollits en un orfelinat, o pitjor... M'ho pots dir amb tota franquesa, no em pensis que t'estimaré menys". Què hauries fet, tu, al meu lloc? Probablement el mateix. No podia pas consentir que s'imaginés el que no era; hauria equivalgut a perdre'l una mica. M'hi vaig sincerar, doncs, sense callar res, i ell ho va acceptar. Però estava admirat. "Als nou anys", va dir, "quan encara hauries hagut de jugar amb nines... Pòbre mare que no ha tingut infància!", es va doldre. Em va besar el ventre i els pits mentre morria : "He estat aquí, m'he alimentat d'aquí..." Tu no pots saber, Moira, com és de bonic que un fill de vint anys, un home, et besa així, amb aquesta tendresa. Gairebé em va fer plorar, i ell també estava emocionat, prou que ho vaig veure... No li diguis res, si no te'n parla; potser ara s'avergonyeix una mica d'aquell entendiment, ja saps com són els xicots... I encara millor si no ho contes a ningú, hi ha gent que no ho comprendria. Si tu mateixa semblés escandalitzada! No? Ah, bé, més val així... Compassió, dius? No, no has de compadir res. T'asseguro que ara no lamento cap de les meves experiències i que, encara que potser no m'agradaria repetir-les totes, tinc la impressió que no han estat inútils. No diuen que la gent es formen en l'adversitat? Ara sé que no em pot passar res pel qual no estigui preparada. És molt, això, Moira...